

کتاب ہٰذا

شاہنامہ بزبانِ کشمیری

حصہ دوم

من تصنیف شاعرِ نامی گرامی عبدالوہاب پری سکنۂ ہاجن کشمیر

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب سرینگر
مہاراج رنبیر گنج بازار سرینگر
۲- مائسمہ بازار امیراکدل۔ ۳- رزیڈنسی روڈ متصل پرتاپ باغ
سری نگر کشمیر

(کتبہ قاضی) (نعمانی پریس دہلی)

بسم اللہ الرحمن الرحیم

طلائیہ سپاہان افراسیاب
ژلِت گی لشکرہ گلنت خویش زود
پراکندہ گو غمتہ افسوس کھیون
بالبرز کوہ ژھانڈنی کیقباد
بالبرز کوہ رستم شیرزور
گُل و مُل تہ سبزار و شان و شکوہ
کرِس رستمن چُھو و ذوت سلام
ہمہ جو جو ساری ہر گونہ چیز
دِتس رستمن باز ابیا مور
گژھ ہو کیقبادس بالبرز کوہ
دِموہس منس رنیتھ تخت و تاج
توی چھوس لو نہ بالِ بنان و کباب
تہ لوُنت سو رستم معہ اہل کار
لو چھوس ژی لو نہند امن اسیر زاد
سر تخت ایران زمین تھاہس
و تھوس انہر کوہ ای پہلوان
انس رستمن شرط خدمت نچای
لونہ زالا زسفیدن حساب
کرک نوٹس ساتھاہ بہنتام می
ہر سو کرن لستہ راہ گذر
مقابل سپین رستمس ہر جنگ
ہزیمت کھتن فتح ژلو سر بسر

سپین تم اکی حملہ ساری خراب
ونو کی شاہ افراسیابس سو حال
کڈن ہر پگاہ رستم قلون
قلوین کرن بستہ راہ و گذر
ہوان نام و پیغام ژھانڈان ژلوور
بکوہی جواناہ وچھون جرأت ی
دِتس کیقبادن لشیرین کلام
پتہر وس کھوونہ چھو جام می
ززالا نہ ہیئن آسی زال زر
نتوان اند چھیو ہمت ود
چھیوے بادشاہ و تنکس تاولج
دِتس کیقبادن اگر چہ شاہ می
پتہر و تھودن باسخن و قرار
وچھوم مہ بنا کہ لوہ رات خواب
می از جام جمشید شہ جاوس
لو بت جایہ ژٹی آسی انتظار
پتن تاج نزاون تمس نبر پای
ولیکن تھو ون مہ چھم اضطراب
گژھن کہت و منزل سی فوج گے
وچھون یام تم رستم و کیقباد
قلون لاد و سپین سخت تنگ
سوی فوج گو رستم و کیقباد

نتومنزہ پسماندہ پُن نندہ ود
طلائی سپین سر بسر پائمال
سو رستم گمت آسو نند باد
سونت جیرس گو منت ج ربدر
وچھون میوہ باغا بالبرز کوہ
بہنت آسو سبزہ آبجوی
گنہ اک نہ کنہ گژہ ملک العزیز
کری کیا لوہاوی تسند نام پی
سو چھوم مول ونس نمی ریو
بایران نوی لومن کیقباد
ہمہ چھم کام شہ چھوس لوپر اضطراب
قباد دلاور ریتھے ماؤ تی
دِتن تم جوانن لو چھوس کیقباد
دو باز سفید آی با اضطراب
توی صبحی با دل شادمان
چھو حال تم کرنہ ساتھا قرار
دپن تن امر چھو تعبیر خواب
چھو لویہ پگاہ افراسیاب
قلون آسو تود انکوی معتبر
رتن پرنھ وت کرنہ برپا فساد
بیک ضرب نیزہ کرن مختصر
سپین زال تہ افران شاد شاد

بيڪ هفته باساز و سنطور و ني
پرڙهون فهرن بيه دانشورن
به لشڪر سين حڪم امن و امان
ڏيان ڏراوشه زال هٿ همرڪاب
بيڪ دست محراب شه ڪابلي
ڏٺ صف ميدان جنگ و نبرد
تنهن تهر ڏکه زال ته ڪيقباد
ڪرن صفه بندي بحڪم شتاب
سپاساس استاده بر ميسره
بهت بيت هن افرن بيحساب
سپهدار فارن بنا و دگاه
بوڇوس فارن ڪا وه شيرژيان
زتوانيان ڏراونه ڪانهته پيش
شماساس تن لح ويه گو بيداتيغ
ڙٿ قادرن تيغه سيتن ڪله
مه افراسيابن و تم خط و خال
ڏيس مال اي رستم شيرگير
زهيبت ڪرن سنگيان آچوب
اکي گرزه آتن بوختنه ڪرت
ڪرن ڪريڪ اي شاه افراسياب
بشمشير يکبار ٻونت کهمو
ونيومي يه ڪس ٻوت بي آب و تاب
ته ٻونت سو افراسياب هزبر
چيونه ڪاٿه هو ڏهان بيجيا

ڪري ڪ حليه باعشين وه آرام و مي
سرتخت ذرهيه نا ڏون قباد
دلير و تلڪ گرزه تير و ڪمان
بميدان ڪري ڪ جنگه ڪوي انتظام
تنهن گس تهم سين هٽ زابلي
به پشين اڏون رستم نامجوي
سوڏن ڪوه آهن سين علي استاد
تهون و بينه اڪ ساس هٿ دشمنس
سو ڪرشيدوس سيتي زنت خيره
دوشي فوج باهم سين ويرو
ڪرن سوئي توانيان ڪينه خواه
جهوي ڪينه نيرن بميدان جنگ
ڪرن بر صف ميسر سخت تيش
سو بدخوي تن فاتن لح ويه گو
شماساس برخاڪ ترائون ڏله
مه ومم جهوڪت جايه مسند مقام
ته جهي ونه آتس اوئن اي شير
ڏيس دشمن يا زاي زال زر
يد ربار ته دست بسته ڪرت
ملڪان تيراي پادشاه دلير
بناحق ايذا ڪيا زه لوڪن ڪي مو
تمو ڏوس يه جهونڙن پير
چو ڪوه سياه ديو مانند ابر
ونت ني تلن گرزه گاوگوش

پس از هفته ڪر حليه زال زر ڙن
ازان ديد يه بهه نا ڏون قباد
سين عزم پرڪار افراسياب
تهو ڪن گرت فوجدارن مقام
بيت ڪن سو فارن نه ڪشوا دگرد
تنهن ڪاوياني علم پيشرو ي
دگر سو ڪمر بسته افراسياب
ڙٿ تم بنديرون دشمنس
بقلب الله ڏون پانه افراسياب
تمو صفه بندي ڪري ڪ جاي سو
ڪرن ڪريڪ اي فوج توانيان
ڪرين پاره يد آسه سوي جا سنگ
زتن ڪي ان و ارباه زير تيغ
اڪي ضربه مردار يي تو يه گو
ڏلن جال و تو رستمن سوي زال
ڪوان ڏٺ ڦڻن جيو ماهي بدام
با ايران از نام افراسياب
ڪرين لوا ڪوي حمله جهوڪن تير نر
ونت ني تهون پاي اندر رڪاب
بميدان استاده جهوي نره شير
پرڙهن حضرن آ سو افراسياب
ڏيان نا وجهين رستم زال زر
ڏين تم به جهوم جانه رشڪ جبا
ڪرن دست افراسياب بد و ش

سو گرزه ڇوٽ ٿيهه ڪجن ڏراپٽ
ڏوالڪ آو ٿيسن تيغ و تير طناب
ڏٺڪ ڏره باهم تو ٿيوي ڪمر
ڏٺس تيغ قدم تمن ڦي اوڙ لوڙ
ڪمن لاهي دل من پيش شاه
ڏٺن آه پهڙو فوج مارن ڏوا
سو ڏولهگن ڏوان تي لوڙنا ورد گاه
سر راه پمت ڏست نيزه تمس
بگونبگ ڪر رستم پهلوان
هتوڪ جينن نوذرن انتقام
بيننگن سو ڪشواد ڪارن به تير
پهرسو نوان ته مالا مانند شير
بميدان انڪ تنگ فراسياب
گيس گنه ٽاٽس اڦي ڪروال زن
زتو ڦيان سا ڏشت ڪاه ته داه
ته ڪنز جمع تورانڪوي لهه ٽهال
په لشڪر اجازت سيڻ ديا ره ني
اڪس هفتي زال نه شاه ڏود
وزيبوي بدخوي افراسياب
ڪنن تس بيان حال احوال جنگ
دلاور دليره جو فرزند زال
جو تن ر شمشير و گرزه اشر
چو البرز ڪهه تن تن اڪ جواه
مه چهم جان ڪندي ٿنڊ نا وهن

بچاوُن پيٺن پاڻ تن آيه وٽ
مگر دشمنن تل تمن ڏار و گير
مڙدي ڪر ڪ حمله پوشن پر تر
ڪمر بند ٽٺس رستمن ته وده سان
پهرن آوي ڪاهُن سڄي قلبگاه
انهه ڏرسه سڀنن ڪمر بند رهين
بگونبگ تنهه ڏراسن اره سپاه
سلاح وڪمر بند شمشير و تاج
سپئه رياه آئي لالارن دون وا
الڪ ڪن سو محراب ڪابل زمين
ڪران آسو تو انهن ڏار و گير
چو شيرزيان پادشه ڪيقباد
زهيت طلح وونه آفتاب
بجنگل تمس لورڪن آيه وٽ
سپهن هاره از دست رستم سپاه
سپاه سيٺ هت رنگا ودراو
سلاح دسلين جمع انبار ني
پرانهه هفته با جاه و اقبال و فر
ٿلان آسو بي آب وه آرام خواب
ڏنن ڏاداز شاهي ڪيقباد
بلا باه جهو معصوم ته خورد سال
ڪنوي زنو اگر نيز واند مصاف
نو ٿنس جو ڪاه بر گاند رهوا
ڪٺن هاره شير دلاور قلون

تمس ٽٽ لصد ڪينه افراسياب
ٿهوس مر دي و گرزه شمشير و تير
لمس سخت افراسياب نزور
ٿلٽ نيون اندر هو زور ساهن
انهس ٽٽ ٽلٽ نيون اندر ههدا
بتهر پيوست ڪوه نه پيشه سيلئن
ڄهن ڏوه تنه پيهس ٿهس تهس
لمت دشمن تس گهمت ڪا علاج
ڪرڪ سخت تور انين قتل عام
نتو ائيان ڏراو با تيغ ڪين
دگر سوي رستم گستهم دلير
پيئي قتل تو ائيان اسناد
ٿلت گوڙنا ور دگاه ٿيال زن
ٿلان آسو از خوف افسوس ڪهنٽ
انت اندر سپهن فارس حڪيم زال
بات با نوران پاوُن چپاو
ڏران ڏشت با عيش و ساز و سرود
سنهن ڏيل سوي شهر اصطخر
ڏوان گو جگر خسته مش لشنگ
زمردي آن آن رستم شيرزاد
ونئي ڪياه بوشاها سو ڪهه و شيرنر
به نيزه تولي بر هوا ڪوه قاف
مه آسم جياني ڪمر بند رهين
شماسا نه نوي ڪله بر نيزه نيون

سپین هاره کښیناست دلیران چین
پې خون تورانی وخاوری
چی نه سان مردی بجنګ وفساد
زر ومال هم باج تاج وسریر
مبارک لپت شاهی وسروری
ملک زو اشت ملک آسوسالو
مه هنتو نو زیس لخه رنوی انتقام
دوباره نمی ډ نو نه فتنس جلاد
زه سپنګ بایران از پادشاه
چه وارث شاهی پشنګ یا کیقباد
بدریای جیحون کښښند مقام
بایران زمین کوسو مانند شیر
چه تو لیانان کا وا ناه هنن
چه ودانا یډ وی جان شیرین کلام
انن مال حاضر بدربار شاه
نمس یټ شهام مهربانی کرن
چه ونه عهد وپیمان کښښند پایدار
چه ونس پا کدن مال سند تخت وتاج
ببازی لدن مال اسباب ودیار
مه چیونه بخبر جنګ توران قرار
اګه یوتیر تراوده خیم طناب
کرن جسته هوال نه بارمان
شهن ثونه قادرن نه محراب وزال
سپین صلح باهم کره باعطا

بنالخ ګرنیون سیاب ف زین
اګه یونه هي پادشه عرض میانو
نزال رود رستم وکیقباد
لکهون نامه اینا نو رکیقباد
بناګاه زه کمی ډاکن یاوری
اول تورنی ایرجن خون حال
سوکل فتنه زلوسرسرو السلام
کرن تازه شاه زفن پرانوین
سو کرشا سپکل دشمن کینه خو
چه وارث بملک فریدون کی
رلو اس هنن ملک بن والسلام
زر ومال اسباب هنټ ډیډه یټ
سو پران چه یسنا ده یډه هنن
شهن کره سپاه کرم بازار خاص
سپلن پادشاهس لښه عذر خواه
پرن خط پهرن لوی ی وزیر
کرن کیا پسنرن کهتن اعتبار
یکسنه لوطلید از جنګ وفسا
کران آسوا افراسیاب تیار
لوتهنه میانو ان ګرده ګاو زنګ
ګیندن لوانی نها افراسیاب
تلن بر سر نیزه فغفور چین
بین وثس نها ون لښتی حال
بدربار ولیه سرفراز ګو

چه ومادو لوزت بجنګ آوری
چه و هنر زن حصه تقسیم پرانو
پشنګن بایران سوزن وزیر
همیشه خدا نهاونی شاد شاد
بایران عداوت آسه آسوپرانو
توی نم منو چهرنی نو دمو د
منزه درمیان یو ر طهماسب و
سپین خوار نولن فایران زمین
زه سپین مه کهنه چه ونه جنګ فساد
چه معلوم یرت کښنه تقسیم وی
دیانخ لبه شاه پشنګن وزیر
کمرک بندنه نیوک شاهس ربط
دیان ګره مه هو دلو حکم بارسلام
تنی ولبه ګو ډیډه پهه خلاص
وزیرس شهن قدردانی کرن
پشنګ دلاور سوشیطان پیر
چه ونه یس دوهن ډنجه فدان مزاج
ملکه چه ونه کښښند نه کهنه اعتماد
دیس دشمن بازای نامدار
چه ولس دلیران شاه پشنګ
بیکم زیک لوک تیر کمان
زسپیت دیه بر سی چه زمین
نمو تهاو بر صلح توران ضیا
شهس ست وعده کرت بازګو

شهن شمس د ارپاه تاج زر
دغه ملک ئي تل پاقليم هند
روانه سين نم سوي سيستان
بچو دو کرم صاحب عدل و داد
کړن د ارپاه شهر آباد نم
شهنشاه عالي با اقبال مود
اکس ناو د کاؤس پالک نشين
لمردي متن اک اکس پاو آسه
شهن آن د وهه کهم پيشرو
د وهه لگوم عمره هند آفتاب
ديوتن نهي کن بفرماني ري
چهوزاگان نهانس د افراسياب
يهوي چهوه سزاوار پاران تاج
پشنگن د غار ده زه بالاي طاق
اجهين تل مه بد چهوم زه بزرگ حد
بجسرت بينه زالهن سينه ميالو
بدنيا سيئن مختصر ميالو دور
لمو کينه اک کړنه حکمس عدول
اگرچه سو شاه جهاندار مود
ولي عاقبت نم نکو نام نيون
ته کړ خکر کتو گيم نم يار باي
سرکستي زه اندر دهان لحد
يه دنيا چهونه کينه سيد وي وفا
کنون جنگ م زندران کړنه ياده

دغن د ارپاه ل العل و گهر
کړن عرف زر شاه کابل تره زال
سپاه سيت هنت افسر و پهلوان
هميشه سو عيش د رشن فيه آرام اسه سو
ز احسان کړن لوک دي شادم
ته کيقباد س پنجو زور آس
دوم آرشنه سوم کي نشين
کي ارمين متس د ورس سوناو
بدانس کړن د ارپاه گفتگو
برابر مه دن آم نزديک وقت
کړ دو نهو نه تن سيت جنگ آوري
کرم مي وليعهد کاؤس کے
ديو توه تره پارن آن رسم تاج
کړن لي وي شاهن کاؤس کے
زه گهک غم نه افسوس له نه اده
مه گته مسته نام خدا ياد کړ
مه شهمار زک آس د ارت چه گو
زه کيقباد ن سفر زين جهان
مگه د رهان تن نکو نام اود
هنوپا نه گت بيت زه چهوک پوت ماشاد
زه وچه وچه دهي کي نه نکراه راے
يه دنياي فاني چهو نه کينه پار

داستانِ د بگمه

ز زابلستان تا بدرياي هند
شهن د تونمتس د ارپاه ملک و مال
سمي هفت اقليم شاه قباد
پئي عدل از صبح تا شام آسو
سر تخت شاهي بعدل بود
دلاور لشکر ود ميرزور آس
کي ارهين بهتس زور ومس تل و آسو
لمردي متن اک اکن حج نه باو
لمن کن ديئن چهوين لو پادرکار
دمه لو اکس بس هنن تاج و تخت
گته هو اده توه با نواحي خراب
ديوتن تره پارن بفرمان وي
بدنيا اگر توه کره اتفاق
زه مي حيت گته مک مست بانه بازو
فرکت هونه ون رسم وه آئين ميانو
غزيين بهن عدل و احسان کړ
يدم دن نه کړ شاهزاده قبول
کړن سوي ملک عدم ناگهان
بوئي الخاگونز دنياي دون
دو هسن منز قبر چهي و وان کين ياد
گرک ئي زه اند جهان نيک بد
کړن عاقبت خوا اکم شهر يار
کړن عاقبت ماره کم پادشاه
قدمي شهن آسو من چهوي فساد

لکهائي ڇيو فردوسي اوستاد
سين مجلس آسهائي باروډمي
ډوهڪ هنوڌات سازندران
ڏمي نوٽس بالکل فراموش گي
سين جهر بان شاه سازندران
کيان آس برشاه ايران بيان
ذفصل گل وسبزه نوبهار
کرک محرم رازونيازونيان
کهرن عزم بيگار مازندران
مهچوم دل لشکريان به بيگار زم
زشاه فريدن ضحاک وجم
سوډرشه باده عيش وخوشي
نه بوزت بمنسج لونه کهنه افرو
بباطن سين غمگين تم
به شرا فريدن وجمشيد وشاه
منسخر بنن آسح ډيوپري
به بهتر چهونه کس ولس کس جهنور
بمعه گيوسوبهرام نه پهلوان
بمت پهلو لوانک زال زر
سلاماه کرن شاه خوشحال گو
بمت پهلولونک پيش زال
امس ڇهاين پادشاهي کهران
مداکه بيان زالني افرن
سلاماه کرن زال خوشحال گو

سين مختصر دور دو قباد
کران آسوداد دوس روز شب
بايران از شهر مازندران
سوکاؤس گو محو تاچند روز
سين تو ده ار بسيم ډزنه ډرن
کران آس تعريف آب وهوا
زفواره گهدوس نه ابشار
نه بوزت سين مستن کاؤس کي
سين حلبه ساري سمي فسران
گته هوشهر مازندران بهر جنگ
مه درباد شاهي نوکيا چهوکم
چهوکس هيانه هوال فوج گران
وليکن براکنده گي کياه کرو
دپان اک اکس آستم زيرلب
دلاور زشاه منوچهره چها
نموآن نه طاقت بمازندرن
چهو درکاؤن فضل پروردگار
بکاؤس کي کرنه کينه جواب
لذک نامه ور بهر زابل خبر
شبا شب بمت پهلوان فربڻه گي
کران شاه ايران سخامي خيال
بمازندران آنه کس تاب جنگ
سو کاؤس زياده گوئي ذرن
بجا النه فرمان فرمانبري

سر تخت ايران سو کاؤس کي
بهرم هتهن پيش عيش وطرب
بتوسوز کره پيش کاؤس کي
بجام مي وبربط وسازوسوز
مغني تعريف مازندران
زحسن بتان رنگه رنگه نوا
زنقل ومي جام سنطور وساز
زحيرت جوان آسو پيا پي سوئي
شهن ډيومن چهو منه ميل بزم
تياري کره دوقت وفرصت چهو بنگ
بهو کرهر لک کره دلکشي
تعجب چهونه جنگ مازندران
تظاهر کران آس آهين رتم
کردو کيا چهو در کاؤن فضل رب
تمن ساري بادافونگه ي
به بيگار تم آسل شير غران
سوکره کين وتهم طوسن وچ ان
تياري کر اک جنگس اک اضطراب
دومنزل بايران زمين نزال گو
بهرم لدان تحفه کاؤس کي
ته فرتن سو از جنگ مازندران
اني فوج ايران اکوي لوتنگ
بدرباد کاؤس کي زال گو
نجود تم دتن سکه چاکري

تمثیل تقریر آن بیان
بخدمت کرن چھوم شہنشاہس
چھُو ماژندران خانہ دیو سار
مردی زہ آنی اکوی لو ننگ
دُپُن پادشاہن کہ ای نامدار
ڈلینہ ژ تغیر تقدیر مہ
جوانانن آسُو میلاد نام
بلا شک چھُو کُنِس نس شیر
بجا ژ یکو یکائی فوج ہت

شہا پوز چھوی عزم ماژندران
فریدُن منوچہر جمشید کی
پری دیو جادوگران بیشمار
ژہ ہرگز مہ کر عزم ماژندران
چھُو تقدیر ست دوخ خیر و شر
مہ کیاہ از فریدن وضحاک کم
تُشن شاہن ملک ایران تمام
اگرچہ اسی کانہ بیکار جنگ
سو شیر ژبان دشمن مارہ ترت
گرُس کنہ بیجاو ان ہتن نامی وتنے

مہ الغیبہ پوز مہ لوی کورا آس
بہ بیکار ماژندران کو نہ گے
مبادا اگتہ ہک ننگ در عزم جنگ
چھُہ ظالم جن و دیو جادوگران
بہ تخریب سکہ تم تقدیر مہ
حھم زیادتی از فریدن و جم
دپُن اس کہ ای پہلوان دلیر
خبر لدہ زال نے دس بیدرنگ
وَنت ئی کمرِ تنبہ کاوس کے

سحر آفتابن علم کڈ نیر
شہن کاو یانی علم پیشوا
دلیران ایران جنگی سوار
کرن لوٹ شہرن دوان آسو نار
بلی وات در حد ماژندران
نہ نتھاو ژراعت نہ کنہہ کشتکار
سو کو ناہ در شہر ماران چون
بیکیا ز حید کرن قتل عام
سپاہ ہت بنچ فرانو کاوس کے
وَتی کیاہ ز ہیبت نس ہیٹ دل
سپن از سر تخت جان نا امید
سپن ملک آوارہ از جنگ گیو
چھو آمت یعنہ فوج کاوس کے
نہ آب نہ آتش نہ خاک و نہ باد

داستان دیگر

کمر بستہ خونخوار بر کار زار
ہراول بپن گیو سالار فوج
بیکان آس تاراج و غارت کران
او جاو کرن ضعف ماژندران
بتاراج لوٹہ زر و مال بیون
نہ تراون غلہ نی گلستان باغ
بس بیپن و شہر سارہی سبی
درون قلعہ خوار و بستہ گو
دران غم کرن یاد دیو سفید
کرن خواتم ملک ماژندران
سپن ملک ویران از جنگ وی
ز دست عدو جگر خستہ چھوس

سپن جلوہ گر بیہ سر تخت زر
کڈن نہ کرن کوچ بہر و غا
بیکان آس تاراج و غارت کران
سو گو فوج ہت بہر و بہہ چھو دریا موج
کرن لوٹ شہرن دوان آسو نار
مقابل نس کانہہ نہ ہرگز دران
سر راہ ژالن شہا شہر و گام
بگیز تہ شمشیر ماون دماغ
کرک شاہ ماژندران قلعہ بند
ز ہیبت لشکران دلخستہ گو
نرازی الکھو نانس کہ ایتا دیو
جوان خون آدم چھو شیر ژیان
نہ نتھاو ژراعت نہ شہر و بلاد
اسیر بلاون لو دستہ چھوس

کرن خلق برباد تہ ملک سان
ملہ زجنگ دشمن ڈہ آناد کہ
حلدن چھکان آسو پاپان اٹھن
تلک شو فی شہر سیل ماتم سمع
اکن دہ دہین ہتھہ تفس سال آس اکہ و
سپاہان ایران نہ ماہن سر بسر
کہ کسخت ایرانین بہ ہمی
مومت دن لمیت مست دخواب آس
کنک قیست شہر مازندران
لمعہ گستہم گیو گودرز شیر
سو فرہا دو بہرام وارہ دلیر
حوالہ سیٹن تم بارڈ تنگ دی بو
ڈہ چھی پہلوان سینت فوج گران
دپن پادشاہن تقدیر آسو
مبدل گئہ چھا بد کلس چھا وہ پل
بہر دم ہمن زنگہ زنگہ عذاب
دتن دادو بیاد ہم بیش تی ال
چھہ ہم قید کنہ ذن فقط زندہ دود
زندہ گستہم گیو گرگین گیو
ولی قید چھک اسا چھہ ہہ من دی یو
یہ بوزنت پراکندہ کو زال زر
سمی ہم زن و مرد ساری خوان
سمی ہم زن و مرد ساری جوان
چھہ پھیران پر پرہ یہ ماتم زدہ

کتھو پس خارہ دزدن خصن میانو
نہ بوزنت سیٹن تنگ دی بو سفید
نترات پکان آسہ میدان ہتھن
کمر بستہ در جنگ کاوس کے
چھکرمت کہ زن کھون آسہ کلو
بیکبار دیو وکہ کن خشم غضب
بیک حملہ کو فوج ساری خراب
رتش منز میت ہم بکھر داب اس
برہنہ کہ کی خوار و بیمار ہم
سو فرہا دو بہرام وارہ دلیر
بیکبار ساری لدکھ زنجرن
تقندی کرن کیہ بکتا ہن غریو
زبر چھا ہوئی خوش آیہ سرد
تقدیریہ کیا چارہ تدبیر آسو
جن دیو تس پہرہ سیاس آس
کران اس نہ یہ آئنہ آرام و خواب
اچھو خون ہارن فی تن حیال
زنجیر فولاد کاوس کے
ولی قید چھک اسا چھہ ہہ ہس بو
چھہ رنج محبوس بتا خواب خور
نگہ یہ نیرادی تلک شو فی شہر
زنگہ یہ ببازار ہا شور آسو
سیٹن تازہ ماتم سر اینسان
کران زال افسوس افسوس ہے

بجلدی کشتاب ڈہ امداد کہ
در آندم کرن اربا دیو قید
تمس نش سیٹن دیو ساری جمع
جن دیو در جنگ ناموس پے
لدان رد ہان زن ڈہان تکلہ
ہنوکنہ ہوند ندہ اک آدمی
گنہ رو ایرانین آیت تا بے
ہتھو کی ندہ پادشاہ تمہ افسران
زنجیر آہن گرفتار ہم
لمعہ گستہم طوس گرگین شیر
نیرادی خون دل اش ہرن
بیبا یزہ در شہر مازندران
ڈہ آسہ خبر آستہ کانہ مرد
یہ چھوہ سر نوشتہ تہ زال
ڈوپادی بہر سو دشمن صفہ آس
زا ایرانیان زندہ اک پہلوان
سر تیغ ساری پہلوان موود
کہ کہ لبستہ ہاران اچھو خونہ جوے
زندی گستہم طوس گرگین گیو
تتی زندہ تمہ کمنت مختصر
سیٹن تازہ ماتم سر اینسان
لعینہ سو زن قند عاشود آسو
زہر سو بہر خانہ ماتمکدہ
گئے پادشاہ سانو کاوس کے

ڪران زال افسوس فوس ھئي
ڪري ڪياءِ تنهن دي ڪرڏيشه ٻانه
انهن ڦرنٽيه ڪن رستم پهلوان
ڪري تنهن لياده از ننگ ڇهوس
تياري ته ڪري سوي مازندران
هڻه سوم اسپاه شير آزدوي
کھوڙان چھوڙس ڏاسو ڪاوس ڪي
هئه دل محبت تنهن ڇهوم
ڏٺس ان اي پهلوان دلير
اڪن خوف نه دون ڇهو آرام ناز
هر منزله تنهن تي خوف وبيم
مقرر برابر جيه ست منزله
ڏيس رستم فضل پروردگار
هڪيا تن ڪهت آب دريا تري
ڪنوي تو بوچهو قائل فوج ديو
وذاڻ آڻ ده دايه نازنين
هرڏي دلاسا ڪريس رستم
ونڻ ٿي سين جلد رخش سوار
هر سڪار دادا ريم زالوٻس
مظفر سين از عطاي خدا
سلاح وسلب گرز وتير وڪمان
ڪڏن رخش گويا پيل سڪار
نه دهير نه تنس ست ڪاٺ ياسو
ڪهستان ڏٽن هيت ڪرڻ وونم

ڪني پادشه سانو ڪاوس ڪي
دپياس گهه مازندران
بوچھوس هر ڪهنه ته چھوڪ نوجوان
ته اندر جواني وچالاڪ جيت
انهن شاه ڪاوس با افراسيق
آسوھ ڏيس ميل مازندران
تلقا ٻاگهت آئه دست تي
بوجهيس ٽت وتي ساهي غيرزان
تره ونه جهي ته مازندران ڪرته دير
مازندران تي جيه ديڪ فوت
جن ديونه ازدهاي عظيم
وليڪن جيه مشڪل سهو وت سخت تر
جهو ڪيا خوف تيس آيه سر لحظه بار
مصفا ڪرن ته مازندران
انهن شاه ڪاوس گودرز گيو
دگرسو برازي دان زال زر
جهو فضل خدا يار ويادر بمن
زمادر پيءه هتو نه رخصت شتاب
جهوڪيا بيم تن تن شه ديو رخش
جهولڏي لکهان ازرهستان
ڪمند وسنان تيغ ببر بيان
هتن بر فيٺه تمسي ره هفتخان
نگهبان خدا رخش تن پاڻ آسوه
منفاس اڪس ڦو انو سوي ڪعبدام

سو دارنج ومحنت ور عشق وناز
سوڳل پانه گل سيت سه پهلوان
زستني بو ما قابل جنگ جهوس
توانا خدا ٿا وني تندرست
ڏٺس رستمن اي بل نامجوي
غرض جهيم وجهڪ تي بوجادو ولا
ڪه ڪيا تهين منزله ڏو ڇهوم
جهوڪوتا هڪن ڏورمازندران
جيه نزديڪ اڪ ونه ده ڏوروڏران
وتن هفت خوان انت جيه ديره ڪيت
ڪه تانٿي ماژندران مرحله
بلا دربلا رنج وخوف خطر
تمن ڪياه ڪرن ديو وجن پري
نهوڪنه جن ديو جادوگران
دنت تيي لدن پانه بر رخش زين
خدا يا ڏس ڦرن ته فتح وظفر
مه جهوم اس هر ڪار پروردگار
نجن نهد جلوه زير ڪرن از رڪاب
توڪل ڪري رستم بر خدا
مفصل زين هفتخان داستان
بجوو ونڙه صحبه آيه دار
تسڪارين ٽهن دراو تيز زبان
براه بيابان قدم ترا وتم
تسڪاره ڪرن ڪرنه راس مقام

بہ تن کھیون نہ اسپ نیزا وٹن یلہ
رہہ تن پکان تن سہنہ تگ آسو
پئی جنگ باہم سین نیز جنگ
کہہ تن زفد رخشس ہتن ہا رخون
ڈہ باجنگ ہیکار گیا کار جہوی
زخنجر دوپارہ کری بیدرنگ
خبردار تھیو نہ کہرک کارزار
گنڈن ہل لدین زین رخشس تتاب
زگرمی و منزل چو تیر از کمان
زصفرا پرا ز تاب بیرنگ گو
اتھہ آستہ آب لاچارہ گو
وچھون دو ہر ناہ پدیدار گو
سو نہ ہرنہ آسو لطف رب
سین لشکر فوج غم راہ و شوق
شکارہ کہرن وارہ کہنس کباب
سین سیرنہ شونگ آرام و خواب
کہرن وارہ بیدار شیر زبان
ستمگر بلا یا سٹہاہ پوٹہ آسو
کہرن وارہ بیدار شیر زبان
بوحشت دین رخشس ای پہلوان
بتندی کہرن سخت ہیبت منس
سوئی فترستم ستمگار آو
سو رستم بیہ نندو بیدار گو
زمستی مس فکرہ کہنہ ڈاو

بآرام درخواب تراون کلہ
سو شیر زبان گو سوئی رخش تیز
زضربت لتہ کہرن شیر تنگ
سو رستم دراں حال بیدار گو
ڈہ لازم مگر دین ہلن بار جہوی
یہ ڈیٹک مہ تن پٹ خبردار کر
ازین پس بحجہ حکیم پروردگار
متن بیش منزل دوم جلدہ راو
روانہ سین طی بیابان کران
بجس تیر بین لودسنہ کہنہ آب تابو
وچھون ہر ناہ اک پدیدار گو
سین تیادہرنس سو دنبال آسو
کہہ کہ رستمس ہیہری جای شب
بمیدان یلہ رخش تراون بیگاہ
سین سیرنہ شونگ آرامگاہ
ہویدا سین اژدہا ناگہان
بآرام رستم ہیو درخواب مست
غضبناک ترشیت گنہ زپوٹہ آسو
سو وتہوا اژدہا زاو زیر زمین
بوحشت دین رخشس ای نابکار
بدل بیدہ گو خوف بیحد منس
ببالین دوان رخش گو رستمس
زمینس اندر غیبت تہہار گو
نہایت سو بر رخشس بیزار گو

دیواہ اک دراں جای بوجنگ آسو
بمردی کہرن گیو ریر رستخیز
تیہر پیو نہ گو شیر زنگی زلیون
کہرن قہر بر رخشس خونخوار گو
اگہ بار دیگر کہرک کار جنگ
اگرچہ نہ گفت آسہ ہشیار کر
کلہ ڈک شب نہ فلو صبح کہنو آفتاب
شکارین پٹھہ شیران برنہ چاو
سین تشنہ بے آب لتینگ گو
زسختی بہر سوئی ڈہاندان لب
اتھہ آستہ آب لاچار گو
لبن آب ہرنہ بپاتال گویس
چین ترش آئن بجا حمد حق
کشادہ کمر گو بآرامگاہ
شکارہ کہرن وارہ کہنس کباب
دوان گو سوئی بستر پہلوان
درازاہ دہن تیر تہی یاد دست
دوان رخشس گو بر پہلوان
اچھو وجہو کہنہ رستمس لنہ جین
خالی کہ نہہ مہ تلبتہ ناحق شرار
سو درخواب گو باز شہارد راو
سمس ہٹ رٹت آسو پان سمس
سو شہانس د رنظر آو نہ
غضبناک از غصہ خونخوار گو

دڙن تش کہ ای بک سیر چار پا
مشتی ہو دمستی گئتھ ہک مختصر
سو پیر خشتم برفرش آرام ہیو بیٹھ
بیار سیوم اژدہا دراونی
کران سنتس ہر طرف آسوگیت
بمردی تھان اک گزہان تمنگ
بلا باہ ڈھین بیر خوشتن
بحملہ نہت آئے جوش شیر نر
بمردی تحجی رہمن ثروہ زنال
لبک رد ہین تہم سر اژدہا
نہیر وی ہتھ تیا ضرب تیغ
پیرن حملہ دمن ہن سرنگون
سحر خسر تماون گڈ علم

زہ موس جہنہ پوانگی رہنما
پیادہ گئتھ شہر مازندران
تتندی دراز اہ ڈہن ثہ انہ لو
سو پیر کینہ سوئی پہلوان گو
ڈڑن نہ تش اژدہن کہنتہ
بہ رستم کرن حملہ شہمار گو
کڈن تیغ لاین سوئی ہرمن
ڈہن واکرن سخت نراون فگار
زہیبت ملم فو دنہ کہنتہ حال
ٹلیو سینتا رخش کرہی تمہن
برابر زہ اڈتش کرن بید تیغ
دگہ بار رام تم تراوسے
سر شیب کرن ازتن اژدہا قلم
وتہت کھنیگہ سوسینہ جلدی وار

کرہی بن زیکضرت شمشیر سر
فقط جھوم مہ دہ رکا رگر زگران
باآرام تم یام بھٹرا اوا لو
بوتھنہ رخش تین مردمیدان گو
کران تم زہ زن اس جنگ فی جدل
سو از نالہ رخش ہیدار گو
مگہ ضربت بس لگو نہ کہنہ کار گر
زمینیں ہن ہمچو گوگرد نار
بیک حملہ رخش لٹن زیر پا
دوان آئے شمشیر بہ پہلوان
سو شہمار ہیو خوار رخاک فی خون
سین شب دایا تہن مختصر
زہ انکا دہ رستم پہلوان

منزل سیوم از ہفتخوان

سین از سر ہوشیاری روان
دو منزل یکان نزنکان وا آسو
وجہین خوشتر از خیابان عجیب
زمین ہا زہ تر سبزہ سبز آس
بلہ رخش ندہ چراگاہ آب
شراب و صراحی فی سنطو وساز
بنا زو ادا بس رستم سہ بلیٹھ
بشیرین بیانی زبان کہنہ تنبیھ

براہ سیوم منزل جا ودان
بہ نیر دیکہ شام آن پل رجمند
گیش ای لہنر جو نیچا یہ شب
سین شاد رستم زہ آب فی ہوا
سر سبزہ رستم سین کباب
پری نن آئے تیز رتی جا نال
بشیرین زبانی زبان کہنہ ریٹھ
ٹرکن دصراحی تش جام مے

بہ لحظہ تس نہ ٹھہر وا آسو
گند کرنہ در گلشن خلدرن
عجب حوض تہ چشمہ فو الہ اس
سو سبزہ تش آسو دادن دوا
ہویدا شدہ ناز نینی بناز
کین قال فی انکین رٹٹ اس لال
بناز و ادا ہیں رستم سہ بلیھ
لصبد نو واین ہتن سازونی

تنهن سيت رستم سين همڪنار
ته ڇڪ ڪيائين ڦيرائي پورائين
پو پرائين پيٺو ڏس آئي سيل
سين مست رستم لباز وبرد
سين سير حمد خدا انهن سچا
بزاري سٿها هم مناجات ڪر
سه بدشڪل اژدهي نه بيا سين
ڇپيه ننگ يه بدشڪل ازجا دوان
سه بد دو ڪرن لبسته اند ڪمند
ڏين اتي لوهس ساحره روسياه
ڪرن آن ڏين ساحره مختصر
بذڪر خدا آهس سادي نهمت
ڪرن ساحره هم همان مختصر

بهوس ۾ ڪناه ڪرن سرد نار
برقربه ديونن لوح دروش چهين
نه ڪهباون ڪرن جهين لو بزنه ايل
بعشرت پياپي چوان جام مي
انن ازسر عجز وزاري سٿهاه
هتن برزبان پام نام خدا
سين ساحره از علامات نن
دران حال رستم خبردار گو
زگرته قوٽس سيڪيار دنه
بيڪضرب شمشير ڪرتس ٺه چاڪ
سر قرتس تره اون پا آرام لر
بڪف تيغ هندي سرخاوري

ڏيس سيتن ارب رٻنا زبين
خدا نس صالح صفاڪين چهس
بيڪبارڊ اين هتن جنگ ۾ رود
دران عود وصندل فزان اساني زو
سٿهاه هم ليوئي خدا حمد پر
سين زشت صورت پريوي را
سين ثاقف ازساحره پهلوان
زڪينه رتس سينه پرتار گو
پرٿين تين ڍي وئي نٽه ڪيا ڇڪ بلا
سين سرنگون خوار زجون خاڪ
موذڙي هن سحر جانوار وسمت
بجمله نيرد او در داوري
قدم ون ٿين هتو نه ڪرائون سفر

دربيان سفر منزل چهارم از هفتخوان

سين ٿه دس منزلس هفتخوان
چو شب آسو تاريڪ ميدان ڏين ر ا
ڪرن طي سو ظلمات جلدي تمام
سو سرمست ڊ رخواب انجام گو
دران حال هشيار گو پهلوان
ڇهڻي گرا ڇهي خون چهيم عار چالو
جهه ڪهه فرسنگ اند تصرف تمس
توي جهوڪ ٿه بنجو ف تيزو رمتوهي
اگر وانه افلا ديت جايه ون

دوانه سحر هيچو شير ژيان
گته هن جلوه گر آسونه آفتاب
سر چشمه ۾ ار دسين ۾ وقت شام
سين دشتبان پيدنا گه ليشب
ون رستمس لح ڏکهيا وٽ نشان
سو حاڪم جهوتمه جايه بيند شير تر
پر ندچرنده من ڇهي تمش
ته ڏل جلد گرڻو نه جان جهنوي بڪار

دوان ۾ ادر دشت ناگه دوان
سوتا ريڪ ان پاوسر لا جواب
بله رخش پانه پا آرام گو
ڪوهن لح نه ٿند ڪڏنه تس اغضب
ته جهينا خبر ڊ لوا والا ميان
جهه تس ٿرشٺه ڪته شيرز مثل خر
ته جهوڪ سيراز جان ڪه آمتوي
ته جهوم جم ڏي پٽ لوان جهم مه عار
سراپا ڪري ڏيره ڏيره بلن

پر زہن ناوتن کن ثہ چھوک ناوان
سو اولاد حاکم تینک پہلوان
زہیبت چھونہ جانفاران گذار
بیک ضرب خنجر کرے مختصر
بمیدان کرن فرادو بیداد گو
بہ یکبار رستم سو دلشاد آو
دپس توہ اولادان آتی دمی
گلگ فرن ملک فراہ دزغن خاک
دپس رستمن باز چھوم ناو ابر
زہیبت چھوتس ما زبیہ کنہ نر جھنق
تنرہ ویران کرم تروس انتظار
زخنجر کرے فرن سرازتن جدا
زہیبت پراکنہ اولاد گو
برستم کرن حملہ از فرے کین
ہتنوکی بعضیو فور راہ فرار
زہیبت پریشان و رنجور گو
بفتح و ظفر بر یکے جو برار
سو تہ مردہ و نیم خستہ کرن
سپن استراحت گذین پہلوان
سپن آن جہاندیدہ رستم تیار
بہ اولادہ جلدی سپن ہمکلام
مقابل بدیو سفید آتہ جان
نجن تیغ لاین باولاد حال
بمثل غلامان کرے چاکرے

رٹن تنس سنختی بیکدست کن
تصرف تہند فرادیاہ منزلن
سوبڈہ آفتاہ پہلوان شیر نر
درس رستمن مشت لبروے سپر
برادی فردان ہیش اولاد گو
سو رستم سپن تیر رخشس سوار
بظاہر گمر چھی تہ رقس کمی
مرک فرن نہ آخر پن ناوون
قوی نی ور چھوس فیلتن مثل بیر
گنہ ہن چھوم منہ در شہر ماندران
ستادہ نجون تو امیدوار
نہ تھاوی بہ لشکر نہ این کہ فر
شتن تن ہین نی ویاز باد گو
بیکدم کرک رستمن قتل عام
پراکندہ اولاد گو بیقرار
پنہ دراوتس رستم زورمند
پتھر بوڈہ لبر سبزہ بہر فرار
سر سبزہ تراون آرام جان
بہ بیخوفی از دشمن ناتوان
سپن پانترمس منزلس تا بدار
منہ فرن شاہ کاوس شدوی مقام
مفصل منہ احوال ساروی تہ فرن
دتس نم لبصد ادفیرت سوال
دتس رستمن پیش کاہ دس کے

دپن فرپو اولاد کو دشتیان
پدبینو کری کنتہ یاری دلن
مبادا سو اولاد لوزی خبر
پتھر پے دست فہ تدتس سر بسر
بتندی بمعہ فوج اولاد دراو
کمر لبنہ گو مائل کارزار
پنن مونت زمانڈان لوتی آیورک
کننگو چھوک وصیت کرتہ نھاوون
گنہ ماں ناو دیدکینہ میانوی کین
بو ویرانہ چھوس مفتخوانہ کران
بیازوی ہمت بفضل خدا
نہ دوزی بہ سامانہ نہ زین فرزر
سوئیت زلونہ فوجس کرن آفرین
دوبدہ چپ فرلاست مان تمام
زمیدان بتندی سو تہ دور گو
چھور و بہ انن لبتہ اندر کمند
گلس سیت اولاد لبتہ کرن
سلاح و سلب بیہ سامانہ سان
صبح فلونہ خورشید گو آشکار
فرانہ سہانن بوئی تسکار
کرکن جابہ کت جنگ نم پہلوان
مفصل فرنن نم کروی ہم کنن
کری بو شب فرروز فرمانبری
بو وانن گنہ ہوس چوم بدل آرزوے

بیہ ما وتھ جای دیو سفید
یہر جاے اقف لو چھوس یہر
یہہ محبوس تم یتر کوہسار
چھہ تتہ منزلس دیو جادوگران
جاہ
دوصد براہ درکوہسار
ہمن کینہ چھو نہ خوف تیر و خانگ
ہمن نش گتہ یہت کوہی سنگلاخ
یادمن چھونت آب دریا چو فیر
تیرت آیہ دیو کنارنگ بیشیس
نٹن بید از باد چون برگ بید
زبند گران تم سو آزاد کر
ثہ چھو بینہ ذمہ قتل دیو و پری
پسر غمت ہمس رخش رہوار آسو
یہ منزل چھو پُر خوف دشوار تر
چھہ بیت منزلس تمنزی فسری
مہ ہاوُم سوی جای ارژنگ وت
یکجان فتہ رفتہ کرک کوہ طی
نیر نیر یا موت نزدیک آی
سو خونخوار پُر نار از غار دراو
بنن ذور ماون ہنر مندسی
یو کاہی اکی ضربہ تراوُن تہر
دیون منز تسندکلہ ارت دین
یتھوی دیو ارژنگ مارت ہمن
یکیا ژل دیو جنّ و پری

ثہ مارتہ پین چھی تہ جانچ امید
مکانا ہ عجائب چھو دریفت کوہ
جنّ و دیو ہرہ ہمن یہ ہزار
چھہ فرسنگ تم یکصد سی و پنج
گذر پیر راہ چھہ اک سنگلاخ
چھو فولاد غندی سپہدار کوہ
خنجر تہ چھو شمشیر وارہ فراخ
چھو پر بفت کوہ پترو فرسنگ آب
سو بدمعاش تہ خوار و شہمار کیش
وُنن سر بسر نام و نیب و نشان
ستہاہ تم سو اولاد دلشاد کرُ
ہنُن سیت اولاد جنگی جوان
سو اولاد نس یہر کار آسو
چھو بیت منزلس پانہ ارژنگ دیو
چھہ تابع ہمس دیو جنّ و پری
نہ نفادس طلسم و نہ جادوگری
ٹکان ییر غار ارژنگ گے
زہبیت گیس کر یکپانہ ہمت کُن
کمر بستہ مائل بہ پیکار دراو
دلبرس دوشی انہ آتش ہلیہ
سو دیو ستمگر سپُن مختصر
یکیا ژل دیو جنّ و پری
دیون منز تسُند کلہ ارت دین
مکانا ہ چھون اندرین بیعت کوہ

کرُس عرض اولادن آشیر تر
چھونت قید کاؤس گرد ون شکوہ
چھہ تم پیر راہ مازندران
بلا در بلا خوف در خوف رنج
چھہ مشکل یکن سخت میدان تنگ
چھو بید دستہ نگہدار کوہ
چھہ فرسنگ میت ترہ ہت تا نزیہ
چھہ دریا یہ بیار رنج و عذاب
ازان پیش مہ تخت دیو سفید
سپُن شاد رستم ہس مہربان
دپُس پہلوان ثہ کر رہبری
سو ارا ہ نین رستم پہلوان
دپُس رستمن ای ایل ناموار
چھو میسی انتہ قید کاؤس گیو
دپُس رستمن یک خدا یاد ہت
نہ دیو و پری نہ سر افسری
تتہندی ہمس رستمن کر یک لاہی
ٹول گوُدرن تیر زوو دن
ایوانی درن تہتھ کمر بندسی
ژٹن زن ٹہس لیرس تس کلہ
تتہوی دیو ارژنگ ہنُن مارت
فوٹرنک ہمہ سحر و جادوگری
فوٹرنک ہمہ سحر و جادوگری
چھونت کوہ قید کاؤس گرد ون شکوہ

بیکدم کړن د دیو خانه عدم
پکان د اَت نزدیک کاؤس کی
بصد شور خرشن سه آواز نراو
دیه مومتن وَن نیه نه جان
ونن بوسه برپای کاؤس کے
گرت ښخرن لښه د دیو شموس
پرتهوک هفتخوانک متن حسب حال
سراپای هفتخوانکوی نیک و بد
داد کهم اگر بوزه دیو سفید
کښو خوته درکیاه کړو سینه اس
دَبس زمین قفل پرته ردگار
چه پنهان زیر سحر و جادوگری
نه بو نت کړن پادشاهن دعا
ذه بد وی دیی حق تعالی ظفر

ازان منزله پیشتن روان قدم
دپاس رخستی رستمن د ور کړه
شهن دده رخشن صد اپرته ناو
دپان وانو رستم بزندان شاه
سمی گیو گودرز برگردوی
زهام وسو گیین کشواد بیر
زراه زند بیر تقدیر زال
سپین خوتن مټهو کجانو لسخ علاج دا
چهنه اُسه کهنه ده جان نج امید
مبادا ته کړن زن بجنگ آوری
شهابین اکس آسه باور نه یار
ژټت آنه دیو سفیدن کله
بفتح و ظفر دات بر مدعا
سو دیو ستمگه اگر ماره هن

کړک د اربابه کوه بیابان طے
دران د ورخشن ټهاه شور کړ
دښن آدماز رستم پهلوان
وچین د دیو خفته پا آرامگاه
سو شید وش بهرام فرهاد و طوس
سمت پیشتن رستم سپین جهانگیر
ونکهم پس و پیش جوال خود
کښو کړن متن لو سمت آفتاب
گرته هوره ارژنگه فی کینه اس
گرتهک تنگ د رجنگ دیو و پری
کړن کیاه من د دیو و جن و پری
کنا زنگ و سنجه بو نزاون دله
کړت و ن براه توکل سفر
بخنجر سو متن د جگه پاره هن

شهس لشه رخصت من د ز دبام
هگرمت وی گرته اهن ضرور
زه زن د بیابان و دشت خراب
جن و دیو هر جا یه مردار گے
مردی نزت آیه دریاو گے
ښخن هر طرف جن و دیو غرلو
پرته هن ههرس تم یه نده نار
چه د دیو سفیدن بهی معتبر
گرته هو کاچه کی وقته بر کازار
چهو نزدیک د دیو سفیدن مقام

منزل هفتم

دو منزل پکان آن د اضطراب
کوهاه اک من سخت درپیاک
بیکدم کړک هفت کوهار طی
ټهاه نهک بجنگل با آرام هوټه
چه کت جایه ای محرم کوهار
تنهس برد د غار بیدار چهی
دیون آسه ښهو ننده هند و خما
سو رستم سی کینه چه ئی خره

پکان آسوا اولادهنت صبح و شام
چهو نت تشرط جستمن گړته هم ښیدند
ترنت زمر جایه کوهار گے
پکان گوک بار وی بدن چاک چاک
بشمشیر مارن کنا زنگ د دیو
ذران رستمن نا ره کوی شعله ډیوټه
دښن هم یه چهی لښکر دیو نر
شونگان صبحکی وقته یکبار چهی
کړک سه ته نده هن قتل عام
پسه آس ال ولاده سنده متوه

کُلس سیت اولاد بَنتہ کرن
دُن ڈاف اسبابہ سامانہ سان
صدا تر اد کستو رتہ بلبلن
سپن جبلہ جو کا وہ سی نیلہ کراش
چو مار سیبہ جنگلس کبہ نہ گت
جن و دیو ساری سپن مست خواب
بہ ہرگاہ دیوان سو ہوایہ گو
شوگت سر نندہ زن مست دمغرور آس
سٹھاہ دیو مارن شمشیر کین
بہیبت ہمتو نھاو پا درگریز
گوفاہ اک ہمی ہاؤ تن نازہ تنگ
زہیبت ہمتن لُود نہ اختیار
وچھون دیو بدخوی زخواب مست
زہیبت پُرن ربنا حسبنا
توکل کرت تاو دزاف غار
زہ چھوی بردرغار شیر دلیر
کیناہ اک دُزن رستمن کینہ سیت
بصد کینہ زن واو چی گل اتن
بصد کینہ ہم حملہ کر بہر جنگ
چو مار سیبہ نارہ ہاران دراو
بردانگی رستمن نالہ رٹ
بکشتنی سٹھاہ زہل کرک او دیو
سٹھاہ کال دزجنگیم تنگ آس
سٹھاہ تیغ و خنجر فوٹک ہان مان

بد اشوری خوف دشمن برن
صبح فلوئل جا انوار وسرود
زشبنم سپن کار ہیج ستیلن
ہوائی طبیح سرد یکیار گو
وچھن دشمن ہم بتد بیروت
تبعجیل زخشس لاٹن پانہ زین
چو شیر ژیان جنگہ جی جا بہ گو
کرن بَنتہ اولاد سی دسَت و پائے
سُپن سُرخ چون لالہ رُوئی مین
تبہ خود دہ ژل بام دیوان تر
بلا باہ مثل دہان نہنگ
ہنتون بر زبان نام یزدان پاک
رحل دن کشادہ ہمتن پا و دست
دُہن بان پانس بہ غیبی بلای
کمر بَستہ بر فضل پروردگار
امی کربکہ از خواب بیدار گو
سوکن ازستمن رٹ ہمس سینہ سیت
دُنس رستمن ضرب شمشیر تیز
وچھن پانسی ہم اوبزران لنگ
اکی زنگہ کیراہ ذرن زمانہ ہم
تند بہر چیرن ہمس نخ و ہٹ
دٹان ہم اکس اک دوال کمر
بمردی کران حملہ در جنگ آس
ذدہ اکس پارہ پارہ کرگ

کمر بستہ تراون بسر سبزہ پان
لدان فاختہ کو شنولس درود
سر شاخ قمری کران بولبوش
سوز رستم ہمی سیت بیدار گو
نہتوی ناف از گرمی آفتاب
کدن تیز دیون ہٹہن تیغ کین
وچھن دیو دز خواب مخمور آس
کدن تیغ بریاد نام خدای
کرن قتل دیون شمشیر تیز
سوی غار دشمن کدن رہبر
سوز رستم یکان آو نزدیک غار
فو بیدل کرت گوفہ اندر سوتی آگ
نہ ڈلیشت منگون اتہ ہاکس بناہ
کرم خوار یدہی زچھمینہ خدای
کمران کر یک ای دیو بدخوی نیر
سواز کینہ پرخشم خونخوار گو
دُن دِت اکی جنگہ چی ٹھل اتن
کرن لنگ دیو سفید سی دیر
اکی زنگہ از غار لاران دراو
ہیکدست رستم زٹن نالہ ہم
اکن اک بردی اتن زور آس
ذنک ضرب لگتہ ہمتن کار گر
کمان تیر وگرنہ ننگی بانہ وان
تر از وہتن زور دارہ کرگ

وران دار وگیرِ دوشوے آیی تنگ
وچھن پان خوتی تمس سر بسر
دیوس گومنز حال ڈیشت تہیب
وچھون ج ن ملان ہنز پان تم
ہمردانگی رستم شیرزاد
کڈن تم جگہ تس گٹ تیز ہون
پتہ ہیون کم راہس یم چھہ رامت
چھہ ساری کی شکلہ زن تارمت
چھہ یم مردہ دیوسفیدن عیال
بنا رستم گرفتار گو
بہ اولاد رستم مہربان گو
فوٹرہ امی سحر و جادوگری
کرن عرض ای رستم نامجو
ژہ مارن جن دیو شیر و پری
مہ گونہ تفاوت سخد منگہ ی
بو کرزاہ نہ فن منز داس تیغ تلی
دیمی رستمن ملک مازندران
مہ چھوم تنت خداوند عالم گواہ
سو ڈیشت سٹہا شاد گو پادشاہ
لبن زندگانی بیار دگر
گمت آس اغمی سٹہا اہل کار
سپن شاد کاؤس کرسی نشین
بکیو سناوہ سو اولاد نیو
سو گودر زجاسوس فرہادآسو

بمیدان دوشوی بٹھہ رجای جنگ
یقین گوس لگو ضرب کاری امس
بروی خجالت کرن سر بجیب
ازان خوف ہنز نہ لاغر سپن
سو دیوس خنجر مہٹین استیاد
نظر رستمن تیز کرسوئی غار
چھہ ساری کی شکلہ زن تارمت
دیوس راہہن یوزای پہلوان
پہندن دوشمن سو اندر خیال
تمن ساری زن گوی جان آسو
ثنا خوان تس از دل و جان گو
مزرتس اتھن گنڈنہ تراون بلہ
بمردی ژہ ذاتن دتوی آبرو
شب و روز آسن ہرنج و عذاب
رٹون ملک مازندران سر بسری
مہ آہم سجا شرط خ منگہ ی
دمی ژی کرنت پادشاہ کران
جگہ دیوہ سند لوتہ دردوی
زرنج و غم و غصہ آزاد شاہ
دیان رستمن خون چوس اچھن
تمی خوتہ ستین سپن گاشدار
مرصع اتن تاج اورنگ زر
دگر سوی ہرام و گرگین گیو
سو گرتہ ستین کشوادشاپور شیر

سوئی دیو کرپہلوان نظر
چھہو گومت توی خون جاری امس
پتن لنگ ڈبوٹھن وزان تم
سو زاڈس اندر بستہ حرزن سپن
بشمشیر کینہ کرن غرق خون
وچھن دیو مومت ہزاران ہزار
پرزہون راہس کم چھیہ یم مارمت
طلسمات جادوگری گف مہ زان
بہ مرنہ ہمہ قوم مردار گو
بجادوگری سر پنہان آسہ
درین ملک کرنم امی رہبری
بتعظیم تم تیز تراون کلہ
مہ کرمی بمازندران رہبری
سناوہ کلس ستیت بنہ طناب
بلن نہ مہ یم زخم چانی مولی
مہ دم مزد محنت سر و فسری
درین ملک تعاوت تہ فرمانروا
بتعجیل گو پیش کاؤس کے
وچھون یام دیو سفیدن جگر
ژجین گٹہ نہ روشنائی وچھن
کرک رستمس ساروی آفرین
سر تخت طاؤس شاہ جلوہ گر
بین و بین تس گستہم طوس آسہ
زمام و سو خراد برزین ابر

گرازہ بیہ زنگی شاوران
ستادہ سپاہان چو تیرن نیز
سمت آی ساری بافواہ عام
بیکھفتہ جشنہ کرک روز و شب
لکھوں نامہ زباہم پروردگار
گراہ چھوی گدا ایس کران بامدر
گراہ پادشاہس کران دربدر
نہیں اژدرس سی بلا تنگ کھئی
زہ کرہس سنجاری گرفتار بد
یکان آہ و آسوس طفلی نبرد
خداین بہمت کرس یاوری
رہ ہفت خانہ کرت خوار و
نہ غنڈی نہ چاہ نہ آن خارہ سنگ
نہ جن و نہ پیزاد دیو سفید
چھوئی بخت یاور زہ از ملک نیر
وگرنہ بیہ رستم زہ ویران کرہ
دپن تس کہ ای پہلوان گزین
بیہ کرزہ تس امتحان حساب
سو فرماد گو نامہ ہہنت تیز تر
چھو مرسولہ خاص ست در دوی
برسم رسولان سین عذرخواہ
بہیبت بہنت سوبی گفتگوی
ز اژ زنگ و پولاد و دیو سفید
سپن وارہ تس تازہ زخم کہن

زابران ہم آہن نام آوران
دران ملک ایران نہ مینک سپاہ
بجلدی کرک پادشاہس سلام
پن زہفتہ کرر ستمن انتظام
چھوسوی یار و یاری کران رفت و کار
پھوتس پانسی سار کوی درگاہ
چھوتس حکم پانس اتہ خیر و شر
یوی وچھنہ اشاہ مازندران
جن و دیو ساری سمی زندہ وند
زابران زمین از ستم خود سال
کرن ہشتی بجنگ آوری
نہ شیر و نہ شہمار اولاد رود
نہ ست کوہ نہ دریا نہ ارژنگ زنگ
نہ دی طلسم و نہ جادوگری
وگرنہ گژہ کھک تنگ و رجنگ شیر
سرنامہ نامس کرن مہرشاہ
زہ گژہ نیز در شہر خاور زمین
چھوکو تاہ مس فرج تہ ملک و مال
کرک شاہ مازندران آس خبر
سو فرماد کرہ پادشاہن طلب
پن نگاہ دتن نامہ رد دست شاہ
ز شیر و ز شہمار اولاد کرد
ز جان و جہان لوز نہ تس امید
بدربار خود بیو ٹھ کعد سر رود

سوکاوس و رستم سر تخت نیر
پریشان گمت آس نہ بہر شاہ
سپن شادیانہ بعیش و طرب
کرن خندہ ایستادہ بر انتقام
چھوتس پانسی سار کوی اختیار
گراہ چھوی گدایں کران پادشاہ
ز قدرت گرآیہ فرمان رئی
لو آسوس تھکان پادشاہی کران
زابران زمین از ستم سال خورد
یکان آہ آسوین طفلی خیال
بمازندران بہر پیکار آو
نہ جادو نہ سنجہ نہ پولاد رود
نہ لو دی کنار زنگ نہ دیو سفید
پراگندہ گی جن و دیو و پری
اگہ باج سوزک بفرمانبری
بفرماد کرہ پادشاہن نگاہ
زمازندران آن نامس جواب
چھو کیا شاہ مازندرانس خیال
جوانان چھو مت لو کاوس کے
اتن تم بجاوارہ شرط ادب
پرن نامہ شاہس سپن دروی
ز رستم ہراسان سپن دوی زرد
بہیت آسو ماتم ہتن ترن دوہ
بہر فع خجالت کرن ساز و سوز

اَتِ اندو بدر يار آئُن ڏبير
کہ اي جنڊہ ايرانئي بيجيا
جھنہ تم جمع ديو زادن اندر
وڇهوٽ تنہ وُنہ وارہ جن ۽ پري
ٺہ ڇهوڪ يُوٽ نازان بيک پهلوان
اکي حملہ تسخير ايران کرين
بايران زمين گرہ ڇهوئي تخت يار
بنہ بندان کهني چانو جان تہ جگر
دتن قاصدس انہ نامہ وٺت
کري تہ آدہ کانہ آکها ياوري
ڏيکُ قاصدن شاہ مازندران
جهو مغرور از دولت ملک ۽ مال
تلن خنجر و گرہ زہ تيغ و عمود

ڇهکن نہ ھر قاتل ٻچيني حرير
جهو از کشتن شير و شهار غم
بخيل جن و ديو عادن اندر
نہ ڇهات وُنہ گرز و تير ۽ کمان
مہ ڇهمپ سا سنہ الله خاص حاضر جوان
خط جهوم مہ نہ ٻدہ ڏٺهيا وٺت و مک
گرتہ مک خوانيد ڏي کہ کي کا زار
مہ کہ مک خبر دار انصاف آہ آم
کرين قاصدن عرض نامہ ڏٺت
ونت ئي سو گو نامہ پيش شاہ
مهيا ڇهو سامانہ جنگ کران
ٺهانہ تلخ گو رستم شير زور

لکهون نامہ وا پس کاوس شاہ
لچهہ منزہ گي آٺهہ ست بلکہ کم
وڇهوٽ نہ وُنہ سحر و جادوگري
نہ خيل ۽ ليران نہ بيل ۽ مان
اگر نہ زن تہ ھيبت تران
منہ جهرني پاسہ کن ترا و مک
وگرنہ کرت قيد يا رد گر
يہ نہ انک نہ کرہ تخت نصر و السلام
گرہ ڏهک تنگ شاہا بجنگ آوري
پرت نامہ گو تلخ تهنو عيش شاہ
بوان تہ جهو نہ کهنتہ اندر خيال
لدن زين رخش تلن سخت شور
کمند و کمان تير و خفتان ۽ خود

نامہ بردن رستم پيش شاہ مازندران از دست خود

ڏبيرس لکهون نامہ ڏپن تيز تر
بمہ تس ۽ ڇهت سہم آئين ۽ راہ
وگرتہ کرو کيانہ ناحق در ننگ
لکهو ڪُنئي ز لعنتنا و درود
جهو کهي مرد عاقل الدم نز ود باج
ڏمي کرہ ٺہ کہ در ملک ھرگز قرار
سو کاغذ شهن مهر دستخط کرت
بمازندران گو سياہ ابر زن
خبردار گو شاہ مازندران

گرتہ نامہ ھنت پانہ آئي خبر
اگرچہ ڏمين تن بفرمائي ري
کرو آدہ پانئي مس سيت جنگ
الا اي شهنشاہ جادوگران
بدستو تهاوي اد تخت و تاج
اگر جهو ٺہ در سينہ کينا ھوس
برستم دتن ۽ ارہ سر خط کرت
سر رخش لي ھوار کهنتو تيز تر

وڇهن يانہ مازندرانک لئي شاہ
کري کيا زہ تس سيت جنگ آوري
بفرمان رستم لکهون نامہ زود
مہ گرہ ڏهست بر فوج مازندران
وگرنہ انت تنگ ڏ رکا رزار
کنوين جهو رستم بہ پيگار بس
سو خط آتس لي ڏونہ گو ھر زن
بميدان ڏوان را وجون شير نر
سوارہ جهو ھنت سيت گرز گران

خدنگ و سنان تيغ و نيزو کمند
پڪان مست هوا به جهوٽي شيرزن
سهن سو نين تيغ ونهه گهنه پهلوان
بيا ڏي ٿس ٿيم وته دوله بيٽ
ٿيهر پيو سٽ سر بسر پهلوان
ڪري آزمائش بسر پنجه زور
به پنجه ڏنئن پنجه چوڻ شير نر
ٿيهر پيو سٽ خسته گو هيجان
ٿئس پهلوانه ڪلاهور آسو
مردي ته کونه پاڙ بسته ڪرڻ
ڪري نو ور پنجه بر ٽٽا ولوڊ
وڏان ڪلڳ نانگ لو نشهس باز
ڏيڻ پادشاهس ڪري ڪارزار
سٿين پر ڪلاهور نامهربان
بدربار شتا و مانند شير
سهن منزت شندوني آن سوده
ڏيئن ٿم سو رستم جهو ز قوم سام
بو جهوس ٿمندي نبند خد منگڪ
سجلدي ڏٺن نامه ر دست شاه
ٿس ازن آسو ر ديس هران
ٿله نيز از شهر مازندران
ڏمس نبو ناه تن بفرمانبري
ڏٺند ٿيهو وجهڻ و دشمني
ته جهوک بوڻ ٿيهو ده مستي وڻن

جهونن پاڪ رکيا ر پولاد هند
عجائب گراه اک ڇهونن نيزران
مردي گرهه آزمائون جوان
ڪلاهم گڏن مع له ازروي ڪين
وهيبت پرڪنده گي هيجان
ٿيو اندوا اک ٻئي تراون دراز
رگو منزه ٿن خون هارڻ ٿيهر
خبردار گو شاه مازندران
مازندران صاحب ني ور آسو
ڪلاهور جنگي غضبناڪ تره
ٿس سنهن پنجه چيرڻ نرور
گهمٽ ٿم و تهنت ڪلاهور ان ٿيس
بفرمانبري ٿن جهه ڏيو اختيار
اٿ اندر يه ٻيس ٿئه جادوان
سر فرش بيستاده روڊين ڏلبر
ڏيئن شاه مازندران مگر
بوجهوس ٿمندي خدا ننگ غلام
بوجهوس نام آه ڪمينه سياه
زحسرت ڏزان آسو زن گرگ ڪاه
ڏيئن قاصدڪس رستم نامدار
گرهه خوار از دست جادوگران
ڏيئن قاصدن تر او سوئي گفتگو
ڪري ڪئن ٿس نته گردنڪشي
مڃڻ نڪن اگر آيه هي حڪم شاه

دلاور جوان ناه چو شمشيرزن
سواره زره پوش جنگي جوان
پهلوان پاڻ رستم ڏٺو ورڏيٺ
ڏٺن دوره دارت ٿن خشمگين
اشاره ڪري اک اکس اڳ ره پيو
اسان آئيس رستمس سرفراز
زپنجه جدا گي ٿس استخوان
پچه شير ڙبان پهلوان گران
شهن سوز رستم ته خسته ڪرڻ
پڪان گو سوئي رستم شير نر
ٿيو ڪن فٽ ڏراوين لڳ ته ماز
رگه ڪن دگي خون هاران ٿس
به پوزٽ ٿند وشاه مازندران
چو شير ڙبان آه ور رستم ڏدان
ٿهن منزسو ليستاده ان آسيه
ڏپان ناڏهي رستم نامور
سو رستم جو گرشاسپ سنوي يادگار
فرستاده آمنٽ بدربار شاه
ازان نامه ڏ شاه مازندران
اگر آيه سوي عاقل و هوشيار
مه ستين ڪريا دعوي و همسري
وجهنت نه ٿٽند گرزه گاو
ته گوينا ونه ناو ٿٽند ڪين
هتي ناره ٻک جان لاري سپاه

مہ گوڑ بیرہ دم تیز نامس جواب

گرے چھوک تہ ہسر نورا اگت نواب
اول سو زکاؤس شاہس دود

سپن حکم منشس تہ لکھ نامہ زود

نامہ نوشتن پادشا مازندران بکاؤس کی

لکھوس فوج ہنت تیز از ملک نیر
نمو کرہ نہ جرائت بمازندران
منہ چھہ ن ہناہ کھوڑ از نام و ننگ
تتوی کم نہ ندان ات آتش و آگ
چھوئی بخت یاورادہ بازگشت
دیان رٹ مہ نہ لوٹ نت بیہوہ ون
بوویران کرنت نیر ما تخت و تاج
نہ سختی کڈ می لہ نلو از دہن
دپن حاضرن کن شمشیر تیز
اکی اتھ دون نرن رٹن ست دو پاے
سپن حکم ذرچمس از حکم شاہ
قس بیٹ سو رستم غضبناک گو
تہون لہ انہ بیٹ کھو نمس کینہ سان
زہبینت ہمہ پی ست وصف بصف
پراکندہ گو شاہ مازندران
منش قاصدس لوکھ زرین کمر
تلن خط سجلدی چھو جاس گو
چھنہ کہنتہ مازندرانک سپاہ
کرمم یدمہ فضل خدا یاوری
کرن تا ہ جادو شمشیر رام

وگرنہ کتہ ھک ننگ دی رجنگ شیر
تہ چھوک لوٹن اندرہ خیالا خام
تہ کرہ یا . دزندان پراو خنگ
مہ گرتہ دی رخیالات رستم غزور
تہ چھوک ہمتراز دو نرکس ستت رٹ
کرہ کیا اگر آسہم حکم شاہ
لوکہ ما اکی گرہ چانوی علاج
امی کینہ شاہس سپن سینہ چاک
سجلدی کرہ قاصدس لہ نرہ ریز
بکینہ دتن اک کس بیٹ برت
کرن برسیر دار قاصد تباہ
بکیام منش رستمن لٹی تہف
نہ سختی نمس فٹ ہمہ استخوان
دپن کیا کرہ چھوہ منہ تجویز شاہ
زہبینت سرسمہ گے افسران
رٹن نہ نمن کہنتہ از ننگ و نام
چہ شیرڈیان بیٹ کاؤس گو
زنانو خوتہ زیادہ نامرد چھی
بونھاوی تہ کہنہ سحر و جادو گری
پئی کینہ سر شکر و گنڈ کھ لو

منو چہرہ چمم شاہ آسوی کران
گمنہ مست مغرور لیے ننگ و نام
اچھن دن اکی حملہ دو نہ گاشگام
سو نھاون سخواری برنداں اخیر ور
دلوس حم کرنت لو برہ و رستمن
لوکہ تھا دہ، لیے تخت و تاج و کلاہ
اگر یار دیگہ ذنک این سخن
شہاہ قاصدس بٹ سپن خشمناک
ملازم لتہ نند قاصدس لشہ آسی
زہبینت نمو نہچینہ جنبش کرت
دیان یام دتہ چمم نزدیک گو
برہ رادری یا ومم پیش صف
زہ حصہ لتہ نند رستمن رٹ ہکف
بو نمہ نہن رٹت فوج و شاہ و سپاہ
سجلدی انک خلعت و تاج زر
دیان تا ای کنجن امیر و غلام
اسانی گذارش کران پیش شاہ
نہ نیرنگ و افسونگری فرد چھی
سجلدی کہ و جنگہ کوی انتظام
زنانی و جرہن خلق گی دتہ کل

زنانی جرس ہر طرف شوٗر آسو
پئی کینہ جوئی کمر بستہ تنگ
یا برانیان طوس بر میمنہ
رٹت آسو میدان دشتس درہ
پس پشت گرگین فرہاد و گیو
دلان ملکہ جاہ بامتس آسو ناو
سو جو یاہ جو شیر دزندہ یکان
ژہ چھی ونکس لجبری نولہ تاج
دیوس باز تم دیو بد خصلتن
درین ملک بیگانہ اُدہ کُس دی
سو پرکینہ تس یام نزدیک گو
ژٹت سینہ گو زینی جابی گیر
دُتُن دُور دارت نوک سنان
زہبینت تموجانچی برانت نزاو
تلک تم بنا وردگاہ اروگیر
بمعہ فوج ہنت آو جادوگران
سپٔن تیز ہنگامۂ تیغ و تیر
ہتوک سخت جادوگرن قتل عام
یوان فوج مازندران یہ بلے
دِتم مِہ ماہی بفتح و ظفر
کمر بستہ وُتھ ہر فرماروی
قویدل بدشمن بر دست گو
اکِت کن سو گرگین گودرز گیو
زہام و سو فرہاد جاسوس راو

بوٗزِن زمینن دِ ان دو آسو
سپن صفہا ایستادہ از ہر دو سو
کھلس سپت تن شیر و تہمت وَنہ
تہمتن رٹت جای در قلبگاہ
زہام و شوید وشن شاپور نیو
ستادہ میدانس شہمار گو
بمیدان ہنن ور یانی ہرکان
کرہی کُس ژہ بنجایہ گو وکھن
الوک بود موتن ژہ نزاون وطن
یہ بوٗزنت رستم سپٔن خشمناک
تین تیر درتشکہ خویش دو
تلُت ہند سو جو یا نوک سنان
دیان ہیو سو فوج مازندران
ببار دگہ کانہ اکھا دراو نہ
دوان آسو کھور دچھن ضرب تیر
بشمشیر وگرز ژہ تلک گیر و دار
بگرز ہ یہ نیزہ تلک دار و گیر
شب و روز باہم سپھفتہ جنگ
بزاری دوان آسو کاؤس کی
سرو شن بغیبی کرس یاد زکر یک
کری خالقن ونکس یاوری
کرن حملہ بر فوج مازندران
بیت کن بہرام شاپور نیو
سو گرتاسپ اشکادت بدشن شیر

بمیدان سپن لو دیہ رجای جنگ
نژان آس شیران شہمار خو
کمر بستہ گودرز بر میسرہ
صفس سپت ایستادہ ہمراہ شاہ
زمازندران دراو با نوش و تاو
تمس وتہ رستم بہ پیکار گو
دُیں رستمن کیا کری بہتے موج
بنخامی ژہ چھوک آسمانی و پھن
کڈی بواکی ضرب یاری خودی
بصد کینہ لارلو کرس چاک چاک
دُتس رستمن پشتی ضرب تیر
دُتُن جان ناپاک تم گل دنان
دیان یام جو یا تمو یزہ ناو
بہ پیکار رستس رستمس آو نہ
بہک حملہ آن شاہ مازندران
زسرخی زمینس ہیو لالہ زار
بہ پیکار باہم کرک قتل عام
کرک تہ بنا وردگاہ آسی تنگ
خدایا ازین فوج بیداد گر
فتح چھی ژہ انجام اخبار نیک
تہ بوٗزنت سو کاؤس ڈھاہ ہتہ گو
نژان سپت لشکہ جو شیر ژیان
جو شیر ژیان تہم طوس دراو
سو خسراد بر زین اندر نبرد

چو فیل دمان زنگی شادران
ز شمشیر ہا ان سج زن ہا آسو
زہر سوی خر جہرہ گاؤ دُم
دلیران ایران جنگ آوران
سو رستم بمیدان سیہ ہیر زن
سیُن سخت جادو گرن کینہ جوے
گراہ آسو فوج لایان کمند
کہان جستجو شاہ مانندران
بگرزہ کرن ہارہ پیلان مست
اکس سٹ پ دوان بیک دارت تیہر
ان تم دیان لشکر بیشمار
لشیر مردی کرن تم تباہ
بو نہاہ آو تس شاہ مازندران
ذ توس رستمن ضرب نیزہ بکین
کران آسو انداز بہ جان جو تیغ
دربن حال مہ عقل شیدا گیہ
دیس رستمن شاہ مازندران
بیک ضرب نیزہ کرن شکل سنگ
یہ لشکر تولت بن گرتہ خارہ ننگ
نلوسہ سہی ڈیر سنگ گران
تمس رستمس گیاشہا آیہ ننگ
بسجلدی نلکن بہر سر دوس بار
سہ تراون سر خیمہ بادشاہ
بصد کینہ ہنت گرزہ گاورنگ

سر دوس ہنت و گرز گران
ز قلب سپاہان سیُن طبل جنگ
سیُن شور و غو غاے فی نای طرم
کہ رک سخت جا۔ دو گرن فیل عام
ت سمہ تہمتن ہر د کوی ہر زن
بہ پیکار از نوک پیکان تیر
کران ہیر و گردن فی سینہ بند
تمن جا رسو آسو ہستن قطار
ہئ خوار پیلان کرن نہر دست
ز ہیبت ز لن گی یہ ہیل دمان
جن فی دیو جادو گران بے شمار
ان رستمس تنگ درجای جنگ
سیُن رویہ بار رستم پہلوان
دیان غیب گو شاہ مازندران
انہو منترہ ز لو شاہ شہمار کیش
انھ اندر تنو فی انو کاؤس شاہ
مہ ستن سو لو کینہ جوئی کران
سیُن تنگ ظاہر بجنگ آوری
بلا در دسرا او دشمن بجنگ
سمنت ہیلوانو کہ رک دست لن در
پکان آو یا نی یہ نزدیک سنگ
و چھان اک کس کن پہلوان رستم آکس
نگہبان تس بیرہ نہاون سپاہ
کرن کہ بک ای شاہ مازندران

تہمتن ہر رخش ہوار آسو
ازان شو و شر گے جن فی دیو تنگ
دیان تی ای ز فوج مازندران
ہنگ دیو بد گوہرن انتقام
بہر سوی از گرزہ گاؤ روی
بصد کینہ دیون تلن دارو گیر
ژٹن شیر شرزہ بگرزہ گران
بہنت تی ای ہستن اندر دیو ساک
بیکدست ستنس رٹان آسو کہ
سیُن رو بہ تس شاہ مازندران
تہمتن سیُن رویہ در قلبگاہ
ژلت گے ننہ خودہ از جای جنگ
سو ہتس ہٹین آسو یالک نشین
بجادو کرن شکل سنگ گران
سو کتو گو بہ کن گتہ بیدا گیہ
دیان آس تس ہیت سیاہی سپاہ
بدید و چھوم وارو درجای جنگ
کرن سنگ پانس بجادو گری
شہن حکم کہ سوی مازندران
ڈ جکینہ نہ کن اک جواہ او رہ لور
اکی انھ ستن تجن سنگ خار
تمس رستمس آفرین خوان آکس
سو رستم خراشیدہ گو سوی سنگ
کہی لے نیزہ ریزہ بگرزہ گران

ابر لاگتھن شاہ مازندران
سپین خشمگین پہلوان ہنر بر
کرن تس ز شمشیر ہندی نہ چاک
نہ دودک طلسم نہ جادوگری
تمن پٹ سپین تیز دست چیاو
نزاری وداں آں تم افسران
نمو منزہ بن کانہ اکھا زندہ رود
بیہ دشمن نشس کہ وجاگری
بغارت انک مال جادوگران
نہ ساران تنگ آی ساری سپاہ
بمازندران بیوٹھہ بر تخت زر
دتن تس شاہ زنہ بینہ بن ساز و
کنیزہ غلامان زرین لباس
زرہ اطلسی طاس سنجاب تر
کرن گستہم طوس نم غرق زر
زہام و سو کشواد کہ شاہ سپ تیو
تقسیم سنہ ساری افسرن
زسر ما سہ سیاہ ان زوی بار خر
بن ز سرفرازی کرن انتظام
سرود ومی و شادیانہ کرن
دتن نم بیکہفتہ خیرات مال
کران آسو تو بہ بشر منذ گی
کرن عرض ای پہلوان جہان
بہ اولاد جہم ہندی نیک خان

سپین نن سنو تانا مہت رنسہ گرن اَ
توجن تیغ لابن بہ از فرنگیئن
سو بو لعین مہیل دزعون خاک
تہ ڈلیشت سپین شاد کاوس شاہ
اتہن منزہ ٹک نم کنھن آسہ ک بار و
تمن افسران دشمن تاان لار
سو کاوس شاہ ہس نشتہ آوزود
شہن بخشنک دولت گنج دمال
زر دولت مال تاج شہان
سہ دولت وچہن جبرتن کہ سپاہ
ستادہ بفرمانبری تاج در
جواہر نہ مخنتہ بخروادہا
لباس شہی فراباہ بیقیاس
سو گودرز گکبن بانعام شاہ
سو شاپور بہرام دلشاد تر
سو خسراد تہ زنگئی شاورن
سپین فرادہ بار گران فاطرن
شہن بخشنہ کساری گرتہ زرن
بیک ہفتہ جشنہ کرک صبح شام
می جام وسنطور نہ ساز و سوز
دتن خرچ لوکن بقد اعیال
یدریار مازندران برٹھہ بام
بہ اولاد جہم ہندئی نیک خواہ ان
مہ کرہم بمازندران رہبری

کران آسو گت پہلوانس جھ ابر
بیک ضرب کاری سو بیو بزمین
بیکبار ژلو دلو جن و پری
بلہ شاہ جادوگران گو تباہ
بلہ مود آن شاہ مازندران
بجنگل تمو ہنو کہ راہ فرار
شہاہس کہ وجان فرمانبری
زر و سیم مخنتہ جواہر نہ لال
بیک جا سپین جمع اسباب شاہ
تہ ڈلیشت سپین شاد کاوس شاہ
کرن رستم پہلوان سرفراز
زر و سیم بجد شتر بار ہا
سموروسیبہ فنازنہم زر
منور سپین صاحب عزت و جاہ
ز دولت سپین شاد میلاد گیو
کرن غرق زر فوج و نام آوران
سپاہان ایران کرن غرق زر
ز دولت کمینہ سیاہ شاہ چین
بمازندران شادیانہ کرن
کرن نم بمازندران ہفت روز
نزاری کرن خاص بندہ گی
دیاں رستم آن حاضر غلام
کرن عرض ای پادشاہ جہان
مہ تاون جہہ گت جایہ جن و پری

مه هوون کنا زنگ رنزنگ بید
هغه دنو مست آس تخت جادوگران
شهن تخت شین ملک مازندران
میدان کړن ډیره یکباره گی
بجلدی نه و مال اسباب هیت
بد ربار ایران باقبال گو
سمی افسر و پهلوان بیستم آ
شهاکاوس مست ا ته آل جان
سپین شاد بر تخت کاوس پهوډه
زمین سیت هیبون صبر و قرار
دغه شیر کوی شیر ونکش می

سو پولاد غندی نه دا دیو سفید
یه مازندران دو نسرادر چیوس
سمی تن نشه دیو جادوگران
انک ما شتر و فیل قطار نه خر
شرک شهر ایرانجی پیش و رت
کړن شاد یانه یا یران زمین
پا یران سپین خاصه جلبه تیار
و نګ غم همه حال مازندران
خیال طمع غم کړن اره زیوډه
دلیو سا قیو دم مه اک جام شیر

مه کیره مست آس عد مازندران
یو لرضی آس سر بهر کارچوبس
شهن سپځ ای ایران کړن باره گی
هنوک سینئه راجکوی مال زر
سوئی خانه دلشاد خوشحال گو
ستاده شهان دربار روبین
پهر تهوک حال ما بهار گیه پانزه وان
زمردی آن رستم پهلوان
بشاهان عالم کړن گیرودار
همچوم شیر کوی شیر اند ضمیر
گنه هم یوه نه روشن دل نزه می

پهو لکهوشت هیچ یا ټه دره داستان
سیکاوس حال مازندران
سپین شن لرگوته جا لیهز اج
منن خیصتنی پادشاه جهان
دنگ یونه آس تنس دست پا
لستنا شهراد فرمایدهی
زمردی سپین جامس آه گهی
مسفر سین تاو قناق نتی
کړن دوردو ملک ایران ویا
کړن بسا رفی پادشاهن گیره
سپهنسر ادگین گو دد رګیه
ذوالعلم وهواعم نام آوران
الوک توج پر تیم شیر تنگ

داستان دیگر

کړن ایل اراده خاوند تاج
گره والوان رستم خو وسال
بعیش و طرب خانه آبادزای
سر تخت ایران کاوس کی
شهاده شهره ز فرشاهنشهی
لیدک بسا رفی ال و ز طوق تاج
کړن حکم جاری مکران زمین
بتوخی مس لشکر بر بری
بمیه لوس رستم فر هیر زدند
سپین ده نه لشکر بر بری

درین قصه فردوسی زستان
بد وقت پین پادشاه کړان
دیان گوسو رستم نزابل تان
دوان رایه وداینه هیر زال
وزین یی سپځ کاوس شاهنشهی
سپین مست مغرور باز دی
همه پادشاهان اطراف تش
بکاوس کې باج سیم و خراج
زکران گوسوی بند زده
بمیدان از بهر جنگ آوری
سو سبد و شن نه زنګئی شاوران
بمیدان از بهر جنگ آوری
بیکیا بارت ډهنگ بیدنگ

اکی حملہ فوج تے تک ارو گیر
زرو مال ہٹ تے ارباہ گرنہ فیل
سپاہ سیت ہٹ نو در کو وفا
زکاؤس شہر بام لوزک خبر
ہتون بام ازباختر باج سا و
انوک پیشکش وارباہ سیت مال
کمر بستہ رستم بفرمانبری
بایران جہہ جنگیچ تیاری کران
نہ لوزت سین تنگ کاؤس شاہ
سوہی مصر تس رستمن ہو وزت
بڑی سمند بدریا آب
ان پیش سر شکہ و نامور
جہہ کیاہ دو نہ مصر بربرکھ
کرد اس تمن نزن شہن سیت جنگ
دپان ات در ملک بربرستان
بمیدان زان آسو نای جرس
بیہ کینکو آی جنگ آدری
بکاؤس شہ نزن تہن آس ہر
کمک شو رازنالہ و بوق کوس
بیہ گیو شتاتس فرہاد گو
انوک شاہ ہامان ان سخت تنگ
انوک تنگ جارت لگک شد رس
دزن بام تن ہم بفرمانبری
تیہ خدہ آدادہ گی ہم ز شاہ

سپین لبستہ ہزار شاراہ اسیر
مقرر کرک واراہ باج و ساو
کرکنہ مو جنگیسے انگزاف
دوان آی حاضر بفرمانبری
سوہی شہر زابلستان تیز دراو
رتس آسو کاوس دنیمروز
کران خرچ دولت بہا نگہ ری
جہہ تس سیت باعی نگمت بربری
معرد بہ بربرین کینہ خواہ
سو رستم سوزن باز درستان
بہر سو جہازن لگک اضطراب
کرن باوزیران خود مشورہ
جہہ تم شاہ ہاماوزن سن دکھ
جہان ہوا مالہ نزاون بلہ
بکینہ جہازن انذ پہلوان
پراکندہ گو بر بکف پادشاہ
یہ ہامان وزان مصری بربری
سین و یہ تن فوج ہت تم نزشاہ
دوان راو بہرام و گرگین طوس
بیت کن سے خراد برزین دلیر
تہو کنہ مس کہنہ بای راجنگ
منگوکی تیز از شاہ ہامان امان
کرک حملہ بہ مصری و بربری
سجدی کاؤس سے زن وکیل

تتی آہی زشاہ بربر کبیل
زبربرستان شاہ کاؤس راو
تہون ڈیرہ از قاف در باختر
لمیہ فوج از خوف جنگ بری
زد ابلستنا بر وٹھن انزاول
بعیش و می جام یا ساز و سوز
ات اندر تہن ہامان ان
بیہ کرتمس مصر لبیا دری
دو منزل کرت گیا سیت بہت
ہتن سیت یرا کی پہلوان
لدن فوج ساوی جہازن اندل
گتہو اس یاہ ہت بند زرہ
تنہ تم اکی حملہ آانوک تنگ
تمن برٹ ہت آس و انا ملہ
اکی حملہ غارت کرک بربرس
یا مدادتس آہی مصر ک سپاہ
بمیدان مردی لگک شو و شر
لوتقہ نزن تن گو بنادر گاہ
اکن کن سے گو درزکشواد گو
بیہ گستہم زنگ ماند شیر
ہزیمت دتگ شاہ ہامان ورس
ان واریاہ گرتہ فیل و مان
بکینہ اکی حملہ رک سپاہ
لگک پیش سر و ارباہ گرنہ فیل

مفرد کرک ڦر کوی باج ساو
سپین ٹپین کاؤس فتح ماندران
چهه شہ توتش کو رسود ایہ نام
بنا چار نم تها و نس اختیار
شهن کره نتہر بسم شہان
نمس شعر وپس سو پروانہ گو
گراه آسوٹپس گلہ خس مشتعل
گراه آسو پر حسن دیوانہ تش
بلستو تم ملک تهاون نمس
زبهر ضیافت سپین عذرخواه
چهه اماں بی شهرکی شہر باش
چهه پرلان بدپدار بازار کوی
رضا تهاو شاهن بگفتار او
بگفتار ماں مہ کرا عتبار
مہ کہ تپرھ ته هرگز مہ اژدہ ربلا
مگہر تم لتند پوزنہ زنهار
شب و روزتش پیالہ برار ایتس
بحیلہ شہا مست و غافل کرک
شبانہ کرک لبنہ کاؤس کے
بیہ گیو بہرام و فرهاد هت
سو شبدش خراد برزین گرد
تلان ڦ انت ذ شہر ایران سپاه
بہر سو گڈن فوج هاماوران
سپین نم پراکندہ ساری فرار

انک لعل و یاقوت سیم طلاو
شهن بوزکو راہ چهه هاماں وریس
صنوبر قد گلہ رخ لالہ فام
کرس شکیش کو رهاماوران
و جهین آشکار اسہ ندرنهان
شب و روزنا زن خریدار آسو
گراه تش تهزی کاؤ گو نازو دل
نمس جهو شہ از دل و جان آسو
مفرد کرت باج تراون نمس
کرن عرض ایشاه الاتیار
امیر و گدا افسرو ریزه باش
ته یک سیبت افسرو اہلکار
سو دایہ سپین تنگ زکار او
یہ ظالم ستمگر نیہ کار جهوی
ببازی کہ بی لبنہ اندر بلا
بہ مهمانی شاہ هاماوران
سخدمت کمر لبنہ سر ار آتس
بکو نیک انک مصری ہر بری
جهو از تتہ حُمور مغرور حی
بزندان کرگ سنهم طوس بند
بزندان سپین لبنہ با رنج و درد
بزرگان پٹیران پراکندہ گی
کرن قتل ایرانچن لشکرن
سوزن زونیزہ دیانیہ سو دایہ تیز

شہ بربر و مصرو هاماوران
بصورت چهہ نن و ن الحجر درس
سو کاؤس شہ تس سپین ضیح اسنگار
پیر ڈهنت عاقلن بیہ دانشوران
بخشش سح کاؤس دیوانہ گو
دل و جان ستی کہ فتار آسو
گراه آسو زلفن کرانشانہ لتش
یہ هاماوران تپر جهر بان آسو
سو هاماوران نہ پسین کاؤس شاہ
ته و ن آن تشریف اندر حصار
تمن جانہ دیدار کوی آرزوی
ته کنو خوان کرمن جهو اندر حصار
کرن پیش کاؤس شاہ آشکار
نهایت و غا باز مکار جهوی
سو دائن پہس تی ون چند بار
ستاوہ بیں و بیش نام آوران
شہا شاہ کاؤس خی شدل کرک
بکاؤس از بہر جنگ آوری
سپین لبنہ کشواد گودرز هن
تهوک بپرہ بر شہ تن اندہ وند
سپین باہم محبوس کاؤس شاه
زکرد ار کاؤس شرمندہ گی
تلن سخت پرا تپین گیر و دار
نہ لبنہ تمہ تها و پا در گریز

دلاسا کړنت ونه د ایواسان
په کاره جهو نه سهم آئین و دین
نه لوزنت د دس سینه ماټوین
کرن قیدکاوس سهی سیت بند
کران آسو جنگ و دی نزدوین
بنو داد حق شاه توران سی
بیکباره گی رستم ده ادخواه
کدای پهلوان جهان الغیاث
بباز نی ننتهر د تهن کره نه بند
بلا لنج و محنت سین کامیاب
نه لوزنت سو رستم جگر خسته گو
همه شاه ماکاوس انتقام
لکهوین نامه د شاه ماماوران
طلسم به سحر و جادو گری
جهوئی لجنت یاد سوزن بادشاه
کهی ڈاک ملکس کهی سو رباس
نه ندان ایران لکسی شرنه باز
سوئی شهر ماماوران نتر نه وت
د زانی دبیرس دین تل قلم
تنهی نراو ماز ندر انک ته داب
مه کرساس گرگهنه تقادم بیس
بمیدان بگردن زهنی پالهنگ
جهوئی بن بجلدی بنن جا بی زٹ
اتهی نترکس زمه کهوه ناو

انک بیش شه نمه کره نس بیان
بومسئی پشتر نهسن بنام خدا
سو دا اینن بیزه زیزه کره س
نه لوزنت سپهدار افراسیاب
تمس ملکیو نه او پانی و طن
سو مانک نه ایرانکیو زینهار
ز ایرانیان آئی ساری سپاه
کرمن قیدکاوس ماماوران
بیه طوس و گه د رز سرا جند
هوان سو ی جهو پرانین ایزوکین
جهنه مشکل کنتها پادشه ربته گوه
لو آسی سپاهنت ته د لشادروز
ته گوبنا کتن جنگ ماز ندران
بگره کرم شاه جادو هلاک
زکار گذشته سین عذر خواه
نه نهادته نه ملک ماماوران
سپاهنت پیزن کری د راز نه
دتن نامه تم شاه ماکاوس
مه بنه جهنه ستا کنیج علم
جهنه ون دهائی بکاوس کے
مه خصم ای کانه دبنه نو لورتش
ته کره شاه کاوس سی نته جا ے
ته طوسن نه کاوسی نرا ای زٹ
بجلدی لهن رستم نامه باز

دنی طعنه شاهان دی زمین
بو جهن مٹه نتوون گدایین گدا
دہا کره و زیر لیصد عظ و پند
ان فوج توران لیصد اضطراب
تصرف کرن شهر ایرانسی
قراری کرک سارو ی اختیار
کرک داد و بیداد نه الغیاث
کرن جبل نه تخیر تم افسرن
سر تخت ایران سو افراسیاب
غلاو رت کران آسو نه کان چین
اول کره نه پوشیده شاهنشه پیام
ته جهو گی خام ازکار د شین نهونزا
کرم خواره آواره جن و پری
مه د یو سفید کهم جاک جاک
وگرنه د و منزل کره نه آبنه آس
سو ماوی جهو گیا بیانو گرزگران
د و بد سوزن قاصد نامه برت
پهرن نامه آهنگ آس نه خرس
لکهون رستم زا زفیرت جواب
لگینه ز گودرز هم طوس پے
اگرچه ته نیرک بمیدان جنگ
کشاده دهان غل و زنجیر پای
ته کره احینه نس تهنز برات انراه
پرا گنده گو رستم پاکباز

سوا زهر کاوس شاه تنگ آ سو
سپن جمع ایرانی و زابلی
هنن فرداه سیت فوج گران
بکینه پراکنده پرتاپ تب
بروی سمند تلن گیر و دار
بیه مالح استبا جنگ و سلاح
بفضل خدا آسو بامراد
ستهاقتل کو بکینه خلقنی
بکو نبک انن مصری و بربری
دو شنی زن سپاهین سرگاتس
گرازس کرن لٹه کھادبنه
گمنداں دراه مانند غران پلنگ
کڈن نیزه سیت لشکر کابلی
کرن و النجه دشمن صرف آل
ترنوی قشونه سپن کینه خواه
هجوم کرت سخت یکبار دای
گبن منزمتن تراوزن کو ننه شیر
سر دست ڈپاگردن کرنه ڈیر
دوباره سپن و بدر جای جنگ
اکت کن کران آس جنگ آوری
زوارن شه مصر اندر کمند
سپن شاه آلوده زخون خاک
رڈن شاه بربر بناودگاه
کران بند لوکن بنیرو کمند

بالا جای آماده جنگ سو
ز بلخ و بخارا و بغداد و روم
کڈن باوگی سوی هاماوران
بروی سمند تلن دار گیر
جهانزه کران جمع از هر کنار
هوا ماله اسپانه نهاوگ کرت
لبن هار برکین جنگ و فساد
براکنده کو شاه هاماوران
سپن دینه رجای جنگ آوری
ستهاه آئی فوج و پیهت تره شاه
زواره نهون هر صف میمنه
بوته دو دبایی سور قلبگاه
برلشکر تیاقی سپن کابلی
سپن شاه هاماوران پرغضب
سپن زمس پٹ بناودگاه
بگه زکران حمله کر دشمن
سر و گردن و دست پا درگرنه
ترنوی سپهدار زخو رسگے
بصد کینه ایرانو آن تنگ
دوشی پادشاه بجمله دلیر
رڈن نه کرن بند چون سفند
کرازه بمیدان جنگ آوری
بیه تنجی زن زخویشان شاه
زخنجر ستهالک خسته کرن

بکو نبک انن لشکر کابلی
کنونه لڈن سیت فوج هجوم
دو منزل پکان آس روز و شب
جهانزه کرن جمع بردار و گیر
جهانزه لدن فوج ساری سپاه
فرک تم نه توکل علی الله کرت
کرن لوٹ تم داراه لوکهی
بجلدی کرن جمع فوج گران
شه مصر و بربر مددگار تس
مقابل سپن زمس کینه خواه
سر زخشس زستم میدان جنگ
پئی خون دشمن سپن کینه خوم
بناوردگاه زابلک نیزه دال
کران قهر و جس پران آسو سیب
به شاه سمنگه بناودرای
دتن زخشی انگ نگ دشمن
گبن منزمتن تراوزن کو ننه شیر
ترنوی قشونه ثلت و رگی
شه مصر نه لشکر بربری
زواره کرازه بمانند شیر
کرن تن زشمشیر هندی نه چاک
عران ساسه بد مصری و بربری
بناودگاه زستم زور مند
ستهاه شاه وسر دار بسته کرن

کیان آسو حملہ بجنگ آہ وری
دلیران پشیمان پراکندہ گے
بر ستم تند افسر و اہلکار
ڈلان آسو از خوف جنگ آہ وران
سئین آہ ایندو منڈامن امان
سئین دستبردار از تخت و تاج
پیادہ پکان آہ ہاماوران
سئین سر دکاؤس انکار ری
کرن عفو تقصیر ہاماورس
در و لعل تحفہ غلام و کنیز
مقرر کرت رستم آئین و باج
سئین یار انبار سیم و طلاو
باقبال دولت لیے تنہا
دھم از مٹی تلخئی شہر بلخ

مران سا سہ بد مصری بربری
تہمتن مظفر بہ پیکار گو
کہ از ان زنجی نامدار
نمی زمین نہ سئون د کیل
سہ رستم ستی جو فیل دھان
تتی منگناون بناوردگاہ
پشیمان گھنت عذرخواہی کیران
بہت شادیانہ کرک چندروز
بمیدان سئین تودہ سیم و زریں
بیہ اریاہ اشتر و گرنہ فیل
تہن ڈنو تہمتن سارہ نی اج تاج
مقرر کرن باج ہاماورس
سئین شہ بہ پیکار ایران تہا
ازان می گتہ ہم تنہا بہمت دلش

سپاہان جنگی پراکندہ گے
شہنشاہ بربر گرفتار گیو
پراکندہ گو شاہ ہاماوران
سو دوررہنے وڑہ بر پشت فیل
مقرر کرن قاصد لس سیم باج
بزندان کڈت شاہ سارے سپاہ
دتن سجدہ برپای کاؤس کے
بنا زومی و جام باساز و سول
انک پیشکش نم گرانمایہ چیز
ز اسباب شاہی جو دریائے نیل
دولہ تہن سارہ نی باج ساد
کرن ڈیڈ انبار سیم و زریں
دلو ساقیہ جامہ تیم از بلخ
گتہ ہم حلامہ ایز انکس مشکلس

قصہ ہاماوران گرفتار شدن شاہ ہاماوران بدست رستم وجنگ افراسیاب گریختن افراسیاب

چھو دادی لکھان رستم پہلوان
تیاری کئی سوی افراسیاب
سپاہ مصر کی بہر جنگ آہ وری
سپاہان ایران و کابلستان
سپاہان جنگی دیان نہ یادہ آہس
بہ امداد تم سونہ فوج ہجوم
کمر بستہ رستم چو شیر ژیان

سئین پام فارغ ز ہاماوران
ہتون فتح از شاہ ہاماوران
سٹہاہ لک فاوک دران اوری
سلاح و سلیب تیغ و تیر و خدنگ
بہ پیکار آمادہ استادہ آہس
دم صبح شاہن کرن طبل جنگ

تلن سارنی افسرن اضطراب
شہ بربران نہ فوج گران
اکت کن دلیرن زابلستان
کیرک جمع اسباب آلات جنگ
لکھون نامہ بر نام سلطان روم
سئین شہ و شیراز نزنگا نزنگ
سر تخت کاؤس شہ بیگمان

دليران ايران ۽ بغداد ۽ بلخ
پئي خون دشمن جو شير تريان
قبولي ڪرت پرا تو تقسيم ٿري
ٿمي بيه لاحول والله پران
بخامي ڪران ڇهوڪ بني طرخيال
به تعجيل ٽٽيس ٽاه گريز
ٿه گويا ڪين حال ها زندران
ز بلخ و بخارا ڪابل هجوم
زبهر دغا از هئي انتقام
به تلخي لکون تيز نامن جواب
تهڪان ڇهوڪ ڪرم جنگ ها زندران
ٿه ڇهوڪ ڏنه خلقن ان اعتماد
تهڪن ڇهوڪ ٿه ون گرزه گاوڙو
تمن ٿهاوه ياد يڏ سوئي فراق
ڇهوسان ڏسي جنگو ئي دسر
ان نامه تم پيش ڪاوس ڪي
دو منزل پڪان گي باتن زمين
ان فوج دريا چو درياءِ آب
دبان دراوڙ رستم بنا ورگاه
تهون آسو زن نا واند ڇهنه
فرن ڏي يا مست سوئي قلبگاه
ان فوج توران چو درياءِ آب
ڪرن عهد پيمان پهر خاص عام
با نعام تن نصف توران دس

ڪرڪ سار دي عيش ۽ آرام تلخ
سوزن قاصده پيش افراسياب
سين خون بر جان خود بارجهي
ٿه ڇهوڪ لوٽ مغرور نه زود مست
ٿه ڇهوڪ شيرني سيت مانند شال
دگر نه گهه ٿهڪ مارو از تيغ ڪين
رستم بربر و مصر ها ماوران
مخالف ٿه ڇهوڪ رستم جنگجوي
مه ڪرمي خبر پيش گي والسلام
لکون اي فرمايه ڪاوس ڪي
تهڪان ڇهوڪ رستم ملڪ ها ماوران
سپاه ستيا ڪيي ڪيتر ها ماورن
مه جهوم در جگر رستمن آرزوي
به ون تيز حاضر بنا ورگاه
اڪي سات فتنه ڪرو مختصر
ز نامه ڏس سينه گو ڪينه خواه
بجنگ سپهدار توران ۽ چين
دو لشڪر مقابل سين روبرو
پئي خون توانيان ڪينه خواه
بيه حمله از لشڪر ميسره
گگره اجني زاي تر ڪي سپاه
دو لشڪر مقابل سين روبرو
ز توران تن امير و غلام
بيه نس بو شهزاد نيپهر دمن

ڪڏڪ بارہ گي ازدہ نا زبان
لکن تس ڪه اي احمق بيحجاب
ٿه آسوڪ ز شمشير ايران ڊران
ڪرت برسر ملڪ ايران دست
ڇهو ٿي بخت يا ور ملڪ ترا و تيز
گرٿهي خوار ۽ آواره توران زمين
مه جهوم سيت لشڪر متن شاه وم
ڇهو شيران ٿه ڪنو گرزه گاوڙو
ازان نامه گو تلخ افراسياب
ٿه ڇهوڪ مست ۽ مغرور با سازو
ٿه زندانگوي حال ٽو دينه باد
ٿه ڇهوڪ ڏن رفع خجالت ڪرن
بو نهاوي تند گرزه بالاي طاق
انڪ لشڪر ۽ فوج جنگي سپاه
ڏنن قاصد ڪن نامه تلخ پي
متن سيت بر جنگ ايران سپاه
خبردار گو شاه افراسياب
صف جنگ آراسته سو بسو
ڪرن حمله تم بر صف ميمنه
گله اندران سوڻ ماران بره
ز خيمه نبرد راو افراسياب
صف جنگ آراسته سو بسو
ڏٺن آنه يا مادہ ڪاٿه رستمس
مه نادہ جگر زالو تم رستمن

اَمي رايه گل وارباه بوالهوس
گڙه تن هره تجه جهرانه رُود
بيت کن سپاهان ايران هم
بردي هنوک چنين انتقام
سوه کاؤس در شهر شيراز گوه
بآئين شاهي کرن بند و بست
شهن ديو برکار تعمير هشاو
سه لدلدِ جن و ديو آنِ سنوه
دو ميم خانه از بهر زان کباب
تمک حلقه از لعل احمر لدن
ذه خانه ز فيروز ياقوت لعل
عجايبُ ني دي کار عالي ذراه
کڏان آس مرمر نه سنگ بلور
زبارگران وارياه ماره گے
جن و ديو سادي سين کينه خواه
کرن پادشاهُ ڏا لنچ مصلحت
امس گڙه وسواس ان ون دس
ڏلي ٻڌ بلاياه گلي دشمنا
بدولت به مغرور گمره گڙهي
ڏپن خوش خبر پادشاهس همه
ستاده کرن پادشاهس دعا
کرت نه گهي تير آسمان
سوکاؤس نادان نيرنگ ديو
بنک صاحب مال اندر جهان

اَمي مايه ول وارياه پيش و پس
بديگر طرف مصري و بربري
کران بر سپاهان توران هجوم
ڏلت گوتيه خورده افراسياب
کرن تازه شاهي بآئين تو
مسخر منس آس جن و پري
مکاناه بموزنگه زنگه بناو
جو بلاه لزن واره از خاره سنگ
تربيم آسوماواي جام و شراب
زخانه برائي سلاح و سليب
اکن آسو درباربکين عيال
جواهر حيرت بنگلاه طاقدار
لڏان آس ديون کران ست دزدر
زبينت نجوبي کران آس کاه
ڏرهان آس التي ومس گرڌشاه
ديوس تم جهوهي ربد شاه کرن
بنخامي کهسي آيت پانے جهس
به کهالن گڙه بر فراز فلک
اده آسنذي تاج کونه گڙهي
دوهه که تنها سوگو بيش شاه
جهوس ورجگه ئي اسي مدعا
جيه بالکل ونه چان شاهي عبث
سين هابل راي ڏر خيم ديوه
ڏه از مهرباني کرت غرق زر

اَمي برانژ کم کم پهلوان موُد
بکينه کران آس جنگ آوري
سين سخت توراني قتل عام
گلت فوج نه لشکر بيحساب
سين حکم جاري ببالا و پست
ستاده بخدمت لقر ما نبري
لراه اک شهن لز بالبرز کوه
زسختي سين واريا ديو تنگ
دو شي خانه از سنگ مرمر کرن
سونچه سيرلا جن لي وچ آس رب
اميرن کتن خاصه اک گنبداه
منقش جو طاؤس ني زين نگار
ازين خرخشه ديو لاچاره گے
وليکن بکاؤس آسي بيزار
بد ڏخيم ابليسي ڏاج ون
اَده گڙه اوّل به گمره کرن
سو گمراه گڙهت گڙه باني فنا
وڏن گمرهي بهر جنگ ملک
به کن ديو ڏ خيمي ڏر ذمه
سين پادشاهس نشه عجذرخواه
باين شان و شوکت جهوه جهانِ شاهن
کهنوک نه ڏه دعمر گاهي نبس
ڏپن لش اگرهاوه هم آسمان
نبکُ نباده ديون اندر معتبر

ہشرن تم یہ کتھ آرہ شاہن دمہ
ہنتھوک دیو تمن زکھن بیحساب
کرک منزلاہ اک بطور پلنگ
تہون لبنہ تت تختسی جاے رسو
دفت گے معہ تختہ اندر ہوا
ملک از فلک لبنہ اندر مدام
گردن اوس آزگتھ گی بالع یہ
وستہ سو در ملک ایران زمین
چہلو زدر غم گرفتار آسو
کرک ارباہ قید دیوان تر
زمیدان آمل تتھ آن پلے
سپاہت سینی ہی آمل نیاے
ملامت کرس دشمن بے شمار
کرنتھ رپرا کندہ گی رات دن
ونہ تلونہ تور اتین ہند فساد
ژہ بر آسمان چھی خیالات خام
سٹھاہ آسو نادم زکرد از خویش
بتھو یہ کرن ازخطا سینہ چاک
شہان جہان آس دیو ویری
چھونہ آسو منت نہ کھ پادشاہ
بہر کار رستم مدار المہام
سپہدار فرہاد بہرام گیو
بیہ دینا کران نے تہن چھو مزاق
نہ حکم وحکومت نہ دولت نہ زر

درستی کرت پادشاہن دمہ
قوی زور تم چست و چالاک گے
سبک بار زر کار تہ سرخ رنگ
بیا لا تہون ہر سر نیزہ ماز
شہن دی رہوا ڈیٹھ واراہ لوا
کرن زیر فرمانبری آسمان
نگون پی وستھ ہت سینہ تخت زر
سو آوارہ گومت دِ ان از زار
شب و روز در غم نگون آسو
جن و دیو کرر دشمن تنگ تر
چھوتت منز ملیث تخت اولس کے
بجلدی یا بران انک پادشاہ
دوہی چھی تان تہ بران پازد
گڈن فوج گالت بمانز اندرن
کہتوک آسمانس تھ دنبہ باد
تہ بونت شہنشاہ پشیمان گو
تتھو یہ منس عذر خواہی تہ پیس
سٹھاہ رستمس مہربانی کرن
سینتس ہیہ زیر فرمانبری
سو ہال شب روز بانہ ونے
بہر ملک گو در نوی انتظام
امیر زمان رستہم طوس آسو
چھو تھاوان یہ ہر کینہ بالا فاق
بد و نیک اندر جہان یادگار

زجنگل تمی منگناوِن عقاب
مسخر بیہ تم تہ بے باک گے
عقابن دِتن فاقہ تم رات دوہ
گرسنہ عقابو وفن ہنتھو کہ باز
شہن آسو دردل خیالات خام
مرن ہیم ملک بر فلک لا یہ کان
سو کاؤس شاہ در بیابان چین
بصحرای کابل سو افتادہ کار
امیرو وزیرو تلک شو رو شر
تمو تیز از چین آنک خبر
تہمتن تہ سر لشکرو اہل کار
کرن خندہ لتن فوجداو پیام
ونت چھو کنہ مانان کنہہ ہیتھو من
پتہ گوک شہر ماو ران
کرنت کیا ژہ اندر جہان انتظام
خجل ارسر درگریبان گو
بزاری کرن وی لبروی خاک
تمس سینت وعدہ زبانی کرن
جہانس اندر شل کاؤس شاہ
بعیش و آرام یا جام می
کران ملک گیری دلیران تیو
بشاہی فقط نام کاؤس آسو
نہ وزان جوانی نہ شاہی دول
بد و نیک وزن نہ انجام کار

ھیوپانہ بر دور دنیا مناز
ٿہ معلوم بالکل ہنن جاءِ نہ
کرت کیا ٿہ یانس غم کنوی ذراہ

بسختی بہ منزل جھو دور دراز
جھو داین گذن تل وسن نر خاک

بغفلت نہ نہ زیچ ٿہ کھنہ رای نہ
کرت کیا ٿہ حاصل کو ما نہ وجہ اک
کرت عمر ضایع ٿہ ساری تباہ

جھو داوی لکھا داین ہر تسکار
دیان درا ور ستم بہ نخجیر گاہ
گذانہ بیہ گیو گہ گین دراو
سو گودرز با فوج نامم وران
دران عیش گیون دین رستم رس
جھیو فہ اسپاین سو نخجیر گاہ
جیہ ہرنن انہ سینت آئن ہٹ
برہ میشہ تہ تیر جھا ولنہ ابل
کرن تا بیکھفتہ سیر و شکار
بیہ ہرنہ تہ روین نہ مارخور
جوان آئس برہ آیت جاڈی شراب
بو جھوس ان جھا پیشہ دشمن زبان
کنوی نہ لو نیہ انہ لبتنہ کرت
مبادا بیہ دشمن کینہ خواہ
دلیران ایران بہ نخجیر گاہ
جھیو رستم ہنن تیغ و تیر و طناب
ہنن فوج تو ران بیکبار لو
سو زن لوک پیغ شنید رکاب
دو منزل وان آسوا فراسیاب
دین آو دشمن ہئی کارزار
سپاہ ہنت بہ کیا آو افراسیاب

داستان دیگر

سو بہرام و خراد برزین راو
شکارہ کہنت بیٹھ با ساز و سوز
اگہ جھوی ٿہ باقی شکار کہ ہوش
جیہ جنگلن تیت وارہ نخکار
جھو گوران کنن جاک تیراون ٿ
دیان دا ور رستم بفوج سپاہ
تلک ہر طرف ہانگلن گیر دار
شکارہ کہنت گیمتن مست آتش
گمنت آتس رنش ساری خراب
اگہ و نکنش انہ افراسیاب
تبوران زمین تھا وہ لبتنہ کہنت
گذانہ سر راہ تورانیان
کہنت شیر گوران کہنت لبتنہ را
سین شاد افراسیاب دلیر
کہن انسو دشمن گرفتار بو
ہر سو کہہ کہ لبتنہ راہ گذر
بیکان آئس لت لشکہ جہ دریائے آب
کہن کہ رکی اگی رستم زابلی

دو ہیہ اکہ گرد ان ایران دیار
ہتن سینت طوس و فریبرز شاہ
بیہ گستہم زنگی شاوران
دران بیشہ عیتاہ کہ ک جید زرد
مکاناہ جھونز دیکہ دیکہ راہ
جھیو نہ تیر و شمشیر خنجر بکار
جیہ افرینی ہرنہ ہانگل نہ قیل
دن شاہ تورانیوی صید گاہ
دران تنت جیرنت جھیو ک گور خر
ہنن ساز نی پیالہ دزد آتس
دیوک رستمن خنتہ پاٹھن ایسان
جیہ آتس مست مغرور انشراب
نیتافی اکھا گرہ تھاون براہ
طلائی سپاہ ہنت جو شیر بار
رقیبو نوک نیش افراسیاب
لگہ شاف نکن بجنگال شیر
کڈن جیدہ شمشیر زنی ہزار
بکینہ رنگ د رہوا جانور
کدانن تھن وہ گرد و غبار
گنڈو خنتہ مردانگی و دلی
جھو فوجاہ مست و اریا ہبجاب

ڏين دشمن با زابنا مجوي
بکو نيک اَنه ٿاه تورانِ چين
اَنَ اندر ڏين ساقين آن مَي
تلڪ گرز و شمشير و نيزو طناب
سو زک گيو پروي دريا ئي آب
سين گيو استاده الله پرت
ولن دشمن تيز بر بيان
ٽڪان ڏي راو بهرام گرگين طوس
سو خراد برزين فرهاد گرد
تلڪ سخت تورانين ڏي ار و گير
ٿهاه لوک مارن بشمشير کين
جو شير ژيان ڏي راو در جاي رزم
گرزمن بواني ٿمس نيزه اُدر
گنه زمس کرن ڏي اته و نوي غريو
گره زم دلاور دران خاک و خون
کران حمله مانند شير شموس
الکت کن کران قتل گودرز پير
نکهن پٽ تلت گرزه گاؤ زنگ
سو بهرام نه زنگئي شاوران
لون ژهاله زن آس ٿاله تڪال
وڏان گيو گو پيش افراسياب
تلت فتنه از تام کيتاه فساد
اگر آسهک شاه نه تسر مدار
کنان آسهک خاصه نند و کرت

ڏه مشراو توران کوي گفتگوي
بفضل الهي کمک د ديد ر
ٿهاه بياله چي دشمن يي يه پي
دليران گنڊت ڏي راي ساب جنگ
دٽن کد لسئي ايٽ ڏه فه اسباب
بجلدي کرن پهلوان پيام
گرزان ڏي راو مانند شير ژيان
ز وارهِ بيه نگئي شاوران
بکبنه دوان آي اند نبرد
تهوي حمله گيون کرن گرزه شبنت
دران حمله از فوج توران چين
به بيگار ميلاد گرگين و گيو
نمي نيزه گره گيني موُد گُره
تهوي ضرب شمشير لائن مس
اکي ضربه گيون کرن سرنگون
کرازه بميدان جنگ آوري
بصد کينه از خنجر و نوک تير
کران آسو تورانين قتل عام
بميدان با تيغ گرزان گران
سو خراد برزين و فرهاد گرد
کرن کره يک شاه بي شرم و آب
ز ايران ڏو ڏيهي گوک خوار و خجل
بهکنه اسه نر و نبهڙ کن زنهار
وڇهنت جان مردي زنانن ڇهنه ننگ

اگرچه دليران ايران زمين
اکي حمله از گرزه گاو سر
ز وارهِ بيه گيو چاوُن شراب
لڏک زين چارک گرن تنگ تنگ
سو بو فوج هت کده آمت ترت
بيو تيز بر معرکه در مقام
سين حکم گودرز بر بوق و کوس
کرازه طلايه بجنگ آوران
کجک يام شمشير خنجر ته تير
ژمين ژاي تم تمسندي لرزه ست
اکن چنيس ناو آسوس گرزم
کمان هت با تير و فولاد نبو
بامداد گره گيني آ و گيو
لجن و گ لره کانه اند ڏنبس
بينت کن چو شير ژيان آ و طوس
دوان گرزه توانين بربري
ببينت کن ز واره بميدان جنگ
ز ببينت کين کره نام اسلام
کران آس تم چنين لاڙ لار
کران آس بوايه جنگ و نبرد
ڏه جهيو بيا تيم روود مَنت کهنته باد
بجواري ڏي لوي تاج دراب و گل
امان کو نه جهوک فتنه بنداه گره
خجل گوک نه ڏراک در جاي جنگ

وچھک اللہ دلیران ایران زمین
شہن کتہ جاہی گرہ اندرہ
بیاران خود دشمن ءِ وڑہ ماو
گبن مارہ نے ژای شیر ژیان
سو زن ادہ پیران بنا وردگاہ
سپن شیر غرندہ تس پیشرو
تہوی بہوٹہ تو انین بختہ دب
سوئی پیلتیم در اولاران شتاب
اکھا روزنہ زندہ تا وقت شام
چھونہ جوڑہ درزو باز ومس
سو بدوی ٹو سارنی افسرن
چھونہ کینہ جنگس اندر ننگ ءِ نام
دپن اشہنشاہ توران ءِ چین
زوارہ زجنبش تُن شال زن
سو گرہ گبن نہ زنگئی تاوران
بو چھوس شیر شرزہ چہیم لہہ شال
ونت نی سو گو تیز دجای جنگ
بکبنہ دتن ضرب بر پیلسم
بیاری متن زنگئی تاوران
کرہ کیا نلہ وٹ کنے برہ نم
دتن زنگئی تاورس ضرب تیغ
بندبہ آس رٹان نہ ورہ وت
سو گستہم بنہ نگیہ گرہ گبن ءِ گیو
ٹکان آ وپدان دران شو شیر

کرک کیا سنتبا توران ءِ چین
دنت نی کرن حملہ مانند شیر
بحملہ کرہ چینین آمہ تاوہ
زشمشیر رستم سوا افراسیاب
کٹرن سینت ءِ ساس جنگی سپاہ
گیہ رمسئی مارہ نی ژای سہہ
زہیبت متن جان بالائی لب
دپن تس زابرانیان آئی تنگ
چو شیر ژیان پوردستان سام
اگر نیزہ کن زلو بنا وردگاہ
امشس کیا تم دلیری کرن
بغیرت انن نی تت پیلسم
بو اکی نو اگر نیزہ بردی کین
گرازہ سو گودرز نہ گیو طوس
سو فرہاد بہرام جنگ آوران
تگی کیا دلیری ہس نتس لہس
کرن تم اکی حملہ گرہ گبن ننگ
نین گستہمس نہ وڑا ز نیزہ خود
دوان آوہت.. سنت گرز گران
تُند گرزہ کہنہ آستہ دخیال
گرہ بن پٹ لگس مُو دگو بیدریغ
وچھون دُوڑ گیون بجنگ آوری
سپن دو بہ نس ترکیس دوزلو
کرن کرہ یک گیوس کہ ابنا مدار

مغوز ورہ تورانجی سندہ
دلیران توران زمین آیہ زیر
کرک حملہ بر فوج تورانیان
ژلان دُ ورپر خوف ءِ اضطراب
بحملہ سپاہ ہت سپن کینہ جو
بیک حملہ تورانین ءِ راودہ
وچھنت فوجکوی حال افراسیاب
اگرون کرن ہم نیتہ پاٹھ جنگ
چھونہ کانہ اکھا ہلمتر از ومس
بنہ ون رٹنت میان ساری سپاہ
کھوان جہونہ مک میانو ساری حرام
مردی دتن شیر سندپاٹھ دم
اکی انتہ رستم رٹن شال زن
کرک مارہ از خنجر آبنوس
یمینہ منہ کانہ ءِ نہ اندر خیال
لگی کیا در نگی دیس نشس جہس
بامداد گرہ گبن گو گستہم
برہنہ سرس بو دتنادہ ود
دتن گرز دب بر سر پیلسم
سو گرزہ کو ہٹ پرس بڑوال
مرت گرہ سوارس کران آ سو گت
کرن زنگئی تاورس پاوری
سواک نوکران ون نہ نن سریت
بدبنگو نہ جائز چھونہ کارزار

پھولازم ہمردی اکس ہیت اک
کران آسو تورانیج ارو گیر
تمس ہٹ بکینہ کرن رخش تیز
تو رانیان انتہ پافک ٹو پور
سپن ٹہ پراکندہ افراسیاب
دُچھت چو کنہ از ڈی رستم ہرکان
تہ بونت کمربستہ الکوس کرد
بنا ددگاہ ہرامداد آس
دین آہر رستم ہیوے نامدار
زوارس دتن ضرب گرزہ بدوش
بلہ رستمن بابی سند حال ٹی بوٹھ
کرن کہ بکیاای ترکی بدسگال
ونت نئی نین ٹی دبنادگاہ
لشمشیر از گرزہ وگا ورنگ
سوالکوس برکوس نیزہ تلن
دبان ٹی راوالکوس ہی مغز سر
برستم کرک حملہ یکبارہ گی
میدان مردی کرن تاوتوش
زوارہ سو خراد فہا دشیر
لصبد کینہ ماران تیرن تلس
بشمشیر تورانین قتل عام
دوان آسو ماران اچو کن آسو ب
کرن آیہ نیم دورہ خم کمند
سوافراسیابن ٹی جھت پرزہ ناد

نابہ دان بنجامی جھوان جنگ
بمیدان ستادہ وچھن پلیسم
تلکان تم ہٹرن وت براہ گریز
تمی حملہ مارک شہاہ جنگجوے
ان ہیش الکوسن جنگی شتاب
اگرچہ چی ٹہ ہمت کمربستہ نیر
بغیرت ٹی وان ٹی راواند نبرد
دچھین تم زوارہ بناوردگاہ
امی رایہ گو گرمم درکارزار
سوالکوس تس ہٹ سپن کینہ خواہ
کرن کہ بکیاای ترکی بدخصال
مبادا آس وٹی انتاوک ضرر
بہ الکوس رستم سپن کینہ خواہ
بدنشان ری رستمن آزماو
تلنت پاننی برہیوا آلون
تسند حال ٹی پشت بناوردگاہ
ہمردی کرک اریاہ بارگی
دوان گیو گو ددرگین طوس
بہ زنگئی شادران دلیر
کرک ہرطرف چنین دار وگیر
بنا وردگاہ مندنن گوک تمام
تمس کون دپان رستمن تراو گرا
امی رایہ تم تیز تراون سمند
زرستم تنبہ خوردہ زنان ورلو

اَت اندر دپان رستم شیرگیر
کمندی بجلدی کٹن وٹی ارہ خم
کمک سخت ایرانیو دست زور
زصحرا سپن ہرطرف ہای ہوے
دین تس ٹہ از نام آسو کہ تہکان
وگرنہ گرہ ادہ آسک ٹی لیر
تمس ہیت تورانکوی لج کہ ساس
کران حملہ تس ہٹ سپن کینہ خواہ
بوانی تلن گرزہ گا و گوش
دوان آدشمشیر ہیت ہیش راہ
بلہ رستمن بابی سند ڈیوٹھ حال
خبردار کہ ہوت کہ ہوشکر
ہمردی کرک حملہ درجای جنگ
ہناہ نکہ تس رخش تم واتناو
دتن حال نن ٹی وردارت تہیر
سپن دل پراکندہ چینک سپاہ
تلنت رستمن گرزہ گا و گوش
کرازہ سو بہرام شیر شموس
دپان ڈای کہنہ شیراکنی کہلس
سپن ابر از خون پیکان تیر
پشیمان گرتہت ٹی افراسیاب
بہ بیگائن کن ہو گو کینہ پر
تمس ٹی دیہ تم گرد رستمن یام تراو
زہیبت زان تہ جھت کا ورلو

بیکبار ساری سگھہ ذلت
پئت آس از فوج توران زمین
ز دریا جیحون از دوی آب
بناوردگاہ تمہ وہ ساس محمد
لکھوک نامہ برنام بہ دربگاہ
چو سرمہ سواد سیاہی شبیں
کہ ای شاہ کاوس فی الانتبار
تتوی آہی ترہ ساس کی پیا؟
مہ آسہم دلاور پئن آٹھ داہ
دل فی جان بمیدان جنگ آوری
کہن ہٹ بمیدان ہمی تہ ہزار
ز توران ترہ ساس گے مختصر
انھ آ و تود انکوی لعح تہ مال
زمحنت بہہ پُرمردہ گیمت ٹھاہ
بایران سع زن مال فی اسباہت
زبازار ایران دربارگاہ
دلیران ایران درکوہسار
در و لعل شاہن دتوک مال و جاہ
بدنیا دلیری نح دالتہو دی
ہو کسنہ تو نتش گڑھنہ کمی
ولو ساقیو دم مہ قیمت بین
تہ واتم منگت زیادہ کیا سہی
چھو ہر کنیہ تقسیکوی حصہ کھن
تہندی خدا صاحبس پاس چھی

تمی کدہ انکوی تیرہ تھاو کُ تلت
کر کن جمع توران انکوی لعح تہ مال
تزت گو ہنت بیہ سوا فہ اسباب
انک فی اریاہ اشتر و گورخر
کرن ہم تمہ سال الیل فی نہار
کہی این انکس سوی خدایاوری
تہ بش درایی اس انح برایی شکار
بہہ آسو بدخوی فراسیاب
زنک فی زمیاک آس بناوردگاہ
تتہوی تو خداین اسہ دست و در
کہو کراکی حملہ ترہ ساس غدار
فقط لنگ تہ لاغر دہی ساس ہیود
اسہ فرعہ ہیو وارہ بر نیک فال
کرن تہر نامن تہ مشک و عبیر
رٹن تیز ایرانی اپیش و تن
شہن شادیانہ کرن شادگو
دو ہفتہ کر آن آس سیر و شکار
ستھاہ قدردانی کرن قیصرن
نصیحت چھہ آ شاہ دالتہوری
تہون پئن تنقدیرا نن الکھت
ہمنہ ہمی زیادہ کیتھ ناہ مہ بن
لکھہت کیں یہ تھاون فرزال
چھو تقدیری تھاو ہنت ہر تہ بہ چھن
تہ داہن ٹھ کامل ہیر سی

سلاح و سلب و اریاہ گرتہ زین
تجارت کر کن عن توران جلال
زن شکر ہنس تہ ندہ دہ ساس ہود
لکھ بار تود انکوی مال فی زر
دتن ہیم مہ تہ مہر زینت نبس
ییس نح ادہ کانہہ بجنگ آوری
کران آس سیراہ بہ نخچیرگاہ
ہیی کینہ کو تاہ کرن اضطراب
ادہ منح اسہ خدایاوری
سپن تح در فلیس ہٹن پایہ مود
بقدرت خداین اسہ دظفر
ز دہ ساس ہم زیر شمشیر مود
بر و بہہ کانہہ دوہ بہ نخچیرگاہ
الون تتیشس گرکن تہ و نضمبر
انن مال و اسباب ادرنگ جاہ
بہ رغرق گرگین و مبلا دگو
شکار اہ کرنت گے بدربار شاہ؟
دلیرن تھند عہد ہا واتہ ون
چھہ تقسیم قسمت بہ ہر آدمی
چھہ ہم حرف ہر لعح کیمت ہوکھت
بہ ہم تھاو ہم مہ لکھت ڈکسی
تتقدیر از حضرت لم یزل
تسند بندہ ہیم بندہ خان چھی
فرہ ادہ تقدیر تقدیر سی

چھُہ اوی لکھاکن رستم پہلوان
دوہہ اکہ تس میل نخچیر گو
بہ نخچیر گاہ تم تلن گیر و دار
نہار اکرت بوٹھ بروی آب
سپُن مست مغرور خواب نانہ
سلحشور تہ کی سیہ کہنہ سوار
گرک نوٚ رخشس گردن طناب
نمہ غیب دِ غار کوہسار کر
شکمدار اک گرہہ حال رود
وچھان رخش ہر سو کہسار گو
تلن بادہ پریشت اسباب زین
گمت خستہ خاطر پریشان گوت
کرن عرض تس ای خداوند ور
کھوٚرن تل لو تراوی رہ نش تخت و تاج
اگر ین بیہ صد خداوند تاج
تہوت در جہان پشہا سرخرو
نظاہر سو کتام آنن رٹت
چھنہ کینہ تہمتہ لدہ احتراز
مہ سوی گرہ چھپوند رجہان نو نہ کن
ژہ خوشتر زبو ملک ژ ہاورن لوِ
بدربار شاہ سمنگان تا و
وزان آسو سیناہ چنگ و رباب
تماشا وچھنت چوک جام شراب
سر سینہ تس دست برد آسو

داستانِ دیگر

کرن ہر نہ ما گو دوراہ شکار
سر سبزہ پر گزرہ نھاون کلہ
سر آب پہ سبزہ تراون راز
وچھوک رخش قیران پہ نخچیر گاہ
ترہ زن موٗد لم برنج و عذاب
ژھنوک بیلہ سوگے در جہل دیان
سپُن گرم تر آفتابس تموز
سُہم رخش ہنہ پیرزہ ناون بکوہ
ژٹن وار یاہ دشتہ کوہ و زمین
نجدمت سمند انکوی بادشاہ
سبب کیا چھوآئن قدم رنجہ لور
تہ لوٗزنت کرس رستمن آفرین
بشمشیر مردی کرک لاعلاج
ژلت مہ نخچیر گاہ رخش آم
بشہر سمنگان تہاون کہنٹ
دگرنہ دہ رخشس ویران کرن
مہ کر تاژہ ماندنے سو رخش آن
سُپن رستمس دل دِہ خاطر جمع
سپُن کوچہ بازار فرش طلا و
دران شہر ہم شاہ و سرداراس
ژٹن داف پر فرش آرام خواب
باآرام خوابس اندر مست آسو

بہنت آسو کہنہ کال دِرستیان
بیکبار رٹنت خنجر و تیر گو
شکار راہ تُرنت کھیوکن کہن کباب
بکوہسار تم رخش تراوون بلہ
دبان دالو ناگاہ ندرمرغزار
طمع گو کیاری تس آٹھ داد
تمو رخش آخر گرفتار کر
طمع گو کیاژ نسل رخشس دوان
سو رستم ازان گرم بیدار گو
پیادہ پکان آو کوتاہ ستوہ
پیادہ شہر سمنگان تو
دوان آو کوتاہ سپُن عذر خواہ
اگر آک زہر باج و خراج
ژہ شوبی جہان زیر مہر نگین
دِ نکنہ ز ملک تو یکتار مو
بجز تو پرو تنگ و زین و لگام
اگر رخشس مہ ونکنس وانہ باز
زتہمت ٹہاہ لوک ناحق مرن
دپُن بادشاہن کہ اے شیر دور
ز اخلاص تم لو ز رخشن طمع
سپُن مست رستم بہ نقل و شراب
تمی رستمن پیالہ برداراس
باآرام خوابس اندر مست آسو
سر سینہ تس دست برد آسو

شمع جيئن هئي ڪنيزن وچ ۾
پڪان آراسته مثل تند رو
تنهن روي تابان وچ پيئي وڻن
جئن بلبل چهٽ غنچه ديوانه گو
ڏيئي رستم اي دل پاڪزاد
بيهه ڪينه صورت جهڙه جان هش
مه تهمينه جهڙم نازو دلبر گير
تهي نامه جهڙس لڳنه گيمڙ بادام
ڪري ان جهوڪ ته تنها به ڪا ڪين
تره هت من ته چهو گرزه گاو سير
مه بونم مي ڪار و ڪردار جهان
خدايا مونا ڪه دلهم وصل يار
ته رستم پته اي آڪي شهر من
سين محرم راناي پهلوان
وڃت تڙج مه مستو مستو زدن
بشاه سمنگان از پهر يار
سه تهمينه شهر دڙان رستم
کهوان ته جوان جام مي حباب
سه مهر وني از رستم شير نر
دڙان ٿس يه موجود تهاون ڪره
مه سوم نشانه نر ميانه توي
لمي مهره سنين ڪر هان تهه شال
وڃت ئي هن رخصت از پادشاه
پريشان شها سينه پرڻ يا سين

پتهن پڪان آڪ عزيزاه وچهن
قيامت قامت سرو ناز
سراپا شه اره وچهن پهر بن
سر فرش آمه تهمس پتشير و
مه فته پتن اصل و نسل نژاد
ڏيئي تمه سمنگان شهن گوهين
مه نگهمت جهو ردي اين ضرب تير
مه بونم جن ديو شير و پلنگ
ڪري ان جهوڪ هي ان تي ران وچهن
فرشن ڪئي ٿن ته مازندران
بحق اله ڪردان ڪهتي پا ميان
ڪين تنگ سه زم سپاه زادني
پياده انڪ خانقن پهر من
پڪه ميانو تاهش درخوست ڪر
بخلوت بدانشوري ورد روز
بزرگان ڪرن پادشاهن طلب
بمخواب خلوت ته تن پهره نش
سين صحبتش نگه خس ڪيهه تر ڪال
بفضل الاهي سين پادور
زوي بد نجو مثره گنڊن گرهس
يه تحفه تبرڪ گرهي انه توي
نه لورن پاين جهره دلو پري
نه تهمينه تنها سين عذر خواه
ڪري اره از دل هي رستمس

پتر جهڙ مه وي زاد سرو
جو دايم پا زلف ڪاڪل دراز
مثل شمع وين سو پروانه گو
به اخلاص پاهم ڪري گفتگو
بگتيج جهڪئي ايه آيڪ مه نشس
شمع وه يه چار تيجا پا نيو جهين
مه الغيبه الزم وڏي جان نام
جهو مااني نه لم شمشير جنگ
ڪنهي ته لو ثورت جهو ڪهون گور خر
پرت ڪرت شاه نا ماوران
شب وليوز رستم وان پادر
نمو رحش ان نه حصه ڪا ماه بني
تري له ته نش پانه ايش وان
ته از وصل خو دمي ڪم بهره ور
صبح فلو ته رستم سين خوانگار
ڪرن ڪا جيره لعيش و طرب
سو ساقي بران آتشين شراب
وچهن اره تن يا ره سند خط و خال
مثل رستم تهره آس مژره
زوي گورنس هته ڪنڊن ڪرهس
يه مهر جهوه جان دل و سام نال
نه ڪانه پوشون تهوس بجنگ آوري
پراڪنده تهمينه ڪرپان سين
هٿن تهم هر حال رخصت رستمس

بکهسار گو دور هت بد زنگ
کرن نه یه احوال هرگز بیان
پراکنده تهمینه دل سوز تس
پنچو زاونس آیہ و یاد خدا
سو اک موس نے ن وبنه کسال آسو
یه نیچیم کرن عزم سیر و شکار
گذهت لیے سلح آسو اشیرن ٹان
وَ نو پیچه لوکن هندی تو د شر
سو سهراب اندر هنر طاق آسو
مه کن مول جهوم تس دبا..ن کیا ناوه جیه
ولیکن سو نه دست برادرش
ینن مول جهوه رستم داستان
ان ربع مسکون لفرمانبری
تندی سو جهوی فر پهلوان
بیه رستمن نامه ماون مستس
ز زابل یہ تهمینه آمر خبر
بیه آسو لد مت سٹها مال تم
سو رستم تو بیہ آسو گومت لفور
ز تهمینه سهراب نی لوز حال
کره شاه کاوسی سبت هر
دلیں ملے جه ای لو فرخنده فال
مه نهاوک پراکنده با رنج و غم
جهوه دشمن به بدخوی فرا ابیاب
ته جهوه ربه زاه نهاو د ردل الیقین

انن رخش جایہ رن تمس ورتنگ
سپن نه یہ ہیر کینہ نش یہ آشکار
سہ دریاد رستم شب و ورآس
تنو مند ہم شکل بر نقل سام
دوله سال نوان شیرزن ترہا آسو
بدان نو عه ده سال آن پہلتن
زشمشیر سینہ دلیرن تہ ٹان
دوہس آسو با تیغ و تیر و طناب
تند شہر ہیر سو آفاق آسو
انیانن بحیله سٹها عذر بیس
تلن گرزہ نهاون تہ کہنہ سارتس
تند لرزہ دیون تہ شیرن جلب
فوٹرنم جن و دیو جاد وگری
ونن تمہ ز شاہ نریمان زال
بنن ہیر لیس و بیش باون تمس
پیاماه مہ تم سو زمت آسو پور
نزہ دانہ بیہ بہا لعل نم
بتدبیر تقدیر نی کرده آسو
تمنی کرن تم بخاطر خیال
کرن حال ایرانکی پادشاه
ته وچن مه کیه یاد رستمنه زال
ته بچه حال کہنہ کال جنگج ہنر
دونی رستمن کر سو خوار و خراب
مه کیه کینہ نامہ پد آ آشکار

دو منزل کرت گو سو درسیتان
ز تقدیر حق رو دپوشید کار
سپن اندرین حال نورتادا
تمس مو بد و نهاو سهراب نام
سالہ سو معصوم لو شیر خوار
سپن سخت سر زور شمشیر زن
رٹت دگه مارن سٹها اونٹ گر
دوان بیگنہ ونہ لوکن عذاب
دوماک بنو پیش تهمینه آو
و نیانس فریاه زانذ زه بیش
دپس ماجہ اے اچه سیتان
چهو نه د مزدن تس تشہ اہرمن
چهو کاوس شاه پادشاه جہان
منفصل تمس رستمس خط وخال
سو خط رستمن لکھوتس بشیر
لکھوم مہ بچو زاوه یا زایه کور
لکھوس تمہ تهمینه نی زایه کور
یہ بیر مختلف درسر پرده آسو
بو زابلستان گزه بیش پدر
یمہ ده تو زانن کینه خواه
نی تم نزابل د نی باز برم
مه ون راز خود کینه خاموش کر
بخاطر چهنس رستمن سخت کین
مه ون کینه نش لے از دل آشکار

تہٕ بوزِتھ ستھاہ تلخ سہراب گو
مہٕ چھو منہٕ دِلس کینہہ ہندی تُو در
بیکدم رٹن تخت کاؤس نفری
کرِن پادشاہ رستم زال زر
چو رستم پدر باشد و من پسر
کلس تاج کس تھاوہ اندر جہان
سہ تھمینہ بے حد سپن اسکیبار
تبندی وتھان آسو سیماب زن
بکینہ گنی رائ تس صبح و شام
برائی سواری پسند گونہ کا تھا
بچھیرہ وچھن با دپا اصل آسو
دران آن کھتوسن پانہ بتیاب گو
زرہ پوش مردان جنگ آوران
تلاطم بہ پرگار کاؤس آسو
تہٕ بوزِتھ سپن شاد افراسیاب
زفوج و زد ولت سو تمہ مست
بتن باد افراسیابن یہ صاف
درین فتنہ کالن گتھ ہن تمن
ادہ کس بلا ایران زمین یار آسو
بلا شک یہ توران ویران کری
بخوبی بجا وک سہراب جنگ
دو شہی زن درین گاہ ہمت کرد
دو منزل بسرحد ایران گے
ونس ترٹ ہمت لے اچھہ ہنت چو کدا

یہ جنبش چو سیماب بتیاب گو
سپاہن تس کی چھیہ مردانہ کا
چمہ دامہ بو جام رت طوس نوزی
پن انگہ کرہ عزم افراسیاب
بہ گیتی نماند کسے تاجور
سہ تھمینہ بے حد سپن زار زار
یہ گفتار بوزِتھ ووٗن زار زار
یہ پیگار ایران تم رائ گنڈ
کرِن ہند گلہ منگناون تمام
سرشتی پس تھہ تھاون آسو
سو بو من تس خشنودی نل آسو
مہیا کرِن پانہ اسباب جنگ
زہر سو کرِن جمع فوج گران
دپان آسو کاؤس ایران کرہ
لدن مال و زر تس تہ بیجاب
بکو نہ سو زن با سپاہ گران
بمن مال یٔہن زہنو اختلاف
یہ تس ہار بانسوی ہمس رہ
مہ کس سیت پس جنگ و پیگار
درین کار دوشی زن ہمت کرو
کٹن فوج با ساز و سامان جنگ
مبتی کرک نعلبندی کرن
ستھاہ حلقہ تمہ ملک سیراب گے
قلایاہ قوی تر بکو ہار آسو

تہوہ کیاہ زہ پوشیدہ نام پدر
بتن سیت پوشکر بے شمار
با ایران زمین صبا حب تاج زر
بیکدم کرن شاہ توران خراب
مہ رستم پدر تہنو بو تہو پہلوان
یہ گفتار بوزِتھ ووٗن زار زار
سپن تلخ سہراب بہر آب زن
گیبن وارہ تیزس گرس قیچہ تنڈ
موافق بخاطر تس بونہ کا تھہ
سو گر برزمین ڈاف تراوان آسو
بچھیرہ وچھیتھ شاد سہراب گو
دتن جنگ ہر سو بدامان تنگ
صدائی نرم نالہ و کوس آسو
سو رستم شہنشاہ ایران کرن
بسہراب تمہ وارہ پیوست کر
زسر دار ہومان تہ بارمان
بینہ ہم زہ واقف کتھ ہن نہ وا
مدام گتھ ہن دوشتوی سرنگون
اگہ تہ دو بو منزہ اکن مری
بینہ کینہ تس تراہ کت فاش کرو
بینہ کینہ تس فاش تراہ کت کرو
وصیت کرت رائ تن تہرن
بنس ترٹ سو ایرانکوی اکھ حصار
ہجیر دلاور قلعہ دار آسو

قلائن نکھہ یلہ سہراب گو
دوان آسس سہراب کیا چھو ناوہ
بیہ نیزلاین تس سینسی
کرن تس شان بند اندر کمر
دتن تہند ٹلن وُرد ارتن تیر
دلاورس آس کوہ جوان
دپان آس تس ناو گردآفرید
گمت بنتہ دست سہراب گیر
سپن تنگ چاران گرتس تنگ تنگ
کنن نار آسس کڈان آسس گرہ
الوانی کرن تیوت یاران تیر
سنان دُ رکنہ بند کرنس آویز
اکی اتھہ نیزس دُتن تیغ تیز
بسہراب آمادہ کار زار
ازان حال سہراب گو خشمناک
تلن نوو واجن زشت سمناک
نقابہ تلی تس پریشان موی
ڈلس ہوش بکونہ تس کن وچھیت
بجوش خلق سہراب دِٹھ الن حسہ
نظر اسہ تھاوت ابنا وردگاہ
سہ ہنت نی عاشہر اینی اتہ تراو
سوناداں غرض مند دیوانہ وا
بدر روازہ سہراب استادہ دید
کہہس تی ابہ پر اچھی وادہ شیر

سو ڈیشت قلعہ دار بیتاب گو
دلس تم مہ چھوم ناو گردہ ہچیر
لگس نیزہ سہراہنس زینسی
بیکبارہ حملہ کرک کینہ سان
سو کرنتہ نوو اتھو سر بسر
نہ دپہلوانی سٹھاہ بےنظیر
گریبان زپولاد آہن دِ رید
مردانگی نال بیرن زدہ
رکابن لمن زنگ الٹی بجنگ
بغیرن نازان حال سہراب گو
بتاوردگاہ آو سہراب گیر
بصرب سنان تھم توجن زین بیت
کرس تیز نیزس قلم دنہ دیز
زمردی ہیر فن سہ بس طاق آتش
بمیدان مردی کرن حملہ بیاک
دنہ ہیز گرہ بام گردنہ گیس
سپن زلف شہباز تس ہشیروی
زحن پریشو دیوانہ گو
بجادوگری ثنیہ الن رسہ
مناسب چھیہ نہ غیر خلوت یہ کار
بیاز تی اتھو منزہ تن با زراو
پربرنہ تس نیز تراون ہمند
زبام قلعہ دار گردآفرید
چھو ناحق عبث عشق تو لو انیان

گنوی تن نیز ہر بیگاہ درایہ
ونت سی بتندی دِتن ضرب تیز
ونہنت آو سہراب چھن شیر نہ
ہچیر دلاور تلن زینہ سان
قلاین اندر گرہ و ہم پہلوان
بدانشوری آس دانا وزیر
نمی ڈیوٹھ بنتہ دلاور ہچیر
گرنت بنتہ سامانہ اندر گرہ
گرزان درای جون شیر اندر نبرد
سہ آفت وچھنت سخت بیتاب گو
سپیر بر و نیم ہنت دراو رہنت تیز
بجلدی تہنت آیہ بر خاک پیت
سپن تام تس بادپایس سوار
تمس کن سو سہراب مشتاق آیہ
کرن لبنتہ آہنتہ لایت کمند
دنہ سیت تس خود ازسر پیس
وچھانی سو سہراب تیہ او کن وچھیت
بران تھمر و زن چھیہ پروانہ گو
دِتن تس جپہ نکن وسویہ سیاہ
چھو اتھہ کامہ صبر حیا وقت کار
یکان آسو تس سیت نز حصار
قلاین کرن وُ دروازہ بند
دین پہلوانس مہ کرد یہ نیر
چھو مشکل تمن وصل پیرایان

دپُس تو ده سهراب نازنین
مرداثه فردا رڅت نیر پای
په لښکر که خویش نژادون جلو
سپین تن هجرش قیامت بلا
ولس کو سهراب نوی حسب حال
نیم کوره تها و مته نام مه ننگ
قلاپس تن ز و ده بر اس وقت
هجیرس د دان آس مفرور گی
سو معشوق هرگز انه آسته
دروني سو از جنگ نفرين گو
لبه گندتس پند و وعظ برتن
پرن ده اره تس جا دچي جا بید
هجیرن دپن جنگه کوی حسب حال
چهو سوی چارده ساله و نیبي جح ان
بقامت چهو سام نریمان زن
بلا پاره چهو سرزور ترکی جوان
به پیکارتس دراپه گرد آفرید
بحیله کرن پان تس نیش رها
شبانه رلت آبه اس عنبر راه
ز خوف شهنشاه توران زمین
خلایق دپان تس چه سهراب نام
چهو کباه چاره قسمت کرت کار گو
اگر نه با یران ته یک تیز تر
چهو آسنا ده سهراب د جای جنگ

کرن خوار کیار توران زمین
مه سپتن گیک عهد پیمان کرت
مگه خسته خاطر پراکنده گو
دگر سو پراکنده گو گرژدهم
بونن ژ دمس آپه اندر محال
اس دل زان عشقه نا ده سپت
شبا سو تل مال و اسباب ہت
صبح فلو نه سهراب ترکینه دراو
نتا ناه تشد کو نه کهه دراسته
لشندل حال هپانه نی ډیوڅه پام
زدیوانگی باز کره فرن
دپان گرژدهم کو رهت د خواه
قد و قام سهراب نوی خط و خال
ولی پیلتن پهلوان دلیر
لعبینه چهو ما رستم پیلتن
مقابل مس دراو پامت هجیر
بمردی ز فولاد آهن درید
زچهون د ورا پر انکوی ننگ و نام
نبو پرده ناگه با قبال شاه
به رستم نکهون ها مه ای پهلوان
و نی کیا دلاور چهو معصوم خام
چهو و نکن با پر ایشان دیدبه
مبادا سو فوجس کره مختصر
سو ونکن اگه عزم ایران کری

دم صبح لوون بو سار وی قلای
مه نیرم نه تهرچا تو سنس مرت
و دان آس و از بهر گرد آفرید
گرژدهم نامه مرد به بهنه نام گم
مبادا به ترکی جوان آنه تنگ
کرم زیاده بره د دی خاصیت
ازان قلعه ساری سپنه و رگے
قلاپن ند ژراو پاون چیاو
پراکنده آواره غمگین گو
کرم مست و مخمور سطو د جام
فرون از خیالات گرد آفرید
با یران زمین گو بد بادشاه
جوانا ده چهو توراکوی پهلوان
قوی تن ودو رنده مانند شیر
بلاشک له ته رستمس پر دان
زڅت نیون جون شته تهاون اسیر
ببازی تی رچه ازدم اژدها
وچهن آس و استاده وقت شام
ته لونت سپین شاه اندوهگین
ز توراپان پهلوانا جوان
هجیر دلاور گرفتار گو
نه عنبی بلا پاره چهه ژهمت نه
درنگی کرک تهونه فرصت تنگ
خرابی آباد و پیران کری

بہ تعجیل نامس کرک مہر شاہ
بتاکید شاہن دیُت تیز دو
مبادا گژھک مست مخمور ساز
یہ نامہ تکان رستمس و اتناو
بزابل برہ رستم نامدار
پرژہون و اتس حال خویش و تبار
پھوکن جا یہ سہراب نوی ادولوم
مہ بوزم چھو معصوم و بیتی جوان
تہ بوزنت دیُتس ای کرہ رستمن
ننہ سان ہُش شکل آسی کمس
بیت کن کران آسو پانی خیال
زتاکید کاؤس گردون رکاب
دیُتس رستمن کیا چھو ون اضطراب
سخنہای یاران فراموش کرہ
سیُن گمہ ہنگامہ جنگ رُود
تمس رستمس نشہ در سیستان
سمی زابلک افسر و اہلکار
کران جمع لشکر تمی چار سوی
تمن پیٹھ ہا تنگ کاؤس گو
بہر سو نچک پہلوانو غرہ بو
کرہ کی رتبہ برار کھارگ ژنزہ و د
دتس رستمن دکہ لاین لصف
ژہ چھوک نہ سزاوار شاہنشہی
مہ لو منت زالبر کوہ چانہ ہول

سیُن حکم گیوس زان بارگاہ
خبردار سائس کرکت تہونہ تال
بہک پیٹھ رستم بناز و نیاز
دو منزل شب و روز گیو دلیر
انُن گیو نی نامۂ شہریار
پرژہون تس ز سہراب و افراسیاب
کمن گونہ در چین و توران و روم
ملکہ آس ساری و ناتن خاص و عام
چھہ تھمینہ بانو بشہر سمن
اکنت کن کران آسو اندیشہ دور
جوان دُو نہ آسہ نہ چھ رسال
سو دل تنگ سہراب دبدبہ
ژہ چھوک انہ سفر خوردہ گومت خراب
دوبارہ بیہ نامہ وارہ پرن
می جام تہ ساز و سوز و سرود
تہمتن سٹھاہ گیو نی الو نہ تنگ
سیُن فوج ہت ستی ایرن نیار
دو منزل کرت ستی ایرن درائے
زشاہ جہان حکم برطوس گو
زہیبت تکھہ رستمس گہ نہ طوس
پکان طوس گو رستمس تکھہ زود
کرُن قہر برطوس و کاؤس شاہ
کرت عمر ضایع ژہ در الٰہی
بو چھوس ستی انکہ ہم زمانہ ندران

بزابلستان نامہ ہت گیو گو
لگی میٹھہ بینہ ماو وچ ماپچھہ وار
بخاطر ژہ سہراب نی فکہ تھاو
دو بدپکان آسو مانند شیر
اوّل رستمن ٹو سو انداز کنار
چھنکت جایہ کوناہ چھو فوج کُح حساب
کرس عرض گیون کہ ای پہلوان
چھو سارو ی قدو قامتس مثل سام
کہ شاید پچو آسہ نا امُنت تمس
مہ بوزم یہ تھمینہ زامت چھہ کور
کرُس عرض گیون تمہ چھوم اضطراب
زہیبت دپان آسو لوکن بہہ
رنھاہ بہہ مُی زابلی نوش کرہ
پرن نامہ کہنہ دوہ بسر تت کرن
لعشرت بہت گیو آمہ سان
بزابل سیُن شور از طبل جنگ
زوارہ منتس رستمس کوتن بجی
بدر بارشہ پیش کاؤس تہ ای
لڈن خ و دبرد ار رستم تہ گیو
شہن گریز کرہن چھ شیر شموس
کڈن اتھہ تم رستمس الی یہ نہف
بایران ژہ کم تھاو نک پادشاہ
ژہ چھوک ونکنس پے د شاہ ملکہ وال
ز زندان شمشیر و گرز گران

بوچھوس سوی نوی یم اچھن گاش تس زی
نتہ نندہ آسوک چھس منز کران
ونیا ہم مہ ایرانیو یار بار
ژہ میانہ تقاضا کرت نا دہ یل
سہاہ پادشاہس ژن تلخ تر
بین فوج ہت گو نر اہل تیار
ملکان گیو گو درز بہرام شیر
دلوک تس کہ اتھ بیک سر گاہ
دلوت رستم وگیو کھارن بدر
بخامی کرت رنجہ تیہو پہلوان
مٹھوی کیا زہ زندان ما زندران
کرت از ین خانہ پانی خراب
سوکاؤس لوزت پریشان گو
مہ سوداتہ سفر اپنین جا گیر
ژہ آن تدبیر و دانشوری
زما دوسو بہرام و فرہاد گو
دلوک تس پشیمان سپن پادشاہ
چھہ از ننگ و ناموس اس لاعلاج
کرہ ملک برہم یہ افراسیاب
زمردی و مردانگی اتھ چھل
یوانی شہن رٹو سوا اندر کنار
ژلک فتنہ ساروی مٹھک ارشتہ ہر
یہ فرماو ہم تت بوتن دار یھوس
بوزو بازوی و چنگ و رود

یہ وکن تمگو سہ پادشاہس می
مہ یدوی گژہ ہم و نہ پانس خیال
بشاہی دموتہ امس اختیار
لدن بر سر دار سہراب حال
زمجلس دوان دراو چون شیر نر
ازان حال آزردہ گی پہلوان
زماہ وسو گرگین گرد دلیر
بخامی کرت ملک ایران خراب
ژہ چھس چھنہ پانس ژہ اختیار
ژہ چھی تس کہنتہ دزینہ یاد
کلک کم ژہ از جاہ ما وران
تہمتن بر اہل پنن فوج ہت
زبد خوئی خود پشیمان گو
زسوداہ کہنہ و دنہ اختیار
بتعجیل گژہ تیز تر سر سری
سو رستم ہمو بوزہ ناوک سمت
نہایت برادی سپن عذر خواہ
ژہ یدوی آزردگی از گژھک
دنک کیا ژہ فردا بران جواب
نہ بوزنت سپن ننگ انہ نام ننگ
دنک اکن اکن تعہ سہ بے اختیار
بکاؤس رستم سپن عذر خواہ
کمر بستہ حاضر بہ بیگاہ رھوس
می و جام بزم عیش و طرب

بوچھوس سوی نوک یم زما ما وران
بغارت یمی دولت ملک و مال
سوئی پادشاہی زاہ گو نہ سپل
پس انگہ ایی اہل رستم تہ زال
سو پر خشم گو تیز رخش سوار
با ایران پراگندہ پیر و جوان
سمت گے بدر بار کاؤس شاہ
ژہ چھو پنہ بیجا عقل تھاون شراب
چھیا سو رن اسہ رستمن وتھا ن
کرت نندہ در پادشاہی فساد
کرکت کیاہ بہار ف افراسیاب
ژلت گو بکینہ رٹ پیش و رت
بر رستم سوزن تیز گو درز پیر
بلاشک سپن نامناسب کار
بدنبال رستم سو گو درز گو
تموزورہ از رخش و الک لمت
کر و کیا ہیتھوی چھوس سودا مزاج
خرابی ژہ ایرانین ہنز ژھک
دین لوک سہراب نی ہمیہ ژل
بدربار کاؤس گو بید رنگ
شہن تس دتن وار یاہ مال و زر
بو چھیس کمترین بندہ پادشاہ
شہن و پوکر و اک شبا درمرد
گذارک بعیش و بآرام شب

دلو مطربو وای بیناره نے
جهو دنه پیش ون جنگ نه دو واق

کرک سوز بربازه کاؤس کے
کران مولگہرین ٹہن تنر دند

گذاره دماه در مقام عراق
بیان زہر قاتل تہ دنپٹه قند

صبح فلوته دنه هو شاه آفاق گیر
بمیدان بران کرک طبل جنگ
گوڈن ده راه رستم لفوج گران
دران رزمگه تس پته پیش گے
وجهت فوج هومان پراکنده گو
بهت آس هت سپته فوج و سپاه
شبانه سو رستم کمربسته دراو
پکان واتو نزدیک دربار جاس
وجهان آسو رستم تسند زنگ روے
ڈلان آس شیشه تسندی ونشات
جوانا نه دربار سهراب دراو
بتور اپنا کنشبر صفر غانم سو
کهن کریک ای ہزن عنبر زان
بتہر بیعوست کہنته کشنه دو حس
سپاهو وجهوک پہنن ترندزم
سو بیجاره زن مو دمت آشسو دو
دپن شو پنه ون خونکی انتقام
نه کرگین گو درزنه طوس بو
سو رستم بہت پیش کاؤس کے
کره کوه البرز سی گرزه مال
لصوبت جهو سام نریمان نن
بهت نادم صبح بیدار آس

داستان دیگر

تی بیه پش فوج هت فہران
دو منزل گره هت ته فوار کو ہسا
مستی سو سهراب دخنده گو
تماشا و جهان آس عوی حصار
قلا ہین اندر پیش سهراب آه و
وجهوئی وادہ سهراب برتخت لنہر
دپان آسو ته یا جهوکس نامجوی
سو هومان نه بارمان یکطرف
ونان آس ترکی تمس تزندناو
وجهن دسرا پرده بیگانه دی
کنک جهوک ته جهو بیاته درکاجان
بانی تمس ترندہی جان دراو
سپن تاره تعزیه عیشک سو بزم
سو ڈبشت پراکنده سهراب گو
بها خونکوی جن لشکر تمام
درین گفتگو تنگ سهراب گو
چوان گیو گو درز ہم طوس مے
جوانا قوی ہیکل و زور مند
بسترت جهوزن خان خاقان زن
صبح فلونه سهراب جنگی جوان

سپاہان سپن جمع بناه پیر
دوان درای ہای دی لبان پلنگ
سپاہ هت پتی دراه کاؤس کے
نه نزدیک سهراب فوج جبار
بمیدان سو رستم نه کاؤس شاه
بیکجا هت افسر و اہل کار
سو پاتس کرت آسو ترکی لباس
پلس پٹ بہت سوزن شیر نر
مہیا جهون بزم عیش و نشاط
دگر سو سپاہان ترکی لصف
دپان تنه سهرابنوی نام آسو
تتی کرنه پر خاتش نه گفتگوی
تمس دشمن لای شتاد کس
سپهدار دشکر خویش آه و
انکت پش سهراب حال و ہوش
بتی خون دشمن سو بتیاب گو
نه تھاوین فرزند کاؤس بو
بتی خون دشمن سو بتیاب گو
ونان آسو سهرابنوی خط و خال
مجسم سو تند شخل لبند
درین گفتگو شاه و سردار آس
انن پیش هومان نه بارمان

تياري ڪري سازو سامان جنگ
سو پيو قيد در فوج توران اسير
اگر ازره راستي با وهم
مرخص ٿيو عام دربار ڪري
مقابل ٿئي فوج ڪاوس کي
ڇهوڪيندو ٿيو هنگام جنگ
هجيرن ڏٺس يه ڇهو ڪاوس شاه
اوتران سراپرده ڇهن سرخ وزرد
پرتهوس باز تنهن خيمه سرخ رنگ
بردي لاوربد نشان اش وزير
بيه تخت مانند ڪاوس ڇهوس
ڇهو اين خيمه رستم شيرگير
مباد اشنجو ڪنار رستم گزهن
ميس نام آن رستم نامدار
هجيرن ڏٺس ڇينڪي پهلوان
ڇهو زرين سراپرده برگردوي
شهاه در تحير سو سهراب آسو
ڇهو ڏوزت آئين شاه سلم
ڇهو داماد رستم يه گمر ونفراز
ڇيه ڪمنز طلاڪار اين بارگاه
يه ڪاوس شاهس ڪلان پوري ڇهو
سراپرده ڇهس سرخ ته لاجورد
ڏٺس تنهن ڪمذه يه ڇهوي پو رگيو
هجيرن ... و اند نيرو

بوان ڇهم شهانشانگ وڇهه ڪفت تنگ
ڏٺي تنهن نخ زندان ڪرت بود ما
يه ڪنيزاه وچين آسه مه ماو هم
هجيب شد سو سهراب عالي تبار
هجيرس پرتان آن سو پيغام وي
برون سراپرده هستن قطار
زنگ آمير ڇهي ستنزي بارگاه
ڏٺس تم يه دربار ڇهو طوسنوي
ڇهوڪس افرس وتم بيدرنگ
ستاده ڇهه ڪس ڪاوياني درفش
زرين پرده ڇهن پرطاوس ڇهوس
ڪمن از دل خويش انديشه دور
ببازي تهراني ايران ته هن
سو تقدير تش تقدير آسو
ڇهو در خيمه سبز عالي نشان
پرتهوس تم مه تش امنڌي ناون
به پيغام ستم سو بتياب آسو
هجيرن ڏٺس يه ڇهو دربار گيو
سپهدار ايران پهو سرفراز
ڏٺس شاه مافتيبرز ڇهوي
بهانش انڌ امنڌي پور ڇهوي
ڇهوڪمت يه خيمه امس ڪيا ڇهو نا
ڇهه ڪمنت نيشاپر ان امي ڇن ودليه
سهين تلخ سهراب لوانه وار

دران داوري منگاوٽ هجير
مکه ڪهنه ڪنه ڇهي ته جانگ نها
هجيرن تنهن واره اقرار ڪري
نخلوت دو شتي ڪهت بيام حصار
هجيرس پرتهون خيمه سبز رنگ
شفق زين زرين تخت گوهرنگار
ڏهين ڪن ڪهند خيمه لاجورد
عزيزاه گستهي ڪاوسنوي
ڏٺس باز تم يه ڇهو گودرز هير
بزنگ گل سرخ زرد و نقش
اگر چه مش آسه افغ هجير
ڇهو ترڪي لاوردغاباز پور
ڇهو بهتر مه ڏٺ باده نوي زنهار
ته ڪرزاه مبدل بتدبير آسو
ڇهو آمت يا مداڏ ڪاوس کي
ڇهو نه معلوم ڏٺس هجيرن مه ناو
پرتهن تش ڇهه ڏٺس گمرگ نهيڪيه علم
ڇهو بڏافزاه پور گودرز نيو
پرتهن تش يه نزديڪ ڪاوس شاه
با ايران و توران شهو رچهوي
ڏٺس تم امس تش ڇهو ڏٺس خيمه زرد
امت مانه تم وانسب ره باد
زنام و سو فرماد بهرام گرد
سين سوي نجون هجيره تيار

بتندی کړن کړیک ای بدهن
مه هاوان چه کس گړد مختار فوج
وهم واره مه خیمه سبز کس
چه کس افسر سینت میم کابلی
سوید آسهی ندین ات زمگاه
به کت لوز پوشید در اختلاف
دیانی پهرو نهو زبام حصار
گړس کهتو دوان گو میدان جنگ
کړان کړیک ای شاه کاوس لښز
اکی حمله فوج کړی قتل عام
ونت نی سو پړاو بناوړ گا
مه گوتیرات شاه نامرد نیر
سوزن پیر گو ودز گیو زهام
یوان گونه حاضر چه ند نبرد
ونت نی کړن حمله بر فوج شاه
بحمله شتت خیمه خیمس گنج
زهیبت پراگنده کاوس گو
امس بیا که کا نشراه کړه هشن به حال
گته هت یام طوس نس حب حال
چویرخون کاوس گنج منت تیار
زهمن ال خفتان اسپر چه دجان
سهین گرم هنگامه کارزار
مه سهین چه ونه کینه تابه توان
دیون تش که ای کودک خود امکار

اکس ونس رستمه ناوون
سو رستم اگر ماوه هم نه ضرور
هجیرن دیس غیرزانی بوچوس
هجیرن لیس دیس رستم پهلوان
بهت آسهی سوی برنوی شاه
پراگنده سهراب لنگیر گو
نده نالع جن یئی کا زرار
بحمله سدی گو سو در قلبگاه
زه درخون یره کړت تیره روز
سو زن پیر دا انته یانه نیر
مقابل میدان مس گونه کاهه
مه چه ونه زه هیو هتنه نادان خام
کړازه نته طوس عالیمقام
جهانس اند رستم شود شر
چو شیرژیان زاو در قلبگاه
پهر خیمه کاوس وی بیو فی سیت
سو پیغام هت رستمس طوس گو
بوازدیگران آزماون گډه
دیو نم چه سهراب شاهس دنبال
بلا چارو نهو رستم پهلوان
بیکان دراو مانند شیرژیان
کړس کړیک سهراب اشیر مرد
زه چهوکی پیر کهنه بو چه پیس نوی جوان
زه خامی مه کړه سخته کارزار

سو رستم سپهدار و سردار فوج
کړی ان اگی ضرب گرزه زه سود
دیس نم چه کس رستم زابلی
بظاهر چه وگو منت سوی کمینان
هجیرن کړس واره انکار صاف
بتقدیر دون لشکرن سر گو
تلن نیزه نه گرزه تیر و خدنگ
بردی مقابل بکاوس شاه
بخنجر همی زند نوی انتقام
دنگی مه کرمی شهاه گونم تیر
بتندی خروشید مانند شیر
زه کیا چهوک کردی کم ته کاوس نام
کرازه فرینرز و بهرام گرد
سو ودی کهنت ونکس کهیو در
گدن منگه نم دیډوانن دجن
بدربار شه آی ساری رست
نمس رستمس آسو پانه خیال
بگه یو امس سینت یانه لډه
زه نی تش گرشهک ویه کارزار
تلن خنجر و گرزه تیر و کمان
زره پاهن گو سو رستم سوار
زلشکر گته هو دور جای نبرد
اسان آسو تس رستمس نامدار
کهوان آسمس غازن نه مارن تتر

مہ زانوم کلا ہو دِ پوسفید
مہ مانن بزرگان ہاماوران
تہ لُوزنت نکھہ آس جنگی جوان
بخاطر مہ چھوم رستمن آیہ زوی
دپُس بازِ تم رستمہ چھپوہ منہ ناو
بوچھوس نوکراہ اک کمینہ سیاہ
کرک نیزہ بازی بہم زُو دتہ
دوشی تیغ زن تشنہ لب سیر گے
تتھے اکس گرزہ لایک تیر ور
سٹھا گرمن خستہ اَتہ پین
دوشی آس خون تشنہ خشک لب
دوشی اکس آس دِ انتظار
دوسوبہ سان تیر باران آس
دوشی ضرب کانہ گو کینہ کارگر
اوّل زور کر رستمن کینہ سان
سوکوہ مال نن فیرہ ہی اوِ پول
دران حال سُہراب گو کینہ خواہ
دِتن رستمس ضرب گرزہ بدوش
مگہ تم سرزین ٹھہراو اُن
کُرن چھوی تہ خونس ازبدنا دہ
دوان گے دونوی نا ورد گاہ
زہیبت بگرزہ کنن آب گو
بیکدم کرک ساسہ بد قتل عام
دوکج آسو زخوف سُہراب تنگ

کنا زنگ رتزنگ دِ پوسفید
مہ زانم بیہ چھانو افراسیاب
تہ ما چھوک ادہ رستم پہلوان
دگرنہ بجلدی ہنن ناو ون
سو چھو پور زال و نریمان سام
تہ لُوزنت بدل کینہ تن باہ گو
پین نیزہ نی ریزہ ریزہ تیہر
پن انتہ کرک جنگ گرزِ گران
متن ہٹ سٹھا گرزہ فٹ ور لو
دوشی تم عرق تر خونی بدن
دوشی آس آب خوف دِ یاب و تب
کرک پیشدستی بتیر و کمان
اکس اک دوشی ہاشہ ماران آس
بمیدان مردی دوشی جنگجوی
دپن اَی انس تولن بنہ بیان
متس ہٹ سٹھاہ زور کر رستمن
دتن جنزنگ ہرسو بتاو دگاہ
بگرزہ تھوی گیو رہن اُنن متس
اسان آو سُہراب تن برفخطہ کن
دپُن رستمن فرن چھو وقت زوال
بہ نتکہ اکس اک پین کینہ خواہ
دگر سوی رستم بہ ہیرگار کین
دوشی آس استاہ تا دہ وقت شام
مبادا بکینہ بکاوس کے

مہ زانن دلیران زندان
چھو معلوم تس ہیاپو تیر وطناب
اگر چھوک رستم اَدہ ماو وی
لبکنہ رہائی ز شمشیر من
بوچھو سنہ جمع دِ دلیران شاہ
نُکن نیزہ بر جنگ آمادہ گو
دوشی گرم بازِ شمشیر گے
دوکر ہنت ایرن پیٹ چھو آہنگران
زرہ پارہ پارہ پین و دلو ون
دوشی آس رخنہ ہر دو زن
دوشی آس استادہ تُو زن تیار
کران حملہ تم ہیچھو فیل دمان
دوشن تیر و ترکش پین مختصر
پین بتر وال کمر دو بروی
کو ہٹ اگر لاگی تیہو تنی ور
گبن نہ متس کیھنتہ جنبش ہمن
بکینہ تولن گرزہ گاو گوش
بنجتی کلس سیو آنن متس
کرو جنگ بدوی بیہ چھوزہ میل
ہُوَن کرو جنگ موقوف حال
بابر ایان تیر سُہراب گو
کُرن قتل بیوایہ ترکان چین
سٹکان فیو رستم میدان جنگ
گرزہ خوار و آوارہ از دست

تهمتن د دين خوف بتياب گو
سٹهاه ڈير گو کره نه راس قرار
پس انگه دوشي گے بآرامگاه
ز سهراب جنگي سپين کينه خواه
ز فولاد آهن د چهوم سخت تر
کري اگر زه رستم بابر ز سور
بور آس فتح جهان ذاتي منگه
بلا چارده زن چهوتن بر رضا
پراکنده د لشکر خويش آ و
نجلوت د ن تن د دانی ارزار
به تر کي دلاور چهو غيبي بلای
مبادا ڈه نيرک رس کينه خواه
ڈه فرمانبري کر نه زالن ريس
هميشه چهه پچه ڈيهے پاڻه وت
انن ياد طهمورث جمشيد کے
وچهن جد واجداد بڈ نه نام
تسلي کران آهنرک عمز دن
بجلس د دک ساردي زار زار
نجلوت بهومان کرن گفتگو
بعينه چو رستم سلحشور آسو
گمانه گته هان چهوم بهو چهه مول
ببازي مزن نه وره وا جک ونه
به لشکر سو رستم چهو نه زينهار
ببازي نهون ال بېترن فساد

به تعجيل نه ديک سهراب گو
فلو گاش د رخون کره ناوه بيل
باميد فردا دوشي کينه خواه
وني کياه بادشاه فرخنده حال
موثر چهونه تيغ و تبر و تير
شهن د پو تمس اثر همت مه ماه ر
بني آهه نصرت بيخ بوزم هنگه
ز دربار شه رستم نامجوی
ز دارده رس د و رهيت نشين آهه و
خدا زانه کيا آهه تقدير مه
پگه مي نه ده روز نر پچ چهمنه دای
پين فوج هت گڏه زه در سيستان
مدا چهوم دوه ڈونگ نه الک مرس
بدبنيا ي د ون پس اکها ماجه داو
فريدون هنو چهره فرخنده ي
بخوش خلق نهاون رضا منه فوج
ز نفرنق من تيهونه آس د دن
وزين سو پراگنده سهراب آسو
کران آسو تعريف آن جنگجو
نشانه مه هيم ماجه کرنم بيان
تنداو د ي پشت تلان چهوم نه سول
بديد سو وجهمت مه چهوم بار ها
مردي سو کر نهاوه بي پوت ساله
صبح فلو نه کر جنگيو طبل جنگ

که ای پهلوان پس تيوي چهن ها ر
به پيگار دوباره وزينه ميل
تهمتن بدربار کاؤس شاه
چهو گونه ناه دلاور به شير غود دبال
بواز زور چهو سنه تمس سيت پور
دئي فتح تس هٿ ڈه پروردگار
وگرنه تو کل بکار وقضا
ز سيت پکان د راو پ گفتگوی
ابوالي دن ٹاو بوي اندر کنار
سدان چهومنه کهه چاه تدبير مه
سو يدو ے مه مارم بنا ورد گاه
بخامي ينه گا لهک پهلوان
ڈه زالن نه رو دايي کر زه ست
تمس نهاوموتن بهو آمد نا و
تسلي سهين از زبان سام
ز خدمت لسنا نهاون نه رب منج
ته بوزن نه واره سپين آشکار
زهر يد آ بخت بتياب آسو
به جنگي دلاور قوي نر آسو
چهه ساري اس پهلوان عيان
دئيس باز هومان سوے چهونه
مه چهوم د رستم جنگ د پيگار ها
به نيرنگ آمن تس اعتماد
پي کينه چارک گرن تنگ تنگ

دوشنی فوج پر کینہ آمادہ گی
دَوان هدا و مانند شیر سیاہ
دِپن رستمن انجر د منہ پیر
ژہ چھوک پانہ رستم گنان چھم مہ رای
کروُنا صلح ہن نہ زن پانوان
مہ اصل و نسب تہ ہیُن نا و وَن
مہ چھو منہ کرن رستمس ست جنگ
سولبت تنہ مایل سوی تہ آب آسو
دپس رستمن یادہ از گفتگوی
مہ چھم و دُ فقط چانو پیر گا حال
اگہ چھوک ژہ آمُت یہ پرگا جنگ
چہ کیتاہ گرہ ہان ہارہ میانی اتھہ
بکشتی ہم دست انداز گے
بچنگال گرداں ہیں عذر خواہ
بمیدانِ مردی تلُن شور ہم
بسختی دِتن زور دارت پہر
بجلدی تلُن خنجر آ بگوان
بد انشوری زی کتھہ گو تسکہ
گو ڈہ نک گُنہ خاقن معاف کُر
بمردانگی آسمان ہا وہم
نہ بوزت سٹھا نرم سُہراب گو
نہ بوزت سٹھا گو سو ہامون تنگ
ژہ خامس تہ لوی باز دت باز گار
نہون چان مردی بیالای طاق

بمیدان کمر بستہ استادہ گی
دو بدی نتوی آ وُ سُہراب گرد
مہ چھم چانو الفت دِلس جاے گیر
و چھت ہے وی جانوی ان چھم تنگ مہ
گیم پند دِل سٹھا مای چان
کہ شاید ژہ چھوک رستم شیر زِ ہے
گران چھو ہس لو اندیشہ زام تنگ
مگر آسو رستم بد یگر خیال
آمُتھ مہ ژہ وَن تناہی جنگجوی
بڈیس چھوک ژہ معصوم لاگن مکار
بمردانگی و نہ کمر بستہ تنگ
نہ بوزت پہر و تھو زم رکب سو تیز
بمردی وشنی دِتہ تنگ و تاز گے
بباز و سٹھاہ رستمن کڈ نہ زور
امی کینہ لد کیاہ مترہن تہ رحم
بصد کینہ سُہراب گرد دلیر
کرن ایرہ دشمن بسیلاب خون
عمل کر یا آ بیُن مردانگی
بہ بخشندہ پرانو یہ انصاف کُر
ادہ میانو مارُن سزاوار چھوے
سو تراوُن یہ لشکر ظفر یاب گو
بحیرت سٹھا وہ نہ افسوس کھیون
گزہ ہینہ سو قابو ژہ وَن نیہاں
ژہ ہر گز وَن ہار دگر غم مبر

سر خش رستم بنا و د دگاہ
اُتن گر تمس نکھ اندر نبرد
ژہ ڈلیت گرہ ہان چھم تلن بدی ہا مے
گوارای خاطر گرہ ہان چھو منہ جنگ
عداوت مہ کرے پل بیلتن
ہِنن حال ہا ہم وَنو اوہ پیدر
ز رستم صلاح جوئی سُہراب آسو
سو گُرسنگ تقدیری پایمال
بوزانو نہ سام نریمان و زال
بو چھو ہس بخیتہ تدبیر ای خامرکار
وگرنہ نہ اتھہ راو ر کتھہ
دِ دسُن سینہ پر کینہ گو گرم خیز
کرک گرد گرہ دش بنا و د دگاہ
ہلونہ سواک فر رہ نس اورہ پدر
تہمتن تلُت ہیون بالای سر
بسینہ تمس ہیوٹھ مانند شیر
دِپس رستمن اے پلا نامور
مہ کر پیشدستی بدیو انگی
ژہ بدوی مہ بار دگر یا وہم
بگردن نتہ خون من بار چھوی
بہ ہومان وَن حال و احوال جنگ
حمائی کرت نا تہ بوزت میانو
لطفلی کھیت باز کُرنی فراق
بو سر زور فرداکرن مختصر

بدربار خود رستم پہلوان
سو بیدار در نالہ و زار آسو
بجلدی دژن سجدہ بردی خاک
کرم خوار گردان جن و پری
ووٹُس دل سیُن تس دعا مستجاب
ووٹُت مول مگر آدمیس ہُران
پیادہ بچھن آسو نہ تس بنان
نوی آس گیہمت مینس ور کم
نفون سیُن از خدا خواستگار
بدشمن ظفر وُن مے فی الفور دم
صبح طلوع نہ رُجیتس لدن نچ پیٹھ سان
زکینہ جگر خستہ بیتاب دراو
مِہ زانوم ژٕہ آخر کھرن چھیوژٕہ پان
ژٕہ آنوٹ کنار سہی اب تراس
دپُس سُمن زن مکنہ پختہ لوز
مِہ سینَن ژٕہ چھا طاقت د مرزن
بو بُدوی اکی مثن لاگی گُلس
بہ بیگار باہم بناورد گاہ
بدانشوری نم اشارن ہتسا
بردی دوان اک اکس پیٹھ آس
سوا زور باطن گمنت مت آسو
سیُن آخر الامر سہراب تنگ
تلیت بر ہوا زور نزاون تہہ ر
بیک ضرب خنجر تُرن سینہ تس

پریشان پراگندہ نیم جان
و دانی انُن دل ہوئی نیاز
ژٕہ کیہ ہس تنومند چالاک چاک
زعصیان از طالع آم کوس
بمطلب سیُن از خدا کامیاب
دپان نیت تس سمن زو نہ آس
کو ہن نام بو بنت منیس بنان
سیُن تنگی رجنگ سہراب بام
پراگندہ خاطر و دن زار زار
کرہس پاک ذاتن دعا مستجاب
کرُن نم بناورد گاہ ترکمان
دپُن دشمن حیف ای نابکار
بلا یہ اندل و زنشرت ژٕہ جان
کری زدو پارہ شمشیر تیز
زجنگ آوران چھو کنہ زامت ہنوز
ژٕہ سینس ہمن بڈ بو سنگ کلوخ
بمی تن ابک دون سترہ بلس
بردی و چھان اک اکس د لہ آس
یدیدہ لدان لب کنہ بد خمار
سو سہراب جنگی یکان لاف دت
دلیر و دلاور زبردست آسو
ترُن تہند سوالدیہ ترپ رستمن
مِس لح وُدنہ حس سیُن کو د رکم
وَدان آسو سہراب انچ و در

تبہ خوردہ در غم گرفتار آسو
کرُن دل شکستہ د می دیدہ باز
بہر کار کہ نم مِہ ژٕی یاوری
زمعصوم نادان پراگندہ گوس
بدنیا چھو پرت چیز قیمت کھران
کِتن منزبنان تہ سندی کھو آہس
منگوُن نم دعا از خدا دمیدم
لدُن خاک و پیٹھ دُن صبح و شام
الٰہی بیہ لوچرک نے دردم
بآئین اوّل ہیُن کامیاب
سوڈلیشت کمر بستہ سہراب او
ژٕہ آخر بیہ دراک در کارزار
مِہ کرُمی ژٕہ چھکر ٹی ارہ ہند ژٕہ پاک
چھوئی زو دچھن رٹ ژٕہ راہ گنز
مِہ تنبو رام چھوم جان بندریان
ژٕہ چھوک شیر خوارہ ونہ شیر شوخ
دنت ئی بکشنی سیُن کینہ خواہ
بناوردگاہ زن سو پیغولہ آس
بجملہ ٹان اک اکس پیٹھ آس
دوان درا ورستم کنھن لاف دت
ذنِک اک اکس جنگ و رجای جنگ
بکینہ لدن گن سو آسوی ہمُن
نشتہ سر کینہ بر سینہ تس
کرُن آہ نزاوُن ہتن آہ سرد

دریغا تمنا دلکه در امنه
بملک عدم جان واصل مه گوم
ولیکن ته یې دا آسمانش کهکه
یمی کینه گالنت زهنی مول میانو
نه بوزنت سر خاک بیهوش گو
کښین رب گئی بسته گی جانوار
سپاروی رستم دیان می جهه باو
که صد حیف ای رستم کینه خواه
مگر یې مه لکه موت تقدیر آسو
موثر دواره واره مه نبند زره
زبا زو زده رستمن کر سه دور
کرس تیره تقدیری کینه خواه
دیس با زسهراب ای پیلتن
بتقدیر ون دزتن بر رضا
وچهو کدوره ایرانیو سوا
شهن شس سمت آی بیر جوان
شهن حکم کر نک بیکیا ره گے
وچهو زنه چها رستم نامور
درین دور کس هے نهتو پهلوان
سپا همت وان گی کمر بسته تنگ
تموتهند ملک رستم نامدار
متمنه یه غم ذاه نه ازیا دے
مه پانے بچو مور از دست خویش
دوه مه مرتنکم گذ هم رنج و غم

مه مطلب ینن کهنه اتهه آمنه
که ای خیره ایرانی شیر زور
ننه آیسی گاډ لاگت وسک
پرتهوین با زتم مالند ناوون
پراکنده از جان فراموش گو
نزاری وان آوتن یه ډهکن
جهوی کهنه نشا ناه مه نش تیز با
بو آسوین بنا فدگاه صلح جو
بتقدیر در دایره گیر گوس
بو از زخم خنجر کمت خسته جهوس
وچهت مهر سنگین دلس گوس سور
درین دور کینه بچو مادر نه
جهو کیا یان بفایده مادر زه ن و
اکبت کن جگه خسته بیتاب گو
بله خشس قیران دران مرغزار
دیک مو دمار رستم شیر زور
بمیدان بجمله کډک باره گی
اگر آسه مو منت ده خوار گی
کری جنگ آهنگ بیر جوان
وچکتم دوشې خه ار در خاک خون و
پراکنده ډیو ټهک و دن انبار زار
یه سهراب جنگی مه فرزند آسو
سینه د بو جهوین عوا شهار کش
و بنت نی تلن خنجر آبگون

دلکه آرزو کهنته حاصل نه گوم
بلمنه مه داغ جگه تا بگور
بخواری زه آنی زټ مول میانو
دپس ثم وداں رستم پیلتن
جسه آو کوناه ودن زار زار
دپس تس نشا ناه پزی رستمن
کران حسو سهراب افسوس و آه
زه لاگت ستمگار شهار خو
نشانه وچن چهوے تلم نهد زره
قدم بر عدم ون کمر بسته جهوس
دریغا که ای جان من بیگناه
ببه کینه خون پسر مار نه
جیه لاچاره سادی زکار قضا
بیت کن تهمتن بسیلاب گو
گیک ای کشته پسن پهلوان
به لشکر زگریه ملک سخت شور
زناور دگه تیز آتو خبر
بسهراب جنگی گرفتار گے
زواره نه گودرز در جای جنگ
بمت تاج زرد دلونی سر نگون
دیکتم بتیو سخت بیداد مے
دلاور جوانا هنرمند آسو
زخنجر اهن دون مه کرتو قلم
سرکینه بیو ایه برسینه بیو

هڻنگ نه ڏوه از دست خنجر تنهنس
نگه پيئين محشر ڪيا اڙو گهير
تر انو رٽ تنهن پرتهان جان آسو
ٻبازي بوموڏس بدست پدر
نشانهاي ان رستم پيلتن
اينام بهر نام ونسب گوت تنگ
وٽن سر نوشته تقدير سو
ٿيو تقدير ٽر دوڙ ٿاون گهڻه
ته تقرير ٻڌي ٿي سين ٻچه گهر
مهم ڇهم ٿي وصيت ڪوئي لکاس
مبادا متن واٿنا وو ادا
ٿناڻي سين بهر تڪليف راه
ٿهومان انهن موڪلات هجير
امي ٿاوئه راه مضمون ٿيس
ٿوارن امي ڪينه گڏهجير
سو رستم هجيرس سين ڪينه جوه
ته ٻوٺ ڏوان آدسرن فرزير
وڏان آسو سهراب ٿي زار زار
سو گڏ درزگو ٻٽس ڪاؤس شاه
ٻو دشمن ڪرن ٿه ڪيا سو چيم
ته مجلس ڏني ڪس ٿيو ڪاؤس شاه
ڪرن ڪياه ستيا ٿيرن ڪيتر بد
ٿنهن ٿا ڏسهراب معلوم ڇهم
ڪمر بسته بر فرفرمانده هي

نصيحت ڪيا ان فوج وفيرتس
ٿوارن ڏٺن تا بدامان چاڪ
سو مشتاق تن انخطوفان جان آسو
ڏٺم تم بدل مهه به نيت وٿنان
مهم ٿيا آس زمادر خويشتن
سو منڪه سين ڇهومنه رستم نامه و
نه ان چاره ڪهه مه تدبير آسو
ڪرو ڪيا ڇهونه ڪينه ڏن اختيار
ٿواره بيه رستم شير نر
ٻنه ترڪين ڦن گڏهو ڪينه جواه
سو جهڙه ميانو دعوي ٿي وزجنه
ٿنو دانيان نالب ڏو دبار
به تهمت سو هو ٿانئي الو نه گهير
امي بازدن اپنجي صلح ته ڏالو
ٻجوادي انن لسنبه ٻادار گير
ٻبختي ڏٺن سخت ازدوي ڪين
ٿڌ رستم ٿي موڪلاون هجير
انن ٻيش گوڏ ڏزشاهن ٿه وڏن
ٿهر دوائن ٿين عذر خواه
سه لي پرده گي رستمن ياد ڪر
به ڪم ٿهاد ابهه الٿي پادشاه
ٻگستاخ روئي ڪرن گوشت سور
ته وجهه کيت خيالن معصوم ٿيوم
ڏيان آسو ٿهادن ڪاؤس شاه

تسلي ڪيا انس سو گوڏ درزنهير
وڏان گو ٻباليين آن ڏ ردناڪ
ڏٺس تم هجيرن ڪيس بي خبر
ڏٺم تم ٿيو رستم ڪمت ستان
ٿمي انسڪه رستم بميدان جنگ
خبر جها غرض ڪيا امس ڏي ٻنيه آيو
ٻيجو شسنه قضا مالسنه ڏي ٿه
ڇهو نه چاره ڪهه مونتي زينهار
ڏٺس تم زرد جگر تنگ آس
مه ڇهم سيت هو مان ترڪي سپاه
ٿواره ٻهو مان ترڪي سپاه
ٿواره بيه وار پاه اهلڪار
ڪرن ڏمه سهراب ٻني خون تس
امي ٿها ڪبر سرانشه ٿو ڏمول
وٺن رستمس تم بنا ڏي گاه
بصد ڪينه پاون برئي زمين
تهمتن ڙان دشت ديوانه وار
ٻيه تس لنشه نوشدار وڙه ان
ڏٺس تم ڏوايت مهه موجود ڇهم
بدرباد من طوس پاون تهر
بدربار گوناه وڻن لي ڏو بد
جو شير زبان انهه پاون زپور
به اندر خيالات شاهنشهي
بر زهان آسو رستم ڪرن پادشاه

ډکه وه نه آسوده بیا ان لوی شیر
ټن گوو زندی ټن شیر زور
یهند حکم یې پادشه یو زه نه
گیس سخت بر کینه جوی ذهن
ازان رشک و بدخوی شهریار
دپان یانه گو سوی کاوس کی
دوان ناله فیرت میدان گو
لډن خاک کو تاه وډن ازار
مړن میان و بهتر نیی ماره پان
چهو کیا چاره تقدیر سی کیا کره
پین مال و اسباب گالن همه
سپاهان همه افسر و پهلوان
بدتس و لاسا کرن رستمس
چهو هر کینه آخر هوی پیاله چن
بروز ازل ئیں یه آسی نصیب
بتقدیر کینه چهو نه اختیار
دپن خلق بدخوئی ته تیر ډی
نمک سیت بو افسر و پهلوان
گزهن حال هو مان بلطف و خوشی
ته چهوک پانه دانا نیه آنک ته که
سو رستم سپن عازم سیستان
بفتح و ظفر شاد و ممتاز گو
تلن رستم لاش اسپند جهلت
دوان د راو تابوت هت سو نی ل

تلن یت جهانس اندر دار و گیر
بدانشوری بوز فهمید چهوک
سو اند جهان نه ته زاه ونه
بنا و دگه باز گودرز راو
پین و پیش ساروی کرن آشکار
پتی آس پیغام سهراب موډ
سو از کرده خود پشیمان گو
تیمهوم کیا کرم پان پانس ستم
زمین گوم سخت و درچهوم آسمان
تنگ مرده سهراب نه جای جنگ
انن نار یکبار ز الن همه
بر پهلوان شاه کاوس آیه و
تسلی بخوبی دتن رستمس
نفع کیا ته از ناله و زار چهوی
کری کیا فلاطون لقمان طبیب
ولیکن مه کر پان پاس ستم
بفرزند رستم سپن کینه جوی
یه هو مان سهراب نی پانس نراو
مه کر از توران لشکر کشی
کرن کس چهو پا فوج توران چین و
متن سیت تم وارپا پهلوان
هتون سیت تو آنکوی لعطه مال
ولت پادچه مشک اد قرملت
بماتم سیا جامه پیرسپا

اگر یم دوشتی نه زه روزن پدر
ته عاقلنه دانا جهانه دید چهوک
مولی نه تو نه تس نوشدار وشهن
یر ستم سو خالی ز کاوس دراو
سپن تنگ رستم ز کرداروی
براری و دان بازگشت آوزود
رټن مرده سهراب اندر کنار
تیم مه یه زیوچه د رسن دتم
تسلی کرس عاقلو افسرو
یه لشکره خویشس گی بیدنگ
بماتم بهت آس پیر و جوان
بمعه پهلوان افسر و طوس آو
درین دور دنیا مه کیا چهون
تشکیبائی و صبر درکار چهوی
دپن رستمن بازای تاجدار
خجالت مه از ننگ و ناموس چهم
یه هت گرتهون بو نر لبستان
ز تو دانیان کینه در سینه نهاو
شهنی پو منس بازاے نامور
بجنه تیغ تو جنگ و پیکار کین
شهنشاه بایران نو مین پانه گو
ڈکان سوئی ایران کرن انتقال
زتن پانه ساس گرس دم نه بال
پیکان سیت با ناله و زار آه

نر ہلستان مردہ سُہراب ہیٹ
سین سخت دُ رسیتان حسب حال
سو سُہراب جی لاش دُر سیتیان
سو کوتاہ بزاری کیہ ان ہی ہوے
سو سُہراب ملفون سین نیر خاک
حیرت لعل و یاقوت الماس لش
ون حال خود بُشین افراسیاب
مہ فُن حال کیہہ کانسی قدنہ ثل
زنیجہ ثُن سر بسر دوی خویش
بدُ لنت کرن تو دہ دربار گاہ
فقط گرنہ اسبا خقانُ خود
ودان آس کیتباہ کران ہی ہی
گراہ آس ہت سین تیر و کمان
زاہتُ دُس سر بسر مُوہی سر
ببک یال نہ یذہ پراکندہ دل
سین فان اندر فنا عین حال
گتہ ہم راز دل تازہ از سوز نی
ہتن سوز کی سوزہ سیتی و زن
جہانش اندر مُفت جہوے بو زنوی
بد و نیک دزن جہو انجام کا
بہ نیکان دئی سی آ نیکان جزا!

دو منزل ڈن سمتن پیش وت
سہ ودابہ نزاوت پشتن موی
دیان و اتو ہت رستم پہلوان
بزابل و جہت رستمن نالہ زار
ودان آسو رستم گمت دُ رنگ
وزبنوی ہو ہان پراکندہ دل
بخاطر تمن ہیو برابر حساب
خبر بام اندر سمنگان واذ
ببنجتی کڈُن نغ لف گیوی جوش
کرت خرج خیرات گالُن ہمہ
زاسباب و آلات موجود رود
گراہ ولنہ اسبا خودو زہ
گراہ تلخ گرہ آسن پانے نہمان
ببنجتی تہمتن اچہ زہ پانش کڈ
موسی عاقبت سی آ باز اسل
ولو ساقیو جام گلنہ رنگ آن
چو پڑانہ جہوم سوز کوی آ زرو
جہو بیت داستانش اندر درد و سوز
درین دو رکمینہ جہو روز نوی
پُوی آ سونے آسہ سوی لے دزہ سوے

سینیہ مہ جات پتر پو تہنہ دراس ذال
چو دیوانہ دراین بہ بازار کوی
دُجھان پُن تند قامت ودوی جوے
پراکندہ ساری سین بیقرار
ودُن نہ لدُن گنبذہ خاص تش
تنوران نمین آسو گومت خجل
سین شاداک نو دو بو اندہ گل
سین خستہ تہمینہ غمگین کاذ
زخانہ کڈُن مال و اسباب و جاہ
پینُن تتمہ اسبا زالُن ہمہ
دتن تن گرسن بعنہ دست پائے
بدیو انگی تتمہ بجادن ہمسر
گراہ وڈھہ تہمنان آسن تلہ رس اندر
پینُ پان ازکینہ تان لڈت
دتن در غم ولیج سُہراب پان
مُحی سازہ ہم نالہ جنگ آن
ہتوم سازمی تازہ سبش و زن
دُنی داستان سیاوش تہ پون
بد و نیک اندر جہان یادگار
بد و نیک نیکی بدی بو زہ سوی
بدن از بدی یہ بو زن سزا

داستان سیاوش و یافتن ہا درشاہ الیہ از صحرا بردن گیو و طوس نہ دکی کاؤس شاہ قبول کردن او و فرستادن بشبستان خود و تولد شدن سیاوش

به نزديڪ جيحون بما تخت شاهه
ٻهم طوس نه گيو واره سوار
لباس نئين رخت شاهانه ٿس
ڪنهن جهڪ ڪنهن هڪ ڪو حقيقت ڏنائون
مِهِ جهوم مول تخم از فريدون ڪي
توجن تيغ هندي ڪرين چاڪ چاڪ
دُنم مِنهِ درياءِ جيحون تار
تهڪت گر ٿيهر بيهو ٺهه بيمار گو
بني سا نه واڙين رين صيدگاه
ٻکينه ڪرم مِهِ سو خوار و خجل
ڏيان گيو مي ڏٺه نه ڪي دشمن
گوڏن ڦي جهم يه جهه مي پٽ حلال
ڪرڪ فيصلو ڏنا نه رت زنهون
نيس سون ڏيس لين اڪس شهر يار
سه داخل شهن ۾ حرمخانه ڪر
بدانس شهن فتنه ڪر مختصر
پريٿي اندر شبستان شاهه
سياوش ٿس مو بدنها و
ستاره شند ڏي پراڪنده گي
ٿس پٽ ٿي ڪينه پرحلين آسو
سو اندر حرمخانه پرده گو
ديان ۾ الوهيت سين فوج ساه و سپاه
وتن ٿس شهاه لوسه ٿرڏ دست و پاي
بو شهزاده د شهر زابل مٿن

مڪاناه عجب آهو نخچير گاه
زنا ناه لبڪ اندران صيدگاه
لحنش سين هر ڊو ديوانه ٿس
ڏٺن شاه ڪر شيو زني گور جهين
جهو از تخت بلغار يا و اي ڦي ي
شبانه مي همه دراين گره
ٺم غيرزان راه گوه قرار
توڙي ڪر بڪهار تراوم بله
مِنهِ ان مول سو زم و نال پياءِ
بر ڦي پري هر ڊو ديوانه گي
مِهِ جهوم حق هن ڪيا زه طوس دمن
توڙي نم زه بابل به پڳار گيه
تنه مشترڪ ڪينه ٺڙن ڪنون
ياڻن عدا ضي ۾ وشي ۾ ادخواه
تنز خواستگاري شهن يا ڪه
ولين شهن ڏ تو ٿمن نه ڏٺه مال
سنا دين اندر آڪس مانده ماه
منجم شهن انج اختر شناس
وجهون ٿر پريشان ڏيامانڏگي
شڦلي و زدايه جهان سه لش
سو آگه پر ڪار نا ڪرده گو
سو ڦي سياوش ۾ جهت شاد گو
ز سهراب جنگي ڪرن هاي هاي
مِهِ سهراب نيوي ۾ اديتين ٻلم

تنهن آسو گو مت براءِ شڪار
پري پيڪر و سيمبر مثل ماه
ڏٺائين ڪه اي گلرخ سيمتن
بو از خاندان پيرن ڦي ورهين
مِهِ پٽ شاه بلغار گو خشمناڪ
ڪُني زن رين شب دوکوه دره
ڊرين دشت آسس ڪران لوپه ڦ
مِهِ ترائم اته جهمنه فرصت ٺله
زبيم پدر جهس پراڪنده دل
بگير د شمع هر ڊو پروانه گي
ڏٺن طوس ۾ ڏٺه مبانوي چوپال
ترهين پچ بهو گهران خانه دارين ۾
پين آنگه ڪرڪ ڏ رتنازعه قرار
سه مهر ڦي آنگ بلند يار شاه
هن ڏو ن لن فو ند دير
سچيله ڪرن گانٺه يانس حلال
پين انگه نجوتين پريڦيه زاد
ڪرڪ طالع شاهزاده قياس
توڙي شاه ڪاوس غمگين آسو
يسن ۾ ٿئي ڳالهين جهان آسه تن
اُتا ندر سون ٿم بلند يار تام
ٿس زخم سهراب از ياد گو
بڪاوس شاهه عرض ڪر ٿس
ٻه ڏٺ ساڦي ڪندرٿ و ظلم

بردی کرن مرد مردانہ بو
نزابل سو در خانہ خویش برد
سیاوش بدانشوری بےنظیر
جہاناہ تمس محو وشتاق آسو
سو ڈلیشت سین شاہ کاوس خوش
بداشس سین ٹاٹھو مالس عزیز
شہن ہ تو ہمہ ما ورا شہرتس
بہت آسس تنہا بار امگاہ
تمس لو ود نہ کنہہ تہ صبر و قرار
اتن عشقنی زور یکبار تس
منزم بار پانی سوزن دای تس
مہ اندر شبستان چھوتہ آرزوی
سیاوش مہ وچھونہ از نام ناہ
بنن چھوس محبت سٹھاہ اشتیاق
تہ کر از بسوی شبستان گذر
بہ چھہ ینن مال و اسباب و جای
چھہ اندر شبستان چھنوی ہ سر
زدانا چھونہ رسم و آئین راہ
ہمو نزالو اندر شبستان شاہ
سو دایہ وچھن غرق اندر طلاو
چہ عاشق بشہزادہ دیوانہ آس
دروفی تمس عشقنوی توسہ آس
بروفی بہانہ تسند لوسہ آس
چہ دیزن یس وپین اگن تمس

کرن لائق بزم شاہانہ بو
بفن و دلبری طریق نبرد
بردی بہادر بداشس وزیر
ین انگہ سو در شہر ایران گو
کرن مال و زر رستمس پیشکش
حضور شہنشاہ کہ تا ہفت سال
بشاہی بہ وار یاہ شہرتس
سو دایہ در آنجای پیدا سین
برای فی دان د رایہ د لو اندوا
بداشس کرن کیونز کا لا راہ ڈنگ
سٹھاہ کال کوشش کرن زمانہ تس
سو دایہ بحیلہ سین خواستگار
چھونہ راہ از ان در شبستان شاہ
شہن او سیاوش بدربار خویش
بنن سیت میلہ ملاقات کر
دپن تم شبستان چھہ جای نہ نان
نہ علم و نہ دانش نہ حلم و ہنر
شہن الو نہ پانن نشہر بدر
سو دایہ سین تس سٹھاہ عذر خواہ
ڈن تنگ شہزادہ اندر کنار
بروفی بہانہ تسند لوسہ آس
چہ عاشق بشہزادہ دیوانہ آس
دروفی تمس عشقنوی توسہ آس
تمس اسی از الفت مادری

سیاوش شہن کرنہ تمسی سپرد
کرن در ہنرہای یکتا و فرد
بہر فن سو اندر ہنر طاق آسو
تمس سیت یا نہ پہلوان گو
سیاوش باقبال جاہ و تمیز
سین طاق در کار کسب و کمال
دو بہ اکہ باہم سیاوش تہ شاہ
بروفی سیاوش اخیار سین
سٹھاہ تازہ گو عشقنوی نار تس
تہ آخر سین تنگ بے نام و ننگ
دپن تم مہ چھو منہ یہ یکا رحوی
کرن عرض شاہس کہ اے شہریار
چھو مشند سارنی اشتیاق
دپن تس تہ وَن کرنہ آرام و عیش
سو دایہ چھہ در دل سٹھاہ جان ماجی
چھہ مردن کا بذنان ذوق انان
مہ چھو منہ غرض در شبستان شاہ
تمی مو بدن فر سو اندای خود
سیاوش نیہوی ہ رحرمخانہ زاد
بوہس تس د تن بوسہ بے اختیار
دزان نارہ اندر حرمخانہ آس
دزان نارہ اندر حرمخانہ آس
ینن سینہ بر سینہ لاگن تمس
مہ شاید ونن آنہ بوسہ بری

سوَ دائين ڏنس نقش شيطان گُت
بدربار شه شاد و ممتاز آهي
سه دَر عشق گهڻو گرفتار آهس
سو دائين ڪرِس فرش سيم و طلا
اِنَ ڪوَر خلوت مَنِس پلنگ تي
بغمزه ڏٺائين مزه حور و پري
سو دائين ڏٺس ڇهوڪري جانان من
بني از سياوش شها نامدار
مِه ڇهوم آرزو شايد از بخت من
ڪه بايد اگر زايد از دخت من
مه هاوين گرهي پيئي ته دل ۾ پسند
سو خاموش ٿيو وٺ ڪنهن گوش آهه
بخلوت آئي اندر حرمخانه روز
ڪرين ان از دل تي نه اختيار
بعالم ڪرت شاه ڪشورستان
بمڪر و بازي چه ديو و پري
دروني سياوش جهيڙ تاب و تب
بوءِ ونِ نيرو ها چاره اُت ڪيا ڪره
دِٺن تنگ آهسته اندر ڪنار
وتِن تي بگستاخ ايما ڏني
بپاڪي بفرزند مامي ٿيا و
ته جهوي بر سر و جان من اختيار
سياوش نهر از حرمخانه را و
زبهر سياوش سهين عذر خواه

ڏڏوني مَنِس ميل مڪر بس بهت
سو دائين ڏٺه ڪه گرتهنا بازي ون
توي حوالو لاچار آهي او آهس
اِنُ ڪوٺ خلوت مَنِس پلنگ تي
شهاه نازنين سنداه خوبڙي
سياوش بهت ڏي حرمخانه سو
دل ۾ ڏيڏ جيو پيش ڪن جان من
سوارت بني تخت ڏيهيم سي
ڪه بايد اگر زايد از دخت من
توي پار ٿهن آن مي پشير و
بوتت ڪا مِنه ٿي ڪبري جون چند
وتن نه مِس ڪهنه فيرت جواب
ڪني زن سياوش ٿهن پانه دو
بو ديوانه از ملت هفت سال
ٿهون فر فرمانروائي جهان
جهه ڪاوس شاه تابع حڪم من
وليڪن بنداس ڪرن البته لب
سو دايه بتعجيل ڏٺه بيدلنگ
دتن بوسه تنس وٺ اچن پارباب
بد اماديم ڪه ڪني سر فراز
چهم موج از دل ته بدائي تراو
سو دايه ڪرڻ شاد اندر طمع
شهنشاه شبستان انديا نه ناو
ڏين تس رضا گوبه تر بخت من

سياوش ڏٺاه اڪ بهت پانه ڏو
مَنِس تازه زخمس مهڻ آهي سو لون
سياوش ڏيو باره در انجانه ترائي
شهاه نازنين سنداه خوبرو
بجادوگري آهس بيرت زري
تهين شمعي ٽ سو پرانه آهي سو
مِه تنجيم دالو ڪرم آهي آشڪار
بفرمان اني هفت اقليم سي
مه ڇهوم آرزو شايد از بخت من
همه خوب خوش شڪل پاڪيزه رو
ته بوزن سياوس نجاموش آهو
سو دائين بخاطر انن اضطراب
مَنِس ٿيا ونه عشقني اختيار
جهڙي عاشق ڏوي حسن ۽ جمال
وتن تس شهاه سحر و جادوگري
ڪرت بهره ور شهرهاي زمن
سو بسته گهڻت آهي در شد ده
گرفته سياوش ڏنه آغوش تنگ
ببازي سياوش سهين حيله جو
بفرما ازين ڪارها احتراز
بو جهوس ڪمترين بنده خاڪسار
زگفتار او گوش خاطر جمع
سو دائين سفارش ڪرين پيش شاه
انهي آهم شهباز از بخت من

توی پادشہ خوش تہ دلشاد گو
سیئن جمع اسباب شادی تمام
سو شہزادہ اندر حرم ئاوتہ
سو زُت نہ سیاوُش تہ زہ اِنش مِق
سیئن گرم اندر سخنہای دُوش
دہ انصاف بر ناتوانی مُن
مِہ چاہیو حشیہ ہوی کُرکہ جادُو
بوجہیں تشنہ گیمر اکوی ہیالہ چاپُو
ہمرد انگی تہ وُن صاف صاف
سو دایس ببینہ تہون زر زُر
اتہوہ منزہ دامن گدُن وذت
سٹہاہ تہو دازہای ہی ہی سیئن
کنیز وُ تلک سخت کہ بہ یشور
بداتُس تفحص کہ ان پانہ آ د
دپن چان شہزادُ شیر ہز بہ
مِہ پہٹہ ہوٹھ ہیو ابہ نتہو ہلوان
یہ بی شرم ہیو ایہ بے ننگ وُ نام
بوتُس ہمردی وُ ہٹ زہ ول
پرتہون زیاوش ہی وُ پیش حال
زخوف خدا نتس مِہ بُو زمنہ راہ
شہن نے الو سو دایہ حیلہ گر
ہتن پانہ از دست شہزادہ لوی
سو دایہ پوشا کن چکان عطر اس
کُرن قہر مادت ہمن فتنہ گر

بداتش نہ اندیشہ آزاد گو
سو دایہ ردی گرفتار اس
سو دایس تمنا دلک دُ داوتہ
دلاسا کرت سو ز شاہن باز
چو دیوانہ تس رُو دنہ حس ہوش
زہمخوابیٔ خود مِہ دلشاد کر
دزس بارہ گو تازہ مہ باردادُ
نہ بوزت سیاوش سٹہاہ ننگ گو
نہ کت زاو تقصیر تہاوم معاف
چہوکس لغُن ہیوتس دُ کس لکہ نہ چین
بردی سیاوُش زلُ ودت
سو داین ملن سو بروی خاک
بہر سو کرک نالہ زاری بزور
سو داین براری وُ دن پیش شاہ
بہ بی پردہ گی زوز تس بجبر
اِمس تتس کرین ودُ دا ابورہا
بگستاخ اندیسار پردہ تمام
سٹہاہ ننگ گو شاہ فرخندہ کیش
دپن تم امس گو سٹہاہ وسال
بگستاخ از صاف کرمس جواب
چہیہ بدخوی بد سیرت وُ بدسیر
وچہن نہ تمس کہتہ اٹن متک لاڑُ
معطر سو مشتہو دُ زنز اس
صلاح وادیاہ تس بانہ اندیشہ اس

کُرن کار خیر کُ شہن انتظام
لت شہزادہ ہردم طلبدار اس
کُرن عرض اشہیر بادزمن
سو دایہ اِس تتہ آیہ بناز
نظر کرہ بجان وُ جوانی مُن
مِہ زبند غم دل تہ آزاد کر
پہی بال یادن نہ لادن مِہ تہاو
زہیبت چو مار سیئہ ننگ گو
درین کار تم صاف انصاف کر
ڈن تہ ذٹن تس تہ دامن بکین
شبستان اندر فتنہ برپا سیئن
گریبان کُرن تا بدامان چاک
سو کاؤس شاہ در حرمخانہ ئاو
وداں بر سیاوش سیئن کینہ جوان
مِہ تس تس کرم زودہ آزاد یان
یہ بدخو مِہ پٹ ہوٹھ چون اژدہا
مِہ جہوم خوف اسقاط بار حمل
سیاوُش تتوی آنہ ناوُن بہ پیش
مِہ اسم یہ دنبالہ بہر گناہ
توی شور و غوغا کُرن اضطراب
بداتُس شہنشہ سیئن حیلہ جوے
بداتُس شہن انہ کتہ معنہ زاد
سیئن شہ بسو دایہ پر خشم تر
دُوی تزہ غم تس صلاح پیش اس

اوّل خوف از شاہ ہا ما وران
چھو زیادہ شرمس ملچہ سینی خیال
ستہن از ثبوت گنہ خوار کر
ہہ بخشوی گنہ ون فراموش کر
بحیلہ گرہی آس لاگت بیمار
ستہاہ تس تن دولت و مال و زر
سو داین تہون مردہ شُر زیر پایے
کنن گوس شود شر آہ تہ وش
سو کاوس شہ نندرہ بیدار گو
دپن کیاہ ودن آسو دز نشیب
سو دایہ چھہ افتادہ ہمیش پتھر
پراگندہ خاطر پشیمان گو
کنیزو زہ شُر مُردہ ہاوک شاہ
کنو بوز پانی بچو سنز سہ شچھ
تمس بٹ لزت دکمن زاہ تہ گن
زہ کرہ تہن وہے بر گنہ آفرین
درا ندم ستہن آن تنجیم دان
کران آس از اختر خوق شناس
یہ شُر مُردہ ہر گنہ چھو تخم کے
شہن و نو ستہاہ رنج وآزارس
سو داین اشند ما لو نہ زنہار
تمی سر مٹو دورہ پوشیدہ تھاو
تمی فعل بد زورہ کرہ انم وخون
ثبوتس کران نے ورہ انکار چھو کے

تلم فتنہ چھوم پادشاہ گران
تریم باز نہن خوب خوشی آس
خداین حمل خوار بیوار کر
ولیکن سہ بدخوی پت دزنہ
شونگت وز تراوت ٹہن کا و بار
کرن تس بصد حیلہ وضع حمل
کنیزو تلک شود شر ہای ہای
بہر سو کنیزو تلک شود و شر
ازان شود وغوغا سو خونخوار گو
تمو دپو سو داین شُرمرہ زادے
مبادا کری سہی ز دنیا گذر
بجلدی سو اندر حرمخانہ ژاو
سو داین چھہ ہم بچہ چند ماہ
ونم پرنہ کرہ تس تحمل خوار بو
زہ کرہ تہن ہمیشہ تمس پر تہن
سو تنجیم کرن وقتہ شوق چھو
بداتس کرو تیتہ کتھہ امتحان
بداتس گنارتس کرک پیش شاہ
چھو شہزادہ بیگنہ ہم نیک پے
سو کاوس واقف دین کار گو
نہ تنجیم تھاون نہ کتھہ اعتبار
چھو شہزادہ مجرم سزاوار تیغ
منہ دو سال کتھہ کال دنیای دن
ستم پر ستم داد و بیداد ہے

دوم آسو معصوم داراہ عیال
بجا دو گری تس سہ دلجوی آس
دپن پادشاہن چھہ خاموش کر
مولی نمہ نصیحت تسنز بوزنہ
نجلوت نے ناناہ اتن یا دور
زہ شُر مُردہ آتن ہون تشنہ تیل
شو نگت آسو کاوس زخوب خوش
کرک مکرو حیلہ فرک وارہ بر
کنیزہ کرن ژونزہ دایہ طلب
تسندی فراقہ و دان آس وای
تہ لو نت شہنشاہ پشیمان گو
نجلوت دلیس سولس تشنہ پانہ آو
نزاری سو داین دپن و ارہ وچھ
جہانس اندر خوار و بیوار بو
تمس بٹ لزت دکمن زاہ نہ گین
و نک کیا ہن عجیب معشوق چھیہ
نجلوت بیکہفتہ اختر شناس
چھیہ سو دایہ بدخو بدیش کیاہ
سہ بدخوی تس واراہ ہا وک شہن
ستہاہ پر سو دایہ سو خونخوار گو
دپن مو بدن دشمن بیم ہاو
چھو لازم یہ دارک للدن بیدریغ
تہ لاگت بچو ستد طرفدار چھو
غضبن غضبناک فریاد ہے

بودر عام بدنام کرتھن خراب
نوی تنگ گو پادشاہ جہان
اژن اک یوا ندو نارس اندر
ہمہ دم نہ شر مردہ از تخم شاہ
مقرر سین ہیر شہزادہ نار
وگرنہ چھولازم کڈن نارہ سن
باآئین عادت کرک نار تیز
کرک عمد رہاونگہ زنگہ تلاش
بَس بربدن اتو نہ نارہ ناد
اتن تنگ شہزادہ اندر کنار
سہ بدخوی شہزادنی ہوکہ لاد

ونن ہی اتن زہر قاتل شتاب
شہن کہ بدانشودی مشورہ
اکی سانہ قصہ کرو مختصر
یوہ رات اثبات کر مس نہ خون
گژہ پزا اپز نارہ لنہ آشکار
سوزک اوننہ ڈہ ساس درکوہسار
کمر بستہ شہزادہ گو گرم خیز
سو بیو ابہ گو تیز نارس اندر
اسان تہ گندان نارہ سن وارہ دراو
سو داس ٹاہن تنگ گو شاہ دو

تمام شد ۲

بکینہ ہتن زہر کھن مارہ پان
کرو پز اپز نارہ اندرہ سیرہ
سو داین دیوک چھو منہ ہر گز گناہ
تہ خوتر ڈان فن جہو من نیرکو
اگر آسہ مجرم دزس نارہ تن
کرک زنو یاران جمع بیشمار
سمت آی ابہ اکی شہر باشس
چو بلبل نتران لالہ زارس اندر
شہن خرچ کرد اریاہ مہرہ دیار
کڈن تیغ مارن کرن سخت قہر
کرن عرض تہ پادشاہس نزاد

چھاپ غلام محمد نور محمد —

الحمد للہ والمنّۃ بفضلِ باری کتاب ہٰذا موسوم بہ

شاہنامہ کشمیری

حصہ سیوم

من تصنیفِ شاعرِ نامی گرامی عبد الوہاب پرے ساکن موضع ہاجن کشمیر

حسبِ فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب

مہاراج نمبر گنجباز ار سرینگر کشمیر

(شاخ) ہائیمہ بازار۔ امیرا کدل۔ سرینگر

در مطبع دین محمدی پریس لاہور باہتمام ملک محمد عارف پرنٹر سے چھپوا کر غلام محمد نور محمد تاجر کتب سرینگر سے شائع کیا۔ (کاتب محمد حسن فانی اندرواری)

بسم الله الرحمن الرحیم

حصه سیوم

ولیکن سه بدخوی بدکیش آس
وی خون شهزاده بر کینه رای
شهسوار ته نه مسند وتن بوزنه
بلد بار بے کار شرمنده آسو
رحمت گرم شاده قیصر رمه
یکبار تا رسی گران گلعذار
گر سو رعالم کری دست بزور
سو دست غور حم تا انصاف دگین
هکنه اراده سو برگ گاه
اده شیر لکهم لشکر آمیز ان
هزه مه ایلچی هاوه ت
رادی ککها شاه ایران زمین
ارزرسیکن جنگه کوی اضطراب
کینه به جنگ ایران آی
پهلوان جنگه ناولی سپاه
فوج مارت همن بیدریغ
گراه چیهوم لیوان بهر جنگ آوری
توران زمین کیبنه ته جنگ وبهر
تیاری انن لبته اتیه اسباب
هوآسان صلاح گه کهی کار زار

لب شهزاده چیهوم بداندیش آس
دپان آس شاهس ذوبے صبح وشام
سنه تن کامه از کینه پت روزنه
وددان آسو ر آتش دهس زازا
بجلدی ز ایران زمین ودمه
رچیه ایسی سو خالق نخس کیه جهیم
ژهکنه اراده سوا پر مور
هتنه پدا گری ستمس هیو سمن
گدا سی خدا ئید کری پادشاه
رشیرینی وشکروشیرمے
ژلمه گنه حاصل گره تهم معرفت
سهما آسو درفکره اندو هکین
با یران از فوج افسر اسباب
نه بوزت سو کاوس گو خشمناک
تنوران سپین عازم جنگ شاه
دہی بہ سر فتنه چیهوم کینه خو
گراه چیهوم دوان تن لکفر نابری
بونتحا فرے نه توانگوی از فساد
تصد کینه مارن برنج وغذاب
اسیر و دپوس افسر و اهل کار

همیشه نخس آس در سینه رهای
همی کال شهزادسی انتقام
پریشان سپاه ش پراکنده آسو
الهی چیهوم از بد روزگار
همو پانه وهو رحمت کردگار
چهوه مالک بهر کار پانئے کریم
زتیزی دشمن نگهه دلحزینیا
بهت نیم الکس گاسه برگس لمن
ولو ساقیو جام سر سبزان
گژهم صلکوی دیوه تا ثیرمے

داستان

خبر واژ تورانکی نرک درای
پشنگس بخنجر کره چاک چاک
دین شاه توران آنن نه تیغ
چهو آسان دوهے جنگکوی هاے هو
جهو آسان با یران دتھے درد سر
هر دی دمن خاک توران جاد
تنتنان کهتن نهاو نه اعتبار
هتوران کرگ پادشاها تیار

ژه بر تخت ایران درخانه روز
رٹین جای ناگه شغال دلیر
کرن بو گرتہ ہت خوار افراسیاب
بحیله ز ایران نہ لاان دوز آسو
زبردست ظالم قوی زدر چھوے
کرن شاهِ توران زمین خوار بو
ژه بر تخت ایران دلشاد روز
سیاوش تہ رستم بہ یکبار دے
بکثرت کروک ساز و سامانِ جنگ
سپن ہوی روی زمین ژن بر ہم
سپہ ہن سیاوش بر المنتان
بہ کٲساه یکو ہیار سیر دشکار
ہیٹھے گو سو بار رستم شیر گیر
سپن لذتِ حاکمِ بلخ تلخ
سو در جنگ ایرانیو اوس تنگ
سو با فوجِ توران فلا بستہ گو
ٹھنڈی ینہ بار بان شاد گو
بنادر دگہ درآی بستہ میان
دور روزه دلوک سینه بر جنگ و حرب
ژالت گے بتوران ہین فوجہ سان
بتو شاهِ توران سی عیش تلخ
بگنجینہ شاه پاون چیاد
دپوس ابلکار دشہہا سانو لو بن
تسند سن جوابس ژه روز انتظار

بآرام ملکس اندر یاینه روز
ات اندر سیاوش سپن عذر خواه
بیکدم کرن بیخ توران خراب
دلیس باد شاهن چھو نہ جانو باب
سکار راه دعا باز در دور چھوی
تہ لوزت شهس عرض کر رستمن
بشرطِ ضرورت اسہ فوج سوز
دلیران ایران دہم کابلی
بجرأت کڈک بار از کاین کنگ
دو منزل یکان آس تم رفود شب
دیان شاه ات با افسر و پہلوان
کڈن فوج ہت زنگی شناوران
دو منزل کرت درای مانند تیر
لگوک رد بہ حاکم تنوک بار ماں
ژلت گو تہ خورده از جای جنگ
سپہرم تہ گرشیوز کینہ خواه
نمی ہمت سیت آزاد گو
سیاوش تہ ہم رستم شیرگیر
ان گاش آتن کٲن در او حرب
وشے زن رینگاه کارزار
بحکم سیاوش سپدن شہر بلخ
سوی شہرِ توران کرن اضطراب
خبر ہت ژه شاہا بکاوس سوز
سوزک قاصد راه ہیٹھ کاوس گے

تہ گرغار خالی ژه مانند شیر
مہه دِم سیت شاہا ز فوج سپاه
ز خوفِ سو دواہہ سو بحور آشو
نہایت چھو مشکل تہ کارزار
گرٹھ بانہ بر جنگ بیکار بو
بتوران سیاوش لو سیر تس نمون
غنیمن شہن زانو سون آدد
زبد دم فور یے خا در و زاحی
بہ پیکار توران بجاوک نرم
نگان ہست مغرز تہ تشنہ لبیا
بزال سپن عیش لونہ بہار
سوی طایفان فوج یام آدران
سو فوج گران وآتو دز شہرِ بلخ
پے کینہ چھوی جوش شیر زبان
زور دسن ہمت جگر خستہ گو
بابداد لنس آی تہ کی سپاه
سپہرم تہ گرشیوز دو بار ماں
سپس رواں بہ ہت خنجر و تیغ و تیر
سپہرم گرشیوز و باز مان
تمو دلو گزد دریای جیحون پار
سیاوش معہ فوج در شہر زاد
با گران ہمس لستہ افرسیاب
وچھو کیاه لکھی خسرو نامدار
سپاهان توران بر آگنده گے

هزیمت کښې حاکمِ بلخ ژر لو
سپین تر کړي عیش و آرام تلخ
اتن شاهِ توران شمشیر تنګ
کمر بسته په حکمِ عالي تبار
سو کمبخت ظالم ستمګار چهوي
کړه کښې شمشیر ایران مري
تصرف بمالکِ سمرقند کړ
ژه حاکم بخوارزم و سنجال سو ژن
سپهرم تله کړ شیلوز د باربان
ډلس هوکش رود سنه کهنه آفتاب و
تمس اسنه رود متو آبِ تاب
سو بیهوش از ناله و زار ګو
و پوک بخت و چهم سیا بلیه بارحي
بیه و تهو کړه هر کې ابر از آسمان
اَت اندر هو ید اسپیش و اوډن
بلِه وک بیک حمله و زخون خاک
پراکنده خاطر بحالِ تباه
تمي لابو نم زخمِ شمشیر زن
تمي زخمه په خوف بیدار ګوس
پهورتو خوابِ شاها یه ګړه ډلِ تربن
ون تمِ بین خواب و انشوړن
بیه عقربلې نحس لوپس عمل
دپوک تس هېر کړ عزمم پیګار زړي
برابر ممتس قنغه بیه ډرنیټ آتش

به پیګار تس سر بسر فوج ګلو
دمواس زور یاي جیحون تا
کړن خوار و خسته به پیګار و جنګ
شهن نامه په لکهو نه پهیرت جواب
دغا باز سر زور و مکار چهوي
ژه تر رسنه دریاوه هر ګز اپه
بملکِ بخارا ژه پیوند کړ
سیاوش که د بلخ ژړ کال بو و
دوان وفاتِ شاه هس تشنه تیمم جهان
سیه چشم خاطر پریشان آسو
امي راژ ډلو ځن پراګنده خواب
تیر ژهوک یش که اي شاهِ افراسیاب
بجمله تمې آم یکبار مې
زا بر سیه ګي پد بیدار عار
کشو ناه متي واوه تشنه زادِن
لصد کینه که هس تمو خوار بو
رټِ آنو هس پیش ګاه و ش شاه
تنه هي تیغ لاین متي سوي حرم
چهو نه خواب خالي سهار خوار ګوس
زدانا چهوه بر عکس تعبیر خواب
بنجومي حساب کړ ګ اختران
نحوست ممتس آسو در دایره
ګرځهک خوار و نګن ګرفتار ژي
دپوس اہلِ راز دمسه کړ ژه جنګ

کړ مم دل تصرف مه در شهرِ بلخ
آګر چهوم اجازت کړه کارزار
بو چهوس آت جواب کړان انتظار
مه کراي عزیز بدبو اضطراب
سو بد خوي تر یاده هر که تري
بپاري نِلس ملک سیع روي ژ پور
ژه هن فوج در بلخ خوشحال روز
سپهدار سو ژن بهر ملک ز ود
ګذارش کړ ک بیش افراسیاب
ز هیبت ګموت بیر از جان آسو
دواني سو از خواب بیدار ګو
ژه وان ون وان کهنوژه آتش بخواب
ګرفتار کړه هس تمو فوج سیان
بمن روي ایران و چهوم شکار
بیکدم کړک فوج توران هلاک
بنه بخیر آئین ګرفتار بو
جوانا ناه ممتس یش بهیت شیر زن
سپین خون جاري ز پهلوي تن
ته لوزت ولس یاز کړ شیوزن
ممتس ژ لو نه هرګز د لک اضطراب
بمس آد کیوان به برجِ حمل
وچهوک طالع شاه توران بره
شهن لوز تدبیر اختر شناس
سیاوش به پیګار آفي ژه تنګ

لدیں مال نہ لعل و زر بے شمار
ز دولت کرن وارہ شہزادہ خوش
شہن کرنہ زر و مال تحفہ تیار
بیہ اونٹ نہ گر غلام و کنیز
کہ ای شاہ تو خوش تہ دلشاد باش
چیہہ دنت فرید وپنی با گرت
سیں در میان پانہ دانی فساد
جو مشترک جدا از خدا آسنہ
بنو کیا چیو نہ زادہ نہ آسان قہرا
میانجی سو کر شیوز کینہ جوے
ان مال و زر پیش کرہ شیوزن
بہ پیش سپاہ و نش سپیں عذر خواہ
پر تنامہ شہزادہ دلشاد گو
ضیافت شہنشاہ شہزادن لڑ ہیں
ذرک جای کرہ شیوزس بہر خواب
ولیش کناہ آمس ون چیو کیا چیدہ آب
منگو تی منس بت نہ آنی عمل
پور کیال سوزک درین بارگاہ
ین دون کنہن بہ دیتی سوی ریشہ تن
بحیلہ کرس مصاف صلحس جواب
دیوک لس بلا شک کرہ آشتی
پورک مال رعذن لازم سپاہ
اسہ بنہ دریای جیحون کہا و
کریت مہر اقرار آنہم شتاب

نگیں و جواہر سٹھا اونٹہ بار
ہمہ یکمنس بیت ہر گونہ ہنر
گرانمایہ اک بہا ہیں تحم اونٹہ بار
لکہن نامہ با دانش و رای و ہوش
ز ہر فکر آزاد و آباد باش
ز القدیہ نہ ہیں برگشتہ گو
ہنو کینہ جو پو لشمیں داد
بو چیوس کمترین بندہ پادشاہ
کران پانہ وانی دو ہئے کارزار
زرہ مال ہن ہن لدان افسران
گڈان قیصرن ڈالہ ہن ہن لڑان
کرن نامہ شہ بدربار پیش
تہس حسب تورانیان زیادہ گو
بہت آسو در جلسہ تا نیم شب
سپارا چہہ تھا وک منس بے حساب
ولیش ہم چیو بدسیرت و بد نہاج
بنیاد زراہ رچھیت از خلیس دانہ غل
بیہ شہریم آمس از نام زرین
بیہ کیتراہ وفی لیس تیح تن تہا و کرن
بہگاہ آو قاصد بدربار شاہ
ولی عہد و پیمان بد و شرط چیوہی
بیہ شہریم مے ز توران نے
تو ہی شرط ون پیران ہیں مشترو
دران لحظہ لکھو نامہ کر شیوزن

زنگار رنگ تحفہ لدیں پیشکش
چیو بیہ زر و رچھن صلحکوی چارہ گر
در و لعل تحفہ گرانمایہ چیز
بنام سیاہش شہ عیب پوش
چیو ملکس اسہ حصہ بن بن کرت
شہ ایرج یہ گنہ گشتہ گو
ز نام و نسب آس جدا آسنہ
چیو بیہودہ ناحق دیہے کینہ خواہ
سوزن مال و اسباب ہیت نس لوی
مبادا بہ بیگار تیتری کران
ان مال و دولت بدربار شاہ
شہن آن ساری سپہدار خویش
کرن ہم سہا قد کر شیوزس
لبازدنے و سوز و عیش و طرب
بہ شہزادہ کور رشتمن مصلحت
لسندس کلا منس چیچ نہ اعتقاد
ہنگس ہت جوانان زخویشان شاہ
زہ چیو بنا غرض تم سلیمت چیہ ہمیان
اگرچہ کری غدر در ہیچ باب
سپن بہ بر آشتی عذر خواہ
مہہ لس لوک اک ہت زخویشان شاہ
ژہ نہ ون تس ہیت کنہ دل جہوی
اگر تھا وہ منظور افراسیاب
ازان نامہ گو شاہ توران خزن

بهٔت آسوا اندر بیابان سُغد
زخویشیان گڈن لوکٕ ہت سُوی بلخ
بدر بار اُتو نامہ کرِ شیو زن
سیٹھُن پرِ بسِر صلح عہد و قرار
توران گو پیش افراسیاب
خبر چھا یہ کاؤس ہا بیایہ کِت
پیش پلیش یہ دادشاہس ژه و
نھکو یہ ادہ کِہنہ لگو بیگناه
انِن مال و اسباب تم پیش شاه
کرِن پیش تحفہ جواہر تہ لالی
دِین رستمس بازای بچنہ کار
سیاوش چھُ معصوم تم اینا حساب
تمن سیت گو عہد پیمان درست
دِتھی کر سوہر گزِ نہ بیگار تن
ازان کینہ جوئی لوان کیا چھ سود
ژه بہ سوزن طوس از بہر جنگ
ته لوٗت تهمتن دل آزرده گو
هتِن سیت ہم زابلک پہلوان
سیٹھُن تیز بر جنگ افراسیاب
سپاهیان ناحق کرت دربدر
ژه سوزک با فوج از بهر جنگ
دلیر و دلاور چھُ شیر شموس
بدر بار حاضر کرِک جبدِرنگ
کرن ڈنگ نفرین از جنگ گو

بهو شہید در سایہ مانند جُغد
بخارا سمرقند و خوارزم و چاچ
زخویشیان خود لوکہ ہت شیر زان
بدر بار کرِ شیوز نامور
دِتن یتھ زِ صلح سیاوش جواب
دُلسُ تم ژه دِن بایہ گرِھ پیش شاه
ژه تس نِشہ بہ صلح تجویز ان
دو پان راو رستم خزینہ مال ہت
وچھان آسِ بسِ دارا و فوج و سپاه
شہن پایم یہ نامہ شاه لو
وچھیت نیا کفی بد کمیت روزگار
دلیس رستمن باز ای بادشاه
سیاوش چھُ سرزور چالاک وچھیت
شب و روز چھُ آسان بیگار و جنگ
شب و روز از جنگ خود و تمو نہ
کرت ژی بہ بازی سیاوش خراب
نہایت پشیمان از کرده گو
بہ بیگار توران زمین راد طوس
شہزاده لکھ بادشاهن جواب
توران ژه آسو کنہ گو مت وکیل
باخلاص لاگیت ژه بر سینہ سنگ
ژه ان ڈیره در شہر ایران شتاب
بتوران زمین ان گره طوس خاک
بخلوت ان افسر و اهل کار

زهیت رسہ وَدِ کِہنہ گو نہ تلخ
دِتن تس لکھت پنج سنجالی باج
سیٹھُن شاد شہزاده نامدار
زِشاه سیاوش سپن غرق زر
بشہزاده کر رستمن مصلحت
بدانِس تہ تدبیر مادِس ژه راه
بنہ بل آسہ پٹ گرِھی کینہ خوه
نشتر بار دارا زر و مال ہت
گذارش شہن بار رستمس کرِ یہ حال
لعینہ چھو صرِ ژی وچھون ماه نو
ژه چھوی چاره معلوم افراسیاب
کرِ و صلح جنگ آدری جان چھا
چھوه یہ شاه سیاوش پیمان شکن
بشمشیر بازی دو ہے آیی زِنگ
دِلس بادشاهن ژه بد آگ تنگ
ژه آسوی غرض صلح افراسیاب
اِچی کینہ ژلو فوج ہت سیستان
بصد کینہ داین هتن نای کوس
الالای سیاوش عزیز. پدر
باخلاص آین لسند گرتہ فیل
بہ بیگار توران سوزم مہ طوس
الوک یور خویشیان افراسیاب
ازان نامہ دلتنگ شہزاده گو
پرن نامہ پادشہ آشکار

تمه دلوبجا آئ فرمان شاه
د تن چه ننګ از غیرت نام و ننګ
سو مارک سر کینه از زردی رګین
چه نه ملک در زیر فرمان من
نسکلی مه از شاه کاؤس ګګی
توران مه چه چوم میل برسیل دخست
دلوک لس که ای بادشاه تهاد یاد
زنکره فریب بداندیش کهوژهه
ده هی چه چوم کران بادشه خوارجی
شب و روز سودا یه چه چوم کینه جو
الای شهنشاه توران چین
توران آماده جنګ ګوه
بوچه چوس عهد و پیمانسی استوار
تسند معتبر طوس هیت فوج چه چوی
زکرد اد شه ګوس رنجور بو
دو منزل کرت ګو چه تیر از کمان
مه ګرژهه سنګدل ای ملک زاده ست
تماشا وچهک پانه ون طوس سوی
توراینان طوس چها هم سزد
مبارک بوچه چوس چا پو شمشیر کهلام
کردچهان فرمانبری روز و شب
بو از زور باز و کرت پادشاه
کرن زنګه شاوران سرفراز
باطراف توران سو آماده ګو

همو سوی ایران زمین پیش راه
نمک بدلو خویشان افراسیاب
زکینه وزان سینه تس بالیقین
خصوصاً مه سودا یه چه چوم کینه خواه
بو چه چوس سو از کار و کردار دی
یه بوزرت پیش افسر فوج ننګ
چه تر کی نه باز کان فساد
کرک صاف تم توره فیرت جواب
زحیله بهانه ګرفتار می
و نتشی تلث خامه بی اضطراب
چه چوکاؤس شه منبع نغض و کین
سوزن طوس از بهر پیکار تو
زپیمان خو نیره نه زینهار
بورک مال هم آس خویشان تو
زملک پدر ون ژله ددر بو
پرت نامه ګو شاد افراسیاب
ژه ستی مه چه چوم عهد و پیمان درست
زطوران ګډن طوس افسوس کهت
وډس فوج ایران بمانند ګرد
ژه تشریف در شهر توران آن
ژه که علم اتی بعیش و طرب
بجز تو چه چوکس وارث تخت و تاج
دو منزل کرت نامه هیت آو باز
بایران لکهن بالسی نی جواب

ته بوزرت شهان ګو سو شهزاده ننګ
حضور شهنشاه ګردون رکاب
کیته ره و ون عهد و پیمان من
چه چوس فدهی ګومتن بادشاه
ګرژه هیو نه مه بایران زمین بازګشت
تمه دلو بدامان شهزاده جنګ
مه بیخوف از صلح بدخوی ګرژهه
مه چه چوم ګنج شه رنج افراسیاب
بو کرنس دو هی خوار بی آبرو
لکهن نامه بر نام افراسیاب
مه پټ از پی صلح دلتنګ ګو
ګښنز رنس بو شاهن طرفدار تو
ژه پیګار باشاه ایران چه چوی
مرخص کرم سینه ریشان تو
سوزن نامه هیت زنګه شاوران
بجلدی لکهن شاهزادس جواب
مسه بر ژه غم شاه کاؤس شوی
کرلت خوار سوی شاه کاؤس هیت
ژه تراوک بغیر ملک ای ننګ و نام
مه کر تار ای شهریار زمین
بایران پس از دور کاؤس شاه
همه ساړی رسم باج و خراج
سو نامه پرت شاه شهزاده ګو
زهی بادای شاه ګردون رکاب

اول سېدان کينه لېسو وايه آسو
سو کينه ژه زه از جګر درآګوئه
پس انګه ژهنوم بالن دربار مه
ژه بېزار زياده مه ټ ګوک بلخ
چهو افسوس اي شاه ګوتاه بين
بواز کار د کړ دار لوسر د ګوس
بودن دشمنس ګوس اندر پناه
تقدير تهاوم مه ئن بر رضا
کرن مالک ملک بهرام ګرد
بمردانګي وايه سوی نافي ګوس
وقت نې هنن سيت تحت شعار
تتوران شهر شهره آفاق بېو
سر ګنګ ګالن ښهار بهه تسق
تمسن وټهه هت لشکراه بېحساب
شهن رلو ملکزاده اندر کنار
ژهنوک تاج تراوت تمسن زيربار
بمجلس دبان آسو اقراسياب
ز تور و سلم آسو کين و عناد
دوهي فتنه ژيټهاو هر سال و ماه
تخم آس آسمان دو هي و درد در
سر دوره کړت دراي يکبارګي
بصد جاه و باشکت و ښان ګي
سين فرش زربفت و ديباي چين
ستاه غلامان زرين کمر

جهانش اندر خوار د بد نام ګوس
ګردي مو بد و بار ما اشکار
خداين کرم تار ګلزار مه
هنم از شه چين و توران باج
ژه مهره بدل زياده ګوي ميا نو کين
به تنها تنزم راه توران پيش
ژه کړ جنګ لتس سيت چهو سپه شاه
روانه کرن نامه هت پيش شاه
سين لتس نه رومال ساردي سپر
ژه لتس مال و احوال تفويض کر
دتن تم بدرياي جيحون تار
زخچاګ اګی وات نزديک ګنګ
سهها مشاک زالن بحر دار و هين
پياده سو شهزاده نسن بروټهه در آ
ستاه بصفا افسر و اهلکار
بد انش بزمي کلاماه کرن
کرو دن بهت عيش و آرام خواب
نمي کينه از هر دو سو فوج ګلو
کشاده کمر کړ نه آرام زاه
اتک پيش لتس شيشه هاي شراب
کړ ټک سوي توران زمين بار ه ګی
کرلو فرش نس کتو بالوان شاه
کنيزاه انک و ارياه نازنين
ملون انوک هان و خوان و کباب

رټت باو رژه زه آيو نه
ز تېخيم زاه آيو نه اعتبار
لشمشير زلو نخم بخارا و بلخ
ژه ګوي بد ګمانه ز سودا مزاج
ز بيداد هاي تو پرورده ګوس
ژه سودا به هت کړ نه آرام و عيش
توکل کرم مه بکار قضا
سين جمع سردار فوج و سپاه
دبن شاهزادن يله واته طاس
سو مختار کاو سنوي معتبر
سپاه هت سو در د خفچاګ ګو
کرن برلب ګنګ راتس دريګ
اتا بذر دپان اتو افراسياب
بيک منزله فوج سو دي سپاه
امېران بسمت پيش شهزاده آي
بهر کس جواب سلام کړن
بناګه سين د در سار دي فساد
امي رشکه سار دي پتم کينه ژلو
ګرد حال آسا يشاه ادره يور
سين ګرم مجلس بچنګ و رباب
دو منزل بچان سوي توران ګي
بصد ناز ګو تازه مهمان شاه
نيز ديک ښه بيوټ پر تخت زر
شراب و صراحي نه چنګ و رباب

پَچوان آس مَی ہچھو کاؤس وی کی
سپہدار آلوک پدر بار شاہ
صبح قلونہ شیئد فرستاہ آور
سپین تودہ تودہ جواہر بانہ لال
بیکہفتہ جشن و چراغانہ آسو
شہزادہ ساری سپین غدر خواز
بیگاہ اس بمیدان نیرو دوروے
چھوتورانین ساری آرزوی
نہ از فوج ہن چیدہ چیدہ سپاہ
بہ پیران دکر شیوز دما جہان
زمردان بیہ کاھہ ژہ آسی بکال
زمردی ژہ سیاتو لچ گرآنہ بانز
ولیکین بفرمان پذیری شاہ
بمیدان شغلاہ کرو پیش ولس
دلیران توران غلامانِ شاہ
بہ حاصل درین کار شرمندگی
شہہن باتبسم کرین آفرین
تماشا چھو دنیائی ناپا یدار
دو سو بہ کمر بستہ مردان کار
سپاہ و شاہ نہ شرفوج ہت درمیان
گو ڈتی بمیدان شہن تراد ہال
دتن ضرب ہادن بہ ترکان ہوا
خلائق درآن حال در خندہ گی
کمر بستہ باہم کرک قیل و قال

سپین مست و مغرور باساز وی
کرن تم شہزادہ فردا سلام
دیان آو ہت افسر و اہلکار
زگنجینہ شاہین سہاجان چیز
شہنشاہ کل گیریت پانہ آسو
بمیدان اگند و حال اس پانہ وان
گذارو دوہا اک چھوگان و گوی
بتوران رٹو حال اس فال جانو
مہ سیتین ژہ گند حالہ در عیدگاہ
ژہ رومین تہ شیدہ بامدار
نہ پانے ژہ چھوی حکم تہ اختیار
باعلیم ایران و توران و چین
اچھوکن اگیچاہ نیرہ در عیدگاہ
مگم پور نیرباہ سہس سیت شال
مہ ہم سیت نیرن بناوردگاہ
ہمک سیت ایرانکی شیر نر
بلاشک تہ توران و ایران و چین
اَت اندر سپین شور از کرہ باتی
ببازی بمیدانِ چوگان تیار
بیک سعی باہم سپین ہردو روے
چھو استادہ شہزادہ وزیت بحال
تہہوی ضرب تم بہ سر گوی تراو
ہمیرانِ توران شرمندہ گے
شہہن بیہ اندر ہوا ہال تراد

بمجلس سوی شیئد فرموڈہ شاہ
چھہ تم میانِ لوکتہ مسند غلام
شہزادہ الوک گرانمایہ بال
دتنِ تس چھہ یم چیز شاہن عزیز
بہت آس ساری بایوانِ شاہ
وچھوتہ ہچھو دارہ اس طن ہالِ
ولس بادشاہن کہ ای ناموی
بمیدان چوگان و چھو حال جانو
مہ گلبہادہ ہوہان تہ نشتہین
بیہ اندر میان ہت ست سوار
سپاہ و شاہ بدو گفت ای شہریار
ژہ چھوک فرشاہان روی زمین
ہمک سیت ایرانکی چند کس
چھو مشکل بہ از عقل و دانائی
زھیت ژہ کن تم کرن بندگی
چھوکیاہ اَت لحاظہ حسابی چھہ بہر
گرتھی پسُ ژہ تس پٹ ژہ چی اختیار
بلدِ زیاد کوہ و بخشید جای
جمع گی زن و مرد تورانیان
بمیدان مایل بچوگان و گوی
بچوگان رٹن ہال اندر ہوا
سپین عنیلے اندر ہوا ہال راد
بجلدی در آندم انک بایک ہال
نہ نزدیک شہزادہ نی وا تناہ

بجنبش تخن ہال اندر ہوا
اڈدہ کریک تخ رادہا راوہا
بتھہ ہاٹ خندہ کروک چند بار
بچوگان بازی سپین رد بروے
توسے تراد ایرانیو کار نرم
توکنگ شورہا دک میدان چال
شہن زانو شہزادہ شیر مرد
زوچشنا ہکاری ہتر کی زبان
بتہ ہا ممتاز اندر فن کار زار
بیکدست بہ داشت تیر و کمان
زنن تھم کمان ہانہ در دستِ خویش
کرن داہ گو مختصر دور میون
تمسن گوہ ہرگز کمانگو شہ نرم
کرچہ کیباہ کنتھہ ہاٹ چاری کمان
اکی اتھہ شہزادہ فی کسّہ زور
بیاپہ نشانس تلن دار و گیر
کرن پیشکش گرئہ خیل شتر
کرک پیشکش تس گرانمایہ چیز
زدر وازہ شہر تا تختِ شاہ
دفنسا ہر سو ثناخوان آس
می جام چینک فی سوز و ساز
کدان روز و شب آسو افرہ اسباب
بمدت ہشتس مُھِر پنین شر تہ باز
بعشرت تُھا مست و مغرور گو

تھوان از فلک زُولن تاک گواہ
ازان چال بعضی کران خندہ آس
دبان ہیوٹ شہزادہ تہ شہریار
شہن دتو من پہلوی ہاٹ ناد
سپاہان توران سپین تیز گرم
تمو کرہ یک تج زیہار زیہا
چیوا اندیہ ہنرہای مردانہ مرد
کران آسو تعریف شہزادہ شاہ
بتیر و کمان زیادہ آزموگکار
بمجلس کران آس باہم کنتھ
تمس آسو شیلو زد گرد پیش
بصد زور کر شور کز شیلوزان
برفعِ خجالت گیس پیدہ شرم
خجل گو کرن از کمان خبر از
بانگشت جاتم بکمان گوشہ چاپ
بحسرت تُھا شاہِ توران گو
نہ خالی ز لعل و زر و مال پُر
ببازارِ توران چراغانہ آسو
زر و طاس اطلس کرک فرشِ راہ
ذران آس در کوچہ ہا چنگ و رود
بتوران سنو خاصہ جلساہ بناز
بخدمت لوان پادشہ روز و شب
بشہزادہ راوان بمتن دو ماہ تہ راغ
بتورانیان بس اکس جان چیز

اڈدہ کریک تخ آدہا آدہا
خجل گشتہ کنہ خوار و شرمندہ آس
ولیکن دو لشکرہ بچگان گوی
بتورانیان گڑہ ناحق فساد
تمی سیت تورانیو زین ہال
بجبس نہ پہ سِدّ میا ہنا میا ہنا
زہر رضا جوی تورانیان
ہا پران چیہ استادہ ساری سپاہ
سپاہش نمانند فیل دمان
دبان دراولش پادشاہس اتھ
کمان فرزنہ لتش دادہ بیت چار گون
پراگندہ غمگین گو دلحزن
دپن ہار لیس گڑہ تیر و کمان
بجلدی ذرن سوئی شہزادہ ہانت
بیکدست برماشہ تراون زہ تیر
زمردانگی اتھہ موران گو
زتورانیان لیس بہ آسی عزیز
بخدمت بمتس پادشہ ہانہ آسو
ببازارہا تس زرافشان آس
ذران عود و صندل انتہ ساز و سرود
مملو نہ تس نان و خوان کباب
اہان تو بنو پیش عیش و طرب
بشہزادہ ایران فراموش گو
بخاطر پہ کنہ آسو زیادہ عزیز

تہ آنان بدر بارِ شہزادٕ تس
کرِتھ آسو دِ سلطنت قرار وہ گیر
بصورت پتہ بچہِ خوش روی آسس
بناز و ادا آسس مشہور عام
بگلردی بلبل سپُن پادشاہ
دوہس سیر از صبح تا شام آسو
گراہ آسس بازی چوگان گوی
زرہ مال و اسباب اکھ اسیراب
شہن پوز غارتگرہ مثلِ حور
چھو گلبرگ نازک بدن نازنین
دپان پتیش پیران سپن سیر کاش
مہ تدبیر و نقو چھو کیا چاات
دپان گرو دِرین کار شاہن تلاش
تمس قارہ نِشاوک زنگن دوہ لہ اڈر
سپُن زیادہ دلشاد او اسباب
بجز دار تا لعل و گوہر تمس
کڈن سینت ایرانکی اہلِ کار
سہ گلشہزادن توران نشین
سپاہش سپن شہریارِ ختن
لشہزادہ یم آس لستہ میان
دوان سوی ایران ہین بازگی
کرن واہ تہ زادن ہتھ آہ سر
امی فکرہ غمگین گو درزد گیبہ
کران آسنہ اکھ کس استماع

بدروازہ ہرت بالہ بستادہ آس
تمس آس فرخانہ کوراہ چنین
لبیرتس دلجوی خوشخوی آس
وزیران زِ شہزادہ منت شران
بدل پیونہ لتس پادہِ ایران آہ
گراہ آسو مشغول ساز و سرود
گراہ عیش گلشہرت آزر وہ
تمس پیونہ اکھ لحظہ پانس قرار
فرنگیس اوس پانس چھہ گور
سپاہش دروٚدی سپن خواستگار
کرن تم بہ شاہ پانسے تلاش
دپوک بہار دی اکس جان گو
زرو مال شہزادہ فی لدنہ رشی
دروی سپن پانہ لتس خواستگار
لدن مال لش و اریاہ بے حساب
بیہ تس شہن بخش شہر ختن
ہمہ فوج سوی ختن گو تیار
ہشرن ہاکیزان فرنگیس سات
سپٔن پست مشغول کارِ ختن
بیزلو تم ہت آس در شہرِ بلخ
پشیمان سپن شاہِ کاوس گی
امی کینہ رستم زابلستان
سپن سنور در فوجِ ایران غرلیہ
سہ کاوس پادہ پراگندہ گو

بتوران بیران ویلنہ وزیر
شہزادہ خوبت خوشروی تہ نازنین
گل اندام گلچہرہ گلشہر نام
بہر حال لتس کور بیشتر قدر ان
شہس ساز و سند لور آرام آسو
گراہ تیر و خفتان شمشیر و خود
لدان آسو اتس پرزو شست حساب
بجز روی شہزادہ گنہہ کار روباک
بعینہ ہمہ تقصیر از تنگ چشم
مگر از حیا گرنہ تم اشتکار
شہن کر پدر بار شہزادہ مصلحت
با ایرانیان دارہ یکسان گو
کرن پیشکش تم لشہزادہ گو
سپن لتس نصیبہ سو انجام کار
دتن وار پا مال و دولت تمس
سڑاہ مال و اسباب بہر ختن
زن مرد و ساری سپہ سیت نیر
لشہر ختن وار یاہ کال وات
در لیسو سپاہان ایرانیان
پراگندہ از کار کاوس تلخ
زور و سپاہش سپن سوی
ژلت گو ہین لشکرو پہلوان
سپن خزینہ برباد شاہی فساد
نہایت پشیمان و شرمندہ گو

اَنِن طوس فیرِت پیگارِ جنگ
نہ ساسَن خوش از صبح تا شام آسو
یہ دربارِ شاہی سو در رنج و غم
سو در شہرِ ایران پراگندہ حال
سیاوش سپین پادشاہِ ختن
عجایب مکانا وچھوز ددِ تہ
لوتت جایہ پانہ گژھہ شہرِ جاہی
بیہو کشمیر سبز جنت نظیر
بجنگل عجب شہری آباد گو
کرن آب جاری بہر کوچہ نہر
مندو راہ لزن خاصہ سنگالہ تت
بتصویر شدادیان خاص و عام
بیک سوی شاہِ فریدون جم
سو آعز برث زاد سم کامیاب
نریمان بارستمِ زالِ سام
گرازہ ابا اشکشِ شیرِ مرد
دگر سوی گودرز لواز رسپ
منقش سرِ بام تصویر آس
پشنگ و توابہ لشہ باربان
سنہ ابین گلباد سہاگ گرد
بہت آس تم اک اکس رو برد
بتصویر دریای پر موج آسو
شگفتہ بہر سوی گلزار آسو
زرین کار در کوچہ بازار ہا

بہان آسو نہہا شب و روز تنگ
سیاوش بجاہ و چشم شاد دل
ہمیس ہا شِن نغمہ ہمتس گاش کم
بیہ زِ ہانڈان گل و سبزہ آب و ہوا
پسند آو نہ تس ہوای ختن
وچھو آسہ کت جایہ آب و ہوا
تجلیمِ ملک زاہ دہ جاسوس دراے
شہن تت مکانس کرن افتخار
قراراہ لگوس خوشتہ دلشاد گو
درونِ قلا خاصہ تعمیر آسو
عروسی زری کارہ کمہ حالہ تت
لکھن تت کیومرث شہ ابتدا
منوچہرہ ایرج تہ تور و سلم
لکھت لوذر و گشتہم طوس اسلم
بقیدِ قلم پہلوانان اتم
زوارہ فریبرز بہرام گیو
سلاح بستہ آہستہ رونت براب
دگر سوی شاپور بالگرد و ہم
فرہ وِل تہ برتہ بیہ پہلوان
بنومت مکانا گلستان زن
بتقریر زن آس در گفتگو
دگر سوی ایرانکی پہلوان
گل و سبزہ مانندِ کشمیر آسو
برونِ قلعہ باغ تعمیر آسو

نہ راتس ہمتس خواب و آرام آسو
بشاہی بشہرِ ختن مشتغل
یہ در عیش و عشرت بتدبیر حال
سشور ہانڈان شبستان شہر دوا
بہر سوی راہی کرن معتبر
فضای گل و سبزہ آب و ہوا
لبِ گنگ جاباہ وچھک دلپذیر
مکانا کرن زنگہ رنگہ تیار
قلا یا لدن چار سو گردِ شہر
فضاہای نادر چو کشمیر آسو
منقش کرن ریزہ کاری تمام
سیامک ہوشنگ طہمورث شاہ
لشنگ و ہمہ شاہ افراسیاب
قبادِ قر زرد کاوس آسو
سوتلوا دمیلا دگر گین مرد
زہام ہیر زنگہ کشوادِ نیو
بدیوار ہا صف بصف گیر آس
کنا رنگ برزین تہ پیلسم
دگر سوی ہومان فرشید ورد
بتصویر ہا ہو بہو جان زن
بیکسوی ایرانکوی فوج آسو
بہرتام از کابل و سیستان
زنگ آمیز در شہر دیوار ہا
گل و سبزہ مانندِ کشمیر آسو

بنو بازہ تت جایہ کوتاہ رواج
تمنا کریت بہر صید شکار
بدل اسپارنی آسو سیلِ خیتن
ذیب جہان آسو دربار شاہ
سو پیران و بنسہ دُر و لعل ہت
زنکہِ سپاہش سو آزاد گو
تہن بیش شہزادہ بیدرد رنج
خردمند استاد تہ کارگیر
بہان آسو در جنگل و کوہسار
چو کشمیر تہ ویک دریای چھین
بجنگل سپین خاصہ جلسا تیار
سو دیوار چون پشت ماہی سپین
سو داغ ارم باغ کافی سپین
کرُن چرخ تم واریاہ مال و زر
ز تعمیر و دیوار و باغ و بہار
دگر سوی شاہان دلورا نیان
تہ ڈلیشت سو پیرانِ دل شاد گو
برونی کران آسو بد بد خیال
دلس تم سہا چیک شاہ از دل حزین
مہ و سنہ کری چارہ تت مشکلس
دلس تم ہا برانکوی لول چھوم
مہ ریٹ رودیت آسمانس حسد
گراہ آسو افراسیابن صلاح
ز شمشیر توران مہ چھوم خوف جان

لدن آس ساری ہمتس رسم و باج
شت جو دلش سازتہ سوز آسو
یوان آس انہ بہر سیلِ خیتن
سو شہرہ یہ بہ شہر مشہور گو
دیان آو لس جوابا مال ہت
سو گو فوج ہت بہر تسخیر ہند
لدن واریاہ مال و اسباب و گنج
سیاوش تہ ڈلیشت سپن شادمان
اجشن نت و بہار آسو باغ و بہار
ہوای معطر تہ گرم دنہ سرد
بنی کوچہ بازار تت زرنگار
مندوراہ زرین کار بنگالہ آس
توران چو فردوس نامی سپین
خردمند پیرانِ روشن ضمیر
و چھین خاصہ زن ہلمتن لالہ زار
بعینہ بہت تم در آن بارگاہ
سیاوش لعشرت دِوان داد گو
لتندوی ڈلیشت مو پیران وزیر
ستم چھم دُکچہ چھین تہ جانِ چھین
نہ تہ ما بموت چھوی تہ ایران یاد
نہ پیو منتو دلس ان نہ یاد مول چھوم
گراہ آم سودا یہ لاگت یہ پیش
کرس خوار تقدیر نی در بلا
دزِ گنگ شہر سیاوش گرد

یوان آس شہزادہ نہ شہر بارہ
بہی دعو متس عید روز آسو
مقام و کمے و عیش آرامگاہ
شہنشاہِ توران مسرور گو
دزِ گنگ ڈیشت تہ سہا شاد گو
کرن ورہ در ہند و کشمیر و سند
سوزن واریاہ خلق اہلِ ہنر
نہ ایران نہ تس مول تہ ماج یاد
وچھن خوش سکاہ توران زمین
کرن تم بنا تت سیاوش گرد
تھوی پختہ تعمیر شاہی سپین
منارہ رنگ آمیز کمہ حالہ آس
جرن لعل بالای دیوار و در
بگردِ سیاوش سپین جاگیر
بدیوار تصویر ایرانیان
پننُ فوج ہت بن ہنوی آسو شاہ
ورونی پریشان پراگندہ حال
تمس لش وان آو مانندِ تیر
کسنز چھی گمت اثر رنجش دلس
لوی چھی دُکس گن لورک فساد
لو چھوس فکر پریشان ز تقدیر خود
پراگندہ کرس سہا سینہ لیش
چھو نزدیک از قول نجیم دان
کرم بانہ آباد با رنج و درد

میہ ازہر دۄہ جار وزہ دز جگر خاب
زصیبت لجی چھوسہ آرامۂ خواب
ہیہ سوی تہورانیان انتقام
زہ سیہنن چھوہ پادشاہس شاد
دئیس تم تہ کر آسہ شاہس گناہ
بخشہ کرن زاہنہ آرام خواب
اُدہ روزنہ کینسہ خواب و قرار
زاندیشہ ہا گوس خاطر ہئی
سو گو فوج ہیت آنہ نی فوج چین
بدولت سیاوش کران سر فراز
تمس لشہ پیران بسکہ ہفتہ آسو
زخزہ و ختن ہند زخشتک و آب
زشاہ سیاوش نس پیش حال
دتن داد از گوہر ہفت رنگ
مکانہ ہند ہر شاہی تیار
بدیوار ہا گل تہ گلزار چھس
اکت کن زشاہان ایران فرماں
بدیوار سردار فوج و سپاہ
بیت کن نہ شاہان توران حساب
کران آس ان ہند پنن کار زار
بہنہ پاس سیاوش سپن اتحاد
نہ تس پادا یرانکوی آرزو ہی
بہ عیش سیاوش لدان مال و زر
تمس ہیچھ نہ زاہ مول تہ ماج یاد

ہمنہ و چھن سوی باغ د بہار
تہوران گڈا پیٹھہ فرزند من
زکینہ سو کر بوزتہ بڈ بٹ تہ ماہ
شہنشاہ و توران نکو خواہ تو
یتھہ پاٹھ تقدیر چھیم کینہ خواہ
تہورانیان سخت طبیعت کرن
بجز جنگ و پیگار تہ کارزار
بعشرت بہت آس تم چند گاہ
سیاوش بآرام خانہ نشین
دتن وار یاہ دولت و مال تس
تہوران گژھن تم کرن پابوس
ہون تم زہر یک شاہس خبر
ونن پادشاہس نہ ہر گونہ حال
چھو شاہا ہتھوی باغ جنت شوا
چھو زان فلتھوی بالہ چھی لالہ زار
نگار زر نگار ند ہیر ہا
جدا سار ئی ین پنن اہلکار
پچھ پادشاہی سمت پیش ولس
زتور و سلم تا بہ افراسیاب
سیاوش ال کیان شاخوان شاہ
تنہ زلوہ اسہ فتنہ ساری فساد
تہ بوزت سیکن شاد افراسیاب
لیاس گرانمایہ لعل و گوہر
سو سر گرم در عیش و آرام آسو

میہ دلن ہیگنہ پارہ افراسیاب
بہ عاقبت پادشاہ زمن
دئیس پاز پیران ای پاکزاد
چھ لوسان ہتس چشمہ در راہ تو
پشیمان اُدہ گژھ افراسیاب
شب و روز تاراج غارت کران
فریدن پانتس کرس دلدہی
ونہ پرس پتہ آو غریان شاہ
زما چین سو پیران بلہ آو باز
کرن مہربانی بہر حال تس
گذارش کران پیش افراسیاب
زما چین و چین تا حد باختر
زتعمیر گرد سیاوش تہ گنگ
نہ سرد نہ گرم و عجب خوش ہوا
مرصع زرین کار دیوار چھس
بند ہیر شایستہ تصویر ہا
کیومرث تا دور کاوس شاہ
سو جاین و چھت گژھ مرن ہوا
ہمن ئن پنن افسر و اہلکار
چھو قایم سو بر عہد و پیمان شاہ
و چھو منہ تمس پاچھ کاوس کی
زتوران گڈن مال و زر بے حساب
سیاوش نہ دولت چھین شاد و شاد
بعشرت سو از صبح تا شام آسو

گراه در ذیر گنگ مسرور آسو
امی گیتیهین علیش و آرام یتون
پهچوپا چیز دنیادین ناپایدار
شگفته بهچوبادام ته دین یوپش
زمین سبز بستر فرش و بیاپی چمن
بیسبزاردو سبزی غنیمت شه زالن
آدلن یوچنه سبزه سیچ آمه تاه
آکی باغلوی آسو میوه کنیوی
دهم ساقیا باده معرفت
گردیتا مه حاصل صفائی دلیس
کهن قصه راوی ها بیمکرد او
درآن روزها حامله عور آتش
زداد آلهی نچه زادلنش
تیو اک عکس از نچه بر پریان
سیاوش ازان تخفه دلشاد گو
یپیی نام شهزاده نامور
زیاد سیاوش کرن حال حالی
مه خونه سو سرداره فوج وال
چپهوگومت سو سیگانه خلق اندر
خبر آن از پادشاه دلیر
زگنجینه من زر و مال انس
زر و سیم بی حد جواهر نه لال
دیان وانو نزد سیاوش گرد
پیاده سیپن آک الس عذر خواه

نگره دسیاوش سو مقرور آسو
بنی کهیا کلس گرچه چوپادگ زه لونگ
گهی چهوی خزانه گهی چهوی بهار
انگله یوشنی غنچه گیمیت نیبار
بساط سخن در چمن ناز بیت
زنبری چهو سبز باغ و بهار
نی میوه کرنه گل سیپن میوه دا
نه رفوری سیو میوه ته سبزار رنگل

داستان

سیاوش بلبه در خدمتن بایه گو
تو رستمس پامس نشه رفو مشر
فرود دا آور کرکنا ولنش
منونه لدوگ بیش شهزاده ازود
غم و غصه لنش فواره از یاد گو
ستهاکشاد گوشاه افراسیاب
همنس گو خلق گیمیس یوت کال
باران نراوت زهنس ملک وال
گرچه تنگ نا کاره ملکس اندر
مبادا امنس آسه نه بخش گمش
کرس عذر خواهی لتسلی زه دس
کدن لو کره شیوزن هال هت
سیاوش تیاری تعجیل کرد
کناره کرک اک الس اجره یور

چهچه بی رحم ظالم یه دنیاهی دوان
برابر شبس گلنیه نه روزه روز رنگ
دلوبلبلو یوشتو آتو یوبش
دلی الن نگلس گیاه کرو اعشتیار
نظر کرته ناعشس فوجلی و چهته جان
بهیاک ناگ نزیور کرت گل نیبار
بهر میوه لذت دن بیتو بیتوی
بنی خالق اندر فشا جزره گل
مه سبهی باده اصلس کنیوی ناوده
بیمنائی سبت حل مشکلس
شگفت شهر هیر انیتی کو آتش
شه والیس شهن اد وفی سو مشر
انجمن ون فردوس منهو کی زعفران
بکاغذ لکهت نقل و شکل فرود
کران خرچ تم دارباه مال و زر
ذر تیس لدن مال و زر بی حساب
مه نشه آدتراوت زهنس تاج
کران تم فراموش رستم نه زال
کرن جنگ کس شیوزنس تیز اتیز
بجا ظفر هنس فلک ایران بمیز
کدون بی نهایت زگنجینه مال
لسوی فدر گنگ ضحاک هیت
سوگو پایه کس شیوزنس بلیش
مزور و قلالیس لی تدرژانجو

بگرِ دِ سیاوش تمکین وجاہ
دِتن تس تہ تفصیل لوزت حساب
سو کرِ شیوزِ فتنہ گرِ بدِ دماغ
گنی تس بخاطر پے کینہ رای
بخاطر ہمتس کینہ پوشید آسو
دوشی ن بہ پیش فرنگیس تہ زای
سو مہر وچھِن تہ دل شعلان لس
گیس رشِ نہ تہ ازحسد وارہ دُو
زبر زان کھوان آسو ازروی کین
ہمس کینہ در سینہ پوشید رود
ہمو ہالہ گنڈ بانہ وانی دوہ ہس
ہمردی سٹہاہ باز زبنگ شہن
ہمی کینہ اندر دِ منہ ہیوہ ہس بار
بمیدان بہت آسن برتخت زر
تماشا اسِہ ہاو جنگچ ہنر
دوان دراو مانندِ شیر سیاہ
زنیزہ دِتن دور دارِت چھر
لصد زور جنبش کرت ہکنہ تہت
پیاپے دِتن برسپر نیز داہ
تھند تیر دریک سپر جاگیر
دلیس باز کر شیوران ای دلیر
لوزانہ بند ہی جنگ و ہنر
دلیس شہزادن چھونہ قدر ہیوں
بو ہاو سے ہمتس سیت جنگ و ہنر

دِپان ژ لہذا کر شیوز و بادشاہ
اتھ لو نیٹھ کن تاج و اورنگ زر
وچھان جشن سو تعمیر دلواز باغ
اندر کن چھو تیلن ہمس نیل زان
دغا باز شیطان جہا ندید آسو
فرنگیس تہم ڈیٹھ مسند نشین
پھیٹ گاش لوزونہ ہند عنبر لس
ضیافت انِت زنگہ رنگہ رنت
نہ کھت حبت ہمس کنہہ دکس تہ لونہ چکن
پکان گی بمیدان ناوردگاہ
بناوردگہ لوپشنہ تہم شہس
ہند ونہ ہمن ہالہ پٹ آکی دباہ
کرن نہ بین حال کنہہ آشکار
کرِ ہس عرض کر شیوران ای عزیز
ژہ دل وارہ تورانین شاد کر
بمیدان ژہ پانژ تر ادن دولت
سمت آی تورانیان سر بسر
سپر ہای چری انک اتھہ ژور
سپر ہای جوشن ژٹن آٹھ تاہ
دلیران توران لپشیمان سین
ژہ چھوک کار آزمودہ شیر نبرد
ژہ نہ لو کرِ حملہ در جای جنگ
ژہ چھوک لوی شاہس چھیا چھم ہہ چاند
دِپان آد حاضر کروی زرہ

زر و مال و اسباب افرہ اسیاب
سپین شاد شہزادہ مامور
وچھن کوچہ بازار و چھن وقلای
بیہ تازہ زخمن ہمتس نیل زان
وچھن وارہ بازار و کوچہ و قلای
تمکین بمانندِ خاقانِ چین
لسنہ چھاہ و تمکین وچھپ نارہ دو
ہمس تب گمرت آسوا ڈجر شربت
کڈ لک شب آرام و ساز و سرود
دوشی زن ہنن لسیت فوج و سپاہ
سپاہن تنگ کر شیوز بد دہن
سپین زیادہ کر شیوز ہس برتباہ
سیاوش تہ کر شیوز فتنہ گر
اسِہ ہاونہ جنگہ کی چند چیز
تہ لوزت سیاوش بناوردگاہ
زین دور بر نیزہ آرن ملت
بگردِ زرہ رود تہم نیزہ ہت
زجوشن تھوکتت اندر اورہ لور
سٹہاہ کال تورانیو لای تیر
زکر دارِ شہزادہ حیران سپین
باطرافِ لقرِ ان لو چھوس مامور
گرد آزمائش چھو کس پرسنگ
بیہ کانھہ ز تورانیان نیو گر
دِپن لو کرے زور مستند سرہ

کرِ وِین باہداد آنِنُ دمور
ستادہ ہِش وُون زِنِ درمیان
رُتُن تَھ بہ اَندہ سبہٖتی دمور
شنیس ہیت اوٚم مشغول اسار گی
لُکھن ہم شہس آم بیس پیش حال
کرِن مصلحت باد مور وکرُدی
اَسہ وو نہ کینسہ وُن آبرو
کرِن شہر آباد شیرِن بہ جاے
چھُ لازم کرِن چارٕ امسٕ آسِنے
بلیس تنگ کرِ اِدہ خوار و خراب
پکان واتِ ساری بدر باررنج
ازان نامہ رُیِھ تس وارہ زُیش
سو گو تاہ دزان آسو بار میر اندر
کرِن وارہ باہم سوال و جواب
دلیس باز کر شیورن زخنہ زاد
یَنِن ملکٕ تراوِ ستہ ہا وسِ قلاے
چھُ نہ تھوُرہ بہوِ دُبھت بلیشر
چھُ شیران خلاخاصہ تعمیر و باغ
کرِن باغتن وارہ پیوست تم
تنی فیرہ تہ سوی توران زمین
کرِی وِن ہتوران برپا فساد
دپان باز کر شیورس کن دِ رُخ
چھُ نہ تیوت بدِ ھتی سمان بکن
اسِن مے دولت بیش گنز گاج

بمیدان انھان گیہ زِنَ وُر دُور
کرو بہ تلت تم ہبکد ست نیون
کرِ دلیس شیرِ گو سود اہنرو دُور
بلکہ دراے از شاہ رخصت ہیتن
تُہ چھُو بس شاد با مال و اہل و عیال
زُلت آدا یہ انکوی اَکھ جوان
اگر گنزرہ نیٔ زرہ شہس روبرو
چھُو شاہس ہیوان باد خواس اندر
اَسہ بارہ یہو وارہ وِ نکن وسے
نجون سیاوش کر ک مشورہ
دپان پوٹ کر شیوز کینہ خواہ
بمجلس کرِن وُ صفِ شہزادہ تم
گلان شنین زِن ہارہ نابس اندر
کران آسو ملکن ہندی گفتگو
تماشا دِ چھُو وقت نزدیک آد
کرِن عرض اِی بادشاہ وارہ بو
ولو کیا سو با شوکت وکرد فر
چھُو واتان بہنس نامہ گاو سنوی
تُولن فتنہ آہستہ آہستہ تم
سو مغرور اندر خیالِ تباہ
مے کہنہ رود تمنندی اعتماد
تہ چھُو منہ بوان تمنندے اعتماد
کنڈہ بو نھنس وارہ پانے شکن
فرنگیس نیتھ درم کور تس

سیاوش پکان گو جوشِ زبان
دِین وورداریت ہیتن سر نگون
تہ ڈلیشت دوشے فوج درخندگی
زاحوال خود نامہ تس گنو لکھن
دپان دراو کر شیوز کینہ جوی
کرن تم پشیمان زِ نِ پہلوان
کرو کیا اَسہ آن پانے بلاے
سو امسی بہٖ اضطراب اَنبل اندر
ولو وُن سمت پیش افراسیاب
بہ پیش دمور وکرُدی زرہ
کرِن تیز شہزادہ سند نامہ پیش
ستم کر نہ گرشیورس نیٔ بادہ تم
نجاوت سو گو پیش افراسیاب
دو شے بای باہم کرت وبرد
اَسہ آن در ملک پانے بلاے
زکار سیاوش زرہ غافل مہ روزہ
بنجون بہتس سخت دُبُھتم دماغ
سو بالکل ونان قصہ ہا طوکسنوی
کری وِن سو یوسف باشاہ جبین
کران جمع اسباب و فوج و سپاہ
تہ لوزن شہس تمنندی تنگ ایک
کر منہ سیاوش ہر گز فساد
مہ نیش آو زراوت رشہ ھفن یب بنز باج
ادہ برانت ایرا انچی سور لش

بکینہ دوان چھو منہ یار بی دِل
یاران رٔژن تَم لوٗسے دردِ سر
لدن یاز کاؤس انشاہس نشہ
لوٗسے لو کرس عفو ساری گناہ
سیاوش سین محرم راز سالو
مسہ آکھ بیہودہ پانس بلای
اَئی حال سُند فتح ہیت بالدفینز
دِوہ چھیہ از دحام تہ ہیرِ بند
دچھہ یو تمس کتاب چھو اندر خیال
اَئی نظر توران ہر کنہ سوز راہ
گرچھہ نامہ ہیتھ لو لفظ پانس ژٔ
دو منزل نگر دِ سیاوش آد
بینہ سوز ہین کانہہ اکھ پیشوا
ژٔ ہیہ پیشوا دِ ہمہ کر اضطراب
تمس دِ ادنہ کانہہ اکھ پیشوا
اتھہ صرف ہمت گنتھ آسِن داد
تمی نامہ ہیغامہ ولشاد آسو
ہیہ از دِل چھیہ مسر دِ بینس مرسا
گڈ شیہ آسِن آرام عشرت روز
تہ نوی آسو انس وُن تمچم سنگ ورد
کرن یام تمہ سنگرم پالوکن شاہ
کری یاتھن پادشاہس سلام
ییہ ساردی ہوتن ہیون پالن سیہن
فساد اد نما تم کرن آتشہ کا

چھو ظاہر اُرز گژھہ ناحق خجل
چھہن وُ ارِہ لو پانہ سُند مزاج
یا یران فرنگیس سوزن لوشہ
تہ لو زنت دلس یاز کرہ شیہ زن
یہ از حیلہ زاری نیہ زار سالو
سہ واقف بہر شت وُ کوہ دِرہ
یا آسان تی ملک ایران وُ چھہن
تہ لو زنت دلس پادشاہس گژھہ
ژٔہ تس لبن ہیح گت تھاد لو شہ بند حال
نتہ آتہ دِ طبیش کنہہ حیلہ سے
گژہ جان دِ دل کو تہ قربان شاہ
سوزن یی ہم پیش سیاوش پیام
ژٔہ پانہ گڈ گ نتھوِ تہ از دیرہ یا
نت اندر چھہ مطلب یہ جنی دلیل
نہ شلہ وُ نہ سر درتہ کنہہ افترا
سو نامہ وُ ذہن تیز در دستے وُ
لو در خاطر پادشہ یاد گوس
تشہن از مہ پٹ مہر پانی کرن
بیاد شہنشاہ کو ساز و سوز
کران آسو لو انکی انتظام
سیتن سنگ کر شیو زرد سیاہ
تہ ڈیشت بجلدی گژھہ نرم شاہ
ہرنہ اتھم تھا سہل مشکل سیتن کی
کران ہر تہ طبیعت پانہ سیاہ

ہکہ کس کرنِ رتھمس سیتِ ہر
اَدہ لو کہ سے وارہ پانہ علاج
چھیو آمُت یہ در امن اندر پناہ
دِرین وُ سوسہ رای عالی فران
بہر سو وُ چھن تہ کوہ فقلای
یہ دشمن نجاتی ژٔہ آنت گرہ
چھہہ بہتر بتوران تھاوُن یہ بند
شکرسہ آئن مہ لبن مہ بوان چھینہ ژٔہ
دلس نقرہ کر شیو زن بی سیاہ
تمس نحرہ در دِل گر گونہ چھو ی
سوہیت نامہ پادشہ تیز در اد
نحیر دارای خسرو نیک نام
چھیو غدار و ظالم یہ افراسیاب
بمہان یہ عزت چھو وجہ قلیل
پدر یار شاہ سیاوش ژاد
سیتھا شاد گو شاہ فرخندہ پی
اَمسان تم وُنن پارہ گر شیو زس
یہ شچھہ از مہ از حُب جانی کرن
کرن ترہ اِن دہن ساز و سوز و سرود
سیتن جمع تحفہ تحایف تمام
دین چھوی یہ خوشخلق شیرین کلام
اَئی کنہ مارم لصد درد شاہ
بہ بازی شہزادہ لاگن مکار
وُدان آسو ہاران از دیدہ آب

کران عذر خواهي سياڻن منجهس
مهٖ ونشه کره نت لوپا ته علاج
دليس تم مه چهوه نه دليس گهنته غم
پچهو بد خوي اندر جهان کينه خدا
مهٖ چهوم استندي به هم ريتس ڤ هس
بغيرت ذلت اگ پنني وشه
توي چهوين لوآ آواره ته دنجريس
بجيله درنگي ذره کر کبوذ ڪال
دليس لع ره شهزادن اي ناحچوي
ڏرن کيا چهوا ز مهر چوبد پدر
لو نيتجهر دنهين ٿهاو لنس سرفراز
بلاشک درنگي ذره کره چند بدذر
کرئن بي گناه لوي آواره خوا
سو بهو ابه ماري ذره از لعفو کين
دليس غم چهوه لازم مهٖ پن پيش شاه
کره کيا گرڌه ننگه ميولوي فتاح
ذره کر عذر گنپاه بابن چند رذ
چهوه دنکين ڌه پٽ سخت پيردشاه
اده يک ره شاهس لنشه غم چهوه
اده ذلزه ايران ته سوي چهين
سياڻن سپين تابع مصلحت
مهٖ چهوم عذر اي شاه گردان رکاب
بلي پام تامت مي پيش شاه
دو منزل توران سو گو تيز تر

سو گره وچهت وده جس هتس
ننه چهي ذره سخني نه اخره اسباب
مهٖ چهم درجگر خاره چانوي ستم
ٿ شمشير کينه چهي مار لوي
چهو زاهنه دل ونجه وران سهنسر
چهو از نس دليس گه مٽن کينه چانو
چهو شاهس گمت رعجگر چاپو کين
چهو امنت ٿهان تنگ اخر اسباب
بدنگو مهٖ هرگز مه کر آرزوي
چهو نه گهنه پچهشم بدرعيت آ
مهٖ بي رنج ٿهاون اوردين گنج بار
ذره چهوک جام از کار ذ کرد از شاه
سو گو لوي غيرين چهو کيا غضب
سياڻن وردني بر آکند گوه
مهٖ بذ چهوم تمناي آن بار گاه
دين نس چهو شاه ونکنس کينه خواه
تتوران پهو کيس نگاه نبوذ
لو يذ راه شاهس لگ کينه ذکو
مهٖ فتنه لشند فونکنس کم چهو
ذوالشوران دهين فرضاچ چهوي
نخوي تس وشمنس آيه وت
جهنه ونکن فرنگيس بيمار سخت
اچهوکن بجا آنه فرمان شاه
دين پام تهم نامه در دست شاه

داپن تم اگر چهوي ذره کهنه حج احتيا
اي مهلت شاهس کري لو جواب
ذره چهوکن بخبر از خيالات شاه
سوت شهزاده عزيزت ناحچوي
ذره الو تک ذٽ تاجه ماليس تنشه
مبادا بخبر ذي ڏ سينه چانو
تمس نش توران مسه گه ده ڪال
اگر ميولن لو ذک مهٖ کر اضطراب
مهٖ پٽ آشنه پادشه گيسنه
چهو ماليس بجان پيس اختيار
دليس بار گه شيو ن ميولن لوه
دگر گونه چهو ي گر پم بار از شاه
چهو ظالم ستمگار ه کوتاه بين
نگهه ظاهرا درز هر خنده گو
سپين تنک کر شيوذ بار نهاد
مبادا سو ماري نجتي بي گناه
گذ ٿهي لو شهنس لنش کرن سر دشاه
لکهي نامه چهوي اده ميدان سو ڪل
لکهي لو اگر ذلنه شاهس پيه کين
مه گت ميان ماليس نشته فرض چهوه
بجيله لکهن پادشاهس جواب
ازان غم چهنهم مهٖ چهوم تاج و تخت
مهٖ چهنه ناحه گه شکر ثيوذ فتنه گر
سو ره کينه جوي سپين عذر خواه

کرُن عرض ای پادشاہِ جہان
بو آسو مس پریشان ترن حساب
تتھوی وچھو مہ اندر خیالات خام
یدر بار بر فرش ترادم تمس
بورو دس ستاہ دمس پیش کت
چھو گومت تمس سانہ ملکس طمع
مہ گنہہ چھو منہ پاشاہِ توران کوم
گژھکنہ گری وان تنی ریزہ ریز
پنن زد اگر ونہ در کار چھوی
چھو گومت سو ونکس سیٹھاہ کینہ خواہ
زہر سو کرن جمع فوج و سپاہ
پراگندہ دل زن سو دیوانہ گو
بجنگل تمس آسو ماداں نواب
دپان آس سنجونہ ہندوی تلاش
خدا پادشہ زورہ ڈائن حسہ
کرُن بد گمان ہول تس رعیال
تہ ان آسو شیطان صفت نشنیجہ روے
دتھم چھم مہ دشمن ہنہ دونہ رات
بمس کینسہ ہند آسہ در دل حسد
بنیلنہ پھرن کار تقدیر زاہ
ولو پارہ از وارہ باری کرم
ڈلمنہ مہ زنہار کار قضا
چھو رادی لگہان وچھو مہ در پاستان
سپاش ببازی کرن بے خبر

ببازی مہ از حیلہ بچراد پان
وچھو مارہ اندازہ جنگ تس
کرُن نہ امہ کُن تم جواب سلام
پرن نہ بس سام ترادن پتھر
مہ سپتن کلام کرن سخت سخن
دپس مہ کرگ پادشاہن ژہ پاد
تسلا مہ از ملک ایران گوم
اتھن پھوک دوان اسی آب تامن
سپہ کرہ جمع ونہ ات فراریہ چھوی
تہ یوزت سپن تنگ افراسیاب
بخونِ سیاوش سپن کینہ خواہ
تمس سیت کرشیوز کینہ جوی
چھہ ون خلق بد خواہ افراسیاب
وچھان آس در بیث ہا گرنہ نیر
گلان آسو ایرانکی وسوسہ
ببازی زھنن مال ترن نفاق
کرن ہول گبرس ہتھن کینہ جوے
بخاطر مہ پٹ یس اکس آسہِ کین
خدا آنہ تس پان ستی روزِ بد
تمس کنہ گری دشمن کینہ ور
مہ ونکن غمس غمگساری کرم
کرُن زندہ اندر جہان میانو نام

داستان

تمس سیت فوج با چھو مے شمار
بچو نخوارگی کینہ کوی زنگ تس
سو کانمند تھند پام مادم تمس
کرُن نہ پان مہر و دلستان نظر
وچھو مہ داریاہ فوج گومت جمع
دپن توراہ بس جانہ آباد باد
دپھس گژھا تم دپھم تیز تیز
دہ منزل کرت آس افیرن شتاب
سپاش نتہ آنہ فوج و سپاہ
گڈن فوج توران چو دریای آب
بدز گنگ لشکر ہتھن پانہ گو
کران آسو جنگن ہندے گفتگوی
بمیدان اگر وشہن پارہ گاش
دپان آیہ لشکر بیہ پروہ وانہ فیر
یہی فکرہ چھی دشمنس در خیال
سو پرونھم صلاح رود بالای جان
آلہی مہ از شر دشمن نجات
کرن سوی پشیمان بد نیاو دن
گژھان عاقبت حاسدس رو سیاہ
رچھی یس اکس خالق دادگر
بو چھو سن ون تقدیر باری رضا
بفضل خدای خالق ذوالکرام
اتھی پاٹھ گرشیوزن داستان
دپن تس بحیلہ ژہ کہنہ غدر گس

بیاری اُپُر وَنه وِنی اُوره بور
تمسن نه سجاطر به چهوهم کینه جو
کرن رای بدو گرڈهی پلیش شاه
وِپن اتش مه قسمت پن پلیش آج
کرم حال کر شبهِ زن دل دهی
نالم مه چهوین نامه سی انتظار
وِلپن شاهزادن مه کر ناله زار
گر همتنه نه از ناله زاری بدل
اَت اندر شهن وِ چهوشته نخواب
سوکر شیوز گرد کارس اندر
کرن تازه کر شیوزن اوه سیت
پریشان درین فکره بیمار گو
تهِ بوزت فرنگیس گریان آس
خبر دار در جنگل و کوهسار
اَت اندر سوکر شیوز فتنه گر
بنادر دگه شیر اسیاب. ورین
نه بوزت سیاوش پراکنده حال
وَدافی سو بیش فرنگیس آد
ز تقدیرِ خود آدمی لاعلاج
بهِ پنش بح اوذنگ ل پتم بیاد چهو
رچهی سوی ژه راضی بتقدیر روز
برهنه کری سخت رنج و عذاب
کری داره بر ورده کیخسرو مس
گرد هو بخت آواره تورانیان

سیهنشاه سرکینه آئن نشود
دلبوش نم ژه بٹ پادشه ارجهو تنگ
مبادا سو مارت ہیہم بے گناه
سینمن مه بٹ پادشه بدگمان
کره سینه از کینه شاهس تهی
نه بوزن فرنگیس با رنج و درد
پچهه نیکی بدی خواهش گردگار
درین غم دو نوی پراکنده حال
بکی کوه آتش بکے کوه آب
بس پلیش نازین دوان آفتاب
ذرن کر یک تخم نارہ کی باوہ سیت
کرن خواب نازن نشه آشکار
سٹھا خسته دل سینه بان آس
ز جنگل النس چو کیدار و جواب
وِبان وِ اث پلیش سیاوش خبر
ژه بٹ فوج ہت آوا فراسیاب
بحسرت کران آسو کیناه خیال
وِپن اتس مه وُن وقت نزدیک آهم
شهس رودنه کهتهه نابت مزاج
زدِی بد بخوای بُتِ لاله فام
سو خسرو کری شاد دل واره رفد
جهاندیده پیران کری یاوری
ز تورانیان تهاوه پوشیده نس
سپهبت انئی پور دستان سام

سیاوش تابع بتدبیر او
بحیله ژه کر حال کهته وه درنگ
پراکنده پلیش فرنگیس شاد
ز خنجر شناسان مه چهو خواجه جان
ز تو ران وِ چهوم خواهش شهریار
دوان آس بے حد پس روی زرد
به آسیم مه تحریر روز ازل
کران آل تدبیر ساری خیال
وِچهن بان نازس نه آبس اندر
بوڈهه تخم وِ چهن بسته افراسیاب
ودانی سلو از خواب بیداد گو
درین غم دوان افسر واہلکار
شهن تهاا و در هر طرف چو کیدار
سپه ست ہت آوا فراسیاب
شهن تراونه از جگره چانو کین
ژه کر جمع سامانِ جنگو گم شتاب
پریشان گمت در حرم خانه ژام
ہیم از مه دورِ فلک انتقام
ژه فی مه تهوِ ون ملاقات چهو
تمس اوه کیخسرو کر ژه نام
گڈهی ون ژه بٹ تلخ افراسیاب
گره نت کری جان فرمانبری
ز کینه انئی فوج ایرانیان
کری ملکِ تورانسی قتل عام

بهر خانه تورانس فیروه گیوه
بهر دیهی زوره از ملک چین
کڈه بد بلسن پٹ سو شمشیر کین
دوان ورآو سوی از سیاوش گرد
وئن اسپ بهزاد سی پیه گوش
تبوران کره دار دگیراه ژچه پور
دنت نی سو بهزاد تراون یلیه
دو منزل گرت گژهه ژه در سیتی
سیاوش پیٹھن سوی ایران تیار
ہتن سیت سامانه اندر گره
دتن حکم فوجس ہیکپاره گی
بکینه بمنس نکتش پر سینه بیوه
سیاوش ته لجذت سیٹھن زدر رده
ژلی فوج توران هلت سور سپاس
چیاه ہنز اگر پاره نهم بے گناه
ژه کت گژانت تیغ و تیر و طناب
ته تندی و پس بار کر شیورن
ژه کت گنثو گنڈت چهکس سلاح شیرن پس
ته لجذت سیاوش سیٹھن زدر رده
سوماری هه گرژهه تس ژه در پتیس حال
بگدن ژه خلقن بیندی پار چهوهی
کرن حکم فوجس بگیر و برن
ته چهوهی پاز و بندی ژه ڈالان جسه
بیک حمله ایرانیو کینه خواه

کڈه از دلیران توران غریو
نمی ون اوه خسروس تخت و تاج
کری قتل بکران و توران زمین
کڈن مال و اسباب نه گر ته زمین
ژه بهه اره دلوانه لاگت بهوش
سو پادی ژه اسباب وزین لگام
چهه دلوانه تهم چهاو موین کله
ژه ماندک ژه ونگل زن شوتره ل
فقط تمن چهاکره پهنن اک هزار
تهوی سوی ایران کمر بسته ده
کڈن تیغ کینه بخون خواهگی
بهی سو کرت بسته دشت و دره
سمت آی ایرانکی جنگجوی
دلیوک تهم بلا شک چهه عین مرن
مه نیر لوکه بمن کافه بیاورد گاه
بایران و توران سه کر تازه کین
بلا شک یمی انگبحه شاهس پرن
ژقی سوز نی نامه و پیغام بال
دپن تس که ای دشمن کینه جوی
بیازی یه گژهن سه پٹ کینه خواه
ژه پهیادون یکه دوز خن یار چهوه
ته تندی دن سوی افراسیاب
یه بد خوی بے فتنه ودز یاده رسه
بگریز دنشه شمشیر و تیر و خدنگ

ژه نه خسروس سوی ایران زمین
سو خسرو هیهی عالمس رسم و باج
کرن بازته شر خدالیس سپرد
بیکبار گاڑن نه زالن بکین
زوِ یام کیخسروِ شیر زور
سپیشر بس لیفر پانیری ثود رام
فرنگیسه لوکس ژه بچراو پان
بیازی پهن پان بچراو حال
گنڈت در آی افراسیاب و خود و زره
تهوی و به تس فوج توران آو
سیاوش شهن بازه دوره بوهه
بجنگکس سیاوش ل قدرت کهره
مه پنجم ولاد چهه اس لوکه ساعس
نصیبس چهوکره کیا جنگ فاضل کرن
کرن کریک ای شاه افراسیاب
ژه پزنه ابز و چهه بانصاف ودین
اگرچه ژه آسو ینه جنگوک هوس
ژه کت گنثو زره لاگتهن آگ نال
دپت شهنشس چهوهی ژه پٹ بد خیال
پشیمان ژه پانے گرژهک دسیاه
ته لوزت تلن شور کر شیورن
بجامی کرِک ملک توران خراب
شهن سوز لشکر بنا درد گاه
اکی حمله مارک بمیدان جنگ

نه و اکنه هرگز بلوک نه سلاح
سر تیغ ساری سپین مختصر
بکښنه کړدي زړن خسته کړ
رضا آسیو خیون شخچ حماله بش
نقتل سیاوش مه کړ اضطراب
ژه چیوی رستم زابلی کینه خواه
زواره فرامرز دستان بسام
کړن ملک ویلان چیو بار ندرن
دیان آو کړ شیوز کینه جوی
نه چیهوس تو آماده بادر گنه کړ
شهین و یولمس خون این بیگناه
پیو آحضر مه امسی لښه خوف جان
نه بوزت ژه حاسد شها تنگ
پیاده اتوک ور وژ گنگ ژای
سو شها در آن خانه ها بانه ژاو
کړن عرض ای شاه عالم پناه
ژه لښ آو تر ادن بن گل اج
یلین ملک تر اوت ژه لښ آمنوی
تیه کیا پایداری بدبیای ددن
ژه پانه مه کړ ظلم به جان خوش
مه کړ تازه ایرانین سیت گین
ژه تم خون خونښ اتدر باره وی
بزاری ودان بیښ شهزاده واز
بیا یک لحظه تم کو نه خواب و قرار

بهن تو و ساری بفرمان شاه
سیاوش سپین خسته از تیغ و تیر
بزنجیر کړ شیوزن بسته کړ
دوان آو شاهس لښته پیلیم
مه کړ ملک توران ژه ناحق خراب
اژن یاد گرگین و گودرز و گیو
هینی ماتمی خو نکوی انتقام
گرژهی تازه ایرانین جیبت گین
بدربار شاهس وتن نیشروی
سپین متفق لښ و موړد کړدی
بیر وز حیزا روزه بر جان شاه
چیهو بیگنه خون بارن روا
شه فوج سوی وژ گنگ گی
شهین و چیهو سو تعمیر و دیوار و در
پیش و پیشس تصویره نی بیره یاد
سیاوش نمکخوار یه وروه چانو
ژه پتام سرت بنن غزو دی کاج
مه کړ قتل کشهزادسی بیگناه
نفع کیاه چیهو مارک شهزاده خو
اژن یاد گیو و فریبرز و طوس
تانگ پچه کړن تم باین سرزمین
شهین عجز و زاری اتنستر نوزنه
پراکنده کیشاه گمش آره کاژ
تمعن پته سپینن خنگ افسر اسیاب

کړک قتل ایرانین بس ستبر
اتوک سوی زندان توران اسیر
شهین حکم و تو تستدمس باره لښ
بدربار شاهی وژن عرض چیهوم
سیاوش اگر باره هین بی گناه
کرازه فریبرز و فرهاد و ریو
سو بهرام نه زنگه شاوران
کړن خوار و آواره توران و چین
بجلدی یه بارن شمشیر تیز
ژه زان بر سیاوش سپین کینه جو
و لیکین مه از قول بخیم دال
بدانش چیهو واره زنگ و هوا
سیاوش بخواری بزنجیر بای
وچین واره تم سیره بن بر سر
فرنگیس نښ سپین عذر خواه
اچین کاش علیه کوی پرده چانو
بامید اندر پناه ژا امتو سی
دکه گفت به آمت چیهو اندر پناه
بهر ملک نیرت گرژهی نام بد
زواره فرامرز شیر شموس
ژه بد باره بنی ژه تم باره تی
دوان در ایه بالښ لښته بدرنه
بر وی سیاوش و دن زار زار
بدربار آتو رښت بی حساب

بخواری کرِن در یکی حجرہ بند
بشہر اوہ تیرو اکھ کینہ خواہ
بسنجتی یکینہ رٹن ریشس لسن
وداں آسو یاراں اچھوکن سون خون
شہن دیونس بازای تنکت ہم
زتقدیر چھن معاوضہ گومت
بمیدان تو اک ساردی ازدحام
آلہی مہِ لوزم دلوک آرزوی
بخون سپاہ وشِن کرِت زندہ نام
کڈان تیغ مارن لاین تشنہ خون
بان گاسہ پیرِ سپاہ وشِن چھیہ ناہم
سو خون نحق بیہ زمین بام پیچہ
ستھاں تلخ شاہس وُنُ رو برہ
بشمشیر کینہ کرِ ہس یزہ ریز
زحجرہ کڈان سر برہنہ کژان
کران آس نفرین شہس سربسر
لہاک وسنوفریشبند تہ بلیسم
زھیت تمن رود نہ آب وتاب
ولوک لسن برزاری بیس و بیش حال
چھو ظالم ستمگار شہمار چھے
ستمگر شیوزن بگینہ مارہ باد
چھنہ تکن فرنگیس اندر عذاب
دوان آد پیران بدر بادشاہ
کرت ون بیتن پاں پانے حرام

نزندان پریشان سپن مستمند
زنہ کی سپاہ ودھوستاہ کودی
سپاہان نہ کی بیس و پیش لسن
برزاری ودان ہلیسم زار زار
ژہ ون دپزہ پیران ازیرمس سلام
کرِ ہس بے گنہ مارہ کرِ شیونن
وچھان آسو نہ کی سپاہ خاص وعام
شوراہ پیدہ کرِتن زپیوند من
بمردی ہیہ تر کین انتقام
بری زمین مستندی خون ہیوا
نوان تت چھیہ بہر دواخاص وعام
فرنگیس دِر نالہ وزاری آس
سپن تلخ تر شاہ شہما خیرہ
کرِس وو دوضع حمل بے گمان
برزاری سہ بے چارہ گیژاہ پشان
زھیت تمو آن نہ کینسہ یار
سپن دل پراکندہ در رنج وغم
تموِ وچھو لوان تورہ پیران وزیر
دلوک تم مہِ آسوم بخاطر خیال
تھاوِ لیس لاران بدر بادشاہ
ازین پیش یے ہیے سہ لشن گونہ آباد
سہ کرِتن ازان رنج وتکین رہا
فرنگیس ڈیہن بجنگ سپاہ
سپاہ ہتن نخفہ مار ہکن بے گناہ

سوی اہلِ مجلس سپن حکمت شاہ
بشاہِ سپاہ وشِن سپن کینہ گوی
بخواری سپاہ وشِن بمیدان نیون
تمس رود نہ کنہہ تنہ ہوشن وقرار
درین ملک آسیم تسنزی سست مہ
نمی نارہ شیران توران وزن
سپاہ وشِن سوی آسمان کریو روے
عطا کریتہ ہمت نفر زندہ ہن
ات اندر کرِ وِن اکت کن سوئیون
دیان سرخ گاشا تنی پیدہ گو
دران وم جہان تنگ و تاریک گو
پراکندہ دِر غم کرِ نتار آتش
کرِن حکم کرِ شیوزن تیز تیز
زتخم سپاہ وشِن مہ تھاوِ دلشان
تمِ ڈلیشن پراکندہ گی تاعور
بخلوت وِدک ساروی زار زار
زلت کی ترہ نوی زانو اسیاب
ترہ نوی سپن لسن تشنہ جہانگیر
کری فتنہ کرِ شیوز فتنہ چوتی
سو بے چارہ مارہ سپن بیگناہ
تمو بازدیوتس نہ افراسیاب
تمس جان اک کت چھیہ جان کتھہا
کران عرض ای شاہ افراسیاب
بخامی کرت ملکِ توران تباہ

ونک کیا به پیشِ دلیران جواب
مستورگان کیهو دستور جنگ
فرنگیس بی ملک خواهی چهنه
تر و تازه شهزاده سیند خون ٺهس
رسینه ڙه ون امسندی کینه نراد
زپند و نصیحت سیون زن سو آب
ٹکان گو هتوران زهین فوج هت
نمی خوفه زن آسو ڈلمت حسه
نمن آس پیران وینسن گره
بخند منگری راده رن ونه ا
دیان ڈلوڈه پیران و بنیس بخواب
اکفس پٹ ٹهقن تیغ پن چو شیر نه
خبردار روز روزِ بد پیش آی
هینی ڙه نه کر شیورنس انتقام
دین دورِ تورانیان رد سین
فرنگیس زوتان چین زن هنس
سفر پین دتن واریاه مال و زر
مبارک فلوی از ڙه غنس گلاب
ونی کیاه ڇهو کنهه خوشنما خوبروی
کرت بیگناه خون کیاه آیو سود
بخامی کرک بیه ناحق ڙه خون
کران چهو کنهه تو به لشر هندگی
ڙه خوشدل توی چهو کینه آسان
وَدان آسو ماران از دیده آب

کرت بر سر بی گنه اضطراب
بناموس از دختِ خود شرم کر
طلبدار اور نگ شاهی چهنه
سٹهاه چهوس پراگنده دلریش بو
مسته ون فساد او دوهم رٹهه راد
کران گور پیران و بیکس سپر
بیکان آسو سهه زن بیان هو کهت
فرنگیس آواره خسته بدن
دو دکهه لد سیلاب حسرت زده
سه گلشهر تس آس لاگت کینه
شمع اک دوان شعله چون آفتاب
بنندی کرن کر یک از روی قهر
ملکزاده کیخسرو از رات زای
سو پیران از خواب بیدار گو
زکیخسرو از آمد آمد سین
وچهن خوشنما گکر خانزاد لش
گراگی تو انگر ز لعل و گهر
زبطن فرنگیس فرزند زاو
منشی ون فرنگیسه از زخم شوی
مباد اهس پٹ گزهک کینه خواه
کری تنگ در چنگ و بنای دون
زخون سیاوش ڙه چهوی درد و غم
انی خوفه بیمار از خون شه
دین باز کر شیونز رو سیاه

چهو مردان سٹهاه عیب انی ناو ننگ
زکینه مناسنگدل نرم کر
دو دکهه لد چهه ونکن فرنگیس نون جهس
نمن ون بو در خانهٔ خویش اد
فرن از سر کینه افراسیاب
سو از خوف پیرانیان وی زرد
ز پیرانیان آسو در وسوسه
بماهم بهت آس کوتاه دَدن
نتس پٹ پیرانی شور نه باز
فرنگیس از جان تهاون عزیز
سیاوش بهت آسو بر تختِ زر
که ای پادشاه سینه زدی دهر
کری ون سو تورانیین قتلِ عام
نهایت از ین خواب بیتاب گو
سه گلشهر سو زن فرنگیس لش
کرن ماجه کیخسرو ی ناولش
وزیرن ون پیش افراسیاب
نمس خسرو ه تهاو نت مال ناو
سیاوش بناحق درین ملک مود
بمثل پدر ماره هن بیگناه
وچهان چهو کٹهه خواب پراکندگی
لوان چهی پراکنده گی دمبدم
نه بوزنت سین نرم افراسیاب
لشهزاده ناحق سین کینه خواه

بیس آسو در سینہ کہناہ کین
مہ کرُد طیبان پانن ناحق باد
تمس پتہِ ٹھنگ نو خونخوار گو
کرُن خوار مغرور سوی ازحضور
شبانن لنشہ در بیابان و کوہ
کرِہ کرادہ فتنہ کوی گفتگوی
وزیرن ستہ ہارہ گاہی تمس
پہو لکھن سو دہ سالہ پوشیدہ سو آ
بہر فون سپن وارہ آراستہ
سو شہزادہ ڈولہن چھ شیرزہ
زعقل و خرد کرزہ بیگانہ گی
زرو روشنی پہر و پرین ماہ
بدالشوری کرزنہ کانھنہ کنت
کرن بادشاہس نشہ آشکار
چھیو رحیمن سو کمتاہ چھو پانی
چو دہ حشتی چھیو آسان لکھو لعاب
وزیرن نرمی ونن پیش شاہ
بجاہ لشنگ فریدون شاہ
ہنمنہ کرن قسمتس سیت بالن
بخت چھیو ضایع گژ بانہ عیش من
بدلوانگی لاگو تم پیٹھ تمیز
انسوڑ سوز ماند ان بیحد دونہ
رٹن تم سو معصوم اندر کنار
گبن زنا وجن تازہ دد آسہ جان

بوکریس لشیمان بردی زمین
اَت اندر سو کر شور فتنہ چھوے
سو پر شکل خود زیادہ بیزار گو
وزیرس ونن حکم خسرو رچھن
وچھہِ ہی تمن تی پچھہ رات دوہ
نوے تم سو شہزادہ پوشیدہ تھاو
سوزن دا ایتی خود ماجہ تمس
وزیرن سوزن عاقل و ہوشمند
دلیری عجب گرد بر خواستہ
ونن تس تمن پیش اذ اسباب
گنیتھ کرزہ سادہ بدلوانہ گی
دوہس رات رلتس پُس ہیے چھو دوہ
سیر س فرنزہ پل معاوضہ پٹ دت
زنخم سیاش سو معصوم خام
چھیو فیران سوز ندے بیا ہانی
ولُس بادشاہن سو آین حضور
مبادا ازہ تس پٹ گژھک کینہ حرام
مہ ییدہ نس نشہ وائم بدی
چھیو درست تقدیر سی مہانو جان
دپان آلو پیران وپنس شتاب
وچھان آسو آلات و اسباب تیز
شہنشاہ ازان حال شرمندہ گو
زیاد سیاش ودن زار زار
دُپس خسرون آسو اذ شکار

بیس تہ تمس آسو باہم فساد
بخواری کرن دوراز پیش روے
ز دربار خود کرہ نادان سو دور
بگر گژھنہ تدبیر و صحبت بچھن
بجنگل رٹہ وحشین سیت چھوی
شبانو بکوہ و قلع وانناد
بجنگل سو خسرو تہِ کال آسو
تعلیم شہزادہ استاد چند
وزیران سو پوشیدہ آین گرہ
بگر ونزہ برعکس ساروی خراب
یہ کینژ اہ زہ آسی پرژہان بادشاہ
ونس قصہ ہا از بیابان و کوہ
سو تھاون تدبیر دلوانہ دار
سو تراوت لو یرانہ جنگل زہ بام
ولیکن چھیو دیوانہ خانہ خراب
ہیرنش گژھ حاضر کرن بالضرور
شہن ہاد سوگند خورشید و ماہ
بقسمت نہ چھیو مے کردہ ازدی
بدربار خسرو آئن پیش من
سو خسرو بدربار اذ اسباب
کھنک تہ چھنک چیز تراوت بھرہ
زخاطر زلس شنک نہ درخندہ گو
پرژھونس کہ ای نورسیدہ جوان
گبن چھیج وہس کتہ کران لارہ لار

شہہن دوپہمتس گژھہ پایران ہنٚہ جِن
چھیہ پرپرد و دھ نفاوت خمہ ہیٚت
دِلس تم کنی پٹ ہیٚت آسہ سہہ
ہچھوت کیو نہ کسب دہر کا ہنہ کا
شہہن دوپنس ہچھہ لکھن تہ پرن
چھیہ ہیٚت جنگلس پیٚٹھ ناکارٕ تن
دِلس تم کنو گرِ ہہ چھیوم زنہ دار
وناں آسو پیغام نام دِگیاہ
نہ ڈٲیشت شہنشاہ درخندہ آشو
چھیو پہ عکس سیند ہمہ کاروبار
یہ وحشی صفت گومتن جنگلی
سُپنمت بدیوانگی گفتگوے
دِلس پادشاہن چھیو دیوانہ رو
یہ کیاہ زانہ فتنہ فساد و حسد
حوالہ کرُن ماچہ انجام کار
گژھن ماج ہیٚت وٕن بشہر خلقن
وزیرن سو شہزادہ نامور
بحمدِ الٰہی سپن مستغل
ن شہر خلقن سیٚت شہزادہ پیو
سوز خمہ کہن تنو گرِ ہفت تازہ گو
نہ زانٹ لُک زر و مال ملک و گرہ
سو گرتام تحفہ خدادادہ آسو
فرنگیس گرخسر و پاندار
بشہزادہ ھمردی ہمزاد آس

سوزت ہینٚس کادس پاک نشین
شہہن دوپنس کس ژہ چھی مول ماج
چھیو سہہ تیر ڈیرس کھوان وتہ ترہ
دِلس تم چھیونہ ہون لوشان سپہسر
ہیہ وان کینٚہ کنہہ کاروبار کرن
شہہن دوپنس لو ڈمے گرِ نہ زین
گو ہس ہیٚٹ ہمت گنزہ جانب بیاباں
تماشای جنگل اناں آسو یاد
ازاں بے تمیزی سہ شرمندہ آسو
دُلس بازپیراں وزیرن جواب
امس کرِیہ دیوانگی زاہ ژلی
امس کنہہ چھیونہ مول مالِن زلس
چھیو کنہہ امس کونہ کوٚی آرزے
یہ سودازدہ اسنٛدی کیاہ چھیو ڈر
بلیس ور بدو نیک پالنس بکار
بہن ننت ہین سو وٕ گرہ پار چھیوس
بشادی ان ماچہ نش تیز ترٕ
دلس سیٚت ییرانچی گنج و مال
وداں آس ہران اچھو کن سینہ چاک
شب و روز در نالہ و زار آس
رٹن نالہ شہزادہ سیند مقبرہ
تمت ہیٚگ چوٚن صندل و عود آس
شب و روز تتہ بادہ آسو ک قرار
بماتم بہیت خون ماران تم

دِلس تم نہ رچھمت چھیو رہوار کٹ
ژہ انگ مہ نش یار نہ ژاٹہ باج
شہہن دوپنس اندران روزگار
چھیو تیرن نوی اچھہ آسان دوہس
دِلس تم دد دِیس آسہ ہینہ دانہ ہنقن
پہر ملک اکبر سپر لوزاں و چین
یہ کینہ شہزادہ پیٹھ زالن آسو پتش پادشاہ
گھن نہ کین ہیوی کران کرنکہ یاد
وزیرس وٕ پن یہ چھیو دیوانہ وآ
یہ گومت چھیو در کوہ و جنگل خراب
ہنو ہمت امس وحشین سیٚت چوی
یہ کیاہ زانہ تانیس چھیوی صحبتس
چھیو ہیف مکر محفوظ از نیک و بد
چھیو پادان از دالنش خیر و شر
وزیر گناگ ہیوس مال سندی وطن
سوارف پدر محلن گلزار چھیوس
فرنگیس گنزرہ سپن شادول
ہہ وسالی لو زت لقدر عیال
پنن روز پیدا از خلتن یادیوس
پدر دِسیا دِنش گرفتار آتش
کلاہ اک سر قبر شہزادہ آسو
سو ڈیٚشت گرِ زالن لوک خوشنود
بہان تم دوہتن تکلیس ژھا یہ آس
بدزگناگ ساتھاہ گذاران تم

چھو سوسن بسوسن گھمبر رنگ آس
کوہ چھو کھ ژٕ ولٔنگ بالای سنگ
گہی چھوکھ ژٕ آلودہ باخاک تر
گرونٹ کینہہ سینہ آتش کباب

کران سوسنس سیت تم جنگ آس
خزانہ وچھن کیت گیتاہ بہار
گہی چھوکھ ژٕ گردنکش باج مس
پھوہر کینہ اَت سوسنس باج دنو

دلو سوسنو کم ژٕ کرنے یہ رنگ
وچھت کیت گردش بلبل و نہار
ژٕ از مغز گردنکشان چھوت آب
کلس سارنی سوسنک تاج دنو

خبر رسیدن در شہر ایران از کشتہ شدن سیاوش و تخت و تاج افکندن کیکاؤس و ماتم او جامہ دریدن و خاک بہ سر کشیدن تمام افسران ایران آمدن رستم کشتن سودابہ را و روی کردن بتوران برائے جنگ با افراسیاب

پھو راوی لکھان بوز ایر انیو
گل آلودہ گوروی ہوش متس
وَدان طوس و بہرام گودرز و گیو
زبہر سیاوش و دان زار زار
بماتم بہت زنگہ شاوران
سو ایران سپن لخت لخت طوطیا
دو ولھس ہیع ژھتہ چاک جامن و تن
زوارہ فرامرز آوارہ حال
وَدان رستمن چشموی ہار خون
سپن بہر شہزادہ ماتم زیور
بگفتار سودائہ نابکار
اَمی شر و در ملک توران گل
یہ بد خوی تس کینہ جو بخت آس
بخنجر سوا ایس ہمی انتقام

سیاوش نحق مارہ بیچارہ گو
بزاری و دان آسو کاؤس کی
گرازہ سو دریا د گر گیں و ریو
سو شاپور شیدس ماتم گرد
فریبرز شہ نالہ زاری گران
زابلستان و اژ بامت خبر
سینہ چامہ لاگن تہ ماتم ھننہ
سپن شہر زابل چھ ماتم سرا
بایران و منزل ہین فوج کون
دل آزردہ رستم بکاوس شاہ
کرن ام وشہ خوار دیبے اغنیاب
سو شہزادہ سودا بنی زودگالو
ستمگار ظالم یہ بد خوی آس
امس پٹ لو دلنگ بیزار چھوس

کشن نن کر دین کرن گھش متس
فدان تہ وِدان آسو مانند نی
رہام و بیہ شکش نامدار
زدرد سیاوش سپن دی زرد
سمی کوچہ بازار ساری سیاہ
سپن رستمس سخت زیر و زبر
زبہر سیاوش و دان آسو زال
در آن ملک و ھو سخت شور و شرا
سو انت بایران سپن زیادہ شور
سیاوش امی مارہ کریے گناہ
تمی خوف شہزادہ توران ژلو
اسہ سینہ سودا بنی مارہ زالو
شہس تم دپن ای شہ نیک نام
زکینہ جگر خستہ تو بخنا پچھو س

ولس نہ شہن گمہنتہ غیرت چوب
لصد کینہ تلو رستمن اضطراب

کنوی نی تو سوا اندر حرمخانه زاد
کڈن سر برهنه سر چار سوی
سه بارت کرن جنگه گوی انتظام
رهام و سو فرهاد بهرام و بیو
فریبرز گستهم گرگین دراد
کرازن نه و این هتی ناهی و گوس
زوارن ان فوج زابلستان
کرن تهم زناهی و جرس ساز و سوز
کردن خوار و آواره افراسیاب
زخون سیاوش هکمک انتقام
بجنگ آوری رستم نامدار
زهیبت لعاهم تلن رستخیز
پیکان تهم بسر حد توران زآی
زبیداد تورانیان وای وای
فرامرز با لشکر زابلی
بهت مست و مغرور درخوب آنگو
درازاد با لشکر کینه خواه
کرن واره ایرانین لسته و
درازاد آنو ک اکی حمله تنگ
بسوئی درازاد گو کینه خواه
بهوے چهوم مه و سلائه کارزار
بصد کینه پیش درازاد گو
زٹن سینه از کینه تس بازره
بشمشیر قهو جس تلن دار و گیر

چو دیوانه شمشیر هت بانه آو
بیک ضرب شمشیر کرتس نه چاک
دلیران ایران سمی خاص و عام
هجیر سو شبد و شن شاپور گرد
تیاری کرت اشکس فوج آو
سپاهن سو خرداد بزین درداد
بی کینه گو سیت هت پهلوان
قسم کهتیه ان از خون تورانیان
کر لسته پچه منه نتو تام آرام و خواب
زهی سو سپن جمع فوج گران
چو شیر گرسنه بعزم شکار
کمر لسته گردان ایرانیان
وزان آسونا کوس تهه کره و ناهی
سپن جمع درماشه نارون
کدک بروفه تو سیت هت کابلی
زفوج فرامرز توران جنر
بجنگ فرامرز گو پیش شاه
دیک صف بمیدان جنگ آوری
بگرز و شمشیر و تیر و خدنگ
کرن کریک ای تمه کئی بدنهاد
کرت و ان نام سیاوش نیار
بکینه کرن ماشه تس سیلسی
نبرد راو شا تو فتت اک گره
نمعارت سپنجاب و ایران بین

بیکدست سو دلیسی رٹونه موی
نزاری لغلطید درخون و خاک
سپاه سیت هت بیه گو درزگیو
پین فوج هت درای بهر نبرد
بمیدان پین فوج هت و راد طوس
بیه زنگه شاوران باز آد
فرامرز هت لشکر نیمروز
گر بیته بو هر گرز کشاده میان
کره شهر تورانسی قتل عام
دلیران گردان جنگ آوران
دو منزل تتوران زمین راد تیز
جگر خسته بر خون تورانیان
دوان کره ناله های هائے
بگو هسار ایرانیان انجمن
درازاد شاه سنجاب آسو
به پیکار آنن سپاه سربسر
زجنگی سپهر فوج تره ساس هت
با ایرانیان کرد کمن یادری
فرامرز پائے سبنا وردگاه
بجای کردی تازه برپا فساد
دنت ئی گرس تیز نزادن جلو
بسختی ماویزان کرن زیلسی
انون تمتند وئی کله بر نوک تیر
زرو مال و ققف دلیران پسن

برستم لکھن نامه از کارزار
چھلم نہ سندسے تہ ہیتن زمین
وراز اد یا مرت شمشیر گلو
تہ لوڙت سپین تلخ دیچ تاب
معه فوج شهزاده سوزان بجنگ
دیان ات هتا هیت فوج سپاہ
فرامرز لشکر ہتھن تیز داو
انن آخر الامر سُرخه اسیر
فرامرز ٿی سُرخه دلخسته کر
سپین حکم طوطس امیں مار خوان
ودان سُرخه طوطس نشئه زار زار
تے چوے سندره کره ونکنس پاس مے
تمس از سر رحم مارن نہ خوان
پدر سُرخه چہره شهزاده سند دوستدار
دلس رستمن ای یل شیر زور
لسندس تس جن معاوضه هنس
کرن نہ زشمشیر کا ٿر ماه رہا
لگیم پس لٿهه تس کره قتل عام
زٹ لگله کهارن سردار سوی
چو جنده سر نیزه سرخن کله
سو اندر غم سُرخه دلتنگ آسو
ہتوران سو لو سخت سر زور تیز
سپین رستمس وہ بہ درجای جنگ
گڈن فوج واسباب تم بحساب

سپین پادشه سپنجاب خواد
ازان نامه گور ستمس سینه سرد
دیان تیز فوج سپنجاب ڙلو
بجلدی کرن جمع فوج و سپاہ
چو شیر ژیان سُرخه سرخ رنگ
کرک صفه بندی بمیدان جنگ
لصد کینه سُرخه کمر بسته آو
ات اندر دیان رستم پیلتن
زره سیت ایرانیو بسته کر
بخاری نیز گڈنه طوس سج تیز
لو آسس ملکزاده سند و ستدا
سو طوس لادر سٹھا نرم گو
زندی باز تم پیش رستم سونیو ای
چهہ بیچاره کران ٹھا التماس
نشہ کر نار گڈھ چون مارین لفور
قسم هیوم مه از نور خورشید و ماه
دمین پرت اُٹھا وردم اژدہا
تہ لوڙت زوارن بخواری سو نیون
بمیدان ٹھاون نگونسار سوی
دیان لوڙ افراسیابن بہ دال
چو مار گزنده دوان جرنگ آسو
اِحی کینه پائے سو افراسیاب
بیکجا سپین جمع فوج دورنگ
ٹھون بر صف میمنه بار مان

وراز اد مارچم شمشیر کین
لسبی آفرین بہ فرامرز گرد
ودان وات تم پیش افراسیاب
بجنگ فرامرز کے کینه خواه
سپهدار سُرخه بناوردگاه
بہ پیگار باہم کرک سخت تنگ
بہ پیگار باہم لو آک اروگیر
سپاہ سیت هت آو از ناوَن
کرت لسته تم بالسی نشه نیون
تجن نام بر سرکهٔ تیغ تیز
تمس سیت لو تازه اخلاص مے
زنام سیاوش ٿئه شرم گو
کرن عرض ای رستم نامدار
زنام سیاوش سٹھا گوم پاس
سیاوش ملکزاده آٹن شا ژنس
رٹن لس لو سردار پاکانه سپاہ
همه بر کین خونکوی انتقام
گڈن لتس بکینه شمشیر چون
لسند لاشه بردار ترادن دِله
دٹھس هیو ٹھر ہیرن ہمیشه جای بہ بال
ثرن متنز تمس آسو سُرخه عزیز
گڈن فوج واسباب تم بے حساب
سٹھا آسو پر خوف افراسیاب
صف میسرس گھر مہ پہلوان

شهین جای رټ یانه ور قلبگاه
شغیرزان مانند شغران پلنگ
هجیر سو گو در زیوه ملیسره
چه شو ژیان رویه یره قلبگاه
دپان جنگین آسو افره اسباب
مه رورم نه کنهه شرم ناموس و ننگ
نمس میانه خو نه چهنه زیاده زور
لوشاهیس لتسند نکله آیت د مه
زه خو نه پهلوان نه شیر زور
بمردی مه کر رستمس سیت یان
شهین د لومس پیلسم پهلوان
بجنګ آوری رستمس آینه زیر
کرن کر یک ای رستم شیر زور
رنه جانه پادن مه نیزه زنګ
تمس کیولار د هس ضرب تیغ
چو هر نه کرن گیوسی چهنته رهم
بکو ینک و دان لتس فرامرز آیه
بمیدان مردی پراکنده گی
اتی روز ای ترک بد روزگار
رنه وزدان موت نزدیک آیو
بشمشیر باهم سپین کینه جو
پراکنده مغز سر شیر گی
چهو منه بتوران و چین نه هاب
توانا سر زور چون فیل مست

رټن در پیس و پیش ساری سپاه
تهون بر صف میمنه گیو طوس
بمیدان پی خون توران گهره
زواره سپهدار و هو جبس هته
اسپه کرنه زاه واره آرام و خواب
نه لوزت و کهس پیلسم پهلوان
بیک حمله ارمان نخاوس بکو
دلیس بای ناحق مه کره اضطراب
چه گیمت تمنای دل هت بکو
چه مشکل کنهه سخت از عقل دور
چهه و نکن بتوران دلاور جوان
دتن لتس سلاح گرنه سازو برق
درنګی مه کر نیز خنګس نفور
نه لوزت دپان گیو جنګی سوار
بیک ضرب مارت همن بید ریغ
کرن در کمر گیو سی نیزه بند
کرن ریزه نیزس لصد لوټس تار
سپین بام عاجز فرامرز جه گیو
ژه چهو بیته نکون دان نن سیت کار
بناورد گه رستم پیلسم
نزد تیغ آن ترکی تند خوی
لصد هوش هم واره کهرادپای
مه هتهو کا نهه پهلوان ترکی سوار
وشت هی په نیزه کرن چون چند

دگر سو رستم بمیدان جنګ
به بیګار دوالوک تمونای د کوس
فریبرز با رستم کینه خواه
فرامرز تی رچه بحکم وته
بمردی و دهی رستمن آن ننګ
بمردی گری پا رستمس سیت یان
دتن لاف رستم مه کهاون مټه
بجامی گره هک یا راه ناحق خراب
چیکونه کانهته بانی نمس در جهان
ژه هر ګنه و هکنه تمس سیت پور
یقین چهوم نه شیر اه بلا ښک دلیر
تلون بهم بناورد گه طمطراق
زه چهوکن عام نه هجهه بادفت جنګ
سپین ګرم هنګامه کارزار
خبر دار ګو بد اسپیر پیلسم
بمردی کر ک و اربا ه چون و چند
ولیکن نه مردی نه کی د رسے
تمس رستمن نه وره لاین نغر لو
ژه مند نفرض جهی شو بانه دزلو
پلنګ درنده چو شیر دژم
کهلس ب ټ زه ټکره نه شیر ګی
کران آسو انه د دل خویش سپاهی
سپه ترکی سیاره چه چالاک دست
سپس لس سنان در کمر بند بند

تلن تھد نوکِ سنان ہال زن
دِیان رستمن نیو نیزکان قدم
کرِت مارہ کم کم جوان شیر نر
پراکندہ کیتاہ سپین پایمال
ژلتس کور نیتھر دِتھن یار نہ
سٹھا نا سزا تس وَتن رو برہ
نہ کنہہ ادہ تس رود دردی زنگ
بلشکر آرا مگہ شیر گو
کرن تم پہلوان ساری جمع
زھیبتِ پِران توبہ از جنگ آئس
تمو مالو نہ کینسہ اک زینہار
بغیرت کرِن پانہ تمہِ عزمِ جنگ
بِی جنگ تم تنگ چارن رکاب
زھیبت سپین طوس جون آبنوس
برستم دِتن حالِ افراسیاب
دِوان آو تس شاہ شہمار جوی
مہ نش لوز مطلب ببانگِ بلند
دمو داد باہم بجنگ آوری
دوشے مست در تیرباران آئس
دوشے تیز بازہ سپین نیزہ وال
دیان شاہِ توران تنی کر نہ شور
سپین خود دہ پٹکِ نیزہ پلس
بیک ضرب نیزہ سو گرِ پیو تہ موہ
باہد ادہ ہو مان سپین ہمعنان

دِتن دور دارن یتھ شال زن
کرن کریکے ای شاہِ افراسیاب
اڈن کورہ ما دُت اڈِن ہال ورزر
کرت یتھو شاہِ سیاوش وفا
تہ اندر جہان عیب نہ عار نہ
دزان آسو اندری سو افراسیاب
نہ کاتھ وراو تس روبہ در جای جنگ
کنڈن پٹ گڈک شست کھند آفتاب
وچھن نہ ہمن کینسہ جنگوک طمع
ونانک سٹھا پادشاہن فریب
چھونہ باز با اژدہا کارزار
تلن گرزہ شمشیر و خود و زرہ
بمر دی لڑان زنگ اندر شتاب
زایرانیان مود دارہ سپاہ
فرامرز ہت دراو رستم شتاب
کران کریکہ ای رستمِ شیرگیر
گرواز بجنگ آوری جون وچند
ونت ئی دِتن رستمس ضرب تیر
دوشے کھاہ زن نارہ ماران آئس
سپین تیز باہم دوشے نیزہ باز
دِتن رستمس ضرب نیزہ بہ در
اچھی کینہ تل رستمن نیزہ تیز
بناو ورگہ پادشہ پیادہ رود
بناو ردھو مان سپین منتخب

بمیدان افتادہ گو بیلسم
ببازی کرِن عالماہ اک خراب
بامیدِ دخت و زر و سیم و مال
بپین پٹھ تتھی پاٹھ ژہانک اچھا
وشہس سیت کر رستمن گفتگو
ونن نہ ہمتس کنہہ تہ غیرت جواب
تہی لوس دہ وار یاہ ژیر گو
کمر بستہ ہو ہو پانہ افراسیاب
پہلوان تس ند خستہ لتنگ آئس
زرستم ہتن آسو گو مُت نہیب
بجستن پپن شاہ زبام تنگ
کمند و سنان نیزہ اندر گرہ
کرن حملہ بر میمنہ پیش طوس
ژلت طوس گو تیز در قلبگاہ
تمس روبہ گو رستم ناجوی
دمو داد با خنجر و تیغ و تیر
تنہ کس اکس از بنہ یاوری
سپین نہ ہمتس تیر کا نہ جہانگیر
دوشن بام خالی سپین تیرہ بال
گرک سخت در حربگاہ ترکتاز
برستم تہوی نیزہ لاین گلس
گرس ہمتندس تم کرِن یزہ ریز
رٹن تس کمر بند وال از سنان
تمی شورہ رخشس وَتن گرزہ دب

تهڙين سپنجيار خوشي کهڻون پراس
رهاڳو سو لوڙا نگوهي پادشاه
لڳان دراو از جرنگه دا و زان
فقط رد در رستم ته هومان پڏ شت
سو هومان سپين د اَلِ فوج خويش
چو طوفان دريا بر موج آد
مظفر سپاهان ايران شاد
گمت آسو از تيغ ايران خراب
مبادا که کيخسرو نا مجوے
گرم خوار ته زڻهرادم فساد
فرنگيس کيخسرو به پيران سپرد
پراگنده خاطر با فسوس و آه
پراگنده در چين گو دربدر
گهي شير ماوان گهي نهر درت
گراه و اساون بگرد نکشي
چهو نه بکيوا در جهان و ده نه رات
مه دان جام فرحت گر هم اصلکوي

زگرزه سوا زلرزه پهو گيود آس
غلا ماه لڳان گره شهنس آو هيبت
زلان آو با زمين نشته گاوزان
زلت گو سو هومان گرمن گڏنه دوک
زلاني ابک پاه گو مسار خويش
نوراينان ترن گريڼن گرکه لاد
شاخوان از رستم شبرزاد
غماه سخت ٻڊ منشکلاه پيش نشن
گرڏهه يد با پرانيان رد برڊي
سوزان فوج اندر ڏزن گنگ تير
همراه خود جانب چين برد
سو آواره دلتنگ و غمگين گو
پريشان در جنگل و دشت ڊر
گراه گرنه مغرور و مخمور مست
گراه زهير کهيڻان سنهاڄ پيش لسٽي
انم ساقيا و جنوگ پيالهي
دلس امين جهوم اصلکي و صلکوي

نگر رود قايم بنا ور دگاه
گرمين کهتور کا لبن لزان تيز لنف
ذرن نه نظر فيرتهي باز گشت
نتڃي گو نمنس رستم شيرزدير
بکو نباک منس رستمسک فوج آد
سپين خوار آواره ساري فرار
خجل خوار گو واره افراسياب
بخاطر سپين بباک انديشه نشن
نه ملک سياوش د يکٽ واره باد
سو لو پانه استاده پا در گريز
سپهدار توران بحال تباه
بمعه فوج در سر حد چين گو
و چهوم مي به سمسار گوي خجالت
گراه دل پراگنده مي پا و د
چهه نسپر بکسي نگه زنگه صفات
اڈه روز نه جنگ و جنجي الم سے

تباه خوردن افراسياب گريختن او بکدام طرف و به تخت نشستن شهنشه توران آ
رستم و تقسيم کردن ملک با افسران روانه شدن رستم بطرف ايران و باز آمدن
افراسياب به تخت توران روانه شدن افسران ايران به وطن خود

روايت چهو رادي کران اپنچنين
سپاه ز شمشير تارن تمام

تبه خورده زلو شاه توران زمين
تصرف کرن ملک توران ستي

ز فسند ملک ابراهيو نالو رن نام
شهنس گو ڏه غارت کرن غافلسي

زر و مال اسباب افراسیاب
زخنجر تلوک رستمن دار و گیر
یهوهی ده بزان آسو باگیر و دار
بجز ریزه رعیّت کسی لو دنه
بدل رستمس عرض ایران پیو
بسر لشکری بهر فوج سپاه
لکهن بهتھ دژ گنگ یو بام طوس
کرکت تهونه یک لحظه آرام و خواب
شهر بابش بهیم لوک آسن غریب
زتوران گو درنگی ملک نیون
بنا بان عالم کرت سر فراز
نمی نیون افراسیابن وطن
کران آسو کمشلوزس جستجو
لکھتس بکاغذ و شیقت دتن
بنه دن زه خون سیاوش منشی
بهر ملک تهاو ان سپاه تهانه دار
هاتن رهراه سایت توران کوهی
سیاوش درین کوه کران لو سکار
زواره ته لوزت سپهن شکبار
بکلینه قسم کهیوان بار دگر
زواره دوان دلخزین آوبار
پچھوکس اسه لوزت پهند بام و ننگ
چھود لو مت خداین اسه سف زکار
بدژ گنگ بیگار گی شیر مرد

گڈن از دژ گنگ تم بے حساب
هوان لس اکهاه تمن سند لیو ناو آسو
زکینه سپهن شج توران فرار
شب و روز دنبال افراسیاب
سو فارغ زپیکار توران گو
دتن باگرت ملک با افسران
دین لنس شره ون لاگ شیر شموس
وچھک پس اکس تمنزی آسه راے
باحسان تهاوک رشره بالس قریب
تمس رستمن باپنه تهاون و نت
کرک تهونه ون خواب آرام و ناز
متس رستمن زیاده تاکید کر
نه آباد و ویران دریا و کوه
بهکت تهونه غافل ز افراسیاب
کرک ماره تورانیان اد کهشی
زواره گمت آسو در کوهسار
وچھن تم تماشا کوهستان کوهی
یهوهی آسو اتس کوه نخچیر گاه
زبهر سیاوش دن زار زار
زبهر شکار روز آرام و خواب
کرن عرض ای رستم سرفراز
نته ای از بهر سیر و شکار
کرد دشمنن قتل و تکن ژلود
اگر هتن چھو تورانین انتقام

طرفدار افراسیابن اکس سر
سومارن مقرّر سر با هم آسو
زتر کی سپاه کاته اکهاه زدد نه
سپاه آسو سوزان چو دریای آب
فریبرز تهادن بتوران شاه
تهون راجه پرجا بجنگ آورن
بهر ملک تهاوندتن زه افراسیاب
لشمشیر کینه رلش دست دیاے
سنجاب بعد و دگر ملک زیون
زه یدو دهم شاه توران اتن
سپهن گیو سردار شهر ختن
سو تورانین کینه چو آسو ژرد
خطا و جنگل اتسکش تم دتن
گرتهک مست و مغرور چو افراسیاب
بهر ملک سر لشکر و فوجدار
سپاه سیت هت بهر سیر و شکار
متس رهیرن ها و از کوهسار
بت اندر یهان آسو تا سال و ماه
سپهن واره تس زیاده رحم جگر
کرن ترک برکین افراسیاب
بتوران زمین آی اکس بهر جنگ
بتوران کیاه آس لشکر بکار -
زخون سیاوش کرت سینه سرد
بیکبار ملکس کرد قتل عام

تہ بوزت سپٲہ رستمس زیادٕ کین
دلیران توران کرک سر نگون
زتورا بیان تا بسقلاب و شام
بخواری نزندان تھاوک اسیر
سمت آی تورانکی شہر ہاوش
تمن پٹ سپٲہ نرم شاہ زمان
بائین شاہی کرٕن بند و بست
بجای سپاہ پٹھ نہ غفلت کرن
دو منزل بایران زمین پانہ گو
غلام و کنیزان و گنج و گہر
برستم کرن گنج و گوہر نثار
زہ چھوک شہر ایرانکوی عیب پوش
اکس ملکہ نیش بیس ملک گچھنو
یہ تقدیر نی تھاوٕ ظاہر سبب
چھوپانے کرت زیر و بالا جہاں
بظاہر سبب لتس ہنو گیو نٕن
ارادس چھہ ظاہر یہ صورت بنان

وٕنی حکم پر قتل توران و چین
خطا و ختن سعد و یران کرک
بشمشیر لوکن کرک قتل عام
بغارت تمن نوک اسباب و مال
نشہ رستمس ملکیو ریزہ پاش
سپاہن ملکین ہوٕن مارن ہماف
بقبضہ اتن ملک بالا و پست
دِیٕن افسرن کن چھو کاوس شاہ
بسامان و اسباب شاہانہ گو
بایران اتن پیش کاوس شاہ
کرٕن فخر شاہن سِٹھاہ افتخار
بہانہ کرت خالقن سایہ تھاو
چھو ہر کار ذاتس کرن ہنو تہ دلو
نتہ کس میس ملک مالک دیہ
بہانہ چھہ ہم ظاہرک احتیاط
ارادہ سو آگیو گو درز و سام
ارادہ چھہ انجام کارس اَمان
ارادس چھہ تدبیر کوی احتیاج

بازار جاری سپٲن جوی خون
دز گنگ نہ نداں شیران کرک
کِہ دمہ زن و مرد پرٕ نادٕ چہیر
کرن قید ساری باہل و عیال
ہنگوک از دلیران ایران امان
کرن ملکِ توران چہ آئینہ صاف
کرن وارہ تاکید تم افسرن
بہو توہ بتورا بیان اکینہ خواہ
زر و مال و اسباب بازین و زر
زر و دولت و مال و اسباب و جاہ
زر دست و بازو چھو ہم حسن ہنو
و چھوت قدرتس بن پٲن پانس تہ تھاو
زہ چھی ملکگیری کرن روز و شب
دیہ کس تمس لیس سو خالق نیہ
بنوبت چھو ون دور کیخسرون
چھہ بیہودہ ساری خیالات خام
چھہ ساری ارادہ نشہ لا علاج

بخواب دیدن کیخسرو را در زور رفتن گیو بتوران بجست و جوی کیخسرو
و یافتن گیو کیخسرو را در مرغزار گرفتن شبرنگ بہزاد را نیاز ہی کرن
کیخسرو فرنگیس و گیو بسوئی ایران۔

بایران کیخسرو نامدار
زتوران ہمن آس آفتر خیرہ
چھو رادی نگہان آسو تہ آشکار
فرنگیس کنہہ آسنہ بار در

چېهو خسرو سیاوشني يادگار
بتوران بهمو فوج توران زبون
تته خورده ژلو سوی ایران زمین
زه خسرو اون و انشادون گره
زشهزاده ایرانیان بے خبر
ز گرمی زمینش فصل گو نه بود
دزان لس مېور رستم سوی سیستان
بلشکر به کهتر به مهتر بفوج
چوانا ه بهت آسو بالای ابر
بتوران چهو لوړ سیاوش چون
همه بدطبس حال شند انتقام
وچهن از ختن تا سیاوش گرد
ازان خواب گودرز بیدار گو
ان نیز کیخسرو نامجوے
زه گونه پاپڅ در شهر ایران ان
لشند نیبلی ز ملک توران نه
چو دیوانه در جنگل و کوهسار
پکان گیو تنها چو شیر نره
پر زهف پژ اپژه آسو یاران اش
پر انش زه کس به پرهیز آسو
پراکنده دل گیو صحرانورد
بصحرانوردی چو شیر شکار
بمردانگی گرنه گو تاه تمکمال
زشهزاده لتن ژباده زیاده هوس

بایران بالکل چهو نه ستیزه کار
بمردی اگرک با فریبرز جنگ
سهی ترک ساری بتوران وچین
ذریرن تورے انو سوا اندر وطن
بخون سیاوش فقط کینه ور
سپین قحط سیت ملک ایران خراب
پنن فوج هت گو چو شیر ژیان
دوهی اکه گودرز نی ڈیهو خواب
گرزان آسو مانند شیر نر ب
سوژ امت چهو از دخت افراسیاب
چهوتس نام کیخسرو نیک نام
بایران ائی گیو کیخسرو دس
درین فکر گوه تاه گرفتار گو
زشاه سیاوش چهوئی یادگار
چهو زنده اسی شهزاده بین د
دپس گیو ن ای گرد فرخنده خوی
زشان آسو هر سو چو باد بهار
گران آسو بالکل سو ترکی زبان
زلت بیگنه خوان یاران همتش
مبادا یه گت لو زه افراسیاب
پکان آسو با محنت و رنج و درد
بهر ملک تا ڈن بتوران و چین
شب و روز تا مدت هفت سال
نوان ژ ما له هر سو چو جا سو آسو

وزبلیسو لس از رستم شیر زور
بشمشیر آنوک فریبرز تنگ
به پیران ویسه گرگ مشوره
سوزن فوج هت باز اندر ختن
دران سال ابر لسی لو نه رود
بهفت سال از جوی هر تا نه آب
بایران از قحط و تهو اوج کهوج
دران خواب ایران وچهن نه آب
ونن تم سوی گیو ای پهلوان
سوانن زه در ملک ایران شتاب
بتوران گڈن شانڈی گیو گرد
چهو نسن در جگر مال زا یک هوس
دتن حکم گیو پس شاره که جستجوی
زه ژ هاندگی باطراف توران دیار
بایران رتس پادشاهی بته
باطراف توران کره جستجوی
بآباد و ویران و دشت و دره
پر شمالن لتس هس آسو تنها لیان
سو جا سو پس لاگت پکان تیز آسو
تری آسو نه خوف و نه اضطراب
نه سا لتس و زنگی نه الیتس قرار
شب و روز آسان سو بر پشت زین
نه بیرژی نه گودرز راه یاد لتس
کهو لن گوت ارمان و افسوس آسو

بصبحا او در جنگل و کوہسار
پکان واتو در حدِ شہر ختن
دپان آسو گودرز ڈلموت حسہ
بوپت مدتس ڈن شہزادی شاہ
بجنگل بہت تم ودن زار زار
گنڈن وارہ بر شکقامت خیال
پراگندہ دل در یکے کوہسار
بہت تن سرآب شخصا جوان
پیادہ پکان گیو فرخندہ خوی
علیکم کرس تم شیرین کلام
کران کیاہ چھو گودرز کاوس شاہ
بدستور چھا زابلی وارہ حال
گرازہ فریبرز چھا شادو خرمن
ژہ ڈشیت مہ چھو عالم زشان گھس
دلپس تم مہ کیخسروی بوز ناو
پران پیوس حاصل کران پاپیوس
تہ بوزت دلپس باز کیخسرو ون
بہرام شہزادہ تہ پہلوان
ولخم ناچھا پرانکوی گرد گیو
دیہ اسہ کاوس شہ تاج و تخت
مہ وننہ ژہ کم بوزوت ہاوے
بہ سر از ارادہ خدا گو عیان
بنام اتھ آگہ سپن مہا نو ہول
بخاطر چھو شاہس سٹھاہ اشتیاق

پکان آسو بیوا یہ دیوانہ وار
ونکنہ تمس گنہتہ نام و نشان
ژھنو پس دیو دز خمینی و سوسہ
لطاہر چھو نہ ماجہ نشہ زامتوی
گرہ کیاہ گژھ گتو دلیپوم سکار
زرہ نال پیرن گرس لزنہ لت
وچھن دورہ شولان اک آبشار
عیان لتس ڈکس لور شاہنشہی
ٹکان لتس ج والنس سپن بیشتروی
دلیس تم کرہ ای گیو خوش آمدی
بدر بار خود گستہم طوس چھ
وونل تہ فرہاد گرگین چھ
زہامو دسو بہرام چھا بادہ کش
دوہ پھوک ژہ کیخسرو نامدار
مہ چھو مالسند در جگر آمہ ناو
کرس عرض گیون شہا مو ناو
چھو تصویر گرمتو پالوان مین
بیہ ساری لکھت تھاوت مال میان
کری خوار ایرانکی النس دیو
تمی ناپہ زانوم ژہ چھوک گیو گرد
بیہ ناو ہیو لوی تاژہ کم بادوئے
سبب تمی چھو گودرزنی ڈنکھو خواب
ژہ زہ ماہنڈان شاہا پتن پان گول
زیادہ بہاتس ودان زار زار

بہر سوی چھا سوس لاگت وچھن
نزاری و دان آسو گو تاہ لیشان
اگر آسہ ہی درجہان لوی شاہ
گرہ کیاہ ناخق لور چھوس آمتوی
سوتو مید گومت پراگندہ حال
بردانگی کوہ بکوہ ژٹنہ ورت
وچھن ناگہ چشما عجایب تہ جان
جوانا ہ عجایب چھ سر د سہی
ستادہ کرن لتس ج والنس سلام
پراگندہ در کوہ و جنگل شدی
ژ وارہ نوامرز رستم تہ زال
ہجیر و سو خراد برزین چھ
تہ بوزت دلپس باز گیون اسان
زشاہ سیاوش اسہ یادگار
تہ بوزت ٹکان گیو نزدیک گو
ولوی کم پموک اصل بنیاد ہاو
چھیہ تصویر توران وایرانیان
بوزانا بہر زنگ تصویر زان
با ایران نیہ اسہ ہوی تیاگ تخت
کرن ون تو ایرانیان دستبرد
نزاری کرس حال گیون بیان
ازان خواب ناگہ سپن کامیاب
چھو ایرانین سخت چھا لوی فراق
چو یعقوب ۱۴ اچھی گمون بصیرا

ژه ڈیشت دوباره ئی گاش لس
زدر دسپاہش کران ناله زار
چهه ایرانیان از پراگنده حال
گژهن تم ہتورانیان کینه جوے
ترهٹ چهو آسان گہن سنز کال
دوان گے بفر سپاہش گرد
وچهن پس اکھہ تم ہتری سپاه
مبادا ہتوران گژهہ ملم فاش این
بخاطر اتھ میل گہبول گتمن
سپن بافرنگیس بایران تیار
فرنگیس دپونک فلان مرغزار
نیو سیت اسباب و زین و لگام
بحکم سپاہش چهو دیوانه وار
گرک وار یاره جنگل و غار سطے
شهن تس لدن زین نه شاد گو
نته تیز تر صبحکوی وا ذرن
مبادا یه ماد لو بد خوی آسو
ملکزاده ہتہ آو گر باز گشت
ولیکن تمن لو نه آرام و خواب
گرامبه دولت سنگسار مال
دپان لو زہیران دِ تس خبر
توی دار یاره لتن سپن اضطراب
تمن سیت تستیهن سپلتن
لنک و شهزاده نزدیک آی

گژهه سپده اندر جهان آتش لتن
ژه ڈلشت تمتن زخم سینس ملن
ژه زماندن برابر هیگی ہفت سال
تمن ژن سپاہش ہیه زنده گو
وچهن گن شرهه ٹ سپاه ام قال
پیاده پکان گیو فرخنده خوی
دپان گیو لتن ہٹ سپهن کینه خواه
تنیجیپن بہتشن فرنگیس گے
بایران فرنگیس خسرو تمن
تبدیر بایهم گرک مشوره
چهو نزدیک تره اندران کوهسار
لگام وسیه وره مادی گرس
سو یاران ژه چهی اندر ربو نگار
وچهوک گر تمتن وره ماوک لگام
کهست تیز بره لپشت بهزاد گو
سو گیوس نشه دور دستور گو
بظاہر کرت گریه شند روی آسو
سوی خانه پیش فرنگیس گے
مبادا خبر لو زه) فراسیاب
گرس کھتو سپن سوی ایران تیار
سپهن تس دران حال زیر وزبر
گرڈن تیز گلباد بره کارزار
بامداد ہت فوج شمشیر زن
مکانا عجب سبز و سیراب آسو

چهو رستم پراگنده دیوانه وار
اده ہم حسودان توران گلن
وچهن یاگیم ایرانیان چاپور روے
وچهن یلیه بایران ژه هوشاه نو
امی لحظه گیخسرو گیو گرد
گرہن ہٹ لدن خسرو ناجوی
سٹھا لوک مارن شمشیر گین
گرک حال حالی تمو پیش وے
غرض گیو کیخسرو نامدار
شبانه گژهہ زوره نیرت گره
چهوت منزگراه یله بهزاد نام
بجلدی خبر و انهادی تمتن
دو نوی پکان سوی کهسار گے
سپن رام ڈیٹھن سو شهزاده نام
وقت گو سو اندر هوا کاذرن
سٹھا گیو غمگین و رنجور گو
در آندم ژٹ جنگل و کوه دد
نشادی سپن مست تا بنازدنے
جواہر تلک درد یاقوت لال
پکان آسو در جنگل و کوهسار
سو ضامن تمتن ہیش از فراسیاب
تره ہت پہلوان ہیت دِ تس سوار
ہمہ سو کمر بسته رماندان دراے
فرنگیس و شهزاده در خواب آسو

تمن ډلشتهي گيوه جنگي سوا
بيكدم كړئن سارفي دار و گير
اسان گيوه جنگي لفتح و ظفر
ته لوزن سټها گو سو شهزاده تنگ
كړيس عرض گيون مه كړ احتياط
سر دشمنان باد پامال تو
دتن واد از پهلواني گيو
سو شرمنده كو تاه بدريا سر گو
سو پيران ويبنه سټها تنگ گو
شتاب شب پټه گو د منزل دوان
دهن فوج ته دوره ډبهين علم
چهو آسنت بمردانگي آنه تنگ
ژه سيتن لونه نيره در حرجگاه
ژه معصوم چهوك واړيا خورد سال
ژه چهوك از سيا وش اسه ديگار
چهو مشكل اگر آسه كنهه خسرو شر
بو بيدو وي مره تهم هنك انتقام
تماشا ژه چهه دوره آرامه سيان
كرك كيا ژه تنها بنا وردگاه
ژه خوشر وزاي شاه عاليجناب
بوآز ماولس بار ها رستمن
اده رستمن بخشش نتيجه مه گوړ
چهو بس خالق مهر و مه يار مي
اكت كرن فرنگيسته شهزاده بيون

سپين تيز آماده كارزار
اكي حمله گلباد لوي فوج گلو
پيكان گولث شهزاده نامور
دريغا ژه كړ خفته بيدار بو
ژه كړ يك نه بيدار از خواب ناز
ژلت گو نه خورده گلباد گرده
به پيگار پوشسنه تس چرن و دو
دلوك لس ژه آسني ژه هنت پهلوان
كډن فوج بانه سو ړ جنگ گو
شنونگت گيو كيخسرو نامدار
سپين خبار ه آواره از رنج و غم
تلن ژود از خواب خسرو نه كيو
به پيگار توراييان كينه خواه
ژه زانكه پيگار و جنگ و نبرد
ژه پټا ژه فسحنت كرم اختيار
مه جهم زنده پاس هوي ځنيك بالي
ژه چهوك شوخ شهزاده معصوم
دلس باز كيخسروان وقت كار
به پيگار چهي واړياه كينه خواه
ز رستم بو در زور كنهه چهو سنه كم
برابر بو تمكن پيوس در زور و فن
بخاطر جمع خوش ته دلشاد روز
بيه كاكه اكهاج چهو منه دركار مي
دنت ئهي كمر بسته بركار زار

بگرز گران و شمشير و تير
نه خورده نستيهن گو د ژلو
ونن پام بتن حال و احوال جنگ
ز شمشير خود پاره پاره بو
گر عصر خواره دشمن باقبال بو
دوال گو لسي وادو بيداد گرد
ملامت سو كړ ساردي ځوار گو
كنوي ز نوتن پاره پاك جوان
سواره هتن سيت فوج گران
فرنگيس بيدار در انتظار
گيس رالي پيران و بنسه جنگ
دبان آسو شهزاده باگرد گيو
دلس باز گيون شهابنه ژه حال
ژه چهوك نازك ته از گرم و سرد
مبادا ز دشمن ژه واقعي ضرر
تلن گټه توراني لاي لاي
مه تيغ تام چهو مم در بدن ز ونه جان
بيي بو كم وز باده آخر بكار
به لوزت كړس به گيون جواب
ژه از فوج توران مر كنهه غم
بمردي وهتن لوممس سيت بور
ژه چهو كنه سرافراز مردي هنوز
ترتنا گي زورياي كلز ريول
ستا ده سپين گيو جنگي تيار

بیدق تھم بدق ڈلو بدریا یی آب
آیاری ہنس آسو تاوان خراب
آتی روز وون کیاہ مرگ زونہ درآو
یہ خود وزرہ تال روزی گفت
زمانہ ہیو زورہ ایرا نیو
یکان ہیو نہ زن وآتلن سیف سلیت
دگرہ ژہ ڈولہ ہنس پان تراو
درین دور دنیا چھو کس تان جنگ
زلنس کر کھو ہنزہ آکھ تانہ رود
یاران ژہ چھی شرتہ سور دعیال
ژہ لبنہ گرت پیش گاوس کی
دخون سیاوش کران تازہ طشت
سوتا چین فوج چین وخطا وختن
ترت آواز آب گلگر زیون
اُن سخت پیران وہنس تغیر
زھیبت نشان آو مانند بید
دپن تس ناخن گزمان چھو زہ زیر
ژہ تراوت پانے لوزاوت نہ راہ
زھیبت ہنس رنگی زنگ ڈلو
گرژھک کنتو آتی روز کرنس سفر یو
سوتھاون لصد کینہ خستہ گرت
لشمشیر جاری کرن جوی خون
کنن ہنز تمن شیرزن زادگیو
ہمردانگی کاتھ نکھہ لسترنہ آو

سپھن روبہ بر جنگ افراسیاب
بنندی کرن کو یک ازروی کین
ستوی جان تیہ موت نزدیک آو
نہ بوزت دپس بیہ گیون جواب
پان شان شوکت رہیتہ کیاہ بیش گو
اگر چھی ژہ ہمتہ ادہ لاگ مرد
مسنہ یاد مردان ہندوی منزہ جہان
اَنت چیدہ چیدہ ژہ کہہ پہلوان
بیکبار کہ کران فی تہ نمود
پنن زور ہاوی ہنا وردگاہ
ہمت زمانیہ تنہ وایہ تاوتہ فی
نہ توران تھاون نہ افراسیاب
تُلن بر ہوا بو منتہ گرہ الغرق
یوافی کرن حملہ مانند شیر
زھیبت لب آب کو جا یگیر
دپان آسو گژھ تامہ تراون اتھہ
مہ دِن تراد یک گژھ ہمت جلد نیر
دنت فی کرن حملہ یکبار گی
سو پیران وینہ بتعجیل زلو
کرن لبنہ پیران نجم کمند
اتھہ کھور ہمتس وارہ لبنہ گرت
لگس روبہ نرگی بجنگ آوری
نژان آسو پرن اندر زان سو دلو
لگس لس اتھہ تس ہیو لن آسوت

سو پیرانہ وینسہ بدریا کنار
کرت خوار ای گرد ایران زمین
بسہ سان چھوک آسمانی دفن
چھو افسوس ای ترک خانہ خراب
یاران تمن شرچہ گیمت زہ ہات
ہمردی نہ سینتن سپھن ہم نبرد
مہ سینتن بخر رستم تیز جنگ
ہمردی کرن رستمس سکیت مان
اہیم کیاہ ونن چاکوا اندر خیال
نہن ماحہ نیشہ زندہ ون کہنہ سیام
ژہ تئو واتناوت یمی ازگشت
نہ خاک ونہ آتش نہ بادو نہ آب
نہ بوزت سو پیران باہنگ خون
دوان آو لس روبہ گیو دلیر
سو گوپیر ازجان خود ناامید
بنرمی کران آسو شیرین کتھہ
دلس باز گیون کہ ای کینہ خواہ
چو شیر درندہ بخون خوارگی
نکان تس بتہ آسو لاران گیو
بخواری گندت تھاونس بند بند
ترت گوز دریای گلگر زیون
تمن آسنہ بختہ جی یاوری
سو لکشنہ درفوج توران زاد
سو زندہ ژلوی یس اکس آیہ وت

مظفر سپُن گیوِ فرخندہ خوی
فرنگیس گیوس سپُن عذر خواہ
یہ بیچارہ چھوی یارِ غمخوار سالو
ژھپس ام ہیہ ہیچھنا وَنس ہیز
کھٹس ستکبر در چمر خود اک گناہ
ہِہ چھوم تِی تسو گند کربت قرار
یہ نیوِن بو مارن اَپہ زِیار چھوس
ہِہ پٹھ بخش ترَاوُن اتھ پیر مرد
نہ فِٹ وعدہ نہ سو بیچارہ مود
بصد کینہ تراوُن ہکان شراک تس
سو پیران بصد کینہ خستہ کرِت
زنارہ زلوز و فریدون شاہ
سد پیران از آبِ گلر زیون
زنجگل در آن دشت ساری سپاہ
بہمنہ بخر خانہ مۆژ رُن یہ گنڈ
ہِہ مارم امی ہانژِہ افرِاسیاب
سمو کُس یتھ کرِ ہِسا رافرِاسیاب
بمنزل دو منزل کرِت صبح شام
وُنس حال پیران ویسن وون
اتھ زورہ کیتاہ کرن حال سخت
کُنی زن کرن ترن ہتن قتلِ عام
ہنتم سیٹھ شیران ترکی شہ سا
سپن گیو جنگی ہِہ پٹھ کینہ خواہ
ہشر انم ہِہ گیون کرن ستیزہ ریز

بہ پیران ویسہ سپن جنگجوی
رُٹھ شاہِ کیخسرون دست و پای
توران باکل طرفدار سالو
اَسِ نشہ چھو ممنونِ احسان اَسِ
کرِتھ عفو ژامت چھو اندر پناہ
لگِم یُس اتھ ہِہ توران وچھن
بو وعدہ شکن اندرین در چھوس
کرِتھ گد کنس ضربِ لائیس تژہ
کیا یہ چھو تہ بجا سیخ ازو
برو زمین ہمت سندے خون ہر
تھون زلبنسی سینہ لستہ کرِت
بخر دست گلشہر این بندِ من
نران آسو ماران اچھو کن سو خون
ہتھو ک تس کرن گنڈ گیون ہا
ہِہ چھم ون شہس لو پتن پان دند
چپ و رہبت لشکر ہمس صف کرِت
یوان آسو فوجاہ ہتھن بے حساب
وتن پٹھ وچھن مردہ ترکی سپاہ
زا برایان آسو اک پہلوان
سو گلباد نستیہن ہا مدار
تنبہ خوردہ گلباد کھتم آم
دِہ گیو از آب گلر زیون
کرن خوار و آوارہ ساری سپاہ
وُدن خسرون ہِہ چھو جانک ہا

بخواری رُٹھت نیون تم پیش شاہ
اَسِ پٹھ ترہ کرِ رحم بہی خدای
ای گالمت مال و لعل و گہر
بہر گونہ راضی ثنا خوان اَسِ
دُپُس باز گیون کہ ای شہریار
زکینہ کڈس خون از ضربِ کین
دپس خسرون بازای گیوِ گرد
بروی زمین خون اسند ہرہ
دیان نرا و گیون کنس حاکِ لش
فرنگیس از گیو آزاد کر
دُپن تم قسیم لتس بخورشید ماہ
موژ یہ زان ہو گرژھ یاد ہت بندِ من
سپاہان ترکی متن تِ وتھ آی
دیک تم ہِہ چھوم و عہد جانک ہا
بو گرزلس پہ افگندہ گیون خراب
ندن تہ زنگن لتس یکان تف کرن
سو آمت سپاہ ہت با فوج عام
دُپن کُس چھو پیو ہت ہمن کینہ خواہ
فرنگیس کیخسرو شورہ بخت
ترہ ہت تِ ہمی سیت ترکی سوار
دو منزل ادہ پتو پانسے لو آتش
فرنگیس و خسرو ہِہ تم نزور نیون
بکینہ ہِہ پٹھ آو ہت تیغ تیز
اتھن فکہ دِوان گوس نس نش ہا

اده گیوتی چالاک کړ هم کلش
یمی گنده در خانه خویش کړه
همس ملی سپین تنګ اخر آب باب
پسی کینه نشن شاستي باره ها
یکینه سپاهن تلن ګړه داد
سپین فتح آماده جنګ گیو
فرنګیس تهادن بزندان اسیر
دیس نه زنتیم شپیر هر گز امان
سوړه سپینا دار یاه سپیت سپیت
بمنزل د منزل لښت وي زد آسو
وزین سوی کیخسرو گیو ګرده

زنه میانه کوی سنګ وتن تت الش
یه ګل ښهر از خانه ترا دهم اخه
کرت ژړی بهر گونه توران خراب
یا یر ایشان چیوی دروتی صلاح
سمی تښ ښه افسر و اهلکار
دیان آسو کیخسرو ګینه ور
لښنیر ګیوس کړه دار و ګیر
بهر سو کړن ضبط راه و ګذر
هرن تنی ګیوس ګنوی پیشوت
پیکان آسو ګیاه پراګنده حال

هغه وعده ګیون اخهي پاټ ګرځه
فضولي چیوا ز وعده سازي کتهه
نتی ګیو زاه تړن هغن باره ها
کړت اس ګرفتاره اندر بلاء
زنه کی سپاهن ګروان نیو
بزندان توران کړن در بدر
ګرځه کتو اګر کهسه بر آسمان
مقرر بهر جا کړن معتبر
سوبه ګینه ګومت هګر سود آسو
بخاطر کړان آسو ګیتاه خیال
بمنزل د منزل تعجیل کړه

رسیدن کیخسرو در ایران و پیشوا شدن تمام افسران ایران را و خوشنود شدن کیکاوس و چراغانه کردن در تمام ملک ایران شادی کردن

چه بدریاي جیحون سوی آب گی
بګاه ګی تره لوی ګرد سان تهم
منګن تران سواران هعدی واګذ
بتوران یه ګړ دال شاهس لره
بهر ګل این بذن خو بتر بهر ګل
ازین ګفتګو هوش غا هوش ګړ
دیس ګیو ګردن ښینه میا تاج
به جیحو منه بیه کنهه طمع ماله کوی
دیکن ګهاټ داران هسته تنګ ان

بجلدي سر آب بلیتاب ګی
ګذر یاني کړ سر ګهاټ بند
نوک اده دریاي جیحون یا
دیس ګیول هر ګز دی زه یه ګړ
اده بو ځی آب دریاس تال
منګوي تهم ګذربانی تاج زر
درین امر لاچاره چیوس لاعلاج
نه زیتهار لتس ګیوتي د تو زره

سر ګهاټ پیش ګذربان تهم
بایین ښی طعنه سپین چڅن چند
دیو مه یه ګړ ګوده تا رو اده
چیوا لک ګړن شیر دل موج شر
بتندي دیس ګیون اي بیر
لره ډاله شاهس اده باده تر
دیس تم اده دم زره ناله کوی
دیان آملو تس بهر لیده ره
زه چیوي تاګهو تاج زده ګړ تپرن

دمي نه ز درياي جيحون تا ره
ڇهو دشمن پٺه تيز در آب وس
يله اڏن کاوڙ فريدون شاه
بردي زمين ادهه تم راج کر
نه پورت گريس قيچه گرا خسرو ن
پهر سوي بڻجه گهاٽ ڏار دشوار ليه
اٿ انڊرياڻ واٽو افراسياب
تمس حال کنهه ٿئا نه غيرت تن
گرهن کئو اکي حمله اٽاڪ رٺت
انڪ ناوه برگهاٽ ٿهاڏ کسيا
نه ڇهي سيت لشڪر نه تير و خدنگ
بجلدي ٿه کر چاره تورانکوي
فرنگيس وکيخسرو نامدار
يڪان گيو رهبر تمن سيت سات
لکهن پنش انهم خسرو نامجوي
بدرياي جيحون سيڻ کامياب
صفاهانه کي افسر و پهلوان
هيڪ هفته تنس بزم شاهانه آهو
تمس سيت گو گيو و گودرز پير
مه خسرو انهم راده رت سالئ ماه
پرٽ نامه گوش دکاوس کي
پهرسوي وڏين هنوڪ هاي دو گوس
شهن پو سو شهزاده اندر کنار
ز درياي سياؤش کرن ماها هي

نه دک کنهه ٿه مطلب نه ڇهوي اگذاب
گذهو سنگ يت چايه نا خن مرد
تيهوي و اٿو با خيل و فوج و سپاه
تنهجي ياٽ گر يله تراڏن در آب
سو در آب و ٿهو کاله شهمار زان
ڇوماهي بدريا سيڻ تيز جنگ
ڏٺهن تم بدرياي جيحون در آب
ڏٺن حکم انهم ناده آنو بفور
نريري زمين اگ کيه رفدان کهٽت
ڏيان آڏ هو مان با فر اسياب
انکنه با ايرانيان تاب جنگ
اهي چايه پٽو فيو افراسياب
تمو دليه ز درياي جيحون تار
در اطراف ايران بگودرز گرد
درين هفت ساله کرم جستجوي
انهم سيت پانش فرنگيس سان
ڏوان دراي پنش ڪ و ٺهه پير جوان
پس از هفته گي سوي شهر صطخر
صفاهانه کي شاه ساري امير
فرنگيس هيت ٿو شدل و شادماس
سو بريام خسرو جوان آسوي
بجاه و حشم واٿو با عز و جاه
زياد سياؤش وڏان زار زار
الوڪ خلعت تاج اورنگ زر

اشاره کرن تيز گيوان شهس
ڙه زن گيا ٻه لشکر دليري گرد
سويت چايه درياي جيحون ته
ڇهو مشکل اگر پوڙه افراسياب
پٺه ٿهو بدريا فرنگيس و گيو
ڙلان ڏادرن ناو ڏيئت نهنگ
ٿهند کار ڏٺيئت سوگو حيرتن
رنگ اڏ ڏته تهم بدرياي شوب
تلن هر طرف ها نزاني گير ڏاب
که اي شاه توران مه کيو اضطراب
مسه کرهيو هي شهر ايرانکوي
کڏو بارگي سوي ايران شتاب
سلامت باطراف ايران واٽ
سوڙان نامه هن قاصداه ره نورد
چو شاه فريدون بره رسي آب
ڇهو شهزاده مثل سياؤش جوان
لٿه صفاهان چراغانه آسو
بدربار کاوس با جاه و فخر
لکهن نامه گيون بکاوس شاه
روان سياؤش کرت ياد آس
سوڙن بر ونهه گرگين ميلاد طوس
الوڪ شاه خسرو بدربار شاه
ڏٺن خسرو س لوسه بر دست و پاي
ڏٺن تهم بکيخسرو نامور

باصطرخ ہفتس چراغا نہ آسو
امیران وزیران نہ دانشوران
تسند حکم کرُ سار دی اختیار
سو نس سیت ہر معرکہ لوز گو
طرفدارسَن گیو گودرز نُغ
وزیران بزرگ نہ دانشوران
تگر طوس تت معرکس نہ اونہ
سوی گیو گر طوسنی سخت شود
زہ آتنت تخق وحشیان جنگلی
ژلوسنہ وُنہ جنگلوک لوی بد
فریبرز شہزادہ نامور
کروئہ بیہ کینہ نہ بندگی
ہرڈی چہونہ کما تھنہ نافی اہس
تگ طوس زیادہ سیٹی کینہ خواہ
کرن حال ہا اِس نشہ آشکار
کدڑک بارہ گی بہر سیگار طوس
زلو بٹ تزہ بنزہ ہمتس پہلوان
تشمشیر آلوک سٹھ طوس تنگ
کردِ فوج اِس باپہ وادی خراب
کرد اَس گوڈن پادشاہس خبر
دیان پادشاہن بیہ احوال لوز
کرن جنگس موقوف شمشیر زن
ادلی عرض کر طوسنی بغیر نقصاہ
گرتھی کربکہ حسابع سہ کرنام نیک

بدربار شنہ بزم شاہانہ آسو
بلاشک بیہ شہزادہ نامور
فقط طوس آزردہ از شہریار
درین کار ساری بجز طوس خوش
بخانہ تمو سالہ شہزادہ ان
لوان گیو گودرز دربار آسو
گرہ پیر گودرز لوی آونہ
کہ ای گیو سادہ چہو کیٔ چاوہول
اہس کر بہ بدخوی ہرگز ژلی
وچہو تہ وُنہ روی انسان زاہ
سزاوار شاہیٔ اورنگ زر
دلیس باز گیون کہ ای طوس گرد
نہ کانھہ جورہ در پہلوانی اہس
تہ لوزت سٹھ گیو دلتنگ گو
سدگو فوج ہرت بابلِ کارزار
ہمی لتس پہلوان دوبارہ شنہ سال
پنن شترتہ مُن خاصہ خاصہ جوان
کرس کربکہ طوس کہ ای پہلوان
چہو مشکل اگر لوزہ اذر اسباب
وچہو کیٔ دئی رای کاوس شاہ
خبر تمّ سوی گیو گودرز سوز
ددشتی اتی سلاح پنیں کاوس گی
بوچہوس چاکرو بندہ پادشاہ
دلیس پیر گودرز ناہی ژاژ خاہی

شہن باپہ ولو سارنی افسران
سزاوار شاہی و اورنگ زر
سو بیش فریبرز دستور گو
شہن بال کرُ خسرو پیشکش
ضیافت کرک سانی افسران
سو جلسہ عجب گرم بازار آسو
سوڑان گیو گڑدہ طوس آتن بفور
بہ تمم سینہ از سادگی وارہ نغول
بدو ہمت چہو در صحبت دام دد
بایران شو بیا ہیوی پادشاہ
چہہ لازم تسنری پرستندگی
بہ خسرو بدانشوری نیرہ فرد
کران گیو ہر چند تعریف شاہ
لعینہ ہمتس تارہ کوی ننگ گو
بیکبار داتن ہیوک نای و کوس
بیہ فوج تس وار بارہ سیت دراس
لگوک طوس دبیہ بمیدان جنگ
ہمسہ وان زہ در سلطنت رخنہ زان
بیک لحظہ بیگار ہو قوف کر
خرابی کرن اک اکس جان جہاں
دولوی بجلدی الو پیش من
بدربار گودرز تہ طوس گی
بچو زندہ آہسٹ بیا ملک بیگ
زہ ہیوہ ڈالان چہوک بیانِ رای

ته بورت سپین سخت ګودرز زنګ
نخو مار توړانیو بې ګناه
اسه شو به کیخسرو دې پادشاه
امې زنده نام فریدون کړ
بخامې کړان جهل ناحق په طوس
بد اچهوس درین ملک فتنه کړان
نته آسهاک شاه ایران زړی
مه وان بلپیش وهم سخنهای سخت
سو بډ ب نقند مقلس تاوان
کړان چاکړی پیش سالار کے
کین سنز غلامی کړن اختیار
زه چهینه خیالات فرمایزی
پهوکیا عجیب دی کار آهنګری
زه زانکنه مردی نه مردانګی
ضحاکس تې کړ مقابل جواب
نته اوسنه کونه پیغام دې
اده کاوه نی کړ متن باوری
چهنه تس کاوه نی کا دیانی درفش
سپاتن چهونه کینسه تارف توان
نه ګرهه مست اندر خیالات خام
بشمشیر پرنیرچ ګړ زه من از
بدربار باهم سپین کینسه جوی
وچهوکس چهو لایق سزاوار تاج
بمیس شوبه دک پادشاهی تس

اګر چهوی زه شاها و چهین نام فرنګ
بانصاف از رسم و آیین او داد
سزاوار اورنګ و تاج و کلاه
فریبز تس هو چهونه پهلوان
ګرزهه ګنده از خنده اندر جلوس
سو لو دز سهها تنده تنه تلخ آسو
تمامی سران سروران تاج زړی
هه ګرزهه خیره بالکل شده ګستاخ تر
پراګنده آهنګر اصفهان
نه سردار زاده نه سر زور آسو
هنو در جهان صاحب اعتبار
سپین ترنګ ګودرز په اضطراب
وراثت چهینه شاهی و افسری
فریدون الو کاوه آهنګران
تهی کړه تستر پادشاهی خراب
ضحاکو نا بران کره ګیر ودار
کړان تهم بضحاک جنګ آوری
تسندوی الوچهیس بور فرخنده فن
بودر ودور سرزور چهوس پهلوان
اګر چه زه چهوک بشیر در کارزار
نه ځان زیاده افسانهای دراز
ویان زیاده ګودرز نی ګړنه تمیش
دمواش متن رسم و باج و خراج
دلیس پادشاهن نه نزدیک من

سیاوش ولادر مهین پور شاه
کړن اده روح سیاوش زه یاد
بهردی ز دریای جیحون تره
کړیاسوی بهردی شهنس سیلیت مان
اهمس نخره شهزاده چهوس نوذران
بدلیوانګی طالعین الوبه کوس
دلیس ناز طوس کړه ای شوره بخت
زنشمشیر من هوش کړه هوش کړ
بچهان آو کاوه بدربار کی
نغر باده پراګنده درد ور آسو
زه چهوک ون با ایران کړان همسری
چهو افسوس ای طوس خانه خراب
زه سودا زده چهوک بدلیوانګی
کړان مات ضحاکین افسران
تمی زنده کړه در جهان نام کی
کرادتهم کین هند قبیله فراز
خبر چهینه ای طوس رینه کفش
کړی جوشنس میانونیزی ګدر
دلیس توره طوس با فراه عام
مهرچهم تشیر زن خون مالرل نیکار
کهرکنه و پیش شاه واریاه ګفتګی
دولوی شهنا تعم زه آنوک نه پیش
ذمه تهو وچهت لوګ تهو شو نه بیس
براه چهه نیمانه میست زه کن

مہ جاان و جگہ لوبہ نہ بیدہ دوشی
ٹھوکہ ہر دو راضی بیقد بیہ لو
دز ہہنی آسو و دار و دیل
سو بہ پادشاہی گزہ کامیاب
فریبرز نشاہس سہین خواستگار
بہ پیگارہ گوشکہ طوس ہستہ
بگرہ قلاہ تھم بیک ہفتہ رود
زہین و زمان و ہوا آسو نار
پشیمان گرہت ہند چھت بازای
شہن و توشہ مال و ہوا لس
کران خسترن تت قلالس اندر
بجلدی سوزان نامہ ہت گردگیو
ازان نامہ گو تنگ سالار دژ
ہویدا استہ شعلہ نار گو
بفضل خداد یو خانہ عدم
بیکبار نام الہی پرہ
نہ سحر و نہ جادو نہ تھم دیو رود
آسمان قلالس اندر قلعج زاہ
لدان گنبداہ خاصہ زرین نگار
پشیمان فریبرز نہ طوس گی
دتن نش ایران زمین تخت و تاج
سہین شاد و سرور پیر و جوان
بزرگان ایران نش پروشہ زر
دوشی بند استاہ تس عذر خواہ

برابہ ہشتی اچھہ لو زانک ہشتی
بدر بارہ تھم منگہ نادان دوشے
سوار انیں آسو نہ زاہ تہ اشیل
سہین ہر دو راضی ہتد ہیر شاہ
مہ ہم حکم اول کرہ کارزار
قلایاہ و ہوک بدبلایاہ ہشتی
زجادو ہتن واریاہ خلق ہود
زانتش ہمن سر بسر فوج دُ
بدربار شہ سرافراز زای
ہتن سیت بہرام گودرز گیو
وچھین تھم ہوک بنگ سار وی بھزہ
دران نامہ لو خاصہ نام خدا
زہیبت شان آسو و لیار دژ
صدای بلند از قلا سخت در آو
ہویدا اسپن روشنی و میدم
قلالس کرن سخت باران تیر
بیکبار ساری جن و دلو ہوتہ
سہتھا مال و دولت کدک گنج زر
سپہن تا بیکسال گنبد نبار
شہنشاہ تس پٹ مہربان گو
مقرر زہر راج باج و خراج
بز ابلستان و اژ یا مت خبر
سہتھا گنج و زر ہت بدربار زای
شہین خلعہ گو منگہ نادان وزیر

کرک آزمایش ہتد بیرلو
ٹھوں ہر دو استادہ پایس نشی
شہن دپو کرہ بیس سوخانہ خراب
سپہن سوای بہمن ہمی کینہ خواہ
سوگور رخصت از شاہ کاوس ہت
معلق سوزان گنبداہ آتشی
گزہان آتس تہم پایم بہ کارزار
فریبرز نی طوس ہت گوت دُ
پس انگہ سہین حکم کیخسر وس
گدان بارگی تھم زپیگار دیو
لکھن نامہ بہ نام سالار دیو
بد النش گدان نام باری جدا
سیا بہ انگہ بد بیدار گو
پلوان نار چی تر ٹ لوان زہت دار
ہتھن حکم گو تیر باران کرد
ازان تیر دلون سہین ار دگیر
سپن شکاف دروازہ تت ریت دُ
ہین شاد خسرو بفتح و ظفر
انٹن مال و زر پیش کاوس کی
ثنا خوان تس از دل و جان گو
بفرمانبری زای تس پہلوان
بایران گو رستم زال و زر
کرد کشادہ حاصل تد میو بن شاہ
بزرگان ایران بہ نام و پیر

شہن تھاو کیخسرو لتن سیر
امیرن وزیرن تہ دانشورن
نہ آب و نہ آرام و خواب و قرار
نہ چھوس پادشاہی اتھان یاد بو
بہمت دلاسا کرس رشتمن
کرم بارہا خوار و کوتاہ خراب
سو گیو و فریبرز و گودرز تو
کرد ژی ہتہ امن فدا زعہ جہان
تہ لوزت سو کیخسرو نامور
کرن سیر در جنگل و کوہسار
دلیران ایران حلو گیر کس
بدربار اوطیس اندازہ بین
سو گرگین و فستہم تس ہمرکاب
فرامرز با بوق و کوس و درا
زہر ملک سیراہ گرت آدہ بازہ
بدربار گوتاہ تلن شور و شر
بتوران کران جنگہ کوی انتظام
بمردی گنڈت رخت مردانہ سر
بمردانگی بدزہ ہمت کرک
یہو از نیاگو بد در جہان زندہ نام
یہ کاشر تشاہ بک شمیر تھاد

کرن افسر فوج تھم گیو گرد
بو چھو سخہ طبلدار اورنگ زر
نہ و کھت نہ چھم پادشاہی بگاہ
کرم یاوری آسہ تس یار سے
تتو ران اکی حملہ زینت اتن
منبر عمر ژہ ای خسرو نامدار
کرک دست بر سینہ اندر جلو
کرین فولہ ہمی ساروی افسر
بخاطر جمع بیوٹ بر تخت زر
کرن دورہ در ملک ایران و روم
سو گودرز دانای تدبیر تس
کرازہ ستادہ بفرمان سری
زوارس و تن پہلوانی خطاب
زہام و سو بہرام و فرہاد گرد
بسینہ تمس آسو سوز و گداز
ودن کیا زبیداد افراسیاب
سو گلو زہا ندی بالہ نہ تتھام
تتحریہ ان رستمن رستمی
بلا شک ژہ نہ کار رستم گرک
تتاہ یہ بہنتین کتھی تھا دال

بخلوت دپن ساری افسرن
نہ چھیوہم کار پیگار کہن بدر
نہ چھیوس مال و دولت چھیت تالیو
دزین کار لاگم مدد گار ہے
ازین پیشتر ملک افراسیاب
چھیہ حاضر کرکستہ حملس تیار
بیکبار و تھہ افسر و پہلوان
دنیک پادشاہس کھورن تل سرو
ازان پس اتن افسر ہا ہلکار
پکان آسو تس پیٹ فوج و ہجوم
بہم شاہزہ رستمس ہمنشین
بنو بہادہ گیوس لشکری
فریبرز استادہ تس نیاہی
کرن رستمس بانہ ساری پیسرو
کرن زاری تمہ سپاہ پدر
کرن ترک تمہ آب و آرام خواب
و ہا لوزہ نہ ساز و سامانہ تشیر
ژہ نہ چھی نہ در پہلوانی کمی
کچھ رستم و زال و سہراب و سام
بد نشازہ نہ گندہ روزک نہ کال
مرت آسہ کا ژناہ ہوان چانو ناو

جمع کردن کیخسرو لشکر فراوان و پہلوانان ہا بند شیر زبان حاضری کردن بتمام افسران و سپہ سالاران و لشکر آمادہ شدن بطرف جنگ توران افراسیاب

لکھاں در تواریخ دهقان پیر
دلیران ایران همه گرد وي
شهن تخ دلیلاه زافراسیاب
بکینه کرن شاہ نوذر فناه
کرن ماره اغریرث نا مجوي
بعد سیر قي زرشت ردي دوهي
کھوک تهونه دردل تننمر مهر واءِ
بهرم ده از کینه سینس جلاءِ
ته لوزت سو خسرو سنهاٽنگ گو
بخون سیاوش لو جُھس کینه خواه
هیه چهو منه بخر تیرو شمشیر کا
تهون عهد و پیمان لکهت جریره
اتاندر اٿن افسر و اهلکار
کڏڪ بن تمو منتره پنهن فسري
نمس سیت خویشان کاوس کی
سلاحشور طوس بدر باران
همعه فوج حاضر سو گودرز آده
گرازه سو بهرام گیو جوان
زخویشان گرگین هیلاد هت
بسر لشکری برتهي زين ہيت
تمن بیشتر ريوني تراد گرو
تمی آس تابع بفرهاد گرو
بیه آسو اک هت ته تره پهلوان ۱۳۰
سپهن صف زده استاده قطار

بایران تُل خسرون دار و گیر
کران آس ملکن هندوي گفتگو
نمي کرُ دو هي ملک ایران خراب
ونن خسروس ای عزیز بدر
دوهي نم فسادس کرن جستجوئي
بوچهو بس پیرگو مختصر میانو دوره
گشِ پکِ برعم کاٽِ شاه ني کهنڊ ٿرهِ داءِ
مه نوراعین خونکوي انتقام
ازان کینه آماده جنگ گو
قسم کهیون از جان کاوس کی
زدرد بدر چهو منه صبر و قرار
کرن رستمس عهد نامه سپرد
تهدن بن هنوي فوجدارن شمار
گوڏان آه حاضر فریبرز شاه
نمي آس تابع بفرمان وي
پنجو طوسنوی آسو زراسپ گرد
پنهن شتر ته مورهت بدر بار زراد
تره هلت آس از تخمه گژدهم
بجلدي شهرک سوئي دربار دت
لشنگن پنجو ستنه تره پهلوان
سو سردار لو طوسنوي زاشتر
گرازن پنجو پانزده هت آسو هت
زتخم فریدون شاه جهان
دلاور گنارنگه ته شیرنر

بهت آسو سوي پيش کاوس کي
بدربار کیخسروس روبرو
سیاوش ته مارن نمي بي گناه
سو جهوي میون دشمن وني مختصر
بایران کرن کینه جوئي دوهي
پهه ون چان نوبت باین بست درزور
بظاهر برابر تسند کینه تهاءِ
مبادا پيئي یاد بدبب ته مام
قسم کهیون از نور خورشید و ماه
مهه چهو امنه بتخت شهي آرزوي
لکهن تهم خطاکن مشک و عبیر
ودن تهم گزاري بصدرنج و درد
هتن پانه سیرلشکرن حاضري
سپهدار نیس آس اک هت ته داه
زتخم منوچهر شاه شيٽ زن
نمنس آنکس تابع نمي شيٽ مجر
سنت آٺهه پٽ تسندي پهلوان
سپهدار لشکر نمن گستهم
زقوم نوابه سهي پانزده سنت
سپهدار کم خاصه خاصه جوان
زخویشان برزاین هفتاد مرد
سمت آهي نم بن پنهن فوج هت
نمن بیشتر وشکش بادار
بدربار شه آهي بسته کمر

ستد زنگه شادران آسو بهت
چهره افسری فوج کادهن شاه
چهنه رسیمن اقربا لشکار
بطاهر چهنه آمدن کنهنه کرند
بمیدان آگرک فوجکوی انتظام
کنیزه غلامان زرین کمر
تلین تهم زه هت جوزه دریای چمن
گر فوج بلس خبر هت باجر اسباب
بتوران زمین گو فرستاده
ز فوج و سپاه خوش ته دلشاد گو
زداره فرامرز رستم بعیش
آسو منه دان کنهنه فتنک
بیه آسو نه دیک زابلستان
سوا ایرانین آسو جای مقام
سو خرگاه زا ایرانیان زو
با ایران و توران و هندوستان
ته بوزت شهس گج دلس زیاده کین
دران لحظه فوجس سر زن ماحضری
برون قلعه رود بر پشت پیل
دیان در اد مانند شیر نموس
بلنی فوج هت گو توران
دران آسو نا کوس شید در دهل
سو شد و نفس هت شیر پیکر علم
بمیدان دوان شعله جید نفش

سمت آی تهم بن پیش فوج هت
دلیران اولاد کن هت
نمن کینسه چوته کنهنه کر هت
مین افسران بن بنهی آسو فوج
بهایت سپن شور ته ازدهام
لباس زرین جامه های حریر
بیه پیاله اک بیه ز لعل و نگین
ته بوزت کمر بسته میلاد گرد
دو منزل پیکان گوجو باد بهار
سپن هت در عیش ساز و سرود
دران جلسه مشغول آرام و عیش
زجون سپاهش و لس بار هم
سکاناه سپن پیری باج دوان
زهرک سپاهش سپن هت شاه
کرن خوار حاکم ته ک سرنگون
اگر شهر خرگاه اگر دهر اسیه اصیل
بیت آهن یاران خلوت نشین
کرن حکم لشکر هن افسران
سپاهش استاده بیه چار میل
کدن پیش خورشید پیکر علم
هن بیت سر لشکر و اهل
سپاهت کرن پادشاهن سلام
تیه آدن لشکر تهن یک قلم
پیاپیه زگود رباب شیطان

یمین سارنی آهن بت تن پهاه
بهلو بیت کو تهن ایران آسو بیت
جهتو کنهنه هت جون وحشیان
چپالس اندر آن دریای موج
شهن کهاد بانی نال زر
درو لعل یاقوت [illegible]
دحی لومنس چوزه خوشاب
گلابت نگل بهی دست [illegible]
شهنشاه بدر بار خود
دران آهن ساز رنگ چنگ و رود
دران عیش ون رستمن جشن
گردین نه شنبوران خاره
زتیغ منیع جیبره گو هت
بلوشاه توزالبیی دستگاه
سو خرگاه ترن ملهی درمیان
نمس لهو [illegible] وقل
گگی لای شاهنس تحنک آوری
بلا طمع تلهو داره والشور
گنده فی حر بیبرنی والیوکهن
بس لعل بیت شاهن هلهم
نیه درد اد لوی بسه والهه
کرن شاه دلخوش لشکر نکام
پکان [illegible] بیت شیر پیکر وقش
مهیله کیوان شهس [illegible]

جُدا ساری بُن ہنوی لشکر اہ
کرُی فوج گودرزیان عزقِ زر
نشاناہ دژن ماہ پیکر بصف
پنُن فوج ہت ادراو چون شیر نر
ستاہ دہ کرُن جنڈہ شکل پلنگ
سپاہ ہت نیے آدِ حاضر گراز
تُسند فوج شاہن کرُن عزقِ زر
کُڈن پیش لعل و جواہر حرت
شہن در نظر آن ساری سپاہ
ستاہ دہ بمانندِ شیر غران
ستاہ دہ کرُن پادشاہس دعا
ز کشمیر تا کابل و قندہ ہار
ستاہ دہ سپُن سوی سیبہ ہمہ زرق
ہمت لتس سینہ زا بلک خاص و عام
شہن دو پہ ہمتس گڑھ تا اقلیم ہند
ز فوج کرہ تا بکشمیر سبیل
بہمت اکی ساتہ ہمت کرو
سپن بہر جنگِ ہندوستان تیار
فرامرز گو سوی ہندوستان
بنام زراسپ و فریبرز و ریو
گرازہ فریبرز گودرز و طوس
کرُن گرم ہنگامہ کارزار
بمجلس شہن تھا و طوس ونت
تمس مٹ پہ زہ ہنہو نہ کرن جستجو ہی

بہر کس ہمتن آسو ہنو ہنو طراہ
سپاہ ہت دژن حاضری گستمن
سپاہ ہت ستادہ سپاہن یکطرف
سرِ صف قدم پیش لو انگشن
پس و پیش تھاو کن سپاہانِ جنگ
بمیدان دژن فوج ہت حاضری
دوان آد فریاد چون شیر نر
بآئینِ گردان ایرانیان
سپن عزق از ملل و احوالِ شاہ
وتن صف سپاہان بغداد ہت
سپُن شاد دل از عنایاتِ شاہ
پکان آد حاضر بدربارِ شاہ
گرزان آسو سوی و ڈھکوی ابر زان
شہنشاہ سپُن بر فرامرز خوش
زہ جہی دمہ ون ہندکوی چون چند
ڈٹن سر بسر ہند و سند و بہار
بمردی اٹھو سیت زینت جیو
کرس ہر ہری مال باد و غط و بند
شہن و ڈرہ دتو دریکی بوستان
گرڈھو لوہ توران بجنگ آذری
رہام و سو بہرام شیر شموس
تلوک شور از نای و آتو نیک تمو
نصیحت کری تھاو سینس ہنت
تمس سیت تیہو نہ کرک کارزار

سپُن شاد کیخسرو نامور
ز خسرو وکالت کرس رستمن
سہنا بخش شاہن ہمتن مال و زر
کرُن ڈیر نیرن سینہ ز رشمن
شہن بام اشکس کرن سرافراز
دلس پادشاہن لباس زری
درفشِ سیاہ شکل آہو کرت
دژن حاضری تمہ جو شیر زبان
پنن فوج ہت از نگہ شادران
بمیدان ہر سو کران بستہ ونت
فراہرز ہت لشکر بے شمار
بکثرت ہمس سیت فوج و سپاہ
نمت تمہ کرن پادشاہس سلام
سہنا مال کہ شاہن کرس پیشکش
کرُن شہر خرگاہ لشمشیر ابل
کرُن شامل کابل و قندہار
فراہرز بالشکرِ بے شمار
ز حسن فتوحات اقلیم ہند
سپن جلمہ جاری بگودرز و گیو
سپن طوس نوذر بسر لشکری
سپن بہر پیکارِ توران تیار
کرک سخت غوغای بونیک تمو
فرودِ دلاور سو چیہو ہی ہیانو بوہی
کلات و خرم گڑھہ زہ نہ زینہار

غریبن پینه واتنا وک اذا
تمن فرض جهوي ڦي آتناون عذاب
سو جهوڳي بازگانگ آتش اندر موج هيت
ز اسپ گرازه فریبرز ۽ ريو
زسهم ستوران سڀن شور ۽ شر
وڙان ناگهه سوشيپو ناگوس گوس
براه کلات ۽ حزم طوس گرد
ان لوءِ مالکن هندوي لوڪ مال
ڏسين ماجه پهي ياي سنديم سپاه
پڇهه لشن خويش پاسو نه ٻڌ بيت نام
يمين ڇهڇي ڙه الازم کرڻ ياوري
ياخلاص آئي سو اندر حصار
ڙه پڇر ڍهرک ڪن ياءِ ناءِ آوران
پايران نامي سپهدار ڇڇي
ڏمو سيت ايرانين خرچ راه
سر کوه ايرانين ڏرهِ رود
سپهدار تخوار يا وان ڪش
فرود دلاور نه جنگي تخار
ڏين کين جهو استاد بر کوهسار
بخنجر يمن ڦون کر ور ريزه ريز
بخنگل بيگان ۽ آئو پيش فرود
جهوڳس ليو ايرانکوي فوجدار
فريبرز گودرز ۽ گيس ۽ گيو
جهوگ سنهم شکش ز نام آوران

لو جهوڳ سنه بخون غريبان رضا
فرود س بينه وا تنا وک ضرر
بشتگن نه تورانجي هيره وت
وزان آسو ناگوس ۽ گوس درا
سڀن لبسته اندر هو اجالو ر
سنهها شادشاه سرافراز گو
ديلن گو ديهه ۽ شهر تاراج گو
فرود دلاور نه بسر وارگو
جهه مٿ تورانيان کينه خواه
ڙه شوڳي نه بالس بيڙن کارزار
ڏمو اس نه امداد جنگ آوري
ڙه گر ڇاره ايرانين سيت زال
ز بهرام وز زنگه شادران
بجلدي لوهه نيز تخوار هت
رضا روزه ڻئي مالسندي سپاه
دران منزله فوج ايرانيان
تهنز کيفيت لوزه ناوان نمش
تمن کن ڀي يام طوس نظر
فرود دلاور نه جنگي تخار
کمر لسته بهرام جنگي سوار
تمن لشه استاده بهرام ود
ڏليس تهم جهو فوجک سپهدار طوس
رهام ۽ سو فرماد زراسپ ريو
بينه بيڙن گرد شيدوش شير

بخويش ۽ قريبان افراسياب
مبادا ممتن ٽڪر ڍهک کينه ور
مرخص سڀن طوس گودرز ۽ گيو
گريزان آسو خر مهره نه کره ناي
بتوران ۽ منزل کرت دراو طوس
سو در خانه رستم هتهين باز گو
کرڻ نه بان پند خسرو خيال
سو آماده جنگ ۽ پيکار گو
سوخواهان همک مالسند انتقام
سپاهت رسه وز اندر حصار
ڏڇهن کين جهو کيخسرو قلن فوجدار
ڏمو افسران خرچ نه آب و نان
ڏڏشي پهلوان مالسند يار هي
انهن لور بهرام سردار هت
بکوهسار تخوار هت گو فرود
بهت آڪن تت جنگلس درميان
وڇهان آهن استاده برکوهسار
سڀن تلخ گوياه تلن شور ۽ شر
بکهسار کا نهڙ ياه گڙهو تيز تيز
سڀن تيز رو بر سر کوهسار
فرودن ڏيش اي دلاور سوار
قمي از لبر لشکري ۽ ايو گوس
گرازه بيه زنگه شادران
جهو نا آئين گرد بهرام لور

دُپس تم کردی کم زه بهرام یاد
زا پرانیان قصه های دراز
هه چهم باج از تخم پیران وزیر
لدن بر روان سیاوش درود
و توک بانه واتی پس و پیش حال
کران عرض ای سرور سرفراز
سو ڈلو تهم یکو خواه ایرانیان
دین تس بهانه کرته بود آک
سو کر تون گنجسروان وهبدار
کرد لوکنه تلویح تمس لای لای
بجلدی نه ژهت آن تمسند تکله
فرودس کرن تخم تهندی ناغر لیو
سراه جنگل سیه تخو ابهیت
بخاری کرن ابره ور خون و خاک
سو بچاره بو طوس سوی نامنر
بهر چی پیاده کمر بسته رود
مقابل تمس کو سو برکو هسار
گرس بیت بوزان سو جوان بر مود
بکو هسار باهت فرودن شیخ ڈلو ڈھ
زهیبت براکنده دلیرس گو
ژسند گر نه از زخم تیر فرود
سینه کینه بیترن کمر بسته داد
تهر بوزت سو بیترن بهانند شیر
نمی ار شکه بیتران بتلن پر غضب

کته زانهن وننه الیشیر زاد
ز بهرام در زنگه شاوران
چهاس بت قلالیس اندر جا نگیر
فرودس سو بهرام گو هم کنار
بهت آس باهمد گر کیوه ژکال
یه شهزاده تخم سیاوش فرود
چهکو از بهر امداد لبسته میان
ژه اچهوی بخاطر فرودن خیال
بایران ازین پس بهن کنه چهو کیا
اَت اندر سپاهن حکم رلوس طوس
دیم ون تمسند خوان تارت بله
فرود دلاو سپیتن جیه لاه
دوان آد رلوس کرن لبسته ورت
دبان بوز طوس خبر مود رلو
نه گو هسار ربامیت ژلت آد گر
زراسپ لادر بهانند شیر
فرودن وچهن بام مثل شکار
تهر ڈلیشت سپاهن طلعیس تیر خشمناک
بیک تیر گر تمسند بو ته هیو ڈھ
بغیرت سپاهن گیه بیگار چوی
پتهر پیوه بیت گیه استاده رو
گرس گره یک نیون مه گر شه پتیر
پیاده بکان دراو مرد دلیر
زه نا در دگه گستمن نیول گره

فرودن دلیس ماجه باوم بیداز
سه گلک شهر تهندی صفت پچهی کران
لو چهوس یادگار سیاوش فرود
زیاد سیاوش و دک زار زار
سو بهرام طوسس نشه آو باز
پهوامت برای سلام و درود
ته لوزت شهاه طوس گو خشمناک
نه عرض چهوی کرن مالک ملک و مال
با بران خسرا انی جان بای
فرودس شه گر گره انه آبنوس
بکو هسار شمشیر بیت آد لیو
یه گیاه پچهوس کس اندرین مشکلا
آکی تیره رلوس کرن چاک چاک
سپاهن شور در فوج ایران غر لیو
نچهو سو ر طوس بجنگ فرود
نچهو طوس سوی آسو گرد دلیر
اکوی تیر وارت دتن تس بزدر
گره مس ژهت سو غمگین یادرد ناک
ژلت باز درشکر خویش گو
فرودس پی کینه گو رد بروی
پیاده بجلدی ژلت باز آد
آکی تیره سینن گژهک مختصر
الصد کینه گیول دتس فیچه دب
بغیرت تمس سینه از کینه پر

اکی تیرہ سیتن لشند گرتہ مود
پیادہ کرن حملہ بہ کار زار
امی کینہ کر بیژن حملہ زود
پیادہ دوان زاد اندر قلا
کمر بستہ بیژن بدروازہ زود
اکی نیزہ سینش گگرو اج زاک
کرک از قلاتیں یاران ہمتس
سپن شام در ڈیرہ خویش آو
قلا بستہ آوارہ گومرت فرود
قلا زان سپن تارہ سیتن خراب
دپن ماجرای مادر با کرزاد
اگر جال لسند بابٹ یاران مہ خولن
صبح قلعہ لشکر ہفتن آتہ طوس
بمردانگی آئے گرد حصار
بمردی سپن بیژن ہم نبرد
سو اندازہ بو بیژن ہٹ پکران
تنسز ماج گلشہر درایہ دوان
بزاری سٹہا داد و بیداد کرد
پکان آو بہرام دیوانہ وار
گرت مارہ بے چارہ مثل بدر
تہ بورت سو بد خوی شرمندہ گو
سپن پنجہ از سنگ جرمر تیار
سپن کوچ ڈیرہ ازان پیشتر
پلاشان آسوی تموک قلعہ دار

پیادہ سو بیژن وآن شت وہ
فرودن دو بارہ ہمتش لاپو بژر
تلن نیزہ لائن باسپ فرود
قلائس کرن زورہ دروازہ بند
بتندی کرن کہ بکنتس ای فرود
بو آمنت کنوی زلوزہ نش پیادہ پسر
بردجو کنی درلے لاران ہمتس
قشم طیبون از لوز چورشہ شند ماہ
بکر خستہ آیادہ برجنگ بود
فردوس دپن گرندہ موقوف جنگ
پہوگیاہ چارہ تقدیر منی در نشانہ
مہ تیغ ناحم جہوم دربدن وتہ جان
بیکبارہ دائن ھلکن بای خرگوس
دوان نیزہ ہنتی راورد بہ فرود
کران آمن مردانگی تہم زہ مرد
رہام دلاور پس پشت اتی
بیک ضرب خنجر تیتی مارزیان
سو ڈلیشت دوان زنگہ شادران
کرین طوس تہ خوار و بے اعتبار
ونگ کپاہ ژدوان شاہ کیخسرو ش
سو از خوف خسرو پراگندہ گو
کرن دفن زر اسپ رہو دلیر
پکان آسو با شوکت و کرو فر
تمسو پٹ سپن گیو برخانش چوبے

باہر شوی کرن تہم بمیدان قرار
سپن تیرتس از رہ ناگزیر
فرودن وتہن بام قہر و بلا
برن تار تحکم کسرن انڈ وند
ژہ کمر در باداں نامرد و اک
بو پرلان بدروازہ استادہ چوں
برون قلا کا نختہ نش پیش آو
کرن خوار و آوارہ کو و قلا
نبی راز گلشہری دتو بحر خواب
پیادا اگرچہ ہک بارہ آوارہ ننگ
پہہ کپاہ پا یاد اری بدنیا ہچ دن
کارہ تحول از پہلو بنی پہلوان
بیکبار گردان دمردان کار
بنتس وبہ بیژان تہر با مردہ
بکیستہ تلن بام گرز گران
شمشیر یاران ہمتس لوشہ بان
بنا ورد کہ آو بہرام کرد
پراکندہ گے سخت جنگ آوران
دبان تا سوای طوس بیداد گر
بخامی ژہ تراوت جھکن لوزن لش
لدک گنبداہ اندران کوہسار
گلشہر و بہم فسر و دلیر
قلا باہ دہوک بر سر کوہسار
دوان آو بیژن تمش پیشتری

دِیُن مِہ چہو انعام ہتہ مت ز شاہ
بشمشیر ہندی گڈہ رت امس
تہ بوزت دلنش ہالِ نالوک زرہ
کمر بستہ لار و بمیدانِ جنگ
بشمشیر و نیزہ کرک دار و گیر
فوالش تہو بمتس رو دہنر بستہ گن
کلہ ہت سو گیوس نشتہ آدبات
کرکت پیش در ملک ایران سپاہ
اَت اندر سپین ابر ناگہ پدید
تموز الو آلات و اسباب و زین
ز ایرانیان وار یاہ لوک مود
سپین اس پریشان لرزوی طوس
تہ بوزت کرس باز طوس بغرلو
مِہ اربان و افسوس تھاون دریغ
جگر دو مہ از مرگ نراسپ و پیلو
کرو گیاہ انخہ نیر تھن تیر گو
پس از ہفتہ روشن سپین آفتاب
ازان حال ایرانیان تنگ آی
اَمی حیلہ تم خلعت و تاج نیون
کرِن پان پروردگارس سپرد
وتھان تہ بہان دالو بر کہسار
سپیُن خوش تہ خرم دلیران نیو
ز بعد سہ ہفتہ کرک ڈایرہ کوچ
دزان آسو خر مہرہ ناکوس و نی

بخون پلاشان بوچہوس کینہ خواہ
نوی چہوس پلاشانسی کینہ گیر
بجلدی زتھن پالِ چارن گرہ
پلاشان جنگی بنا وردگاہ
بصد کینہ باہم ڈنک ضرب تیر
زنت بیژن آلو متسند کلہ
سہ ہاشاد گو گیو گرد نفرات
ڈلوک خیمہ درو ادئی کاسہ رود
بشدت کرن ابر ناگہ شدید
گرسنہ سپین کھیک اسپ و شتر
پراکندہ دل آمس بیم زندہ رود
اَمی بے گنہ مارہ ناؤن فرود
فرودن گوڈن بار زراسپ و ریو
فرودس دوان چہوک شاہی خطاب
زہ چہوک شر یہ کت زانہ گودرز گیو
یہ گودن تہ گوتت چہونہ باز برس
دو منزل بمنزل کرک اضطراب
بدر بار طوس ان فوجدار
برابر اکی شہرہ کوی باج نیون
وچھن برفت جنگلس ہر طرف
دتن تت زنس تم بہر جای نار
دزان آسو نزن ہفتی زتو نہ نار
دو منزل کڈن پیش فوج بلوچ
تراوہ گرد گرد کوہی قلعہ دار

بہ تلموت چہو از شاہ قیمت امس
بہ صیقل کرت تھا و مت تیغ و تیر
پے کینہ چارن گرِس تنگ تنگ
بمیدان سپین بیژنس کینہ خواہ
بگردن دلس گرزہ و ب بیژنن
بصبحا پلاشان تراون ڈولہ
تسند کلہ ایران لدک پیش شاہ
سپین مست و مشغول ساز و سرود
بیکہ ہفتہ پیہ ردد باران و شین
کنک آٹ سیرن جواہر تہ در
دوان کر یک ہرام اندر جلوس
نوی چہوس لوان برف باران رود
بمتس گناہ گناہ آسو نارن بہ تیغ
چہونہ ریو زراسپ تلمون آب
ارادہ خدا کار تقدیر گو
چہونہ کنہتہ تقدیر سی سپت حرص
زہ ہینرم لذت آسو گوہ و تلای
دین ہمہ طاقت چہو گیون بہ کار
تہ بوزت کمر بستہ گو گیو گرد
چہونہ پیکان آسواز باد و کف
بجلدی زنگ گل ثلت آد گیہ
دران دشت ابرانیو گرفتہ آ
سپاہ ہت براہ گرد گرد گے
سپین و اقف لز فوجِ ایران د بار

تتہ تیژن ہاولن تہ اسپ و غلہ
ژھپان اوس گرن تیژن ہا ولن تہ خر
بجنگل ژھ ولن ہال پوشید نہاو
لشکری کُس زا ایرانیان
بلکہ تیاقی سو بہرام گرد
تہ بورت سو بہرامن نش وتھو
تراوہ کیو دس بہت انتظار
سپاہت مردی سپن کنہ خوا
گژھک کنو گتی اک کیا چھی ژھ تام
بایران چھوس آمتن کینہ خوا
دلِس گیو فی یک بایران زمین
سوا ز مہربانی منور کری
بو چھوس ہا اک ملک و اموال شاہ
بہ بچھو منہ گنہ در جلکر آرزو
درنگی مہ کرہ تیز یاران ژہ تراو
کران حملہ للہ دیپ باوردگاہ
گموت کیو دنبالِ خوانِ تراو
بہ پیگار گیون سہہا آنو تنگ
زھیبت و سیت پیو کلس تاج تس
وَدان بار شیر لتس بدروازہ آے
بدنبال لار لو تمس شیر وار
تراوس نہایت گرس آو چار
بسر راہ تراون تیژ اسپ لوی
ژلان آیہ در لشکرِ خویش باز

بکو ہسا رلتس آسو ہر سو بلہ
دپن لتن و لیران ایرانیان
ینہ تم کرن لوٹ مالس چاو
کیو دہ شبانہ کمر بستہ گو
گرِہ س پٹ پیکان آسو اندر نبرد
اکی ضربہ مارن لشمشیر کین
کیو دس میدان کران انتظار
لوٹتس تہ ادس وان در اوکیو
معنگی چھوک کنہ اک ہر سلام
دلِس بانہ گیون سپاہی چھ ہیت
دنی شاہ سہہا مال و اسباب و رن
تراون دلِس بازای خاکسار
بو چھوس زیادہ خواہان اقبال شاہ
دوان آو بیژن بہ نزدیک گیو
کران چھک امس منڈہ ہند بات گراو
زہ صف ز سپاہانِ توران و چین
تمس تیز بیژن بامداد آو
ژلت گو تراوہ بنا وردگاہ
کڈن و وچھان آسو نہ پتش ولس
گرِہ س پٹ بجلدی تلن اسپ لوی
تراوس یکینہ کران لارہ لار
زھیبت تراوس سپن بدی نزد
تنو ی آسو لتس بیژ لتس آرزوے
تہ دلیست سپن شاد گو درز طوس

کیو دہ بجنگل لتس مغتنم
چھہ آمت پیے کینہ بستہ میان
بیہ وچھہ چھہ گت جایہ ایرانیان
بنزدیک لشکرِ سو آہستہ گو
شبانہ گرن گور گیون سدا و
اویژان زھنس کلہ بہ بیش زن
صبح پھلو تراوہ بنا وردگاہ
بتندی تمس ورہ لاین غریو
تراون دلِس چھوس لو داماد شاہ
دلِس تم دلاور سہہا چھم زہ یات
اگر دک فتح ہو سس تنہ حاضری
بو چھوس صاحب عزت و اختیار
بایرانیان چھوس لو پیگار جو
بتندی کمرن محنت مالس بجر لو
ونت فی سو بیژن سپن کینہ خواہ
اکی حملہ ماران لشمشیر کین
تراوہ مردی میدانِ جنگ
تمس گیو لاران بنا وردگاہ
و دیدہ ژلان واتو نزدِ قلای
ژلان سوی توران کرن جستجوی
اکس پٹ بوت تو ہندی آسو بار
گند تیر از ننگ و ناموس گرد
گرِہ س پٹ تلن بیژن سر و باز
بتکیار واین ہنوک نای و کوس

دروَنِ گرد گرد اندر قلاه
بغارت لوک تس یہ ورد وست آو
ولو ساقیو بادہ سُرخ رنگ

ہُوراً نیان ژاو داس بلاه
بتاراج ہر سو لوک دار و گیر
مِہ دُنِ کُن جھو لا زم بآدا ز جنگ
کُرِم روح تازہ ز آواز سے

قلایس بتاراج ہر سو چپاو
گرک دراپاہ اہلِ توران اسیر
مِہ جیوم نرخ جانس یہوی سُرخ می

داستان غلبہ کردن لشکرِ پیران وزیر بر لشکرِ ایرانیان و شکست دادن ایرانیان را

چھو لکھموت اِتھ پاٹھ در داستان
تتہ عورده ژلو یام از جای جنگ
دُین حال شاہس دوان زار زار
ہمہ از آتش و ہیزم و کاسہ رُود
دوان آسو از ھیجرت ہیپ لوی
شہن سو زایرانین کینہ خواہ
بشب خون ایرانیان تیز گیے
بخنجر و شمشیر آلات زین
فقط گیو از خواب بیدار گو
چھ آمت اَسہ مانی حجاب
بغفلت شو نگت فوج ایران مستہ
قلیلاه زا ایرانیان زندہ رود
اکی اِتھ ایما نکوی فوج گلو
ژلت آسی سارے رنا ورد گاه
دیان جنگ تم وان لوز مارگ فرود
سپین لتہ بازار تہ وانہ وال

درین قصہ فردوسین داستان
نیس اڈ دنی ہیژن اسپ لوی
ز جنگ و لیران ایران دیاه
سپاہن دِل پرآگندہ اغرہ اسباب
بصد زار کوتاہ کرن ماے دہوتی
سپہدار ستیہن و بارمان
تمن دانو نہ کہنہتہ پیغام دیے
شو نگت آسے بے خوف در خواب تہ
خبر بیٹ یہ پیٹھ سپہدار گو
بیہ بیژن گردن گودرز پیر
ڈنگ سخت پیران وتیس شکست
تِھوی کر کتھ ایرانین قتل عام
دیان ہیژن وگیو تہ طوس ژلو
سپین سخت نشانہ غریبز ننگ
بماتم کرن بند ساز و سرود
کرن طوس ناقوس شہ ایران طلب

نژادہ زا ایرانیان آدِ تنگ
دوان واتو توران شہن بشیرد
ز صد رنگ بلاشان زخونِ فرود
اَتھ پیٹھ پیران وینیہ شتاب
نمس سیت تره ساس ترکی سپاه
نژادہ بمانند شیر زیان
بغفلت دِ لیران ایران زمین
نہ کر کینیس قابو یہ اسباب وساز
دِین لس سپاہن اغرہ اسباب
تلین دورہ تِہ اندران دار و گیر
ز شبخونِ توران اسہ لوک ہو دُ
تکھ سپٹھ کھستہ رود آتش غلام
پراگندہ خاطر بحال اتباه
لکھن خسرو س حال داحوالِ جنگ
دِ کھس ہو پٹھ پیران چلتھ نال
زگنیہ دِ ان پھر پرانِ دولب

فريبرز ٿيا اُن بي لشڪري
سپهن خوار از افسري نااميد
بندشنا سڪاري شهن خوار ڪري
بذلت پريشان سپهن مستمند
رهاٿس ڏين پيش پيران وزير
عجب ڪيائين ڇهو نندري هنش ضرب سنگ
ڏٺين پام پيران ويس پام
ڏين مٿي سخت اربان جي ود
فرودن سمه طوسسي انتقام
نمو ڪيخسرو ان حال بيوار ڪري
سپر راه ڏيران ڪرين شهر ڏگام
ڏين لشڪر تو مطلب ڏيئي مختصر
گنڌهو باز پڌ ڪي ڏهو خرچ راه
ڏيان تيز گو پيش گودرز پير
پس از ياد پيران ويسن سپاه
لهائين ڇٽن هٺ گهاڙو ور ٻنهه
پس پشت گردان ايران زمين
گرزان درا و مانند غران پلنگ
رٽن جاي پاٿس سر قلبگاه
ڀرداڻگي اڪ اڪس ڪينه جوڳي
بميدان صف آراسته هردو سوي
ڪرن قتل لوڪن لشڪر شمشير زور
ڪرڪ حمله در جنگ لشڪر شمشير و تير
لي ڪينه مانند شير ژيان

سپهن فوج لشڪر زير فرمانبري
بخواري با پيران الڳ ڪين پيش شاه
بدربار تحم سخت بي وار ڪر
فريبرز باهت سپهن فوجدار
ژه گڏهه تيز لشڪر ڏي ڪري وار وگير
پگاه رفو روشن نباورد گاه
پڙهن لشڪر پس وپيش سار ڏهي ڪلام
بڪينه جمه شير زن خون طوس
تي ڪينه سهه زن ڪهمه خون جام
ڪرين ڪار ساري بدپوا نجي
شعر ڏهن هٿين بي گناه انتقام
ڪري بو لشڪر پام جنگس ڏرنگ
وگرنه تو جنگس بمو بعد ياه
لشڪر ڪرتمو جمع اسباب جنگ
سپهن ڏويه ايرانين ڪينه خواه
ڪمر بسته پيران ڏس قلبگاه
سرصف سلاح بسته برودي ڪمين
ٿيون برصف ميمنه گيو گرد
پس پشت بيژن بفوج سپاه
اڪت ڪن دليران ايران زمين
بمردي سپهن اڪ اڪس ڏد بردي
بناوردگه دراو گودرز پير
رصيد ڪينه باهم تو اڪ ڏي اردگير
زخو لشڪر پيران توشت سپاه

تو ڪري فريبرز ٿي طوس قيد
تهس هٽ سپهن پادشه ڪينه خواه
بزندان خواري ڪرن پاي بند
ڪران آسو انديشه ڪارزار
ڇهوڙ عيب مردن ڪرن ورهه جنگ
بمقابل بيرداڻگي فوج شاه
ڪرن لشڪر سنها شڪوه بهر فرود
بخنجر ڪرس ٽڪره جون آبنوس
خداين بزندان گرفتار ڪر
هڪي ڪيا ونت طوسني گالهي
رهاٿس ڏٺن خلعت ۽ تاج زر
پٺيونه سپه سالو ڪهمه بهر جنگ
رهاٿس دلاور ز پيران وزير
سلاح و اسلب تير و تيغ و خدنگ
صف آراست روهين بر ميمنه
سو هو بان نه لشڪر هن بالشڪر
ته ڏٺيٺت فريبرز درجاي جنگ
صف ميسره با اشڪش شير مرد
سپهن ڏهي بررڏي فوج ڏورڏي
بيٺڪن دليران توران ڏچلين
بهر پيگار گيون ڪٺڙن پيش طور
سپهن ڏوه لشڪر سيت پيران وزير
سمت آي گردان گودرز بان
سپهن هاره ساري نباوردگاه

دوان آو لهاک فرشید رو
وین گڼرڅه آئن فریبرز ننګ
اده اس کرد حمله ات همیش
کرازه بیه بر نه تهاون اسیر
زایرانیان وار یاه فوج بود
ستهالوک مارک شمشیر و جنګ
دلیران توران بګوند پیر
کړن عزم سوی فریبرز شاه
اته روز اکی پی د دیرینه سال
چهنه اس مین گیر گیمت هنوز
کرباه مال پیران ویلسه ز سیت
کرازه بیه زنګه رښا وران
کرک حمله بر فوج تورانیان
زه گڼرڅه تیز پیش فریبرز شاه
اګر داته بت جایه و نکس علم
خشم پلش سپهدار ګو
زه کر استقامت بمیدان جنګ
چهه ونکن علم وا تساون محال
بخامی زه ناخوښه کړیوت جهل
بکښه کډان از کمر بند شراک
سپین ویه تس فوج هومان گرد
زشمشیر از خنجر و تیغ و تیر
کرازه بیه گیو نه گستهم
چهت خاصه پل جاسه بد بس نګون

تمی ر و به گیوس سپین هم نبرد
گڼرڅواس فریبرز سی کینه خواه
ژلو سینه گیوس بیه بیژنس
دلیران توران بقلب سپاه
ز تیر و تبرزین و خود و عمود
سپین ننګ آن شیر جنګی ستوه
سپین کینه آور شمشیر و تیر
بلیتګن بناورد گه آسو گیو
چپو کهے زند چپی نه نده روزن مجال
تماشاه زه وچیه د دوره اندر نبرد
بدنیا دلاور چپه ګکس جان باڼ
سو بهرام ته بر نه گستهم گیو
نڅان آکی مانند شیر ژیان
دلپس تیزان کاو یاني درفش
کرد قتل تورانین یکقلم
دلپس بیژن ای فریبرز شاه
دهو داد مردي ز تیر و خدنګ
دلپس بیژن خبر وا کیاه چپوځم
علم بر و تبهه ګډان ونکنس چپنیه سهل
ژنون تم اکی ضربه چوب علم
کرک بسته اندر میان نبرد
دلیران ایران بامداد چے
سر افرازان کړان آهس ګم
سر ګردنان پای پهلو ته لنګ

پتے وا لو هومان بمیدان جنګ
دهولس هزیمت بناورد گاه
کړه کیاه یه شکش نه ګوډ ز پیر
سمت ګے بجنګ فریبرز شاه
اکی حمله آلوک فریبرز ننګ
زناورد ګه ژلو سو بالای کوه
دنکتس هزیمت زناورد گاه
تبندي کړن دوره مالیس غزلو
به پیګار قایم بدستور روز
زه پهي ډنه زلده ستن شیر مرد
بامداد دس آی جنګ آوران
سرافراز بیژن سپهدار نیو
ولوک بیژنس کن بناورد گاه
دیه ونکنس تاب جعد بنفش
ته بوزت سو بیژن بګو هسار ګو
علم هت زه یک نیز در قلبګاه
ولپس لګم فریبرز نی روز حال
زه نے یک ته دم کاویانی علم
ته بوزت سو بیژن بکین خشمناک
سوئ فوج ژلو نصفه هت یکقلم
کړن تم هتورانیان د ارد ګیرا
بیکبار رساری به پیګار ګے
چو باران جاري سپین جوي خون
بانبارها ګے بمیدان جنګ

بوروس ملخ گرد گردان کباب
کمی فوج ہنت زندہ گودر زرود
زقتلِ سپاہانِ ایرانیان
پھہ پاہ ہشت لکھ مرد اندر حساب
مرت ہم سپاہ وارہ باز ندہ آس
تنہ خوردہ ساری سپین پایمال
دران معرکہ ہمس ہو دگر
گرِ یس ٹ تلت نیون باخویشتن
ولیکن سپہاہا آسو بہرام تزنگ
بناور دگہ قیچہ رودم بد بخت
کرِن جھل ہم گرتھ بہیرت ضرور
دپان آسہ لوکن ہمہ پتس زورہ آو
وتت ہئی بجلدی گرُس کرنہ دو
ودان آسو تمہ دُشتھن ازا
تسلی کرن تس ہمی باز گشت
دچھن قیچہ ہر سو دوان آسو چرنگ
سوگر پادیاین پنہ گوژلت
ژلان آسوگر تمہ ندے زینہ ساکن
خبر دار گو فوج تورانیان
سپہاہا خستہ می بارہ گے بیشمار
مہ فتوم تس گر دیس کہ چھو ناہم
پیادہ سپین سوی اسی کینہ جو
مگر ہم بر وہین تھاو تس بہت
چھو بہرام اندر جہان شیر تر

سر سر کشان ایرہ مثل حباب
ستنت زان زگو درزپان شیر مرد
مفصل چھونہ کنہتہ کرمنت بیان
زقتلِ قشونہ گرگ چون و چند
باپرانیان تم گران خندہ آس
ژلت آئی ساری زمیدان جنگ
پیادہ پکان آسو ازکینہ پُر
تنہ خوردہ ڈیرس سپین بجا گیر
ہمس رود قیچہ بمیدان جنگ
دپس گیونی ای جگر گوشہ من
بوولول یہ باز کوتاہ چھو دو
مہ قیچہس لگھن نام بہرام چھوم
ہہ ہیوا یہ در جای پیگار گو
الکھاہ و چھو زندے گران ہائی ہائی
گرژھ یونہ چھوم قیچہ سو مت بد مستی
تھون گرہ ہنین تمہ بزین و لگام
دلیران دپان قیچہ آئن تولیت
سوگر کرنہ مرد از تیغ کین
رٹوک گرد بہرام اندر میان
چینڈہاں آسو ہر کینسہ پیران درزہ
لشمشیر ہا یہ ہمس انتقام
کڈن ہیش روہین ہیواڑہ سپاہ
رٹت وین مہ بہرام زندے انت
نتیھوی گو سو روہین بناور دگاہ

زایرانیان داریاوہ فوج گودرز
دپان ترگیومار اندر پشور
دلیران خویشان اوس اسباب
تمن ہنز چھنہ کرمتن کینسہ گرند
سپین فوج ایران پراکندہ حال
وچھو کنہ تمو سوی ناموس وننگ
سو یامت پیادہ وچھن بندرین
سپاہان ایران گودرز بیر
دپان آسو مالس گرتھ باز گشت
زہ نوش روز نت قیچہ کتیاہ بن
چھو پاعیب غیر من اتھہ قیچہ ملیو
لوئے را دمت خوا در آرام چھوم
وچھن مردہ ہمیت ہنر اران ہنرِ
گمت آس زخمی ہمتس دستن پاہی
دپان زاد بہرام در جای جنگ
کتس دوہ میدان ابجایِ ہر مقام
پیادہ سولار لوگر من کینہ سان
پتھر پھیو سوپا ساز و سناورین
لشمشیر و گرزہ تو لگ گیر دار
سولاکن گران یس چھو متھو ار و چھم
تمو دولو سہ بہرام گیون چھو توی
ہہ بہرام روبد بناورد گاہ
مبادا دا مثل واتناوک خسرمہ
تھوی آدہ بہرام تسں کینہ ہاو

بهڅس پٹ کهست يو د مانند شير
بتعجيل هي سو کرک بسته راه
تبه خورده مالس نشه باز آه
نزديک بهرام گو جاي گير
زشاه سياوش نمه چهوم چانو پانس
اسه نشه سلامت گژهک اندر اسيت
زه يد وې دهم ونکنس گژه نه زين
ژه پهو بيا پنن سوت اندر خيال
آت اندر نزاده هنا ورد گاه
بميدان سپن سخت بهرام گير
ژهنس نه ته بهرام از کار گو
وچهن خسته بهرام اندر نبرد
پژهن تس نزکان کردی تم يه حال
دپس تم تراون گژهم خام رت
تراوه رتن خوار وخسته گرت
دپس تم کره مس عفو تراون رها
ونت هي سو بيچاره بهرام بود
لدن مرده بهرام بر پشت زين
سو گو درز جنگي سپکن بقرار
لدک گنبد اخاصه زرين نگار
زشمشير توران پراکنده آس
سته ها تنگ گي تهم بجنگ آوري
سه بو زهم کرت هوچ ايران تباه
خبر دارتن رفته سه هوشنه سان

کرن هاره از نيرو وا راه دلير
کرن تهم بقصد کينه باران تير
تلوک شور لگو واره کينس جلاد
ونن سوي بهرام اي نامدار
توي تيز لاران ژه نش پانه آس
دپس باز بهرامن هي اي نامدار
اده تهنه نه راه دلس جانو کين
اگر بو ومي گژه ژه اي نامدار
بهرام جنگي سپن کينه خواه
تراوه بسل پشت گو بيدريغ
کنوي زلو پراکنده لاچار گو
چو شير ژيان تس تکهه آده گيو
دپس تهم تراون کرس پايمال
ته بو زيو بمردانگي وراد گيو
ان پيش بهرام لسنه گرت
هه تقدير آستهم امس گياه چهو راه
ببالين بمس گيو فرخنده رود
ت ستد لاشه درلشکر خويش خون
بهرام گو تاه ودن زار زار
پراکنده گردان ايران زمين
بجنگل بهت گژه شرمنده آس
ته بوزن سپن شاه افراسياب
مبارک گژه چهوي آفرين مرحبا
بوان شاه خسرو بيه پيگار چهوي

پس و پيش تس آس تمه کي سپاه
دران وشت ودهن سپن سخت گير
بيه پيگار گو چانه پيران وزير
ژه سيتن مه چهوم نه کرن کار زار
مه سيتن ته گر وعده پيماد دست
پياده بو چهوس تنگ افتاده کار
دپس تهم ژه چهي نه روزن مجال
گژهه تهم ژهنک پاتشاه توران وو يار
کرن تس بقصد کينه باران تير
دتن تس گزهت وره تهم فهر پاتيغ
دپان آو ژهاندان تس گيو گرد
کرن تهم حب و رست اثر کن تغر بو
پژهنس پايگ گيون ژه چهي هل گت
گنډان از دليران ايران تغربو
پژهنس تس تمس جا ينه خونک بها
بو چهو سنه امس گهنته ون کينه خواه
تراوه تتي مکوره گيون بکين
زني داوه ايرانيه مارن خون
کرک دفن بهرام در کوهسار
زهيبت بيت آس اندر کمين
کر کينه نهن گهنه تمن ياوري
لگهن پايمه پيران وينس شتاب
کرن خاصه کاما سته هار نه جان
تمس سيت رستم سپهدار چهو

زتوران کړین فوج ایران بدر
کړه واره خوښ اندرناوه سیل
کړهم خوار دشمن باقبالِ تو
فریبرز سو ورهم بحالِ شاه
پرت نامه کو شاه افراسیاب
بنا زدونی دساز وسنطور آس
فریبرز وګودرز لښکر ګیت
فرودن غمن آسو کړه منت فراز
دوماآسو تنها بهتِ ماهمتش
همتش آوشناما چو کیا چاره ست
زمام ملک بوت بر تخت زر
ززندان کړکړ شه اواندر علو
نه ګرځه پانه بره جنګ پیران وزیر
اګرشاه کړهم عفو خون فرود
لښکر وګرزه باقبالِ شاه
نمس سدیت تهم ګیو ګودرز سوز
دو منزل دویده بمیدانِ جنګ
زمین سربسر درهوا خاسته
بیک هفته باهم دوښی فوج را
بمردانګی دراو اندر نبرد
بهو پان کړه چلی سنی عزم جنګ
مسه کړه بنن پان ماځ کباه
بمیدان کړکړ اګ اکښ دا ره وکیر
دوښیوی دلاور سلحشور آس

تمنس رستمس وزه یادِ پدر
پرت نامه تهم لکهونه فیرت جواب
سر دشمنان باد پامالِ تو
مبر خوف از رستم پهلوان
سپین پایل نان فرخوان وکباب
سپاهانِ ایران پراکنده ګی
شهِ خسرو س نشه وانی زلت
غمس پټ همتس آودر پیش غم
پریشان ګرفتار ګومت غمس
شکیبائی وصبر کړه اختیار
بدر یاره شاه خسرو پامو به
شهن رستمس دلو کړه ای شیر جنګ
کړان خوار از خنجر وتیغ وتیر
دیو لس اجازت به پیګار مے
دمی وادِ مردی بناوردګاه
سپاهانِ جنګی سهها سیت تبن
مقابل بمیدان کړک عرصه تنګ
بګرزه لښمشیر ونیزه وتیر
کړان خون جاری چوا برنه اهال
سهها تهم دلیران ایران ما
بساز وسلاح وتهو کمر بسته تنګ
سوزک کیخوردیه بنا دردګاه
ګهی ګرزه ګاه خنجر وتیغ تیر
کړک ازدهمِ صبح تا شام جنګ

بیه پهو نه روزس به پیګار میل
مبر عجم زه ای شاهِ افراسیاب
که بهرام شد فوت از حکم شاه
بیکدم ګران دربدر فوج پیران
همه ترکیان مست ومخمور آس
پریشان پراکنده شرمنده ګے
سپین تنګ کیخسرو نامدار
وچهن فوج ګومت زشمشیر کم
تهتش بنزګان ایران هت
پهونه چاره تقدیر بیبی زینهها
مرتنی رستم شهن تراد طوس
درنګی بیه کره د خیمه کمر بسته تنګ
دپان ګل ګندت طوس استاده رود
زپیران بدل پهو سم سهها خواه مے
شهن طوس نوی غرض ومعروض لون
دلیران ایران ده بهمت مهن
بهم هردو لښکر صف آراسته
حلاقا طراق تلوک شور وشر
دپان رو بهشتم سو هوان ګرد
ژپان سرنه آسو ک ټکان لار لار
ولی کړه سه ګودرز پیران ماه
به پیګار هوپان سپین کینه خواه
دوښمی زلن هوی درفن نبرد آ
به تیر وشمشیر ونیزه خدنګ

پس از شام هردو سپاه ورد گاه
بهم تیر باران کرگ اوره بور
زبان آسو جادو گراه سحر ساز
ننوران سو شهور بازور نام
نبنی تا به در فوج ایران زمین
زسرڈی سپاهان ٹھہا خسته گے
سپاهان ایران چو دریای ژرف
پیکان گی دان آس سخت نه ازار
رهام دلاور سوی کوهسار
وچھن آسو بازور مشغول کار
دپان پیام بسته سو بازور گو
تمو بار طوس منس ھائی خون
مگر فوج ایران سٹھا آسو کم
دِن پشت ژلو فوج ہت بیدرنگ
تت بلند سپن طوس آرام گیر
تھون فوج گرد قلع جار لکھو
به پیران کران آسو ہومان کھه
چهو ونکن ہمن بار ہیچ ہمت دسه
کران آسو ہر روز پیگار جنگ
زشمشیر کرد فوج ایران خراب
بکو تبک گرتھه فوج سوزان بهه
تمن حو دن کرن عوحداری پسرچ
سپاهان ایران قلعه بند آگ
ببازار ودوکان نزادک بلبه

نه سر دلوک سینه نه تم کینه خواه
نهایت زهر طرف لوک موود
سو پیران وہیسن کرن سرفراز
یهوی سوزه پیران وہیسن بکوه
سپن سخت شدت زباران شمن
تمن کن سٹھا ڈوھه نه شین آسو
گمت ایره ساری پھت ز برف
بزاری ځ مان آس سوی خدا
پکن گو منس درجگر آسو خار
رہامن منس دست و پا بسته کر
سو باران ز ایرانیان دور گو
سپن تمام تہ گیے ز ناورد گاه
سپن مبتلا طوس در رنج و غم
بکوه هماون سر کوهسار
بمعه لشکر گیو گودرز پیر
سپن فوج ایرانیان قلعه بند
دپان آسو زاد لوک ساری اسهه
گمت بهونه پیران وہیسن تو جش
چھکان آسو اندر قلعه تیر و سنگ
باقبال شاه جهان خسته کر
مبادا یه پیگار رستم اسه
باباد به پیران و پیسه دو شے
دلی قلعه بند خورسند آس
قلعه بسته در عیش و آرام آس

دو شیو سپاه هوکرک دست زور
دو شے فوج قایم بدستور رود
سو استاد در سحر و جادو تمام
کرن سحر و جادوگری رات دده
زسرڈی تمن دست و پا بسته گے
نتھوی تاپ در لشکر چین آسو
دلیران ایران در کوهسار
الٰہی برحمت اسه کر رہا
پیاده سو گو بر سر کوهسار
ٹھا تم سو شیطان صفت خسته کر
بخواری سو در لشکر خویش نون
بیکبار طوس سن کینه خواه
نه خورده پت دای از جای جنگ
وجهوک محکم و سخت فی سنگس حصار
بنے آگ پیران پیگار جو
تھوک راچه لشکر تمن مانده وند
پھند بند کرن کیاه فایده اسه
سو پس آسو مخمور و مغرور نش
سوزک قاصد ایپش افره کسیاب
بکوه هماون قلعه بسته کر
شهن سوز شنگل نه کاموس گرد
بکوه هماون بمعه فوج گے
دردن قلعه آسو وافره غله
با یران لدن نام و پیغام آس

یہ احوال کیخسرون یام بوز
سپُن کوی کوہ ہماون راون
بوتھ رستمس در آد گودرز و طوس
پس و پیش ساری سہی آور لو
تسلی کرک ساری رستمن
بمردی رستم ثنا خوان آس
تہوران خبر و آنساوک شتاب
زہیبت سپُن سرد نامرد گو
سو فغفور چین فوج ہت بانہ آد
بکوہ ہماون بصد رنج وانہ
دیان آس کاموس تہ اشکبوس
چھہ کیاہ انسہ در پہلوانی کمی
بمردی چھہ سوی فرد ہر دلیر
اچھو تہ چھہ یام ردی نہنگ
تہ بوزت سٹھاہ تنگ کاموس گو
مہِ سیتن ہمس رستمس مان جیا

با مداد تم داریاہ فوج سوز
دو منزل پکان گو تہ نزدیک واتو
سپُن شاد واین ہتھو کناے قر گوس
سپاہان ایران زمین شاد گی
کریت بستہ پیران و بیسہ ہمن
درون قلعہ رستم شیر زور
ز تشریف رستم با فراسیاب
سوزن قاصداہ پیش خاقان چین
بہ بیگار رستم لسا یانہ در آ
بہ پیران و بیسہ سپن متفق
چھہ کیا رستم و گیو گودرز و طوس
ونان آسو پیران و بیسہ ہمن
چھو شہار غرندہ درندہ شیر
تُند روی ڈیشت پیو و سوستی
دتمن لاف تم وہ تہ افسوس کھیو
سپن لتس مہربان خاقان چین

ان و بر و نہ کُن رستم پہلوان
نہ بوزت سپن طوس دلشاد گاتو
بدر بار ان رستمن شیر زور
ز فکر و غم و غصہ آزاد گے
کمر بستہ ساری پہلوان آس
یلہ زاد گو شہر ہمتند زور
سو لگز نام رستم سٹھاہ شر گو
سپاہان چلینی با مداد بنین
ہتن واریاہ پہلوان فوج سیت
ز رستم ہتن آسو دسینہ دق
بمردی گنڈ و رستمس رستمی
چھہ اتھ خوار کرمت و ہے رستمن
مہ چھم راے روزو نہ یار ای جنگ
تگو نہ منگل ڈیشتھی فارسی
کرہ رستمس رستمی زیر پا
دتن لتس سلاح و سلب گرہ زین

تمام شد حصہ سیوم شاہنامہ کشمیری از وہاب پرے

فہرست کتب تازہ کشمیری

نام کتاب	قیمت
نعوت و مناقب	
شمایل نبوی کا ترجمہ یعنی شمایل شریف کلان	۲ر
،، از حید بابا	ار
کاشر سلام بحضور خیر الانام	ار
گلشن نعت حصہ اول	۴ر
گلبن نعت حصہ دوم	۴ر
گلدستہ نعت ،، سیوم	۴ر
گلزار نعت ،، چہارم	۴ر
حدیقہ نعت ،، پنجم	۲ر
گلبن مدینہ	۲ر
اعجاز غریبہ مجموعہ معجزات حضرت نبی اکرم	۶ر
گلزار مدینہ در عشق نبی	۴ر
معجزہ مبین	ار
معراج نامہ محمود گامی	ار
معراج نامہ کلان	۸ر
شمس فقیر دعا بہار	۲ر
وفات نامہ کلان	۶ر
قصص الانبیاء	۶ر
حجۃ الاسلام	۲ر
نور نامہ	۴ر
دعای صبح	۲ر
قصہ حضرت خلیل الرحمن	۶ر
مجموعہ جنگنامہ حضرت یعنی مغازی النبی کلان	۱۲

نام کتاب	قیمت
روضۃ الشہداء	۱۲
مجموعہ مرثیہ و وفات	
شہادت حسنین بزبان کشمیری و فارسی	۴ر
شفاعت حسنین	ار
شہادت فرزندان امام مسلم	۲ر
محرم نامہ ۳ حصے	۲ر
ظفر نامہ در انتقام حسین	۶ر
گلدستہ مناقب	۸ر
گلدستہ انوار	
کرامات غوثیہ	۲ر
کرامات محبوب العالم	۲ر
کاشر سلطانی	
ازدہا بیرے نہا جن	۱۲ر
احوال الآخرت	۴ر
کاشر ترنہ دن ۶ حصے	۲ر
کلام للہ عارفہ بشرح جدا	۲ر
کلام شیخ العالم	۲ر
،، ،، نمبر ۲	۲ر
،، ،، نمبر ۳	۲ر
جواز شیخ اللہ	ار
کاشر مفتی	۴ر
کاشر نام حق	۲ر
بدایع منظوم	۱۰
کاشر ضروریات دین	ار
کاشر عقاید	ار
کاشر رسالہ کتاب	۶ر

نام کتاب	قیمت
قصہ جات و افسانے	
قصہ اصحاب کہف	ار
قصہ حضرت شمعون	۲ر
قصہ سلطان ابراہیم ادہم	۴ر
یوسف زلیخا محمود گامی	۴ر
،، ،، مسکین	۸ر
،، ،، قادری	۸ر
قصہ حضرت ایوب صابر	۳ر
قصہ تمیم انصاری	۴ر
تاریخ فقہ و حدیث در بحث مقلد و غیر مقلد	۴ر
قصہ شاہ منصور	۲ر
قصہ کلیلہ و دمنہ	۴ر
قصہ ہارون رشید	۲ر
قصہ و شنان عورت تخت	۲ر
قصہ بہرام ہشت بہشت	۴ر
قصہ زہرہ و بہرام	۴ر
قصہ بہرام گل اندام	۲ر
قصہ شاہ بہرام	۸ر
قصہ سلطان محمود غزنوی	۲ر
صوفیانہ غزلیات	
بیاض شمس فقیر نمبر ۱	۲ر
،، ،، نمبر ۲	۲ر
بیاض رحمان پنجابی	۲ر
،، رحمان ڈار	۲ر

نام کتاب	قیمت
بیاض رحیم سوپوری	۲ر
،، نعمہ صاحب	۲ر
،، احمد بٹواری	۲ر
،، محمود گامی	۲ر
ساز و سنطور	۲ر
لولہ باغ	۲ر
ترانہ احد بٹ	۲ر
غزلیات مجید میر	۲ر
،، شاہ غفور	۲ر
،، محمد وازہ	۲ر
،، حقانی	۲ر
موسیقی فارسی کشمیری ۲۸ حصے عہد بڈشاہی سے آج تک کے تمام صوفیائے کرام کے غزلیات کا مجموعہ	
نغمہ نالہ وقت سرود	صمہ
بہار گلشن کشمیر ۱ حصے	۲ر
موسیقی کشمیری ۵ حصے	۲ر
تصنیفات دلسوز کشمیری	
بہار مدنی	۲ر
ڈرامہ شیرین فرہاد	۲ر
،، لیلی و مجنون	۲ر
کلام دلسوز	۲ر
خیال دلسوز	۲ر
ترانہ گلستان کشمیر	۲ر
ڈرامہ مصطفیٰ کمال اتاترک	۲ر

نام کتاب	قیمت
تصنیفات رسول میر	
بیاض رسول میر شاہ آبادی	۲ر
،، ،، نمبر ۲	۲ر
،، ،، نمبر ۳	۲ر
تصنیفات آزاد کشمیری	
سرود آزاد	۲ر
کلام آزاد نمبر ۱	۲ر
،، نمبر ۲	۲ر
پیام آزاد نمبر ۱	۲ر
،، نمبر ۲	۲ر
تصنیفات عمہ خوجہ	
رسالہ دل	۲ر
عشقہ باغ	۲ر
کلام الفت	۲ر
پیام الفت	۲ر
ظہور گلشن	۲ر
کلام عمہ خوجہ	۲ر
سرور عشق	۲ر
جام جم	۲ر
متفرقات	
ترانہ عاشق	۲ر
کلام محمود بجواب مہجور	۲ر
بہل کور کراہ کور	۲ر

بچھاپ غلام محمد نور محمد

ماشاءاللہ لا قوۃ الا باللہ

کتاب ھٰذا

موسوم بہ

شاہنامہ

بزبانِ کشمیری حصہ چہارم

مصنّفہ فردوسی کشمیر عبد الوہاب پرے ساکن موضع ہاجن

مصنف سلطانی کشمیری - دیوان وہاب وغیرہ

حسب فرمایش

غلام محمّد نور محمّد تاجرانِ کتب

مہاراج گنج بازار سرینگر کشمیر

در مطبع دین محمدی لاہور طبع کرا کر نور محمد تاجر کتب سرینگر سے شائع کیا۔

کاتب منشی مہدی امیر بخش کبال محلہ

بسم الله الرحمن الرحیم

شاهنامه حصّهٔ چهارم

سپین لښ مهربان خاقانِ چین
دلیران توران باآهنګِ جنګ
دوه شي فوج باهم سپین روبرو
ګرزان بوق خرمهره ته کوس درای
ګوډي زلشکرګه چین دراو
تولن سنګِ خارا بمانند ګرد
بمردي کړک نیزه بازي بهم
تلګ ګرزه مائل به پیکار ګے
نګر ضرب لښ ګوسنه کارګر
بکینه روهامس دِتن ګرزه ډب
تي زخمه روهام رنجور ګو
کجار ستم ګیو ګو درزو طوس
ونښ يي سوئي فوج تراډن چلو
سوته دراو ښندره چهوي آرزو
بهرسوي وائين هتوک ناي ګوس
بشدت کړک ګرم بازار تیر
دِتن تیر رسینهٔ اشکبوس
فلک با ملک ګفت برزال پیر
ته ډلیښت سپین خسته خاقان چین

دِتن ګلښ سلاح وسلیب ګرنته زین
صبح ظلوته باهم سپین کینه خواه
بمیدان سپاه مارپیکار جو
کړک صفه تیدي باآئین جنګ
کمیس اشک بوسه ډیان آهن ناو
کمیس روبرو هام جنګي سوار
کړک وارباه تمه کتازي بهم
بګرزه سپین ګرم بازار حرب
چهپاوُن بوته دوله ټهاون سپر
زګرزه اتن ډشیر جنګي ستوه
زمیدان هزیمت کښتن دور ګو
به پیکار بیژنِ بناورد ګاه
دوان تیز رستم به پیکار ګو
اَتي روز صحبت اکوي سات کر
سپین روبرو رستم اشکبوس
کمان زوره خاپن ډکښ له چین
سپین ازتب وتاب پن آبنوس
سپین اشکبوس دلاو هلاک

بخامي کمربسته ازنام وننګ
ډلوک دادمردي بناورد ګاه
وزان آسونا کوس ته کره ناے
مربع رڈوک عرصه میدان تنګ
ګرن حمله ته دَله اندر نبرد
سپین تبز اماده کارزار
زنیزه دوشي دست برداره ګے
روهامن زګرزه تمښ لاي ضرب
فرن سوي ناور دروئي غضب
لګس زحم تراوُن قدم سوي کوه
خروشیده درحربګاه اشکبوس
بمردانګي زنده ټهاون نه کاله
کرن کمیک اے ترک پیکار جه
غنیمت چه فرصت ملاقات کر
تلګ سخت درحربګاه دار وګیر
بکینه دتن مشت برپشت زین
قضا با قدر کړو تعریف تیر
بغلطیده در قرطهٔ خون وخاک
بمردي رستم ګړن آفرین

دپُن پُنہ چھو گفتار پیران وزیر
بہ پیگار تیز د اَمِس ہم نبرد
زِ شمشیرِ ایران سٹھاہ لوک مُود
نہ زندہ ترا وتھن مال و اسباب ژٕل
شُرِ چین زیر گلیم سیاہ
کھیست بر سبز لقرہ رہوار گو
ژلِت سر بسر فوج خاقان چین
جمع کردہ بیا ایرانیان
لدُن سُن نہ رُپ وار پاہ اونہ ڈبر
ببہ لس شہِ چینو ہی فیل و تاج
کرُن مال داخل بدر بارشاہ
دف بربط و چنگ سحر نگ اود
لدُن خلعت و تاج از بیشمار
بگو در زہم بیژن و گستہم
زری پارچہ ساری افسرن
فرامرز سوژن بتوران باز
گذارش لدان آسو پیران وزیر
کہ ہے حیف آن خسرو نازنین
اِتھ بُزنِ ڈنتھ کُن افسر و اہلکار
بشاہی ژہ چھوک فرفرماندہی
چھکم بارزاتھ نہ بیم کارزار
کرد اَمِس بایرانیان برہمی
دِتن سینہ پانہ سیتھ کینہ خواہ

چھو گرد زمان رستم شیر گیر
کروک چینین ہر طرف دار و گیر
قلیلاہ ژٕ تورانیان زندہ رُود
انک مال تاراج توران و چین
وچھِن چشمہ از تلخی تو تباہ
کمر لبنہ و نفور رستم شیر زور
رٹک ورحد راہِ توران زمین
زرہ خود و شمشیرہ انبار ہا
بدر بار کیخسرو نامدار
فرامرز ہیت بایران گو
بشادی سیتھ گرم بازار شاہ
فرامرز شاہن سرافراز کرِ
لبسر لشکر و افسر و اہلکار
لطوس و فریبرز و گیو و رہام
خزینہ سپاہنتہ سرلشکرن
سپاہان توران بصد اضطراب
زمر وی آن رستم شیر گیر
سو در جنگ دشمن گران آسو کیاہ
کرد مصلحت چارہٕ کارزار
انیت پور ناحق سپاہان چین
چھ مے خوار و مخمور اندر خمار
گران آسو اندیشہ افراسیاب
زبر ناچیہ منگنا دن سپاہ
اتھ ارخنتن شارہ فولاد دند

چھونہ کانھتہ در فوج من شیر مرد
سٹھاہ موونہ وار پاہ گے اسیر
سٹھاہ نامور پہلوان زادہ گل
زر و مال اسباب نہ گِژنہ زین
زہ آواز قمری اسو بیدار گو
متن ژھانڈنے فوج سوزِن ژلور
زر و مال و اسباب تورانیان
زر و سیم و گوہر بخروار ہا
در و گوہر و جوہر و عود و عاج
بسامانہ با شوکت و شان گو
سیتھ محفل سوز و ساز و سرود
در گنج گنجینہ ہم باز کرُ
سٹھاہ مال و دولت لدُن رستمس
لدُن بخچہ یا تھن سٹھاہ سیم خام
بمعہ مال و اسباب سامانہ ساز
ژلان واتِ ہم پیش افراسیاب
دوان آسو از بہر خاقان چین
کہ ہے حیف ہے حیف افسوس آہ
کرو کیا زہ در جنگ پہلو تہی
چھہ نامردیم نازک و نازنین
چھہ کیاہ اَسِہ در پہلوانی کمی
زکینہ کرم تارِ ایران خراب
بہر ملک یاری فِرن اندہ وند

آمدن افراسیاب بمعہ فوج

سٹھاہ فوج ہنت دراو افراسیاب
بتوران کرُن داروگیراہ ژلوپر
قلایاہ سرِ کوہِ مسطور آسو
بہ پیگار آمادہ گو فوج ہنت
گرُدک خوار آوارہ سارُوی حصار
بتوران کدُک بیشتر بار گی
شہن شاہِ توران زمین فوُج ہنت
دوشی زن رضا بر قضا شاد دل
منفرر کرک جاے بناور گاہ
نتہ نان اندر بغل دایہ بھتاو
سکندر کھسنت دراو ابلق گوڑس
تلُن افسران جنگوی اضطراب
کرُن وارہ پیگار کوی چوُن وچند
پئے خونِ ایرانیان کینہ خواہ
ز ایرانیان گیو جنگی سوار
کرُن گیو بستہ بخمِ کمند
دوشی گگے بہ پیگار فولاد وند
اِکی تھاوہ دوُن زنِ آب وتاب
رٹن بیژن و گیو گر دو رہام
سٹھاہ نشاد گو پادشاہِ ختن
دڑن مو بیژن تہ گیو ورہام
پئے جنگ گو تنگ چارت بفور

بہ پیگار ہنت تیغ و تیر و طناب
دو منزل بکان سوی توران آتِن
قلا دار نت گردِ کافور آسو
ازان فوج کا زشاہ نہ کس زندہ رودُ
تلگ بر ہوازن سو گردِ غبار
کرک وار بایہ شہر خوار و خراب
بونغہ آوُ ہر سو کرن بستہ وت
بمیدان یوزت رٹنگ جاہی جنگ
زخوف طلایہ پیچن بستہ راہ
دوشی فوج رآتس بارام آتس
بہ تنگی کران لار زنگی شترِ حس
کرُن پانہ سامانہ کوی انتظام
بجنگ آوری دراو فولاد وند
بہ پیگار لگو گار نی ہم نبرد
سپٹن رو بہ آمادہ کارزار
بامداد گو بیژن نیکنام
دوشی آتس ہنت تیغ و تیر و کمند
ببازوی خودہم اشارہ کردن
اِکی حملہ ہم کر نہ زخمی تمام
تہ دلیشت سو گو ورزلاران گو
ہمیسہ دشمن خونکوی انتقام
بمروانگی سوئے فولاد وند

وزین سوی دبان رستم شیرزور
قلاہا و تعمیر لوران آتس
نمی رستمس رٹلنہ در بیش وت
سو کافور آخر ز کافور موُد
بجو نخوارگی دراہی بیکبارگی
بکیبنہ زبا تخت افراسیاب
دوشی فوج ہر سو پسین مستقل
ہوا بستہ گو جانور آئے تنگ
زری باف کاوُن پکھ رتھا یہ تھاو
بسوئی خیال خودی خام آتس
خبر دراو از خیمہ افراسیاب
دِتن باگرت فوجداران تمام
کمر بستہ سوی گو نباورد گاہ
پس شور وغوغا بمیدان گرد
بمروانگی شاہِ فولاد وند
پتے بیژنس گو لاران رہام
دو پور لٹو سواک زُن بخم طناب
طنابن دوشن پارہ پارہ کردن
بغلطید در حربگاہ ہر سہ تن
نتہ رستمس پان ماران گو
سٹھاہ تنگ گو رستم شیرزور
کرُن حملہ تہ تیز لاین کمند

سو ہوا یہ زیرِ سپہر تھا یہ رُود
سو گور ستمس گرزہ ہٹ کینہ سان
مگر ہم سرِ زین آئن قرار
دیگر بار ہم حملہ کرو بید ریغ
نکھ آولس پادشاہِ ختن
کری ملج درسیستان للہ وانِ
ڑہ مارِت بیہ میانِ گستہن وست
کرو فوت وَنِ کیاہ چھ زیادہ کتھ
لڈک یدائن پانہ افراسیاب
مَتہ کر ڑہ تندی چو دیوانہ گی
دیاپان تیز گو پادشاہے ختن
ڑہ نِن دور لشکر زناور دگاہ
بجو بادو شی زیرِ خنجر مرد
نگہ ہم بہ فولاد تھاوُن ونت
ٹکان مار زان تیھونہ یارِی دُشی
تیھر وٹھ بمیدان دوشی شیر زور
ڑنگ سینہ باہم ڑنگ یاوِ وکف
تلُن رستمن تھد سو بالاے سر
چو مردہ دماغی لفس کرِ نہ بند
گیس رہ اے پانے چھوٹن ہود مت
کرون دور تہ پرِ نہ حمد و ثناہ
زنبن دور ہم پیش افراسیاب
نتی آسو سنبرت سپاہ کینہ سان
سٹھاہ لوک مارن لشمشیر کین

بدستور قایم سو تنت جایہ رُود
ونُن گرزہ دَج شتس سور گو
گموت آسو بیہوش بے اختیار
ولیکن تمس گو نہ کاری سو ضرب
زشیر افکنی دُبہِ چھو کنا لونَن
دلیس رستمن بازِ اے پہلوان
بتورانیان دانتاوی شکست
مہ سبتن رٹہ کیاہ جنگ کشتی کرک
بناور دگہ تھاو بورِنت حساب
انان آسو تس حیلہ بہر جنگ
بمیدان ائن شاہِ توران وطن
پنہ سوزہ ہَن بہرِ امداد کاتھ
بہ وعدہ سہتھن پانہ منظور کرو
بہ کت تھاوسہ سنگِ سنلیس کھنت
ونیت یُی زناور دگہ دور گے
تیاور دگردش کرک اورہ یور
بہروی و مردانگی کرکھ ڑہ ہل
بکینہ دتُن دور دارِنت تیھر
تمیس نکھ گو رستم شیر زور
چھو نہ کنھنہ باقی امس رہود ہمت
تمس نش رستم سٹھاہ دور ڑلو
پراگندہ دلخستہ گوہٹ خراب
تمس واریاہ ڑک لاران آسِ

سپن پام خالی تمس رلسیمان
تہمتن جگر خستہ رنجور گو
بہ پہلوی رستم وتن ضربِ تیغ
حسہ بیت رسہ رُود دبِر جاے حرب
تیھر وستہ کشتی کرد پانہ وان
مہ کرمت ڑہ ہی مارہ کیتاہ جوان
چھو لکھموت تہند موت میانی اتھہ
تحق چال چالاک چستی کرک
بہردی دمو دادِ مردانگی
زگرزہ تمس بوِنہ یارائے جنگ
دلس رستمن اَس ڑہ کشتی کرد
بہ زانونہِ اَس پانہ وانی کرد
زناور دگہ فوج ہم دور کرُ
بجستی تیھر پام رستم پئی
درونی سٹھاہ شاد مسرور گے
بکینہ کرک اک اکس زورہ ہتھف
سپن تابرالو دوشی مڑہ تَل
بحیلہ گری تسارہ فولاد وند
کرن تیز دستی فرِن اورہ یور
چھو مردس اذا وتساون گناہ
بیکیار شاہِ ختن جلد ڑلو
پتی آولس رستم پہلوان
بہر سو کران تبر یاران آسِ
کران آسولس آسمان آفرین

رنگہٕ تراو زر بافتن آب نیل
شبانہٕ رٹن پیش راہ وطن
زر و مال و اسباب تراوِن سو زٕلُ
کروک جمع اسباب تورانیان
بتقسیم دتو مال و زر رستمن
دتُن باگرت مال و اسباب شاہ
ارّان بہر آن خسرو نامدار
بمعہ مال و اسباب تورانن گو
بایران وار دِتُن پیش شاہ
چھر بان بہر پہلوان زیادہ گو
دلس پادشاہن انگ فوجدار
فرامرز طوس و فریبرز شاہ
کرُن تم چراغانہٕ کوی انتظام
زخون سپاہ ژس ہناہ سرد گو
تہٕ وَن قصہٕ دیواکوان وَن
یہ سمسار بالکل چھو پایدار
نگہبان اسپان سپُت دادخواہ
بجنگل چھو باران گوُرن گورخر
سٹھاہ موُدتہٕ کینہہ چھہ سمار لنگ
بردی گورس پوشہٕ گورخر
بظاہر یہ آسہ کانہہ جانور
ہمن لنشہ کرُن حال چوپان بیان
چھو اکوان جادوگر او شیرِ نر
تہٕ گرشہ پانہ ہمراہ این گلہ بان

شہِ زنگیان ہیوٹ لشت پیل
پراگندہ گو شاہِ افراسیاب
نِھُن رستمس ملکِ میدان موکلُ
سپُن وار بارہ لوتہٕ نی لوٹہٕ مال
بہر نامداران بنجر دار ہن
عجایب نہٕ رن یم مولُ چیز آس
گورِن فاطرن اوٹنی بیشمار
بتوران سوگو در زگیو ورنام
انن مال و اسباب دربار گاہ
دِتُن دولت و مالُ اموال لس
دھو غوجسی کو نشر کالاہ قرار
شہن ساری بخشنگ گوُرنہ زین
سپُن شاہ کیخسرو نیکنام
وناو لو درین قصہ تعجیل کر
سوُ تفسیر بارہ روُی تہجر بیان
چھو لکھومُت سو کیخسرو نامور
بدربار حاضر کرُگ پیش شاہ
بوان شیراز زیرہ دامان کوہ
انِن تنگ اسپان دو ہی جنگ
چھو درختیا نہٕ زیادہ بکزور گوز
زٕہ حس کرتہ ماربار گورس گورخر
نتو دیو بظاہر چھہ جادوگری
کران آستو سوُ ہی صورت گورخر
زٕہ یُدُ درین کار تکلیف گھو

بمعہ فوج ہنٕ زٕلُ شاہِ ختن
زرہبینت ٹھون پایہ اندر رکاب
دو بدہ بہر سوی ایرانیان
زر و سیم زیور جواہر تہ لال
بدولت کرِن غرق ساری سپاہ
بہرسو بانبار بانیرہ آسن
کنوہی زُن سورٕستم باریان گو
ٹھون بافرامرز فایق تمام
سٹھاہ پادشاہ خوش تہٕ دلشاد گو
کرن مہربانی باموال لس
انگ بٕرن وگیو فوج سپاہ
زر و مال و اسباب لعل و نگین
مفصل بتوران ناوُرد گو
چھو کیاہ چارہ پانے ٹھوٗت دردسر
چھو نہٕ کینسہ بٕ دورسی اعتبار
بہت آ و دلشاد رخت زر
دپُن خلہ ساری سپن مختصر
چھو آسان گورن اندر رات دوہ
دلس پادشاہن چھو دستور کر
گرس لنشہ گورس چھو نہٕ دستِ زور
نہٕ لوزن شہن آنِ تنجیم دان
سو حُن آسہ یا آسہ دیو و پری
شہن رستمس دپو کہ اے پہلوان
بشرطِ ضرورت آسہ نامہ لکھ

بمردانگی رستم شیر زور
پس از مدتے دات در کوہسار
سوئی گور آہستہ لاین کمند
بتعجیل کڈ رستمن تیغ کین
بجادو کران رنگہ رنگہ نواہ
گہے دورہت آو لسٗ گور خر
اٹھ تنگ رستم بجادو گری
زاکوان رستم سٹھاہ آو تنگ
نہ کھن نہ چن لسٗ نہ آرام خواب
بجلدی از آن منزلہ دور گو
سو گو مست و مدہوش در خواب باز
بر نزدیک فرشِ پہلوان آو
بچنگال کرگس کو کر پوٗت زان
زخوابِ گران بام بیدار گو
دیوم وَنِ ژٕ کتہ جایہ تھاون گرٕ ہک
چھہ کیاہ چانِ مرضی رہ بادم حساب
دلس پدٕ بو خشکس یہ تراوم در آب
پٕنٕ چارٕ ژھانڈن زخشک و تری
تہ بوزِت تُلِت نیون بر آسمان
بکوہسار گو دیو خانہ خراب
بمردی نہنگس تُلن گیرودار
کرٕن صرف دریا دِچھ رات دوٕ
بجنگل وچھن گور نہ فاطر بلیہ
سو گور گلہ سارٕ دی بتاراج لین

کڈن بار گی تم بہ بیگار گور
بلے وچھو نہ اندر گلہ گور خر
سپُن غیب از رسیمان گو نہ بند
دیان پان لاین تمس ضرب تیغ
گہے پیادہ گہ رود اندر ہوا
گہے تن نہ گاہے سو مستور گو
تھسٕ آفتس آدمی کیاہ کری
پراکندہ گومُت جگر خستہ آسو
سٹھاہ تنگ گو خستہ خاطر خراب
بخلوت سپُن بام آرام گیر
بآرام گاہ آسو نزادِت دراز
سو رستم تولِت نیون اندر ہوا
نتہ کاوسی در دہان توت زن
دلیس دیو اکوان انجام کار
کرے تی بہ کنیراہ ژٕہ پانے پرٕ ژھک
تہ بوزِت بدِل رستمن کرنہ رائے
دلس آب تراوم ہہ اندر خراب
دپن لسٗ ژٕہ تراوم ہہ بالای کوہ
بدریا تہ ہیون سارٕ بیانہ سان
ز دریا تمس آو لاران نہنگ
بہمت لمان آسو سوئے کنار
پکان دراو در جنگل و کوہسار
دیو ہس چھو افراسیاب ن گلہ
تھن لوز سو زن تمس خو چدار

بہ بیگار محنت کرن اختیار
نکھن رسیمان گوس نزدیک تر
بیہ گوس ظاہر سو دیو لعین
سو اندر زمان غیب گو بید ریغ
گہے دیو لاگن گہے جانور
گہے روبہ گاہے ژلان دور گو
سٹھاہ کال آسک شب روز جنگ
رٕ روز و ستادہ کمر بستہ آسو
نہ بے خواب خورد فاقہ رنجور گو
ہمہ خود و خفتان و شمشیر و تیر
بکینہ پتے دیو اکوان آو
بہ پنجہ سو ژٕلِن آسو لسٗ اک جواہ
تہمتن سٹھاہ خوار لاچار گو
ہچھان آسٕ دیون ہندی کارزار
بکوہسار تراوت نتہ غرقِ آب
چھو کیاہ چارٕ پھِراونے ونِ خدائے
چھو بر عکس کردار دیو و پری
بخاطر مہ چھوم خشکہ کوی آرزو
سو اندر سمندر کرٕن غرق آب
کرٕن سوی بیکضرب شمشیر تنگ
دیان وانو نزدیک دامانِ کوہ
نہ خواب و نہ آرام صبر و قرار
بیک حملہ چوپان کرٕن غرق خون
بہ بیگار لسٗ لشکرِ بے شمار

گلہ دو رتھاوت کنوی فیورتپ
بہر سوے خالی کرن گوُرنہ زین
بغارت اپن چار پیل سیاہ
زمیدان آن زور مغرور گیے
پکان روز و شب در بیابان گو
کمر بستہ گو پانہ رخشس سوار
سو در مسکن دیوا کوان گو
ز بالاؤ سِت زن سو کوہ پارہ آو
بہ بیگار من ڈُنہ چھو بیارزہ ہن
ئی گرزہ نہ تیغ و تیر و طناب
حیا کر اگر چھوی زہ در کارِ جان
مہ چھوم چانہ دیدارہ کوی آرزو
تماشا لشمشیر بازی کرو
دیواک اکس نشہ کا نرھاہ چھو
تھوی دیوا کوان سیُن روبہ لتش
سہس کیاہ اپئی تبال اندر خیال
گیے خنجر وگہ بشمشیر و تیر
سیُن مست و مغرور از خیر و شر
باکوان آہستہ لاین کمند
بیک ضرب نیزہ سوترادن تہجر
بشمشیر دیون کرُن حسب حال
بخو تمسندی دیو خناس زلُ
لتسُند گلہ در شہرِ ایران نیون
دتن رستمس مال و اسباب و دیار

بجنگ آوری تیر و شمشیر ہت
زتورانیان بستہ از کارزار
زر و مال اسباب تہ کیمیا
بغضہ خندگی رستم پہلوان
سوئے مسکن دیوا کوان گو
باریان لدُن مال و زر گرُتہ فیل
بہ بیگار تہا پہلوان گو
کرن کر بک اے رستم شیر جنگ
نہ اورد گہ راوری رانِ دن
لڑی نہ کڈی جان از دست زور
مہ کر جنگ ناخوش مہ تنگ آن
مہ نشہ بیازنی مہ پوشیدہ روز
نہ اورد گہ نیزہ بازی کرو
کرو آز مالش بہ تیر و طناب
زبان آسور ستم تمس پیش و پس
بخندہ تمس از مالش کران
گیے دہ برن کہ ببازو بگیر
بصد ہوش کرُو رستمن پیچ و تاب
بمردی کرُن لتس کمر بند بند
دو پارہ کرِت تم ترادن ڈولہ
گڈن لتس زن و بچہ آل و عیال
کرُن تم جن و دیو ساری فنا
بغضہ اک انداختہ سر نگون
بکثرت جمع اہل ایران گے

بیک حملہ مارن بشمشیر کین
بخاری اپن زہ بجی نامدار
تہ خوردہ کینہ رُود و تہ دور گے
اپنُ گلہ نہ چار پیل و مال
لبن رخش از جنگل و کوہسار
لکھون نام و پیغام ساری دلیل
چو فیل و مال و دلو ببسیارہ آو
زندے اگ از چنگ جنگِ نہنگ
بصد کینہ مارت برنج و عذاب
بو ناوے نہ تھاوے تمّای گور
دلیس رستمن چھو سہ بیگار جو
مقابل مہ نش دید بادید روز
ہنِ زوراس ادُرہ پورہ و چھو
لبس انگہ کرو عیش و رات بخواب
ببازی گنداں زن سہس نشاط سیت ل
گیے از سنان گہ بگرزہ گران
سوا کوان ببازی کرُن بیخبر
کرن پیچ در پیچ پیچ طناب
بکیتہ تلن گرزہ گاد سر
تلُن بر سر نیزہ تمُسند کلہ
لتسُند فوج ساری بہ بیگار گل
ہزاری کرن حمد کبیاہ ثنا
سہن شاد کیخسرو نامدار
وچھن آن سر دیو حیران گے

ازان حول لاحول داراہ پروک
نہایت ہمتس مہربانی کرن
دران معرکہ عرض کرو رستمن
بجاہ و حشم دراو سوئی وطن
بجاہ و حشم ژاو در سیستان
نخچیر از صبح تا شام آسو
بمردی بیژن دمی داد بو

ستھاہ آفرین پہلوانس کروک
بشادی سرود ادہ گژک چند روز
ہتون رخصت از پادشاہ رستمن
بسبت نس شاہِ جہان پانہ دراو
پتھ فوج ہنز رستم پہلوان
چھو کیاہ طول ون قصہ گو مختصر
سنزہ تہ گرگین آنے یاد بو
چھوے قصہ یوزن ہناہ تا آن

شہن زیادہ لسق زر فشانی کرن
سیٹھن گرم ہنگامہ ساز و سوز
بدل کرنہ ہم آرزوئی وطن
لسا نانہ باد شاہانہ دراو
شب و روز در عیش و آرام آسو
ونی قصہ بیژن شیر نر
یہ ہیڈ داستانا نہایت چھو جان

رفتن بیژن در شہر ارمن برائے جنگ گرگساران

دپان شاہِ ایران بدربار آسو
بزاری گران داد و بیداد آے
کرک عرض اے خسروِ سرافراز
نہ تھاوک زراعت نہ کل کشت زار
نہ تھاوک اسہ کینہہ آب و علف
دمواس بدستور باج و خراج
تہ لوزن سو کیخسرو نامدار
چھ اس پہلوان ایت چانی نثار
باٗمین گرتھ ہر سپگار بو
بخامی ژہ شوخی مہ کر زینہار
دلیس بیژنن زور چھی سیلاب
وچھان یم کوکر یوت پانے ہیجان
عجائب چھ کیاہ کارزاری گراز
خزانہ دتون قفلوی سان لسق

بہت فارغ از جنگ و پیکار آسو
تلک شور و غوغا کرک حال حال
سیٹھمت در شہر ارمن گراز
گوڈنی ہتوک باغنی میوہ کھیت
کروک مال و اموال ساروی تلف
وگرنہ ادہ ملک تراوِت ژلو
سپن پانہ ہر گرازان تیار
چھ پرورہ دہ اسن ہر پیکار جنگ
گرازان بد خو کرک خوار لو
ژہ چھوک کار نا آزمودہ جوان
چھوز درس تشنہ کوہ قائل جواب
بواز صحبت رستم پیلتن
باقبال کیخسرو افسراز
بمردانگی ہنز سوار نشاد گو

رئیسان از من لفریاد آے
انک تنگ عالم ونک حسب حال
چھ ہم سانہ بدوارپاہ بیشمار
ہوِل ته گل برگ کھے تنیجہ ہنت
کرے پادشاہ سانہ دادک علاج
نجش کیارہ در رنج و محنت گو
دلیس بیژنن اے شیر نامدار
مگر اس چھ شرمندہ از نام و ننگ
دلوس گیوتی چھو بینہ جنگک ژہ یار
بجنگ آوری چھو بینہ تاب و تان
زمینس کوکر نیچہ سیتن تچھون
ژہ دیوری کڈہ زہرہ امرمن
سیٹھن شاہِ ایران سرادوار لسق
رمتس سبت گرگین دمیلاو گو

دو منزل دو دیدہ پکاں داو زن
پکاں دات بر کوہسار گراز
اکھاہ بیژنس ردیہ لگو شیر زن
کرن لتس اکے ضربہ سینتن زہ اڈا
سو گرگین تماشا و چھاں دورہ آسو
گراراں بدخوی مارن ژپور
بفتح و ظفر بیژن شیر دل
گراں عیش و آرام سبیرو شکار
تی دپوسہ باغاہ چھو خلد برین
لبیرت فرشتہ بصورت چھیچور
چھوتن باغسی زنگہ زنگہ فراہ
بلوری گنڈت چار دیوار تنت
منزہ لیوان ژنزہ نہ دابہ ہت
مٹی جام ساز ونی و چنگ و رود
منزہ چھہ درباغ آمتر بنار
دراں باغ چھس حورہ زن پارپار
سو بر حسن نادیدہ دیوانہ گو
بدربار نہ روی ایستادہ رود
دگر سوی بیژن گرفتار گو
گرہ گرہ تی دام عشقن قوی
بیکدم نمی بونہ آرام نہ خواب
دو شنی آتس بیہوش بے اختیار
منزرس کنیزاہ پچن یار آتس
بخلوت انجو بیژن شیر زور

سو گرگین پارس پنہ کاوزن
گراں جنگی رٹن سخت تنگ
دو پارہ کرن لتس زرہ ہیرہ بن
بیرداتگی کرنہ تم تزکتاز
بہت دور از حر بگاہ زورہ آسو
ہر سوی تنت غنگلس ونوبہ نار
بہ نخچیر جنگل سپن مشتغل
بنش سیت گرگین بدخوی آسو
چھو نزدیک بیت کوہسارس قرین
بجنگل تی باغ کرمت تیار
ہن جاے بنگالہ عالی وضاہ
ہر سال تنت باغسی میلہ اک
دسہ نازنین خاصہ ہمسایہ ہت
دلیس سالگنو از چھو میلس مقام
چھو درباغ ازسوز وسطور وساز
گرفتار گو بیژن نہ پہلوان
دراں باغ دیوانہ زن پانہ گو
منزن دچھن بیژن روی یام
دو شن خارہ اندر جگر پارہ گو
ولیکن دو شنی نقش دیوار زن
دو شنی دل پراگندہ در پیچ و تاب
دو نوے بیکفطرہ بیہوش گے
سہ لتن دارہ دانفت درین کارہ اس
سپن اک اکس دشنیھی ہر دو دست

سٹھاہ کال از راہ دور و دراز
بگہ زور ستان تیغ و تبرو کمند
زٹن لتس بیک ضرب شمشیر یڈ
سپن خوار واوارہ ساے گراز
بجنگ آوری بیژن شیر زور
تمو وارہ ہت پور راہ قرار
دچھاں آسو گلشن نہ باغ و بہار
دروتی تمتس کینہ در سینہ آسو
منزہ نہ افراسیابن چھ کور
چھ سنبل نہ بے خار گل لالہ زار
سٹھا چشمہ نہ حوض فوارتنت
مقرر چھوتنت میلہ سی و بلہ اک
چھو آساں لتس سیت ساز و سرود
چھو درباغ از میلہ کوی انتظام
سٹھا نازنینہ تمتس زار زار
تمتس بلبل باغ گوزو تہ جان
وچھین ہر طرف سوز و ساز و سرود
بعینہ سپن لتس قیامت قیام
سپن اک اکس دو نوے فدوی
پراگندہ وخستہ بیمار زن
دو شن رود نہ دانہ صبر و قرار
وداں مست و مدہوش دیوانہ گے
تی کرنہ ہمت تمس اورہ یور
زنگ لوسہ باہم رٹک پاو دست

گراہ ہم سپین مست بوسہ کنار
گراہ ہر دو مشتاق دیدار آتس
گراہ سینہ بر سینہ گراہ لب بلب
بخلوت شب و روز آسپی ہین
دراں باغ بیژن بہت آسو شاد
سو بیہوش نہ داروی بیہوش گو
سو بیہوش اندر عماری زر
شمع روی تی سیت پروانہ نیون
سو از کردہ خویش پشیمان آسو
دواں نالہ از بہر گرگین زیاد
سو اندر حرمخانہ دلگیر آسو
منژہ سہاہ خوب شنخوی آتس
شب و روز خلوت ہم آغوش تم
سو اندر حرمخانہ تا سال آسو
سپاہ ہنت زہ اندر حرمخانہ گرشہ
تہون پہرہ ہر سو بایوان شاہ
وچھون در حرمخانہ سنطور و ساز
وچھان آسوشتہ لوت سیب انار
نہ گرزہ نہ شمشیر نے تیر لتس
سو ہت منشت استادہ رودس بدر
بوگیون بچہ بیژن گر وچھوس
منہ لاگ ناحق زہ خونخوار ہن
بوپانے بمی پیش افراسیاب
زکینہ بمتش سینہ آسوس درزن

گراہ خستہ دل ہر دو بے اختیار
گراہ عشقہ کی شیشہ پیالہ بران
گراہ مست در خواب پرناو تب
سو گرگین زلی گورتہ اسباب ہینت
نہ لتش زین تہ گورتہ گرگین باد
منژہ سپین سوئی توران تیار
بتوران اش محلہ خوالش اندر
سو از خواب خوش تام بیدار گو
جگر خستہ بالکل پریشان آسو
نہ گرگین نے گرتہ اسباب لتش
گرفتار بے بند زنجیر آسو
سو از باد ایران کوتاہ پشان
بعشرت کران باد ہانوش تم
وپان باگہاں اس سرس فاش گو
بہر خانہ کر جستجو پانہ اذھ
چہ دیوانہ اندر حرمخانہ زاد
زہت ناز نینہ کران نغمہ ساز
کرک کریک کرشیوزن کینہ سان
نہ اسپ و سلاح ونہ تدبیر لتش
کران کریک کرشیوزس ہوش کر
بمردانگی در جہان فرد چھوس
کرت مارہ اندر خنجر انگون
بوپانے ونہ پادشاہس جواب
بحیلہ زکف بیژن لتش وستہ نیون

گراہ اک کیں کن گرفتار آتس
گراہ زہالہ در باغ ڈالہ نیوان
بدینگونہ در باغ کیثرن دوہمن
ہثرن سوی ایران تحی بیش دت
دوبہ اکہ ناگہ سو خاموش گو
ہنتون سیت پالنگ پوشیدہ یار
سو پوشیدہ اندر حرمخانہ نیون
پریشان پراگندہ آزردہ گو
پوان یام لتش گورتہ اسباب یاو
نہ غمخوار کانھ لتش نہ کانھ دادرس
ولیکن بمتش یار دلجوی آتس
مگر عشقہ کی شوق آسوس منشان
سہاہ کاں بیژن در آنحال آسو
بہ گرشیوز از شاہ تو باتش گو
توی دراو کرشیوز کینہ خواہ
سو اسباب آہت پانہ در خانہ زاد
منژہ وچھن بیژن لتش ہم کنار
پراگندہ گو بیژن پہلوان
گرزان بے سلاح آو چون شیر نہ
چھوئے جان در کار خاموش کہ
نہ کر زیادہ تیز بربیگار ہش
گرتھک تیرہ دل ابر سیل بخون
بیاری گرش و بدہ گو شمشیر خون
گرنت بستہ و لخستہ لب تشنہ لب

بجواری اتھ پیش افراسیاب
سپن پادشاہ یتھ ہٹھن کینہ خواہ
چھو ظاہر ہہند نسل اصل حرام
بو چھوس آمنوی بہر جنگ گراز
وچھیم خاصہ جایہ مہ رجوی آب
بو الو ہس بافسون جادوگری
بو چون صید در دست صیاد چھوس
کہ اے بخت برگشتہ روزگار
و نال چھوک سخنہای دیوانگی
بشمشیر ہندی کرتھ ریزہ ریز
سمگ لتھ بدروازہ پیران وزیر
خبردار چھوی نچولتہ مارہ ہن
سو دستور دانا بدر پادشاہ
اگر مارہ ہن خون رور یاہ گژھت
زندہ زال ہم گیو گودرز چھوی
توی فتنہ تم زہانڈ نے پرانو کین
کرون قید در چاہ تاریک و تنگ
شب و روز در نالہ و زار آسو
رٹھ بر سر چاہ زندان بار
امان لقمہ زہانڈت زیادار کوی
پراگندہ بیژن بزندان چاہ
دپان والو کوتاہ دان زار زار
سو افراسیاب منتد اتھ پیش گیو
زہ تمسند سرن گیتھ پاٹھن تنو

برہنہ سراپا بحال خراب
بہ تندی دپن بیژنس کینہ سان
کرک ضایع تورانکوی ننگ و نام
گرازن ہنر بیٹ دشمن آس بو
دیتم ڈیرہ از بہر آرام و خواب
مہ کینہ چھو منہ معلوم تا چند گاہ
گرفتار از جور و بیداد چھوس
بزنجیر آہن گرفتار چھوک
نہ روزی بہ مردی و مردانگی
سو بدخو سپن بیژنس کینہ خواہ
دلیس تم نت گژھ تھاون اسیر
صبر کرزہ نچھونہ کرک اضطراب
شہنس بہر بیژن سپن عذر خواہ
زہ خون سیاوش منتہ تازہ کر
زہ کرسوش تم کوہ البرز چھی
شہن بوز تدبیر دانا وزیر
سو محکم کرن بستہ از خارہ سنگ
منیژہ شہن از حرم دور کرِ
شب و روز در رنج محنت قرار
بہر حیلہ سازی نیرنگ و رنگ
زبندگران خود سو گومت تباہ
کرن منیژہ بیژن باربان موود
تلگ شور محشر زگریہ بخر بو
سو بیچار گو یا بدنت کینسہ مور

سو استادہ حاضر کروک پیش شاہ
بیکضرب گو دن رٹش سینہ ساق
دلیس پترن اے شہ سرافراز
شکار افکنان سیر سی دراس بو
خبر چھمیہ کس آسو دیو و پری
بو کم الو لس در شبستان شاہ
دلیس پادشاہن کہ اے نابکار
ازین کار دارس سزاوار چھوک
کرن حکم کرشیو زس نن بہ تیز
بجواری کدت نیدن از بارگاہ
بجز حکم دارس بیہ کھارہ ہن
فرن از کینۂ افراسیاب
دپن پادشاہس بہ تھاون رٹت
چھو بدبب امیس رستم شیر نر
نہ تھاون بہ شاہی نہ توران و چین
زہنت غلہ گردن سو تھاون اسیر
بزندان بیژن گرفتار آسو
بآزار تم خوار و رنجور گر
کران آس بازار نی جستجوی
تمس لقمہ تراوان بسوراخ سنگ
بایران گرگین بدروزگار
نشانہ نسند گو رتہ سامانہ رود
پرزھوک لتھ زہ ون وارہ آس کیاہ بنو
زہ دیدو و چھٹ یا سو زل ادرہ لو

دپس گرگین اے گیو گرد
اکس جنگلس ہر نخچیر رے
تتی گوسو گورس اکس دور ہسٹ
ہمس بیژن گرد دنبالہ آسو
ہمن دوان بو دنبالہ آسوس بکان
فقط وچھو مہ اسباب نیو منت بچھر
خبر چھینہ کنتو گونہ کپاہ آسن بیش
ز جنگل لنسلی گرتھت آس بور
کرن لسنہ گرگین تجم طناب
پے خواں بیژن سین کینہ خواہ
سولاران گورس اکس زود گو
چھو از غفل پنہان ساردی ونان
منجم انگ بیش تنجیسم وال
مفصل دنگ حال و احوال شے
چھو زندے بتوران زمین پہلوان
بہو شاد فالو کرک جن و دیو
چھ ایام نوروز نزدیک تر
بہ سنجال و خوارزم توران و چین
سین ہم یا فیروز نوروز سال
وچھن زہرہ نہ مہرہ مریخ و ماہ
وچھن نہ سو بیژن بتوران زمین
سو بیژن و دان خوں باران وچھت
دلش پادشاہن کہ اے گیو گرد
بزنجیر لنن دست و پابستہ چھوی

چو فتح گرازان باربان گرد
تتی وچھ سٹھاہر نہ تہ گور خر
بجنگل زلیس رسیمان گور سٹ
دو نوے زنخچیر گاہ دور گے
چو دیوانہ در جنگل و کوہ ٹکان
سوز ہا نجام از جنگل و کوہسار
بکو ہسار فیروس ودان سینہ ریش
نہ بورت سپین گیو بے اختیار
دتن تس آواز نگہ عذاب
زگرگین سٹھن پانہ معلوم کر
سو بیژن بعہ گور پابود گو
سو گرگین سٹھن لسنہ محبوس کر
تلن شو شاہس لنسہ نام وال
زندہ سوی چھو لیکن پراگندہ حال
ولیکن گرفتار بند گران
بہر ملک جاسوس سوز و ژ لپور
ہموا بس ز جام جہان بین خبر
کرت جستجو جیت جاسوس آس
بدربار گو گیو فرخندہ فال
ستارا بہ تنجیم لوژن مقام
نہ در شہر خوارزم و اقلیم چین
بزنجیر آہن گرفتار آسو
چھو زندے و ژنہ بیژن شیر مرد
رتا ماہ چھ لنس سیت خورشید رنگ

نشکار راہ گران سوے ایران درا ے
سہن سیت ہا تگل کران آس ہر
نوان گور خر ہر نہ زان ژہالہ آسو
دو شتی از نظر غیب مستور گے
نہ ڈیو ٹھم سو بیژن نہ آن گور خر
نہ زندہ نہ مردہ نہ دیٹھوم بیار
نہ پیغام بیژن نہ ڈیٹھوم سو گور
دوس نارہ سینہ و دان زار زار
رٹت نیون لسنہ کرت پیش شاہ
بدستور تم پرتھتوی باز پر
شہن دلو چھو بہو دہ ساردی ونان
سو گیون جگر خستہ نابود کر
تمو ہنو نبد بر تنجیسم پلے
پایران لنسند زندہ وانن حال
شہن کر دلاسا بگو درزو گیو
لنسہ حاضر درت کرو دست زور
سو زک تیز جاسوس اندازہ بین
ہنید سٹ کھوان غمتہ افسوس آس
شہن کر طلب جام گیتی نماہ
بدالش کرن مہر عالم تمام
سوے کشور گرگساران و چھن
بزندان سو در چاہ نگولسار آسو
ولیکن سو چاہس اندر خستہ چھوی
ز نسل کے واصل قوم پشنگ

سو زندے چھو بیمار تہ نیم جان
زتوران سو ژھانڈت انی بیژنس
شہن نامہ لکھو نامہ ہت گیو گو
پراگندہ بے آب و آرام و خواب
دراں روز رستم بعزم شکار
بدر بار زابل سو نفرین گو
برزھن لنس زِ گودرز و طوس و رہام
سپن گیو دلگیر در گریہ آو
دتن رستمس نامہ شہر یاد
سپن عیش ماتم سر سیستان
شب و روز آسان کمر بستہ آسو
سٹھا شاد گو پادشاہِ جہان
شہن پانہ انور ستم نامور
فرنبیرز رستم فروبل تہ شاہ
شہن دلپنس چھوی تکلیف ہتو
کہ بخشت جوان یاد عمرت دراز
مہ یتہ گردے دیکپ پان نارِ ژہ زال
پیادہ بفرمان آمادہ چھوس
کرہ پانہ سامانہ سوداگری
ہر جانہ پانہ کرہ جستجوی
چھو مشکل اگر بوزہ افراسیاب
انیت اوندٹ فاطر تہ گر بار کش
زر و سیم مخنتہ جواہر تہ لال
ہتگ سیت اسباب ہت اونہ ساس

زِ گرشہ میالو پروانہ ہت سیستان
چھو اندر ین چاہ بیژن اسیر
شبا شب دو منزل سپن تیز رو
دپان وانو در شہر زابلستان
گومت آسو در جنگل و کوہسار
نتی وانو رستم زابل دیار
زایرانیان یک بیک خاص و عام
ووان آسو ماران اپھو کین سعوخون
پرن نامہ ووررستمن زار زار
کران ترآن دوہن نعلبندی تیار
سوار بہر بیژن جگر خستہ آسو
بدربار شاہ وانو دربارگاہ
بصد مہربانی کرن غرق زر
رہام و گرازہ تہ فرہاد و طوس
بتوران زمین لشکر و فوج زن
ستادہ بو چھوس دست بستہ تیار
بو نارس اندر لارہ تہ مارہ زال
ولیکن بآئین بازارگان
بیارزی انک ایل جن و پری
بو بیہ وے نمک سیت فوج و سپاہ
لمنس طارہ باواتہ ناوس عذاب
مہیا کرن رخت سوداگری
ولنس پادشاہن زگنجینہ مال
دہن اوہنی بار دینار آسن

انن بور رستم بو پانے ولس
السن کسن بجز رستم شیر گیر
دو دیدہ بیکان آسو با اضطراب
بو تھے سنو ز زالن یمتس پہلوان
نہ بوزت سٹھا گیو غمگین گو
بوانی رتن گیو اندر کنار
دپان پام تم بیژن ہتو نہ ناو
بالیوان خود رستمن سیت نیوان
کہ از بہر آن بیژن پہلوان
بایران گو رستم نامدار
بو کتہ سنو ز شاہن یمتس پہلوان
باداب شاہس سپن عذر خواہ
پیکان درائے نہ آئے در صید گاہ
ولیسران کمر بستہ اندر جلوس
دلیس باز رتم اے استہ سرافراز
چھوی کار بیگار نہ کارزار
بو حاضر کمر بستہ ایستادہ چھوس
ہمہ سیت اسباب تہ کاروان
چو جاسوس ژھانڈن ببازار کوی
مبادا اگر ہن بیژنس کینہ خواہ
نہ بوزت سپن شاہِ ایران خوش
کنن وال نہ نال ہیرت زری
کرک وارہ بازارگانی لباس
دہن درم نہ بیہ دہن دبار آسن

جواہر تہ مختہ وہن ہفت رنگ
بیہ سیت تم پہلوان آٹھ نبت
بمعہ گستہم نیون سینن رہام
ہشن تراولش نھاونس اختیار
بگہ گین مسگر نھاوشاہن ونتِ

بین سارہ فی بارہ اسباب جنگ
فروبل ایازنگہ شادِ رال
ہتن دِ مہ فرہا دنوی انتظام
سوگرگین بارستم شیر گیر
نتی چون تقصیر بیران اینت
وگرنہ ہمی خون خونگ بہا

سنتی گر بمعہ رخش تم سیت نین
گرارہ تہ ہم اشکش پہلوان
ہشن بہر گرگین سین خواستگار
پچو نھاونس یا وشاہق اسیر
اگر واتہ زندے زہ تراوت رہا

داستان

دپان دراور ستم زرو مال ہٹ
بمعہ کاروانہ بتوران وات
دپان آسو بیران و بنین سو باغ
تندگرہ کر پہلوانو سرہ
دوشن باآسوس گرانمایہ مال
سٹھا تاجرس پٹ مہربان گو
دلیش رستمن باز گردندہ چھوس
درو لعل و اسپ باہاوے زری
بتوران زبین چھو سنہ آمٹ بوبراہ
پیہ تحفہ بخدمت انم حاضری
وزیران دلپس غم مہ برشا دروز
دروفی پچو میانو مختار چھوی
سین شہرہ ہر سو بازار وکوی
چھوآمٹ بتوران بڈا فسراہ
سہ آخر پراگندہ خاطر وداق
زہ مار انہن گیو دگو درز بیر

بسوداگری وارہ خلخال ہنت
بتوران ڈنگ ڈیرہ بیرون شہر
بہن جاے بنگالہ عالی دماغ
بمش گو رستم پہلوان
جواھر مردنہ یاقوت ولال
پٹرھش لنش کنتہ اک کیاہ چھوپنی ناو
بودر شہر ایران باشندہ چھوس
درین ملک چھوس آمتوی مال ہنت
بو چھوس غیر واقف بدربار شاہ
گرہ تھو شاداس بدزہ نھاوک قبول
زفکرو بداندیش آزادروز
برون قلعہ رستمن تراو راش
بتوران چین ہر طرف ہاوے بوی
ودان آیہ سا نخاہ وچھات دورہ رسس
پکان واڑ در ڈیرہ پہلوان
بموگیشہ خبر ہنرتی بوزہا

اکوی ساس جنگی سپاہ بن سیت
بہت آس یا عشن اندر شاد بہر
نہ بلکہ دریاغ آسوس گرہ
زہ گو سیت ہٹ مال اسبابہ سان
سود ستو ممنون احسان گو
زہ غم تراو مطلب تم حال یاو
تجارت کران چھوسن سوداگری
گرانمایہ دولت درو لعل ہٹ
چھو رسماہ پابن سوداگری
چھو مطلب مہ جانوی رضا گر نہ مول
برون قلعہ میانو دربار چھوی
تو لک از ہر طرف دور باش
منزن خبر بوز سوداگراہ
ببازار توراتین زورہ آس
کرن رستمس عرض اے شیر گیر
نمو کا نھتہ لنش تھ ھانڈے سوزنا

سو در چاہِ زندان گرفتار چھوک
بلب جان لتس واتو نزدیک مرگ
نہ زانن بو بیژن نہ لو درز و گیو
نہ چھم بندہ نے کینسہ بند بندہ چھوس
تہ بوزن منژہ سپن اشکبار
یتی چھا باران مسافر نواز
ژہ کیاہ مشکلاہ یوت دریش چھوی
چھہ گردندہ اسی روزہ دن چند یوم
یو در باغ آتش ہیت دای ہت
توانا و شیر افکن و پیل تن
بو عشقہ تسندی گمژ خوار چھس
یہ لتس آسو زور بہت چند ماہ
بکینہ ہتہس آسو سینہ درن
مگر ژاو پیران دپنس رہا
سو گومت گرفتار از شوقِ من
سدان چھو منہ کینہ چارہ یدہ پر لتس
لسنہ زنجیر فولاد روی
بو لے پردہ از شرم ناموس ننگ
ہتس یہ انت وانم مہ گو درز و گیو
بو کوتاہ دِہس ژہ ھاند ھتی آو نان
سوا زِ ڈیرہ من گرن سیر لیب
ونُن سیت لتس خوان دنان کباب
بزندان ہتس واتاون سو خوان
دوان شعلہ در سینہ مشتری

پراگندہ دلخستہ لاچار چھوک
بہ تندی دلس رستمن دور باش
نہ ہانن بو طوس فرو ہلنہ ریو
زایرانیان چھمنہ کینہ آگہی
سہ آوارہ گیمژ دوان زار زار
دلیس رستمن اے بتِ نازنین
ہوس ژاومت راومت عیش چھوی
دپن یازہ چھس دخت افراسیاب
وِسرا شنا یاپہ ہمسایہ ہت
نہ لتس تیر وگتش نہ خود و زرہ
پراگندہ در کوچہ بازار چھس
دَرِہ گونہ ناگہ سپن سیر فاش
رہت کدا سوا زخانہ کرشیو زِق
تمی تراو نہ نھاوہ ناون سو قید
چھو در چاہِ زندان سو معشوق من
سو محبوس چھو من زیر سنگ گران
بو خستہ تنگ پوی بازار و کوی
سو آوارہ مِی پیت پولنس نِہ خراب
مہ یڈ بابہ رستم رٹان حین و دلیو
دلیس رستمن اے بتِ لالہ فام
کرس کیاہ تدبیر حق موج نہ ہب
نھون ژورہ در خوان انگشتری
وچھت شنا دگو بیژن پہلوان
نگینس پرن رستمن ناو نت

چھو افتادہ محبوس بے سازہ و برگ
مہ کراز بزرگان ایران تلاش
بو سوداگراہ مرد گردندہ چھوس
گرٹھی کیاہ مہ کر مغز ناحق ہتی
وَدِت داریاہ رستمن دیتو باز
ژہ چھک اتہ آوارہ اندوہگین
سدوس تن آسہ لسنہ کیاہ چھے ژہ کوم
کرس گردشِ آسمانن خراب
جواناہ زایران ور باغ من
و چھانی کرم سخت عشقن گرہ
سو پوشیدہ اندر شبستان شاہ
شہن گرو نخانہ بجلدی تلاش
بشمشیر لتس مارہ ہے پادشاہ
دَرِہ درام از نام اتھم امید
زِ آہن سراپاپے زنجیر لتس
بو افسوس سن ہاے تہ ہو کران
سو پژمردہ در چاہِ تاریک و تنگ
سو در انتظار و بو در اضطراب
بکامی تمس پُی دنان نیرہ جان
دمی بد تمس واتاوک طعام
سو کھیاون ضیافت تہ چاون شراب
پزوی چھا کنہ سحرو جادوگری
دران خوان ہتم وچھنہ انگشتری
کرن خندہ قہقہہ نان کھت

منزہ زخندہ سپین حیرتس
اسُن چالو خالی زمعنی چھونہ
پین مصلحت چھی ژہ پالنس جدا
ازین لبعد پالنس بہ زانک نہ کر
دیولس نمی واتو سوداگراہ
بہ وتو تم نمی خوان ذنان و طعام
چھُو آمت بند بیر سوداگری
بجنفی دلپس میانِ عرض و سلام
کرس عرض بہ چھوی بیژان بکار
دوان ابہ در ڈیرہ پہلوان
ستہ مہروی از مصلحت دورِ آتش
ژہ کرزی سر چاہ سو زندہ نار
سپین تام ہنگامہ نیم شب
پیکان ورائے نارس کنوی شرکھہ وت
سولنس دیوا کوانتوی پورا آسو
وچھُن یام تہامنس آیہ وَت
بکینہ دلس رستمس ضرب تیغ
زشمشیر ساری سپین زرنہ کل
سنو پہلوانن دِچن خارہ سنگ
بیکموی جنبش نہ نت اوُرہ یور
کڈن بیژن از چاہ تاریک و تنگ
سپُن تلخ تہ رستم تند خو
دلپس بیژنن کرمہ تقصیر معاف
بیکبار وُد سادی زار زار

چپ و راست ہر سو وچھُن پیش و پس
درونی ژہ کیاہ تام لوزنت دلیل
بو چھیس غیر واقف ز حرفِ خدا
دلپس بیژنن خوان و نان و کباب
زایران زمین سنز ہت افسراہ
دلپس بیژنن تھاو پوشیدہ راز
مِہ آزاد از چاہ زندان کری
دلپس وُنہ زندے چھوی نیم جان
درانگی مہ کراوہ زاوی شکار
بخلوت وَنِن بیژنن حال اتس
وراں ڈیرہ تورانین ژورہ آس
یمی پوشیانہ وچھت نارہ گاش
کمر بستہ وُتھو گرد نمالی لسب
مقابلہ تمس دیو خاس آو
تمس رستمن کینہ مستور آسو
سپین رو بہ ہندی زُور ساس
سو خاس نارت ہتن بیدریغ
سوئے نار سوزان سپُن پیش راہ
تلواز سِر چاہ تاریک و تنگ
بیاپوش دُور رستمن ضربِ پاپے
بصد ور دگو مت تمنس زرد رنگ
دِچن گرزہ تراوُن بہ در قعر چاہ
چھلوم از گنہ سینہ از کینہ صاف
دگپ رستمن دِن کرو اضطراب

پروی لج پرژھنہ تمس بیژنہ
یو کھیمزشرعمن چالن گیمز دلیل
ژہ پتہ بو ناحق گیس دربدر
دلُوی تم ژہ اے دخت افراسیاب
چھہ سوداگران لس نشہ خاص و عام
بظاہر سو چھوی رستم سرافراز
ژہ گرڈھ لس نشہ کر زہ شیرین کلام
ژہ دوکان فالو کرت تھاو وان
تہ منژہ سپین شاد مان
سیاہ ژان ہت آس دنبال تس
دلپس رستمن گرڈھ ژہ نت چاہ برار
خبردار بیٹھو تہ کرک سیر فاش
ہتن سیت پالس پہلوان ست
سو ہت دیونی ہند سٹھاہ ساس او
توے آسو دنبالہ تس دیو ہت
کنیاہ ہت یو نفر دیو خاس آس
سو نارت ہزیمت کھتن دیو ژلُ
برابر سمدوی وانت نزدیک چاہ
سمتِ پہلوانو کرک دست زور
سپین تت دو پارہ پامر خدائے
بگر گین بیژن جُبُن کینہ جو
یہ چھاوُنہ گر گیتھے کینہ خواہ
رٹن سوہی بصد شوق اندر کنار
گرڈھو چھ شبستان افراسیاب

اگر بو تھے پاٹ بیژن ہمن
گڑھو ردزروشن بہ پیگار جنگ
نوے زن ہمہ تیغ و تیر و طناب
درون قلعہ ژاے تم پہلوان
گرگ حملہ نہ گے بایوان شاہ
نہ چھوم ناور بستم بو شبخون آتس
چھو افسوس از جور و بیداد تو
ہوان چھوک زہ پیٹھر و تھن انتقام
پہلوان اندر حرمخانہ ژاے
سوگولتس نشہ لیس ہمین باگہ آد
زالوان شاہ دراے تم لاجرم
مظفر سشاہ شاد مسرور گے
کمر بستہ و نھور رستم پیلتن
کرن صف بندی تدبیر جنگ
فرو بلتہ گرگین فرماد ہٹ
تمس سیٹ بیژن کران دورہ دور
صف میرس بیوٹ پیران وزیر
بہ پیگار ایرانیان کینہ خواہ
کرگی دائرہ صف بمیدان جنگ
پے خون تورانیان کینہ خواہ
بہ پیگار لتس کاٹھ اکھاہ وراونہ
زہ چھوک بحیا چھوبیہ شرم و حجاب
مہ تنہا کرم جنگ و پیگار ہا
ژلان چھوک زشیر سیاہ شال زن

دپن باز دنت زورہ نیور شمن
منزہ بد دکان سوداگری
دپان گے بہ پیگار افراسیاب
اکے حملہ مارک نگہبان در
پکان وات اندر سبستان شاہ
رہا کرمہ بیژن ز زندان شاہ
بہ بیژن چھوتا تازہ داماد تو
نہ بوزت جگر خستہ افراسیاب
و چھوک تسندوی تخت سما نہ جاے
نھوکنہ شہس در حرم ننگ و نام
نبک سار وی سیت اک اک حرم
صبح فلو نہ گو پیدہ افراسیاب
چو فولاد آہن سپتن ہیرہ بن
دچھن اشکس و گستہم پہلوان
پس پشت لشکر خدا یاد ہٹ
صف آراستہ فوج افراسیاب
پس پشت کر شیوز شیر گیر
دلیران ایران زمین لوکہ ساس
بخون دلیران میان بستہ تنگ
سواسپناوہ پران سشاہ کال آسو
بناوردگہ روبہ کاٹھ آونہ
کرنت کبت از نام پیگار و جنگ
ژلیت گوک لشکر گلت یادہ ما
نہ چھوس پیش شیران نہ ورندگی

دیم پا پم کرتام از نام و ننگ
روانہ کرک دراے تم ہمسری
بیکبار بارت ژھنگ ڈیدبان
بہر سوی مارک سپاہان در
بدبنگو نہ گر ستمن زورہ تراس
بہ پیگار بو آتس خبردار شاہ
زہ چھوک بوت بے شرم بے ننگ و نام
دریچہ کتی دراو با اضطراب
درون حرمخانہ پادک چپاو
کرگک در حرمخانہ غارت تمام
بتعجیل در لشکر خویش گے
بہ پیگار ہٹ لشکر بے حساب
بتعجیل چاژن گورس زورہ تنگ
صف میرس زنگہ شادران
بقلب اندرون رستم شیر زور
سوئے راست ہومان سپین کامیاب
بقلب اندرون شیدہ نہ پادشاہ
بناوردگہ رستمس سیت دراس
کمر بستہ رستم بناوردگاہ
سوزن مانگلن شیر دنبالہ آسو
کرن کریک اے شاہ افراسیاب
گرھان چھوکنہ شرمندہ از نام و ننگ
ڈولان چھوک بناوردگہ جال زن
نہ چھوک پٹ زہ فیران لشر مندگی

پراګنده کو شاه افراسیاب
کړو حمله ساري په یکبار وکین
بیا ور دګه رستم شیر زور
ګړک سخت ایرانیں دار و ګیر
دلیران ایران شمشیر زور
در آندم سو مردار بلے توبه ګو
تبه خورده افراسیاب دلیر
بمعه فوج در کشور چین ګو
سو لاران لمن تا د فرسنګ آسو
سیئن ګرم هنګامه سوز و ساز
ز تاراج هر سو تلګ دار و ګیر
سیین زیر بار ګران اوښه ساس
هتمن سشهاه خوش نه خوشحال ګو
بدروازه هت فوج ایران دیار
منزه لبصد فخر آنګ ګره
سواز مهربانی کړن غرق زر
سو ګرګین بیچاره آزاد ګو
بمیدان مردي سیئن مشتغل
کدئن ون په یکبار یزدی ګرد
زد نیا پتو انخه ها دان درائے
چهوتاون په سمسار ز انجام کار

ز هیبت ممتش رود نه آب و تاب
سپاهان توران نخو نخوار ګے
چو صیاد هر سو کران دوره دور
به شمشیر رستم سشهاه پاره ګے
بیا ور دګه آتش درامت ز لپور
ز تورانیان واریاه فوج موډ
ز لان شال زن آواز خوف شیر
بدنبال لش رستم نامدار
زمینس ګومټ خونکوي زنګ آسو
زر و مال و اسباب افراسیاب
کډک پارچه پرنیان و حریر
انک واریاه ګوډته فیل و شتر
سو در شهر ایران باقبال ګو
سیین شاد مسرور ګودرز و ګیو
سیین بند در خانه اشتشدره
بمعه فوج هت ګو سو د سیستان
شهنشاه ایران زمین شاد ګو
سیئن مختصر بترن داستان
لډن مسندوي بوز اندر نبرد
بدنیا و چهک ساردي پانز دوه

ائن نامداران توران زمین
بر رستم ګړک حمله یکبار ګے
بګرز و سنان و شمشیر و تیر
بهر سو ګلت خوار و آواره ګے
بمن لیش ز تورانیان روبه ګو
بکوهسار تل لیش الګاه زنده رډو
سو کمر ور دلخسته غمګین ګو
کران شیر زن تانګلن لاره لار
بفتح و ظفر آو فیرت سو باز
ګړک جمع انبار نی بیحساب
در و لعل ګوهر نه سنجاب و طاس
ز تاراج تورانیان بار پرګ
بو بخه دراس کیخسرو نامدار
تلګ شور از شادیانه غریو
سوئے خانه ګو رستم نامور
هتن سیت سردارنه پهلوان
رفیقان بیژن شاد و دل
ولے قصه بزدي پهلوان
دریں دور وچهم پهلوان اے
وچهک ساردي مارسادن تپوه
نه چهمیں یا بداري چهوي کنفیسه باید

داستان

چهو رادي لکهان شاه افراسیاب | سپنموت ز شمشیر ایران خراب

تبہ خوردہ رنجور غمگین آسو
بہ واپس بیہ شہر توران زاد
جواناہ چھوک کوہ البرز زن
کوہا اک رٹھتون دگہ ستین ڈولہ
شہن سوز زوپین تمس آنہ تے
چھو دیو زادہ کنہ چھسہ آسان حال
دلیس تم مِہ باپادشہ چھو نہ کار
کرن بیگنہ خانہ ہا تم خراب
مہ گژھہ یوت بخوف از بیم شاہ
دتن چرخ نہ سرخ چون نار گو
اکی اتھہ زوپین گرن نیم جان
پرٹون تو یہ تقصیر افسوس آہ
نسل و نسب امستدوی اصل کار
نیم نا دوائی دل ریش من
پزمی اتن پتیس افراسیاب
مہ نسل و نسب اصل بنیاد باد
مِہ چھوم بڈ بیس تاو شیروی گرد
بجستہ عیش و آرام سیر و شکار
تمی چھوم مِہ احوال کرمت بیان
مہ پانے تمس آب آتم شتاب
کرم صبر از جبر بے مہرہ مفت

بمعہ فوج ژلموت سو درچین آسو
پکان آسو سوی خوان خاقان ہنت
مجسم قوی ہیکل و پیلتن
بجیرت سپن شاہ نہ خاقان چین
دیولس ژہ معلوم کرکیاہ دنے
بدو گفت زوپین کاے شیر زاد
بدر بار شاہان چھو کیاہ اعتبار
بہ تندی بدو گفت زوپین گرد
ژہ آسینہ چھوٹت لنشہ روی زاہ
لصد کینہ زوپینسے ڈزنہ تھف
گرس ژمہ دیولس گدٹت رانہ سان
شہن سوز کر شیو زنا مجوی
چھوکت جابہ آسان کران کیاہ چھو کار
بتد بیر کرشیوزن کرسو ایل
دِتن لس منی جام نان و کباب
دلیس بازتم اصل دہقان چھو یس
سو چھوم داریاہ ویتسہ نہ شیر مرد
توے آسوار صحبت خلق دور
جواناہ تواناہ چھوم پہلوان
تمی جاہلق زور ہ ریس بجنگ
گیس زورہ آخر بولس سیت جفت

سور ستم بلہ سوی ایران دراو
بشہر سمنگان تمس آس دٔت
کلاہ اک کڈن اتھہ ستین مولہ
تماشاہ وچھک دورہ پریشت زین
امِس لنشہ کردارہ معلوم حال
شہنشاہ توران کران چھوی ژہ یاد
خصوصاً دغا باز افراسیاب
مہ گژھہ یوت گستاخ اے شیر مرد
نہ یوزنت سو برزدی خونخوار گو
لشند گور ژمہ آدلس زیر کف
دوان و الو زوپین بدر بار شاہ
بدالنش امِس سیت کر گفتگوی
بہ کونہ پاٹ آنن ژہ در پیش من
ببازی کرن واریاہ فندتہ فیل
شہن دیو تمس نتہ کیاہ چھوی ژہ ناو
ولے نسل و اصل پہلوان چھو یس
تمس آسو نہ درجہان ہیچ کار
اچھن لوز لس درجہان آس کور
سو درتشنگی آو ژھانڈان آب
گیس تنگ ردو منہ ناموس و ننگ
لگان باز دِت گوم نیرت سو پانہ

ادہ آمنہ زاہ نہ فیرت سو بازہ
نہ چھوم موُل معلوم نے آشناو
درین دور برزوی پزہ زور چھو یس

تمی آشنکوی اصل بنیاد چھوم
فقط زانہ افسانہ برزوی نام
نہ محتاج کیتسہ نہ چھوم احتیاج

مہ نام و نسب کینہ لسے یاد چھوم
بو دہقان بچہ شیر سر زور چھو یس
نہ چھم تاجداری نہ چھوم رسم باج

نہ چھوم کینہ ہند رحم انصاف وکین
نہ چھوم کاھہ اکھاہ زیر فرمانبری
زر و ئے طمع یا متھی نرم گو
چھوا از زور بارز دسٹھاہ نادتس
بکینہ کرن میانِ شاہی خراب
دوہے چھوم کران تخت تاراج می
بجو بنک اہم واریاہ پہلوان
برابر سمو روزنہ پارہ سنگ
بہ تندی دپن پادشاہس جمع خوش
چھو ما عیب شاہس اکس سیت جنگ
نہ لسن گرزہ نیزہ سنان کارگر
درونی اسن غیرتن تاب و تب
چھ یکبار ساری سپہدار چانِ
بجنبش تمن بر ہوا کوہِ قاف
بکینہ اگر لایہ اک گرزہ بو
کدٹھن مغر سرز ربہ ستم کمند
یدبوانگی منزہ چھاوتت ژہ نام
گدا پیشہ سو راہ متھت ژ دِرہ روز
بمیس پو شنہ رستم بشیر زاد
بہ پیگار دشمن ژہ امداد کر
کرک بدژہ از جنگ رستم رہا
نہ کرتار در شہر توران یک
دتن لاف رستم انن زیر تیغ
بمونہ لشکر سیستان زابلی

نہ چھوم بیم از شاہ توران وچین
شہن باندارا کرن عرض حال
منتس سیت شاہ در سخن گرم گو
بوکرلس بہ پیگار عاجز نمتی
تھون نہ بشوران شرم و حجاب
بو آوارہ گومت پراگندہ چھوس
سپن مارہ بچارہ کیناہ جوان
کرک بدژہ ہمت سو مرد و غرور
زماضی و دیربیہ دیرز دوش
دلپس پادشاہس سو جنگی سوار
نہ لسن از سر تیغ خنجر اثر
دپن پادشاہس ژہ نامرد چھوک
چھ نامرد افسر نہ سردار چانِ
اشارہ بعد بدوے بہ نیزہ کرہ
مسطح کرن کوہ البرز بو
تمس سیت یدچھینہ جنگ ژہ تاب
تھوت داغ بر یاد شاہان ژہ پام
تہ بوزنت سپن شاد افراسیاب
بہ مارس ژ تلم کینہ ساردی فساد
بو در جنگ و دشمن گرفتار چھوس
دِمے لطف شاہی تہ جانک بہا
تہ بوزنت سپن شاد برزوی گرد
کرہ قتل ایرانین بیدریغ
بیکدم کرک سارنی قتل عام

نہ چھوس کینہ تابع بو در چاکری
فریب و زر و دولت و ملک و مال
مہ چھوم دشمناہ رستمی نادتس
مہ تھاون نہ آرام ہرگز نمتی
کران چھوم سوار ملک اخراج می
بوشر منزہ اندر زہر خندہ چھوس
مہ چھیم برابت بدوے ژہ نیرک بجنگ
بلا شک رٹت آہن یا الفرود
ژہ اک پہلوانن انگ یوت تنگ
بمردی برابر چھو یکصد ہزار
تہ بوزنت سو برزوی سپن خندہ لب
زنامردئی خود لسپن یدہ چھوک
بواک زن اگر نیزہ اندر مصاف
کوہ آہنس ریزہ ریزہ کرہ
سو رستم بیک تابہ خم کمند
ژہ کس چھوی دپان شاہ افراسیاب
ہلک تہ ژہ مردن لسنہ ژ درہ روز
بہ برزوی کرے شہر ایران خراب
دپن تس کہ اے گرد فرخندہ فر
بو لاچارہ گومت سٹھاہ خوار چھوس
دمے بو پریدی شہزاد اک
دتن تیچ چون مار از آب سرد
کرک خوار بو سر کابلی
با قبال شاہ بو ہمک انتقام

سپین مست و مغرور افراسیاب
باندازۂ جنگ ایران بنون
سلاح و سلب تس دِتن گُرنہ زین
تھوُن تس بیہ نو جچی افسری
دلیس ماجہ لے کودکِ نامکار
چھ در خاک اندر لحد ڈاف دِت
ژہ اک زُن کرک کیتھہ سیت جنگ
ژہ چھوک بےہنر طفل بیوامطہ
تسنز رستمی رد زہ بالائی طاق
ہشادن سو طوس فریبرز نیو
وپن پادشاہس تہ برزوی گرد
ادہ رستمس سیت بیگار کر
تتعلیم برزوی سپین مشتغل
بہر کار گو لایق کارزار
دوہا اک نبو آو سوی بیش شاہ
بہ نیش تمن سوزِ شاہِ جہان
تمو سار دی نو بہ زینہار کرُ
بایران مائل بہ پیگار آسو
کڈن بیش برزوی بہ کارزار
ودشی کینہ جو فتنہ گر پہلوان
پتے پانہ گو شاہ افراسیاب
بہ سو حال محکم رٹن وارہ جاے
بمعہ طوس افسر سُٹھاہ خاص نیت
بہ پیگار برزوی بسامانہ گو

پدر بار برزوی سپُن کامیاب
رِدتُن مال و زر گنج و زیور تمس
بخدمت کنیزہ زہ ہت نازنین
سو برزوی سُٹھاہ شاد و مسرور گو
ژہ زانکہ راہ رستمن کارزار
بشمشیر قابو کرن جن و دیو
گژہک تنگ دزینہ ناموس ننگ
نہ بوزِت سُٹھاہ تلخ گو پیلینن
باربان لُسنہ تھادہ زلس فراق
تہ بوزِت تسنز حاج بے اضطراب
چھو معصوم کیاہ زانہ جنگ و نبرد
شتھن سوز تس نشہ اردہ پہلوان
شب و روز ایستادہ از جان و دل
بقوت چو فیل دمان مست گو
بو جنگس گژھ دم بہ سینین سیاہ
مِہ آئِن رٹت پادشاہس نِشہ
بردی آن کر دا قرار کرُ
شہنشاہ توران سپین شاد شاد
دِتن سیت تس پہلوان دہ ہزار ۱۰۰۰۰
بامداد از رہبری نیو سیت
کڈن فوج تورانیان بےحساب
سو اخبار کیچھ ووِن بام یوز
دلیران ایران باہ ساس نیو
سپین رو بہ جنگس فریبرز و طوس

سوُتِم سیت دِرہ شہر توران نیون
تھوُن تاج شاہانہ برسر تمس
بیہ پارچہ جامہاے زری
بجاہ و حشم مست و مغرور گو
چھ کیتاہ گمت تس نشہ لاف و لت
چھو گودرز و بیژن فرامرز و گیو
چھ ہم در فن جنگ آراستہ
زبان رٹ مہ نش رستمن کینہ وَن
نہ تھاون سو گیو و فرامرز و ریو
بخفی گیہ پیش افراسیاب
چھو لازم کڈن ہیچھ ناون ہنر
ز تورانیان چیدہ چیدہ جوان
کرِک در ہنرہاے جنگی نیار
ز استاد زیادہ زبردست گو
چھ استادیم اردہ پہلوان
کنوہی زن کرک استخوان نِشہ
شب و روز ہر روز طلبدار آسو
دوبارہ کرُن فتنہ برپا فساد
زہ سردار ہومان تہ بارمان
دو منزل نشہ حد ایران واتِ
بمعہ فوج زانُن بایران پاے
بجنگ آوری تم فریبرز سوز
پتے فوج ہت پادشاہ پانہ گو
تلک شور و شر نالہ بوق کوس

بجلدی لکھوں نامہ در سیستان
بناورد گہ ان زہ لشکر شتاب
نہ خوردہ ایرانیان خوار گے
بردی کراں آنسو بر روئی گرد
کرن تم گرفتار بند گراں
پراگندہ کیخسرو نامدار
سیئں بہر طوس و فریبرز تنگ
بوا دل کرہ زور بازو تھی
پس از نصف شب گستہم نیوان رسان
چوان آئس در خیمہ خلوت شراب
بدروازہ خیمہ استادہ آئیں
پگاہ ڈلیشہ عالم بہند حسب حال
لڈک از در خیمہ شاہ نم
سیر راہ مارت ہنھن بیدریغ
زمردی بفوج بداندیش نیک
بخوش حال در ڈیرہ خویش ڈاے
وچھک بزندان فریبرز و طوس
بحسرت ودان اتھہ موران آسی
بہ از فوج طوس و فریبرز نیون
ودان نہ ریوان بساروی کڈھ شب
دوشی شاہ اندر نشہ مست آئس
ہمہ از یو ایرانین انتقام
دیاں اک کرن ملک ایران خراب
دوشی خام درکار تقدیر آئس

کہ اے شیر دل رستم پہلوان
کرک پانہ وانی شب و روز جنگ
زبر زو سٹھاہ تنگ لاچار گے
رٹت بین آخر فریبرز و طوس
سیئں فوج آوارہ بے افسران
دیاں وانو لس رستم نامجوی
ڈنگ چرنگ زیادہ ناموس و ننگ
بفضل الٰہی فریبرز و طوس
باحسان برحرف مضمون وات
بزنجیر طوس و فریبرز بند
بیاتی سٹھاہ پہلوان زیادہ آئیں
بمثل سیاوش جھک خون خام
رٹی رستمن بر سر راہ رتم
بکھس پٹ ٹکان طوس ست گستمن
بجلدی بلشکر گہ خویش نیک
وچھت مردہ تورانیو تولکھ شور
سیئں خوار شرمندہ ساروی جلوس
ورایا چھیم مارمن رستمن
اضافہ کرن بیگمہ کیت خون
ز برج سیاہ دریاد خورشید روز
بہ نخوت دو تو ئے زیر دست آئس
بیبیں نخرہ چھوم رستم شیر جنگ
بیس راے تھاون نہ افراسیاب
دوشی فوج جنگس بناورد گاہ

بایران آمٹ چھو افراسیاب
بشمشیر آئن فریبرز تنگ
چو فیل دماں حملہ اندر نبرد
زتاراج ایرانیان کرکھ بیوس
بخندہ شہنشاہ توران دیار
کراں سینٹ لس مصلحت گفتگوی
بہمت کرک رستمن دلدہی
اکی حملہ آنک چو شیر شموس
وچھن مست بزدی نہ افراسیاب
دوشی آئیں بستہ بخم کمند
ہنھن دیو زندان تھا ولوک حال
گرفتو سرد فرد اہمک انتقام
ہنگھیان ساری ان زیر تیغ
اکھس پٹ فریبرز نیو رستمن
فوڑ ہک ہمہ بند زنجیر و پاے
چھہ کم مارمن دراے زھانڈاں زنور
پراکندہ دل شاد توران آسو
در بعا کرن خستہ خاطر ہمن
بحسرت پراکندہ در تاب و تب
نشتہ ہت دوشی ساہ گیتی فروز
اکس راے بزدی کرم ملک دام
بردی ان فوج توران تنگ
دوشی در جہالات تدبیر آئس
سیئں رد بہ نم اک اکس کینہ خواہ

زنورانیان دراو برزوی گرد
سوگورتیز رو باد پنچان زن
کرن کریک اے رستم زابلی
ٹھان نیرسہ یوت کوتاہ درنگ
مرک ون بناورد گہ تیز تیر
کمر تنگ کرونھ ژہ اے جنگجوی
بہ پیگار برزوی کمر بستہ تنگ
کرن حملہ تہ الہ رادُن زمین
بمیدان انُ نیزہ درجای جنگ
بناورد گہ اک اکیں رو بہ گے
کتنگ آسِہ تہ راز آیا چھو کیاہ
کاے طفل نادان کرت نیم جان
ژہ ست تراویدوے اکوی گرزہ بو
کرک کیاہ ژہ دربیش ہن کا درار
غرض چھوم مہ ناوک ہنرہاے جنگ
ابیا آب نارس نشہ دننہ تاب
برونی دوشی اک اکس شیر زن
دوشن از سرِ نیزہ ارمان رود
بیا پے ذنک ضرب گرز گران
چو روز قیامت تلگ کرب و حرب
زگرز گران ہر دو نفرین گگے
بمردی کرگ حملہ بر پشتِ زین
دوشن زورہ بنین کمر بند ژھقِ
تلت رستمس گرزہ لابن بزدر

کمر بستہ دلخستہ اندر نبرد
گنداں دراو نیز ہن نیاوردگاہ
بناوردگہ نیرسہ ولو لی
بو مانے تہ بدوے ژہ زاری کرک
کرک کیاہ ونے کر ژہ راہِ گریز
ژہ پانے بہ پیگار نیرں بہیُ
بمردانگی کرتہ آہنگ جنگ
کھست بر سر رخش رہوار دراو
رٹن نم بو تھے عرصۂ جنگ تنگ
وچھنت تسندوی آب تاب توان
دلیر و دلاور یلا یاہ چھو کیاہ
ژہ افراسیابن تبھوی زالونک
کرے استخوانن ہنت لرزہ بو
دلیس ُنم کہ اے مرد دیرینہ سال
مہ کر زیادہ تیزی مہ گرتھ بوت تنگ
ونُ یُی انُ بیش تیر و کمان
درونی دوشی گیر تجنبر زن
دوشی ہرزہ اندر تب لرزہ گے
کرک تیز دستی چو آہنگران
بمثل کمان گے دوشی گرزہ ہِل
براکندہ دل ہر دو نفرین گے
نہ رستم در آں حملہ ہنر زور گو
بہ شہر رود اندر جگہ دونہ دَنِ
تبھوی زلزلہ با بیابان گو

گورسن ٹ سو کھنو دیواکوان زن
بمیدان ہر سو سُپن کینہ خواہ
بمردی چھو کھے آمتوی بہرِ جنگ
ژہ پانے بیک ضرب کاری مرک
شہن بوز رستم انُ پیشروی
بحق کاھہ پہلوان مارت ہیُ
بہ تعجیل رخشس لدُن پانہ زین
کنن از قدم نار ماران دراو
سو برزوی پیکان آو نزدیکِ وے
براکندہ گو رستم پہلوان
بہ ہمت فرِن چشمہ لنس خشمہ سان
ببازی مہر نشن مارہ نے سوزنک
بناوردگہ چھو ینہ جنگ ژنہ یار
مہ چھو منہ بدل کینہ تہ جنگ خیال
ژنہ چھوک نار سوزان بو چھوس نفر آب
چو باران شدت کران بیگمان
دوشن خارہ اندر دل و جان رود
دوشی شہر زہ ہائل سوے گرزہ گے
بکینہ دوان اک اکس آتشِ ضرب
دوشن لرزہ ہرگز نہ نم عرصۂ ڈلِ
دوال کمر ذنکھ از زوی کین
نہ برزوی کم و بیش در زور گو
ستھاہ آو برزوی جنگی بشور
نتے عالمس آسمان فاق گو

ہنمتن ازان گرزہ رنجور آسو
چو مخمور دانا زبان بستہ رود
خبردار گو نہ سو برزوی خام
بہ سنگین ولاہ سخت غیبی بلاست
بمیس بہ سر سوی گو نہ اثر
بہ بیگار یاران سو انوار آسو
بمیدان سو از تنگ استادہ آسو
لگوی مازہ از گرزہ گاؤسر
زرستم چھو باوری گرز سی
زیاد مخالف چو گلدستہ گو
دوستی بستہ درخانہ ششدرہ
جنوین مرز زلف جعد سیاہ
چھ از گوشتنگی گور گیمیت خراب
گرک مصلحت رود موقوف جنگ
دوستی و رنب و خوف بے شادگے
زرستم سٹھا نرم گومُت جواب
مہ سینین جوانانہ بہ بیگار آسو
نہ چھیم پرائے پوشس بشمشیر جنگ
پگہ زرانہ وِن پانہ پروردگار
ووان پیش کیخسرو نامجوی
دلیش تم زبیگار بیکار گوس
بمردانگی نیزہ اندر نبرد
لکھو نامہ شاہا بہندوستان
ایہ پور تہما یہ لیقت سمند

نزہ لشن گمُت اڈ جنی سو آسو
درونی سود لخستہ فشان لب
ننتہ زھانڈ ہے مستدوی انتقام
بہ گرزہ اگرلایہ ہا جنگلس
بہ دلو زادہ فولاد چھا شیر نر
بمنش رستمس لوبہ تاب و توان
بلب جان و دل تنگ افتادہ آسو
دلیش تم شترن سیت گوہس کھتن
شترن کیادہ کرے کوہ البرز سی
بہ تیل سیاہ ہر دو فیل سیاہ
دوستی خستہ خولس اندر کیادہ کرہ
دلیش رستمن دَنِ ہا ستہ زیر گو
دِہواسِ ہمن گاستہ نہ دانہ اسب
دوستی گے بارام آرام گاہ
دوستی آن مانیت زراستادگے
دپُن پادشاہس ازان شیر زور
بصورت دلاور چو کوہسار آسو
بو کرلس جگر خستہ از خوف و بیم
مُران کس اکیس آسیہ انجام کار
وچھو از سر گرزہ گومُت شکست
بو آوارہ نہ خار لاچارہ گوس
فرامرز جنگی چھو در شہر ہند
بنام فرامرز جنگی جوان
بہ برزوی کر و حیلہ گنتر ھا ورنگ

ولیکن سر زین آہستہ رود
برونی کران رستمہ دبہ دیب
بمنش پرائے گو نہ بمتس گرزہ راست
بالبرز میانوی اکوی گرزہ لتش
وتھان زھل نہ بل ورہ ٹل تا رہ آسو
گمُت آسو رنجور لتس استخوان
بدو گفت برزوی کہ اے شیر نر
چھو گرزہ بہ بیگار رستم اتُن
نہ بوزنت سو برزوی جگر خستہ گو
سپاہ سر بسر ہچو تیل سیاہ
شمالن ننتی نراو باد سیاہ
مقرر یگہ جنگ شمشیر گو
دوستی آتش آہنت زبیگار تنگ
دوستی آتش در خوف افسوس آہ
دیان والو برزوی با فراسیاب
مہ پالیش اندر دلو نتہ قندر مور
نہ پور و بمتش گرزہ تیر و خدنگ
پراگندہ تم پہلوانن دو نیم
دگر سوی آن رستم تند خوی
بمنش رستمن چھو بیہ بازوی و دست
درین فوج مت آستہ کُش شیر مرد
بو افتادہ بیدست و پا دردمند
معطل تھون جنگ جیپال ہند
کُری کُش لغیر از فرامرز جنگ

به برزوی پرزور شیر دلیر
سوئے ډېره کر رستمن اضطراب
دېن نیزه فردا به پیکار بو
بو سر باز غازی سرانداز چهوس
به نزدیک شه آسو گو در زهیر
شهنشاه بهن شاد آرامه سان
کرے جنگ برزوی گیو دلیر
به پیگار کیباه کرن نز کتاز
کرن تم بدانشوری سرد شاه
سو رنجور دلخسته دلیش کاتو
زوارن دېس حال دربار شاه
گرته بو پگه سوی زابلد یار
زوارن کرن پیش هرکس بیان
سپین جمع در خیمهٔ شیر نر
درین رنج و غم کس ژه تراوک اسی
مه اسه تراوت ژه دن سانو بوز
مه لازم چهو عازم گرتهن سیستان
کره کیاه به چهوم دست و پا خسته لنگ
نه لوزنت پراکنده گے نامدار
سپین شاد بوزک لښند یام ناو
سپین خنده لب رستم نامدار
پرزهن از فرامرز جنگی جوان
دلوس تم به شهرت گرز انده وند
کران قید ایرانکی پهلوان

جن و دیو در رزمگه آنه زیر
سونیرت سټها پادشاه تنگ گو
سو برزوی آتن گرفتار بو
مه مارم سو یا بوسوی مارن بدست
مه گرته تنگ اے شاه روشن ضمیر
نصیب تو شاها مئ عیش و بزم
چهو بیژن پهلوان مانند شیر
برزوی السواک نه بیباک گیر
ولیکن زهیبت سپین زرد شاه
زدارس دېن گورنه زانپاته آن
سټهاه تنگ گو رستم کینه خواه
ژلم دو وا ز همت زال زر
تهمتن سپین عازم سیستان
بیکبارگی ساروی تلوکه شور
ز لورانیان مارہ ناوک اسی
دیک رستمن چهوس بو گومت خراب
بو چهوس خسته خاطر گمت نیم جان
بو بیومت نه گومت از کار چهوس
ودان آتن ساری سمت زار زار
زر دوئے فرامرز دلشاد گے
فرامرز تم رلونه اندر کنار
زه گراک نه کم تزه ونوئے به حال
سه بوزم به احوال ذرشهر بند
سو بر جنگ لورانیو آلومت

نه لوزنت شهن کینهته دلونه جواب
ز غصه سو آماده جنگ گو
بو سر بازئے خویش ممتاز چهوس
زنا ور دگه فیره نه بازگشت
چهو بیو تام اندر بدن زونه جان
چه این بنده حاضر به پیکار رزم
چهنه کم درین فوج گردن فراز
رلش رلیسان بازنتش تیغ تیر
پهلوان در خیمهٔ خویش والو
مه چهوم میل دل جانب سیستان
ژه کر ساز و سامانه رائس تیار
چه استاد یا گر کچهن چارج گر
دلیران ایران زمین سربسر
گرتهک کتو ژه اے رستم شیرزور
بآرام در خیمهٔ خویش روز
بلاچاره چهوم زابلک اضطراب
پگه نیره برزو بمیدان جنگ
چهو کیاه چاره دنتو بولا چاره چهوس
درآن لحظه بوزک فرامرز آو
زرنج و غم و غصه آزاد گے
ژلش داد نه دگ سپین شاد مال
بو کمر زر شیرس لښته در اسن شال
چهو برزوی سر زور جنگی جوان
چهوتم لرزه ایرانین ژالومت

دو منزل ازین نام و پیغام آس
ژلی محنت راه په رنج و ملال
په کوهسار طاؤس زرینه تاج
ټکان دراو حاضر نباورد گاه
چهوئے کاهغه پهلوان نه شیر مرد
نمه ژهاله هر سو چو شاله نکاره
زبرزوی سو گرگین نژان حال زن
بمیدان کریعه یعن زور تن
نه شمشیر میانی خود و خدنگ
اتهس کیت هتن نیزه گرز گران
فرامرز دهغو تیز په غشتم و کین
فرامرز پهر قدمبوس شاه
مبادا په بیچاره گرگین مری
ټکان تیر گون گو سو تیرت زه جعف
زه چهوک یوت نادان ته لوا هوس
زه و نکن جیس سیت گومنت تیار
امس سیت چهوبه کرن کارزار
گژهک دن بیکهزب خنجر شاه
فرامرز نوچیت و مست دلیر
ڈلس رنگ رد سنه بارای جنگ
په و چهمبز یوے چان مردانگی
بظاهر په راتک چهونه شیر مرد
ممتس راتکس نرز آواز لے
بنو کباه ممتس دنته اے پهلوان

په تیزی بواز شهرت عام آس
سو مشغول آرام با رام گاه
نژان دراو خوش نگ آئینه نګ و اج
کرن کریک اے شاه ایرانیان
اتن سه په پیگار اندر نبرد
کمر بسته گرگین بلا چاره گو
سهس سیت باد زکران شال زن
بیاورده گه په سر رخش نیر
پئے جنگ پیرت زه گرڅه میا نو رنگ
چهو کرمت بدنیگونه دیروزکار
کمر بسته گور خشمسی لدنه زیت
شهن دیو ممتس نیر اے شیر زور
بجبله گری ناب کوتاه کری
په تندی کران کریک چون فیل مست
بنامی و چهان چهو کنه لنبیبس و
په کر آسو لازم بمبر دانگی
سه ننس بین رو په جنگس تیار
سو برزوئی چون زعفران رنگ گو
درشت و تنومند مانند شیر
په برزو فرامرز نزدیک گو
نیان چهے زه آثار دیوانگی
چهو گور راتکوی ساز و سامانه سوی
په هر چند واقف درین رازنے
سپن کشته یا خسته شاید سو مرد

دلپس رستمن کرنه آرام حال
سپن واره آسود از رنج راه
دم صبح برزوئی کینه خواه
وهغو سه گنډو نیز لبسته میان
نته لوکرو حمله روز و تیار
سهس رو برو پانه پیگار گو
فرامرز الوز رستمن برو نهه کن
زه میالوی زره و ساز و سامانه شیر
بجلدی تهن نال تیر و کمان
النن یاد دیروزکوی کارزار
سر رخش گو تیز قبلیگاه
په پیگار برزوی جنگی بفور
بکهف گرزه هت خشمسی لنه جعف
اتی روز اے ترک چالاک سیت
دپن رات فرداکو کارزار
په پر پاٹ سراسیمه دیوانگی
بهائے کفن جهی نه نالچ قبا
زهیبت پراکنده درد گو
ممتس ده ستنهی گو برزوی تنگ
پنهم نزاد سراز چهو پیگار نو
کران آسو اندیشه برزوی گرد
ولیکن په جنگی چهو نه سوی
دپن یانه چهوکنه زه راتگ حوال
زه کنهه چهوکنه دیروزکو هم نبرد

ستندوی یه گور سازو سامانه چهوی
نشانه یوک هاومی کیت چیز
دلیش نم بو مشهور گومت ژپور
بمردانگی میانو گرز گران
فرامرزنی تولسه گرز گران
زخود و زره لتش هرن نار زن
هغون کینه نه فرصت نمش آنه سی
وست از سر زین بر خاک پیو
چو مرغ هوا بسته در دام اشو
نبا در دگه آے لاران تمام
بیکدست مشغول جنگ و نبرد
نباوردگه آے مانند باد
به بر زوی کرک طوق گردن کمند
زوارس اته خسته نهاوک کرت
بجنگ زواره سو هوهان گرد
بیکدل دو شی بهر پیکار شے
گورس شور کړو بیژن ددر نیول
بصد کینه ایرانیو بسته کړه
دلیران ایران نځو نخوارے گے
سپین زیاده تورانیون قتل عام
کړک ده بزن تا بهنگام شام
تلوهن ته پکهن واتش کړ ډبیږن
زدر خوانه دروانه دی تراو رنگ
بتش لتکرو نالی اسباب گل

زه لیکن پوان بوی بیگانه چهوی
دلیش باز نم دښته کیاه چهوی تناو
دپان تاو چهیم رستم شیر زور
سو از نام رستم پراګنده گو
نکه آولتش آنه مالش گران
پیاپے دنن گرز ه لتس بیشمار
سو بوراج حیله کرت پانه سی
سو رزوئی جنگی نخچیم کمند
سو ر وباه بچنگال ضرغام اشو
فرامرز جنگی یه پیکار اشو
دگردست گرفته بر روئی گرد
بامداو پیش فرامرز آسے
گره ور گوه پیچ در پیچ بند
فرامرز بیژن بناورد گاه
بکینه سپین رد به اندر نبرد
زواره سپین رد به اندر نبرد
لت زوره بر زوی لبعد جو نیون
بدشت و دره تیز گو سیل خون
نباوردگه درے یکبار گی
سپاهان توران زمین خوار گے
دو تیون سپین فوجسی قتل عام
بهر بعد فرد ما یه از غار دراو
سپین تنگ ته رود موقوف جنگ
دو منزل سو خالی ژلاق جان

فرامرزنی دپوسه اے بے تمیز
به نام ونشان ولتسب واره یاد
چهو مشهور در ملک ما زندران
نبے هنی سست شرمنده گو
دو کړهت متیو آتش کهار زن
ډلس هوش رود سته کینه اختیار
ز گرز گران خسته دلچاک گو
کړن لبسته از ریسمان سخت بند
سو در دام تورانیو ډیوهه یام
زبردست هر سو خبردار اشو
زواره بمه بیژن شیر زاد
بمیدان مردی دتنک دسست و پاے
سو محکم تمو بسته نهاوک کرت
به پیکار تورانین کینه خواه
دپان و انو بیژن بامداو شے
سو بر زوی بسته به بیژن سپرد
بضرب سنان رستمن خسته کړ
سو میدان ساروی سپین لاله گون
بمیدان بکثرت سپین ازدحام
سپهاه بود بعضی گرفتار گے
رنی چاے السپ اندر کوتړن
پلے و سیل ویرانه باز ژاو
شبانه شهنشاه توران ژلج
زابراق در سبینه ارمان هت

انگ بسته برزوي بدربار شاه
همه اشڪند ڪله خون هارت اٿن
يه بيچاره معصوم نه نوجوان
هئي زندي بزندان ٿڻاوان اسير
ڪُڪ ٿيئين شاه عيش ساز و سرود
زر و مال و اموال نير و طناب
بدربار شاه رستم شير گير
روانه ٿيون سوي زابلستان
بزندان در رنج و بيداد آسو
وڏان اس ماتم زده صبح و شام
بچو ميانو در دست دشمن اسير
زندي ڇها ڪه زير شمشير موڏ
وڏان آسو را انس ٿس دو اهل زار زار
هٿن سوي ايران في الحال ٿيِ
نباگاه ڏٺين رستم نامدار
ليوٿي ٿيئس نوڪران هوش هوش
زايرانيان ڪُڻه معلوم حال
بيڪ گرته از دست برزوي گرد
سو برزوي بانيوڪ در سيستان
دو منزل يڪڙ منزله ڪُڻه طي
بد و ڪان بهرام گوهر فروش
هٿون لنق برابر گرانمايه مال
ڏو هنه اڪه بهرام سوداگران
ڪرسنا هيئا شاد نه دنع عجم

ٿيون هيث سبب پادشاه ڪينه خواه
نه پوزن شاهس عرض گر رستمن
ڇهيو افسوس بر خون اين پهلوان
فرڪ شاه از خون برزوي گرد
ٿي وتار ساز ٿگ چنگ و رود
شهنشاه عالي باقبال گو
بايران با طوس و گودرز پير
سو برزوي بسته ڪرت نيون سياست
گرفتار زنجير فولاد آسو
بزاري وڏان عيش افراسياب
زه دلشاد بر تخت آرام گير
سو رويداد بيراستي پوزه ناد
بتوران لس لگو نه آخر قرار
بهروم ڪهوان غمنه افسوس آهي
پيڪان سيت هت افسر و اهلڪار
پر از لعل و ياقوت جيڏاه ڏٺين
نمتس لشه پوزن بڻ گو پور زال
پر زهن باز برزو ليسي ڪياه ميو
ڇهو تت قيد در خانه پهلوان
يه پيغام برزوي ڪرن جستجوي
پهاق آهس ڳنا هي گران پياله نوش
ولڪين ٿيئي رد نمه غمگين آهس
زبانان اين آهس ٿي نغمه زن
ٿيون شاد شهر و برا مشڪري

ڏٺي از سر تيغ مارت زهفن
شها عفو ڪر خون برزو يمين
يوان ڇهو ٿس ٿي وندني يوي شير
ٿي لي قيد در دست رستم سپرد
ٿيون جمع استا افراسياب
بايران ٿين شاد خوشحال گو
زواره فرامرز با پهلوان
ڪهوڪ قيد در سيستان يان وات
بتوران ٿيئنر ماڇ شهروي نام
ڪه هي حيف اي شاه بي شرم و آب
مه وٺتوم ڪتو گوم ڪٺ جابه رود
بايران زنين رستمن قيد ٿهاو
در و لعل و گوهر زر و مال هت
بهر ڪوچه فيران چو جاسوس آهس
لصد ناز و آداب بانا د توش
بيه لنق اڪس نره گنڈاه ڏٺين
ڇهو ٿنو مڻ الله روز پسر رد
نمو ڏپوسه از عام شهره رنغو
زايبان نرابلستان دراس پي
ز ديوار خانه بيا زار و ڪوهي
وٺي لنق جوهر نه ياقوت و لعل
ز لعل و زر و مال القصه آهس
هي و جام سازو ني و زير و بم
ڏوڙن لنق با انعام انگشتري

سہ سازندہ برزو بنی یاد کرہ
بسازندہ برزو دل آزاد گو
سو بہرام گوہر فروشس گرہ
گیس براے شاید مِہ آمز چہ ماج
چھولسں نا و شہروبہ مشہو عام
مگر نھاو پوشیدہ رازِ نہان
اِمی دایہ پیغام نیو اوڑہ پور
رتی ہا ولسں سوہی تدبیر وَت
بیہ آنہ گوڑ تارہ رہوار پو
کمند انگ تازہ تیغ طناب
ہتن گورتہ سامانہ تھاوُن تیار
سبین شاد دل آسو در کارلسں
کرن ریسمان زورہ بہ بام بند
تپھر وانوازہ ہمت ریسمان
سوارہ ہاتڑن سیت شہروبہ دائے
نہ آباد لفسرین چور ویاہ گے
زایران زابل لوان باز آسو
بیہ گیو بیژن فرہنبر نہ آسو
وچھک دو رہ تم اہرسہ مرگی سوار
تمن پنہ گرگین ومبلاد گو
سو تڑمردہ از زخم خستہ کرن
سو گرگین خستہ کرن نیم جان
تمنس زورہ کر پکھاہ کرن کینہ بسان
بہ گرزہ سو تھادی تمناہی گور

زانعام بہرامنی شاد کرہ
کرن شاد برزو رجنگ رو شہ روش
چھ زامز رشن نہ مہن ہنر برہ
پرزھن یاز لسں از رفذ و فام رن
چھ از ملک توران مہ در غفل آم
نہ پورت سبین شاد خوشحال دائے
رتی کر بسازی گری دست زور
اِمی دپو سہ زھانڈت اپنو فہرہ داو
وملک دیار لاگک خریدار پو
شبانہ گورد سان روترہ تیار
بہ پیغام لسں رود امیدوار
زڑن بند زنجیر از فہرہ داو
زبالا و بزان تراون کمند
تبر دراو از قلعہ سیستان
شبانہ تہ توبے کمر بستہ درائے
دران منزلہ رستم شیر زور
شکارہ کران شاد ممتاز آسو
رہام دروازہ سپہدار طوس
پیکان راہ پے راہ در کوہسار
بفرمان رستم کرک بام بند
براکندہ دل نیم بستہ کرن
زوارہ بامداد گرگین گو
زہ کس چھوک اتی روزاے پہلوان
بنجامی زہ چھوک پیت کیپن کھسان لو

بسازندہ برزو سبین تیز رو
دپن لسں زنانا ہ چھ گوہر فروش
لسندی اتھ پرزہ ناون سہ ولج
ہمہ نقل در شکل در نام زن
دپن دایہ چھیم مادر مہربان
لشہرو ونن قصہ سرتا بپاے
اِمی کر سو برزوی ہت مصلحت
رتی سیت از پای زنجیر تراو
قلاپیس تیعداد پوزک حساب
گرھو تیز نیرت بتوران دیار
برندان اتن رزنہ فہرہ داد لسں
سو آہستہ بربام زندان دراو
بند بیر تراون ادیران پان
سہ شہروی سازندہ ہت پہلوان
بایران زبین راہ پے راہ گے
بجنگل کران آسو نخچیر گور
تمنس ہت گرگین و گو درز آسو
فرو بلتہ گستہم شیر شموس
زرستم سوئے فوج ار شاد گو
کرن بستہ گرگین بخم کمند
بخواری کرن بستہ از ریسمان
سو از حال گرگین غمگین گو
دپان نا وچھوی رستم شیر زور
اسان چھوک زہ از مرگ چھوکمتہ رسان

دلیس بازنم میانِ دربرس سلام
اکس برہ چھوی ردِ ڈنت پارسنگ
زوارہ خبر بوز نقن آوباز
بیہ زابلی سانِ سازندہ دائے
بہر حال و نبال لش تیز گو
مِتش نشتہ برزوی دوان آوباز
بہ لشتہ اگر آگ از بہر جنگ
بدلوانگی منسدہ گرا داہ کران
چھو ہو لش لوان موت غافل گرشن تھا
کڈے بوز شمشیر ساری کسر
ژہ آتِبی و نہ استخوان سوواد
ہرَے از وظیفہ کرے بازِ بند
بہ بیگار گرزہ سین کینہ خواہ
پردسیت شستر دگان کھازرن
کرگ بانہ وانی سٹھاہ کال جنگ
نہ کانژھا کم و بیشں درزور گو
برستم سو برزو سین خواستگار
کرواوہ مردانگی صبح و شام
دیُن ماجہ از ضربِ شمشیر تیز
بتوران تمن بیش افراسیاب
سو رستم وگر سوی دلریش گو
بدنبال برزد چو شیر ژیان
تمش سیت بہرام جوہر فروش
بدوکان ہم خانہ تاراج مال

چھو برزوی شاہ گرد جانوی غلام
بلیمت ولِ نیم آسنَے استخوان
بہ برزوی چھو لے رستم سرافراز
پراکندہ از خوف برزوی گرد
بشیرین سخن لشکر انگیز گو
کران کر یک لے رستم بیلتن
چھہ کیاہ تارمترداو تیر و خدنگ
فقط سازو سامانہ گورزین چھوی
چھو پائے سو در صحن مسجد اذان
شہ برو تنظیم سنت سپارہ ژہ روز نیہ یاد
ونان چھوک ایژ سحر و نیرنگ جادو
کمانے دتن گوشے ز درہ چیر
دنگ گرزہ باہم نبا وردگاہ
بہ بیگار باہم سین کینہ جوی
دو شی سنگ لیکن دو شی آیہ تنگ
کران جنگ موقوف انجام کار
بہ کرتہ خوان کرنان روغن نیار
سو برزوی با مادرِ خویشتن
بمیدان کرہ رستمس ریزہ ریز
کتھاہ روزہ اندر جہان یادگار
بآرام درلشکر خویش گو
سو ہٹ سیت درلشکر خویش واتو
بزنجیر بالستہ لے جان و ہوش
دیُن تتن نخامی رہ رو دیتہ ہوش

دلیس سوی چھو لیس نشتہ ہنگام جنگ
توے حال ماوان بنام پہلوان
زناناہ جوان سیت چھبس تیز رائے
سین جیر لش رستم شیر مرد
پررژھن حال تم از زنِ نغمہ ساز
زنانن اندر چھوک ژہ نامرد زن
تتہ چھوک زشمشیر مردان ڈران
ژہ ماوان لانژھن ہندوی دین چھوی
اتھے پاٹ موتن ژہ کرنے اثر
دوبارہ فوتِن آلوتہ اعتماد
کرے از سردانہ گی چون و چند
بکینہ دتن رستمس ضربِ تیر
بگرز گران ہر دو بیگار زن
بمیدان سین اک اکس رو برو ہی
نہ سرزور کانژھا نہ سرزور گو
بجنگ و گر در جگر رو و خار
بو چھو س گشتہ دِم زد و نان و طعام
بند بیر جنگ آوری رائے زن
تتہ بوان بستہ اندر طناب
گرتہ شہرہ در ہر طرف اشتہار
فراھرژ بات لشکر سیستان
سو نادِم گموت رستمس بیشیا واتو
ترائل تمش قید اہل و عیال
کرت قید بیچارہ گوہر فروش

ژه چھوک مست و مشغول ابا ساز و نے
دنن مال و اپس نمتش شاد گو
مجلس کرن خوار و بے آبرو
دیان آسو دنتو چھوہ کیاہ چارہ ئیت
اڈِو دیو گرٹھ بند از سلیمان
بناوردگاہ کاکھ وچھینہ مراں
بلاشک کری زہرامسند علاج
چھو بڈ عیب در کار مردان قصور
بہ لشکر سو گرگین میلاد آسو
بہ برزوی تم لدنہ بالنس اندر
سو برزوی لار یوس چون شیر نر
ازان گرد فوجاہ پدیدار گو
سو زو پیچ برزو بنی یام ڈیوٹ
پنن حال یا ہم کرک آشکار
زبرزو ونتر ڈھن از پس و پیش حال
ژہ تدبیر کیم ناو نے مصلحت
یکجا پکان دو نوے پہلوان
بہ چھاہ رستمن خوان و نان و طعام
تمو ژل دو سہ لقمہ از خوان نان
تمی کینہ نش سینہ صد چاک گو
کرن کریک اے پیر بد روزگار
ژہ چھوک پیر شیطان صفت ششخہ روی
بیار ژی رھننت زہر خوانس اندر
تحجل خوار نادم پشیمان گو

گمت یوت مغرور مخمور نے
دیان رستمن لا ہی پانے نمتس
نہ بوزن تہند عرض نے گفتگو
اڈِو دیو یکبار حملہ کِرد
اَڈِو دیو کرد کیاہ زتیر و کمان
اڈو دیو ژھینو زہر خوانس اندر
بہ پیگار تھاو سنہ کینہ احتیاج
اَت اندر سیٹھن خوانکو ہی اسطام
مقتن یہر فتنہ استاد آسو
دیان خوان یامت ہتن بروٹھ کن
اکی حملہ آنن رٹت گور حنہ
دیان آسو زو پینہ شیر زدر
نمتس یر دتھہ لار یو قدم بنون رلوٹ
سو بیچارہ زو پین سین نشا و شاد
بزندان آسوک رٹت کونت کالی
دلنس نم لیس و پیش احوال خویش
بڈیرہ پکان آیے از زہر نان
زبار ژی دشمن خبردار روز
ژھنک یام ہوش تتی دراک جان
دیان کھیوک بریان کرنت گور حر
ژہ چھوک بوت بے شرم و بے ننگ و عار
مہ خوانہ لدنت جان بہر خدا
درونی دعا چھوی ژہ بالنس اندر
زشرمندگی سر فرو کردہ آسو

سو بیچارہ بہرام آزاد گو
یکینہ زہ ہت تازیانہ نمتس
کہ با پہلوانان کرن مصلحت
اڈِو دیو اسن تیرہ سینس وِرِد
اَڈِو دیو بیک ضرب گرز گران
لدو زہر نہ نان بالنس اندر
و یک رستمس چھو پنہ از عقل دور
بہ مجلس انگ پیش نان و طعام
تمی ژھن زہر زورہ خوانس اندر
کرنت دور از دور گور اہ وچھن
سٹھاہ گرد ظاہر یکہ ہسار گو
ژنوران درامت بہ تحجیر گور
بروک لول تہ گرکھ باہم کنار
کف پاہی برزو نسبی بوسہ داد
ززندان کنھ یاٹ آئی ژہ ذت
ژنیش زنانہ زار زار و عیش
بد و گھنت زو پین اے طفل خام
ژہ کمتر بدو نیک زانک ہنوز
سو برزوی جنگی غضبناک گو
نین دو بناوردگاہ تیز تر
چو کا فور چھوی گو منتوی ریش و موی
کھوژک نا ژہ از خوف قہر خدا
پراگندہ رستم پریشان گو
سو نادم گمت خستہ تہ مردہ آسو

دپچُ لتن زگرگین بد روزگار
ز رنج خجالت گران خنده چھُوس
بوکر تھس بہ نیرنگ و بازی خراب
دو شی داد میدان مردی ومو
تلُن گرزہ شمشیر تیر و کمان
نخفتان تم پانہ چارُن گرہ
وچھت سوی لشکر گیس حشمہ تہ
بینہ کھنتہ نیرو اندر نبرد
تعجیں رخشس گرُن تنگ تنگ
بہ ہر رنگ باہم سپن کینہ جو
کمانی دتن گوشہ سے زورہ چیر
نتے تا پہ باران وسان شین اتو
بہ پیگار گرزہ سپن کینہ خواہ
پر وسیت شستر دگان کھار زن
بگرزہ کمان و بشمشیر و تیر
ہچوخونہ ناکارہ در ایک ہشے
با ئین خود ریسمان کمند
بلہ رخشن تراون بتدبیر بار
دگر سوی رخشن بمیدان جنگ
دو شی گور بمردی زبردست آس
سٹھاہ کال باہم گرک جنگ جنگ
براہ ہزیمت گرن اضطراب
دپن رستمس اے پل نامجوی
بیت کن سو گور زورہ تشن لمن

بنومت مہ پوشیدہ ظاہر بہ کار
بہ تندی بد وگفت برزوی گرد
پر زینہ مہ چھوم جنگلوی اضطراب
باچارہ وتھو رستم پہلوان
کرُن شور مانند پیل دمان
بجلدی زھنن نال تیر و سنان
نصیحت بیاران کرن مختصر
بجلدی ترلت گرھرہ دبستان
سوا زنگ لاریو بمیدان جنگ
بکینہ سپن تنگ برزدی شیر
کینہ دتن رستمس ضرب تیر
زتیر د کمان آکھنہ کینہ سوُد
دنگ گرزہ باہم نباوردگاہ
زچک اکاکس بانہ خود و زرہ
گران اک اکس دِہ نون دارد گبر
بکشتی بہ پیگار آمادہ تم
کرک بستہ اندر کمر بند بند
دو شی مست اندر فن جنگ آس
سو برزوی نوی گور رٹن سخت تنگ
ببستی لدان اک اکس پنجہ تم
سو برزو یتوی گور پتہ آدتنگ
لمن زور برز و او یزان لتش
بہ براوم اتھہ گور کرن رام نوی
سو برزوی بیچارہ لاچارہ گو

بو گومت پشیمان شرمندہ چھوس
چھ گیاہ تا روتھ نیر اندر نبرد
بمیدان بشمشیر بورت کھمو
بکینہ لدن زین رخشس دوان
اتن ترکش و نیزہ خود و زرہ
دپان رود ایستادہ بستہ میان
مہ یدے دگرم مارہ برزدی گرد
وچھین نیک و بدتہ رچھین فرق پان
بہ پیکار یامت سپن ردبرد
بمردی بہ پیکار لاگت دلیر
تھوی نیزہ نی ہنہ شباشنات اسو
بحسرت تتن کینہ در سینہ رود
بگرز گران ہرود پیگار زن
بگرزہ تمن روز اک اک گرہ
بمردی بشمشیر بازی دو شی
ودنوی نبادردگاہ پیادہ تم
مگر رستمن ریسمان کر دراز
رٹت زورہ تم اک اکس لنگ آس
دو شی حیت و چالاک تم مست آس
بسختی دوان اک اکس زنجہ تم
سو محکم گنڈت آسو اندر طناب
رٹت سینہ رستم تروہان لتش
سو ہرگز اتھہ تراونہ رستمن
کتوی دون بلاین گرفتار گو

دست برزمین پیو سوانجام کار
کرن اتھ بر خنجر کینہ زیوٹ
کہ ہے ہے یہ سہرابوی پور چھوی
لگی بازِ افسوس کھک وقتِ کار
نہ چھوک ژہ نیرنگ بازی وزمان
نشند تخم کنہ آسوکت شایہ رود
ستمگر چو شہار بد کیش چھوک
امِس مول معصوم مِسی مار ھتس
زابران سہرابسی خار آسو
سوگور ژھانڈنے دراو زیر یلاق
چھو مشہور شیرو یہ بالیس ناو
می جام نخجیر سیر و شکار
مِنس بام آنت دتم آبِ سرد
کرن نہ حیا کیفتہ از نام و ننگ
نشانہ نسنز چھم میہ انگشتری
بجلدی سو برزو ی تم اتھ تراو
رٹن زورہ تم تنگ اندر کنار
سپن جمع ہر سو کرک بستہ راہ
بر رستم سو برزو سپن عذر خواہ
بو وارہ دمِس جان جانک بہا
امِی تراو ہون نہ نان و طعام
نوے رستمن بازہ آزاد کر
ونن حالِ برزو با فراسیاب
انن نوش نہ خوش خانہ آباد گو

رٹن رستمن زیر سینہ شکار
سٹان مادرِ برزوئے پہلوان
مرٹھن زور نہ جسیمنی نور چھوی
دلیس تم نشانہ سہراب ناو
ژہ بہانہ بیہودہ بازی دوان
تمی دیو سہ لے پیر دیرینہ سال
بد بوانگی دشمن خویش چھوک
زنسل و نسب ابتدا وارہ یوز
سو عازم بلہ ہر پیگار آسو
چھو سانوی گرہ اندرہ کوہسار
چھے لنس بے نہایت رمیش و گاو
سو سہراب لب تشنہ بے آب و تاب
جبین تریش رویس تخن وارہ گرد
نہ سہراب جنگی گیس باور
فروزندہ در سینہ مشتری
نگینس پرن نام سہراب یام
و دان وادیاہ گو سو بے اختیار
تلک شور ہر سو کرک دورہ دور
چھو زوین بیچارہ تہ بیگناہ
بولے ڈیشہ ہا مسندوی گور جنہ
یہوی ہا لقنی زن میہ العینہ آم
سو زوین رلان اتھ موران گو
پراگندہ گو زیادہ افراسیاب
بہر سو سپن شہرہ در سیستان

سولنس از سر کینہ بر سینہ بوٹ
برہنہ گیہ پیش رستم وہ وان
بشمشیر تیز می مہ کر زینہار
میہ کنیز ژھاہ نسند مال و اسباب ہاو
ژوودہ ۱۴ سالہ سہراب معصوم ہوو
ژہ چھوی میل خونِ عزیزان حلال
بیتھے پاٹ خون پدر مار ھتس
زبرزو یوان چھو ینہ یاور ہنوز
دتن تم بآرام عشرت طلاق
چھو رلو مت آسہ دور تھا قرار
بجنگل چھو روز و شب کار و بار
بالوان من والو از بہر آب
بصد شوق رٹنس درآغوش تنگ
تسندوی یہ سر زور برزو پسر
نہ مہرہ وچھن رستمن پرزہ ناو
وچھن وارہ برزو نیوی قد و فام
دلیران ایران بنا ور دگاہ
مبارک مبارک کران اورہ یور
بہ از بہر من گرتھ تراون رہا
بو کوتاہ گمت آسہ ہا مختصر
سو زوین تمو خوشتہ دلشاد کر
دباو بسو در شہر توران گو
سو رستم شہاہ خوشتہ دلشاد گو
بوتھ دراو لنس نہ ال ہنت پہلوان

بدبیدار بر زدسو بیت اب گو
بهر سو طلا ظم بوسه کنار
دو شی مست و مشغول عیش و طرب
سمت آس گردان کابلستان
به دنیا نمک اصل بنیاد چهوی
نه عیش و طرب روز شب پایدار
به دولت مه گرځه مست و مغرور شی

سپین شور زن زنده سهراب گو
نخو شحال برزو بکړیی زر
مئ جام آرام دل روز و شب
سڅاه کال جشنه شب و روز آسو
ایک خاصیت شاد و ناشاد چهوی
با آدم غم و عیش یکسان چهوی
ز دولت مه گرځه جشنه رنجور شې
نه هرگز چهوانت دو لتس اعتبار

سپین گرم هنگامهٔ گیرد دار
با آرام شهر د بهت شاد تر
کړک شادیانه بزابلستان
ډوهې عید بار وز نور وز آسو
هر دم نه غم روزه ډن زنهار
دو شی چیز در جلد انسان چهوی
نه دولت و چهم کینیه تشه پایدار

داستان

ز راوی روایت چه اندر دلیل
ششبانه سوزال خوج هت بیدرنگ
خبر هت ممتس نشه زو پیی آو
نبو داد حق لتس پته زوره نعفت
زنانا ه تنوران سوسن بنام
پهلوان کړک بسته در دام بو
سوز ستم به نیرنگ جادوگری
ډوله تراده ممسند کله ناال زن
نه بورت شهس آو نه اعتماد
چو شیطان بدل وسوسه ترادلتس
دتن سبیت لتس خیمه نه سائبان
کهوان خوان نعمت جوان قهوه چاپ
سرراهِ ایران زابلستان
بجنگل عجائب سو مهمان سرا

ز ایران گو شناه توران ذلیل
ز ایران ممتس در جگر خار آسو
سو برزوی سهراب نوی پور دراو
نه بورت سپین زیاده در پیچ و تاب
برا مشنگری آس مشهور نام
بو در علم جادوگری شناز جهبس
کرن لسنه مانند کبک زری
رڅ گیو بیژن و بیژن زطوس
دپن رنځه ما یار دیگر فساد
نهایت ممتس دلونه اسباب و مال
بکو بنک به چلیسم پهلوان
غلام کنیزان د اسباب سات
زڅک چاپ به چارسو درمیان
بردن قلعه خیمه خرگاه بیټ

زڅک یام برزوی بمیدان جنگ
درین غم شب و روز شهار آسو
بزابل سپین رتمس سپت جفت
پراکنده دل شاد افراسیاب
نمی دپوسه ایران کړن رام بو
بهر فن درین دور استاد جهبس
فرامرز جنګی رڅن شال زن
زڅک سینه از خنجر ابنوسس
نمی کسبت جادوگری نا دلس
زر و سیم زیور جواهر نه لال
بمعه مال از شهر توران دراې
با ایران ربین بعد ده روز دانت
قلا یاه د جهک پرانو محکم گراه
سو دام بلا بر سر راه بیټ

يبازي سپين تازه مهمان نواز
شرا با صراحي و نان و كباب
بظاهر سه دلجوي مهمان نواز
گمت رستمس سيت در سيستان
سو بيژن بمعه طوس گيو و هام
و نان آش افسانهٔ روم و روس
دو شتي نم گمت آش مخمور مي
رهامن سو خنجر بمتش زوره نويس
دپان طوس بر پشت شبديز ژلُ
بتدبير قصته كرگ اوده يور
نه گودرز تنها نه با طوس آد
بدنبال آش طوس و گودرز گو
دو لوئے بهر حيله آنك بو باز
كمر بسته لاران به شبديز گو
نه گيو و فريبرز گودرز و طوس
مبادا تلش پانه والي فساد
سواره بگه ژهانڈ ني زال دراو
بكينه اكسرا ك نه پرزان آش
بجنگل دو هيتس نم تشكار راه كرش
و جهين دوره كمتام كرمُت مقام
چهوه گستام آمُت بدنبال من
گرت دور بر پشت شبديز گو
برز هوك نم چهو گش ما لك اين مقام
مهيا مي و جام سنطور و ساز

كهون وقت دستار خانه دراز
خورد و نوش نعمت بهر عام آسو
بباطن سه بدخوي نيرنگ ساز
بزابلستان بزم شاهانه آسو
فرو بلته گرگين بزابل تمام
بمتن دون بدل آسو پرانوي غماد
به پيگار معركه پور گے
سو بر زور رهامس ٹهين تنگ گو
ز زابلستان داوزن تيز ژلُ
بهر حال سوزن سو گودرز بير
ازين حال هر كينه افسوس آد
ديگ نم دو شتي زن چهه نم تند خو
چهه كت مختصر گرڅه ناخچ دراز
بمتن نپه گو گستهم نا مجوئے
نه گودرز كونه دالوا افتابه لوس
بيو منزه كاڅه والونه باز گشت
جوابانشُند كينه نه بركال آد
دپان طوس از سيستان دراونيز
رٹت ماره نم گور واراه كرن
بجو سيار ڈيوٹن دران ناره گاش
مبارك بفرخنده اقبال من
بيكان دالو ز ديگ مهمان سرائے
چهه كمشند به خيمه و تعمير و باغ
امي شوقه خميس نكه آد طوس

مهيا مي و ميوه جنگ و رباب
مفت عيش از صبح تا شام آسو
سمت آئے ايرانكي پهلوان
دپان رستمس جشنه درخانه آسو
بمجلس بهت آسو لو درزو طوس
كهتن پٹ كرگ داره برپا فساد
بگودرز خنجر نهتن آو طوس
زهيت بمتس زعفران رنگ گو
پراكنده گو رستم شير زور
انڅ ليور كرڅه طوس روشن ضمير
بمتن ددن نپه گيوه ني كرنه دو
مبادا گرڅن اك اكس كينه جو
بمتن نپه بيژن سپين تيز رو
سو عالي نسب طوسنوي كوژباے
پراكنده گور ستيم شير زاد
ليس انگه فرامرز سوزك بدشت
اكس اك ليس و پيش لاران آش
كرن شپيد ستي براه گريز
سوئے راه ايران سو گو بعد شام
دپن دستمن آسه كرومُت تلاش
تبعجيل نارس كنوي تيز گو
غلامان سوسن بمتس بر ونته آے
سه خوشخوي دلجوي مهمان نواز
دپان رو دو استاده پيش عروس

به تندي دوئ صاحب خیمه کیبت
ز تقدیر گیمژ پراکنده چھیس
مه سوداگراه اک خریدار آسو
لسندوی مه این دولت و مال ړ ود
مِتی خوفه در الیس ز توران بو
چھو از عدل و احسان عاجز نواز
اسان باز طوسن دپس شاه درو ز
مه تابع چھه ایرانکی اہل کار
دوان آبه یانے ممتش خوان ہت
کرن میل ہر سوز چنگ و رباب
بخامی شراباه چھتھن مست گو
کرن بسنه اندر قلاطوس گم
ات اندر پیٹھے دالو گودرز پیر
بآرام بندقبا کرد باز
برنخیره کر میل بیندن اسیر
سو ہمسایه بالیس آمی قنده والو
ممتس شیشه ہت بیه بیرن کشته
د چھن خیمه خرگاه ته آرام گاه
دلیران ایران باین راه گے
لیصد کینه لسن بیرن کرنه بیش
نته یو بیکضرب شمشیر تیز
ز ایرانیان کانه اکهاه گونه یور
نه معلوم کینه چھو سنه پیغام دیے
نه نیرنگ بار چی نه لسن گونه ایل

بدنشت و دره خیمه ازبر چھیت
بوره مشنگری زنانه ہا نغمه تاز
مه پٹ از دل و جان گرفتار آسو
پرژهان آسو بد خوی افراسیاب
لوے ژوره آلین یا بیران بو
لوے کر مه شب جائے تنہا مقام
ز خوف بداندیش آزا و روز
چھوئی کینه ته موجو از نانِ شام
بیه مرغ بریان ته نان ہت
بہت آسو ہمراه سوسن بحال
زلنشه ممتش ہوش از دست گو
لسند گور ٹھوک ژوره اندر قلا
بدر بار سوسن سپن جاگیر
بمستی سو گودرز خاموش گو
بزندان سو با طوس آرام گیر
بنیج ستهم لوی ژهاندان آو
چوانی رٹن جای بالیس لسته
کرن کریک پر خوف با تاب و تپ
ہنندوی مه وتوم پیغام دیے
چھویت جایه گمنام چالوی فریب
زه ییت جایه تراوے گرت ریزه ریز
درین ملک بیگانه چھیس غیر زان
آنی شیشه چکھنا زه ازجام مے
به بیگار گور دیه لس سلیم

دلوپس زناناه بوگردنده چھیس
دف و چنگ سارنگ و سنطور و ساز
بتقدیر ناگه سو بیچاره موُد
ممتن مال لسار ودی برنج و عذاب
مه لو زم یه کیخسرو پاکباز
دعاگوشاہستن لو چھیس صبح و شام
لو چھوس شاه کیخسرو س فی حیدار
بجلدی مه آن پیش نام و طعام
سپن سیر از خوان و نان و کباب
بمستی سه ماران بستناز تال
ٹکان در او زنجیر ہت پیچ و سلم
سو بسته جگر خسته اندر بلا
سپن یام مایل به سنطور و ساز
سوا زخود ز دار دی بیہوش گو
ممتس ژهانڈنے گیو فرخنده دالو
بدام بلا در قلا یا یام دالو
سواره ییتی بیژن کینه خواه
ولوکس چھویت جایه در نیم شب
بار ستور سوسن ممتس ودایه پیش
و تمن تیز از پہلوانان زه نیب
دلو پس مه ڈلو ٹھمنه اے شیر زوره
ز ایرانیان زاتن نه کانه پہلوان
کونه چھیر سی بیژن کرنه میل
سپن سخت بیژن گرفتار غم

کی حمله لښ روو نه آب تاب
سپین لښته ور دام رنج و بلا
دران جاینگه یا ام خیمه ډلوټ
ښندوی چهو خیمه نه چهوم واره یاد
نښنز کریک ام بیژن یرزه ناو
چه اس قید با محنت و رنج و درد
ښند گورِ سټهاه شور نه زور کړو
ژنیرنگ اندلښته و پلور گو
بکینه کرن با فرامرز جنگ
وچهن ام فرامرز نوی حسبِ حال
بکینه سپین روو به لښ زال زر
ژه چهوک یا رزانه بو باقی قصب
دلښ یا زتم نوزه غیرت اسان
نځامی ژه چهوک آسمان و تهان
بیکهاره با ام سپین رډ برد
گهی بیش قبض بندوی اضطراب
برابر دو شی درخون ژور آس
ستاده کرن دوره روزن سلام
نه بوزت سور ستم پراگنده حال
نخوت زال نهازه در جای جنگ
زابل فرامرز سوزن دوان
سوزالس لښته و اتو اندر نبرد
مبادا بیه فوج افراسیاب
چهو افسوس از بیژن و گیو گرد

کرن لښته اندر نجم طناب
دوان لښ بنه واتو آت جایه مرد
مس نفتش بد واره در سینه بوټ
کرن کریک ای صاحب خیمه نیر
زر ندان ام چاک دت باک زاو
چه در خیمه نیرنگ و جادوگری
گور واز قلا شور فی الفور کړو
دچهن اک سوراه زره پوش آسو
بگرزه لښتمشیر و تیر و خدنگ
سوراهی ز زابلستان کړنه ژود
کرن کریک ای ترک بد سیر
لښتمشیر نهاوت زه بنده کرت
زه چهوک یوت بیهوده گهین کهسان
به سستی بیری زه چهوی بوت یاد
به تیر و لښتمشیر پیکار جو
بمیدان مردی جنگها کروک
دو نوی دلاور سلحشور آس
بجلدی ون یام لښ حسبِ حال
سپین زیاده غمگین از بهر زال
سو دی سینه کم بار نه سا نخورد
بجلدی انگ زابلک پهلوان
گران آسو اندلښنه بازال زر
کری واره آواره خوار و خراب
چهو گسنهم بیه طوس و گودرز پیر

ثلث نیون زوره سو اندر قلا
فرامرز جنگی سپهدار گرد
چهوکیاه تام افراسیاب فساد
مه چهوم دو منزل مه کر زیاده زیر
کرن کریک لښ ای فرامرز گرد
خبردار چهوی نیهو نه غافل گری
فرامرز از خیمه یا دور گو
کمر لښنه سوهی مست و مدهوش آسو
آت اندر دیان واتو آت جایه زال
بناوردگاه روو به لښ یا نه ژود
دم تیز پیغام نام و نسب
نهوی استخوان زه زنده کرت
به بیری زه چهوی کله یانی ستان
زه نهاوی بو ارمان نه آمه تاو
گهی نیزه نه گرزه گاهی طناب
بجنگ آوری خاصه جنگاه کروک
فرامرز یا لښ نښه واتو یام
ژنیرنگ نوزان ور جنگ زال
نهایت سپین بر فرامرز تنگ
به پیکار نهاوت زه اندر نبرد
سواره هش سینت بر زوی گرد
بتوران ژنین آسه گیمز خبر
گرسهن ماره ابر انگی شیر مرد
بزندان در دسنت و دشمن اسیر

ٹھوک بر سر راہ تورانیان
بمردانگی مرد مردانہ گو
سو جنگی بناوردگاہ دراو تیز
بمردانگی ہر دو گرد لفران
گراہ اک اکس تیر باران کران
گراہ اک اکس ڈلنیتھی کُل دنان
فرامرز لش فوج ده سواس ہت
وچھت فوج گوشاد خوشحال تہ
دوئے آسو رستم پر ژھان نام لش
دوشی زیادہ اندر شور و شور گے
ہمنس باز رستم سپُن خواستگار
بشمشیر کیتہ کمے ریزہ ریز
ولیشُ تم اسان تورہ کیاہ چھوک وتن
سو بیدُ آسہ سر زور گرد لفران
بیکبار لاین ہمنس ضرب تیر
زرہ ہت کرُن پارہ تیغ و سنان
اکت کن چیکا چاک شمشیر آسو
دوشی شاد لیکن دوشی تنگ آئیں
بناورد گہ زال آئن شتاب
کری کیاہ کنوی ژُن سوانہ نبرد
وچھُن مست و مغرور در خواب ناز
بجامی ژہ چھوک یوت غفلت کرن
ژہ چھوک مست گوئمت بآرام و خواب
کھست تیز بر اسپ ہوار گو

سو برزوی جنگی چو شیر ژیان
بدروازۂ قلعہ استادہ بود
بشمشیر باہم تلک رستخیز
سپن تیز و نیزہ بازی دوشی
گراہ آئیں بیکار گرز گران
دوشی زن نباورد گہ تنگ آئیں
دیان والو اسباب الماس ہت
سٹھاہ کال باہم بمیدان جنگ
ہوان آسو از نام و پیغام لش
دو لوی ستادہ نباوردگاہ
بہ تندی دپن سوی ترکی سوار
مہ نیب و نشان ولی پن ناودن
گرژھان لیس اکس با و میانوی کتن
زہ مادر پدر سلیم ناومی
تی ضرب بہ رستمس سپُن دار و گیر
تی کینہ رستم سپُن سینہ ریش
بیت کن گوئمت تیرہ نی ڈیرا آسو
دیان رستمن ڈیوٹ گرد غبار
مہادایہ ما آو افراسیاب
تہ بوریت کمر بستہ گو زال زر
گوریت ضایہ در سایہ تر اوت دراز
کھتوی آب سیلاب چھوچی نالہ پٹ
پس پشت چھوی فوج افراسیاب
وچھن فوج توران چو دریائے آب

بہ بیکار سوئے قتلا پانہ گو
کرن کریک لے پہلوان تیز زد
دران رزم باہم سپن رزم ساز
بہ بیکار شمشیر بازی دوشی
گراہ آئیں در رزمگہ تیغ و سنان
دوشی مست و مغرور در جنگ آئیں
نباوردگہ رستم و زال زر
بکینہ دو نوی کمر بستہ تنگ
بمردی اکسو اک نہ کمزور گے
بہ بیکار باہم سپن کینہ خواہ
ژہ کسُ چھوک نہ نام و نشان باو تیز
ژہ روژی تمنا گور و کفن
زہیبت پوان لش چھتن رتنہ ماز
چھ ترکی دیان آدمی کھادمی
دو دیم تیر لاین سوئی پہلوان
بحملہ بہ بیکار شہار کیش
دوشی زن کمر بستہ در جنگ آئیں
وتھان از رہ جنگل و کوہسار
ژہ گرتھ بہر امداد برزوی گرد
سو برزوی گورس ژھا بہ ڈیوٹھن چھر
بہ تندی کرس کریک زال زرق
گندت وقتہ تراوت الغرض نالہ پٹ
سو برزوی از خواب بیدار گو
سو گر شیو شیدہ تہ افراسیاب

ازاں فوج ہومان منس پیش آو
کہ بے حیف اے طفل معصوم خام
پہ خوبشی تہ بیہودہ کہ ہے فریب
زنا زادہ گودرز رستم تہ گیو
اگر یک منت پیش افراسیاب
تہ ھپہ کرگز تھک خوار بے آبروی
بایران ساری لنسند شرنہ باز
بایران چہ قیراں مگر زورہ ہنت
گراہ کرنہ بیژن بزندان بند
بزندان پشان گو مہ ساروی وری
تلن گرزہ لار یو منس تیر زن
بیکحملہ نوجس کرن اضطراب
دیاں فوج تنہا سو برزونہ زال
چو شیر ورندہ تلن شور و شر
ز دست علمدار آرتن علم
بیہ تخت و ہم تیغ اردست تیید
لیس لیشت شمشیر ہنت زال لتق
بشمشیر گرزہ کرن دورہ دور
بہ برزو کرن گریک باہوش روز
بہومان جنگی سپیت ہم نبرد
نہن زورہ لنس الغہ منزہ سیر
تبہ جورہ در لشکر خویش گو
دوبرہ پدنیال افراسیاب
سو پیراں و فغفور بہرام گرد

براى فریبش سو بدکیش آو
تہ کہ یاد آن خوبئ پادشاہ
بغیر از خدا زانہ کس رازِ غیب
پہند جد چھو آہنگر اصفہان
پدر بار توران کرنت کامیاب
چھو بد خوی نامرد افراسیاب
زنانا تسنز بیرت الکس لشہ واز
گراہم سیاوش بہ نیرنگ نیون
تلن پردہ پالسن اِن وارہ گند
ز مرد زن بوت چھوس چکہ چاو
بلت کرتیت گوسو شمشیر زن
بہر سوی لشکرہ سپن گردوے
ہگر آسورہ بہس سپت نشال
بہر سوی نوجس کرن لارہ لار
الغن ورن کرن لشن خنجر قلم
برئی نہ سار وی ان تیر تز
بمہ فوج ہومان دنبال لتق
فرامرز وانگ بمیدان جنگ
چھو ہومان بد خوی تنہ ے ہنوز
ز تیرہ تہ جر سو سو از پشت زین
بکونیک فرامرز چون شیر نر
بمہ پیل و تیغ و علم نیون بال
بمہ نوج با تیغ و تیر و طناب
ہنن سیت ہومان تہ بار بان

گران وارہ لنس دورہ روزنت سلام
پہ چھوئی منندوی عجز و تمکین و جاہ
پہ زال سبہ وی ارنسل دیو
چھو معلوم ہر کنیسہ رانگ جہان
دلیس بار پر تروین اے فتنہ جوی
چھو بیہودہ ناحق گراں دات تاپ
سہ بڈراں آنگ تو شنہ کورہ ہنت
پہ بیہودہ ہارن منس زورہ جوق
گراہ می کرن سحر و جادوگری
تسندوی قعصا پہ کلس دنت سو درراو
مفصل ورن پیش افراسیاب
گروک تیر باراں منس پے بہ پے
دو دستی تلن گرزہ گاو سر
گراں زن منس آسو نشانہ سکار
قر من ہقت کرت نیون پیل سفید
نکہ آو لنس دو ہنت زال زر
پہ پیکار ہومان کرن دست زور
بامداد برزو کمر بستہ تنگ
پہ پیکار تیرہ سو برزوی گرد
بغارت منس دار پاہ چیز نین
سو ہومان پراگندہ ولریش گو
دواں گو فرامرز تہ برزونہ زال
سولہاگ تہ وین فرشیدورد
ہمہ شیدہ گرشیوز پہلوان

بنا وردگہ رستم و پیل بند
دوشی آئے غیرت زمیدان جنگ
شہن ونوبتس حال واحوال جنگ
بصد کینہ از دست ہومان سپر
کونی زن کرِن حملہ چون شیر نر
مہ تنہا لڑن رستمس سیت جھوم
بصد کینہ مارُن بشمشیر تیز
بکینہ کرس زنگہ زنگہ عذاب
بیاتی سپُن رشیدہ از حکم شاہ
ملان کریک شبدہ گران ہوش
درفش سیاہ تیغ تاج وسپر
تُسند حال زالس پرُ شوق یار بار
دُوپٹ زہ وہ ہت کمر بستہ داو
بصد کینہ لار وسپہدار لتس
سو پرُ کین برزین استادہ رُود
پیادہ سوار رو بہ پیکار کین
دیان یام رستم خبردار گو
گُوراہ پیش برزو انگ تیز تر
گرُک رات زالس بشمشیر جنگ
گرُک جنگ موقوف از شرم روز
بنا وردگہ روبہ لہاک گرد
کمر بستہ تم فوج تھاوُن تیار
بیکبار نو جبس تاک گیرو دار
وزان آسو ناکوس نہ کرہ نابے

گران آسِ تم جنگلوی چون وجیہ
بتعجیل کو ہیلسیم پیش شاہ
زپیگار برزو سٹھاہ آئے تنگ
درفش کیانی برنگ عقاب
بمیدان مردی تُلن شور وشر
نتہ لس چھو لوڑن بنا وردگاہ
زلش سینہ تھاوس کرِن پرزہ ریز
سِپن شاہ خوشدل بگفتار لتس
گران بستہ تم ازپس وپیش راہ
درینوی رستم بنا وردگاہ
وچھن فیل تیلہ بہ تخت زر
بیاتی سونھاون سپہدار فوج
بشبخون شیدہ سو آہستہ آو
کمانی کیانی رٹن پیشترو
سو برزو بیوی گوُر اکی تیرہ موُد
سٹھاہ کال تنہا گران آسن جنگ
فرامرز لتس نشہ مددگار گو
لکھست تیز بر پشت رہوار گو
نہ شیدہ نہ برزو پیکار تنگ
سپاہ ہت دوان آو افراسیاب
بناتی تمس سیت خورشید ورد
دگر سوی رستم فرامرز ہت
بمیدان سپُن فوج رابل تیار
گوڈن دیاو شوی لس پان پیل بند

دوشی آسِن امت زپیگار تنگ
شہس تم وتن بوسہ بر دست ولب
تمی نیوان اکِ پیل ماتخت زر
پشنگن تشانہ زافراسیاب
نہ لو رت سٹھاہ تلخ گو ہیلسیم
مہ کینہ چھو منہ حاجت بامداد شاہ
نتہ یوان بستہ اندر طناب
ہُوئے آز نازن خریدار مس لتس
اگر گوس ہیہ سُند صدا از برگوش
وتُن زالسی بوسہ بر دست وپاہ
رٹن تنگ برزوی اندر کنار
تھوی شیر دل شوبہ مختار فوج
سپُن روبہ شیدہ بہ پیگار لتس
سو برزوی جنگی سپُن رو برو
بجلدی تیھر سو اوزپشت زین
بشمشیر و نیزہ بہ تیر و خدنگ
بمعہ فوج سوزن پتہ زال زر
زکو ہسار زن شعلہ نار گو
دوشی از سر کینہ تم سینہ سوز
سوئی خیمہ شاہزادہ آسن شتاب
گران آسو اندیشہ کارزار
گران آسو بازال زمصلحت
دوشی فوج یامت کمر بستہ درائے
کمر بستہ باتیرو تیغ وکمند

بت خنجر و نیزه گرز و سنان
ر میدالشی آو دالاه کرت
دن تم بتدبیر اسباب جنگ
صن نال فولاد ہندی زره
شیر سیاه وراو برلشپت زین
ی انتُ باز باجاه و مال
شمشیر و نیزه یه کوپال و تیر
ر گرز و یه پیگاره و تیر و طناب
بشتی سشاه سپینه زوری کرت
تواری فران حال زن اُدره لور
خواری کرن لبستنه اندر کمند
سرو سبینه از کینه تراوُن نجاک
یان وراو بیران وسینه دوان
لبستنه بر جنگ آماده آس
سور ستم نه برزنیه زال زر
ما گو نه کانه کینه لبوته امان
یان والو کیخسرو نامدار
ک تنگ ترکی بجنگ و جدال
سشاه از سر نیزه شمشیر گل
نیاوور دگه خسته خاطر خراب
رُن عرض لبے شاه افراسیاب
یهان چھو کته از جنگ و بیکار زاه
بگفار سوس کرت اعتماد
نه نِ لای زنبور خالس یه کنِ

زمردی صفت پالن پالس گران
به پیگار کرو رستمن مشوره
دتن پیر چارن کمر زوره تنگ
تلن بر سر و وشن گرز گران
دوکس چین چو خاقان چین
سپین رو یه باہم بناور وگاه
به پیگار باہم تلکھ وارو گیر
یه پیگاره کشتی سپین لُے زن
بمردی کرک جنگ الله پرت
بکینه کرن حمله چون شیر نر
سر و گردن سینه از کینه بند
لمتو یام الو سپلیھم ریه تیغ
سو بالس وداں خاک یه سر لدان
بکثرت کرک حمله به کارزار
زواره فرامرز چون شیر نر
ز تورانیان واریاه لوک موود
امی ساته یا لشکر بے شمار
سپاہان ایران لشمشیر و کین
هتر بیت کھتن واریاه لوک ژل
پراکنده دل آسو پیران و زیه
بخامی کرت فوج ناحق خراب
سیاه مود نه تلک یه باد گو
بمردی زن کرکھه یه پا فساد
دیتنه یمن سیتے نات و ستیز

گورس کھتو زره پوشن چالاه کرت
لدن زین ارحبنشس کرن خره خره
یه ببر میان زوره چارن گره
بائن پیگار مازندران
یه و گار باری منگان آسو زال
دوفے یے بجنگ آوری کینه خواه
بمیدان بمردی کرک اضطراب
پیاده بمیدان سپین پاے زن
بیه کرُوشاه رستمن دسیت زور
سو نزاوُن ته پاوُن پتھر
دپان کرسه پرزوینی چاک چاک
گران آس ترکی دریغا دریغ
سپاہان توران زین زیاده آس
بکثرت لمتن آسو درسینه بار
بگرز و لشمشیر و تیر و کمان
مگر زنده قایم یه سنور رود
سپین تا درستم نه برزوی زال
کرک خوار گردان توران و چین
مگر رود قایم سوافراسیاب
گرفتار اندر بلا آسے گیر
پتن پان آزماو پھتن یاه ماه
یه فتنه ژه نه زاه نه ازباد گو
دلس پادشاهن چھو کیا چاره دون
چھیم تنگ چھوس تنگ پادر گریز

بووِن پاته تیره بناوردگاه
خدا لیس دِیه سوی نبیداندره وند
کرن کریکی اے خسرو نامدار
په تنها زدُ بوزونت کوت سکال
بکینه دُکس چهین چارن گره
کرک خوار گروان تُوران دچین
دِیکه رستمس چا نوبیرن بجنگ
هیمس از سر کینه خوان پدر
مه لنس سیت کشتی اکرم یار ها
مبادا گرزهک پادشاهم زه تنگ
فرامرز جنگی یرذ و سوار
بکینه کمربسته شبیر زبال
بمیدان کری تنگ افراسیاب
سوار تنگ آماده جنگ گو
زتخم سیاوش سلحشور چهوس
کرن لیه اکے گرزه مانند آب
دپان آدلنق پیره دهره بزرودی گرد
دلسکن دُنے تِلِ یلی وعده پکهه
زتوراتیان کینه درسینه شل
لوبیری بجنگ آدری کینه خواه
سو خسرو زعده سیپن لاجواب
سود فوج ازجایی ناوردگه
دین رستمس یرزوئی پهلوان
فرمن ام زمیدان ناوردیه

به پیگار کیخسرو کس کینه خواه
ونت پی تهون پاپے اندر رکاب
بجلدی سیمن ر ویه جنگیس تباه
شهی خسروان یام ابوزان سپیل
بمردانگی نال پیرن زده
بیکبار سارتی پهلوان آیے
چهو ناعیب انشعوس از نام و ننگ
دلیس رستمن یه چهو چالاک دست
چهو آمت سو در جنگ پیکار ها
بو حاضر کمربسته استاده چهوس
چهد حاضر کمربسته یر کارزار
زه تیو یام فوج سپهدار چهوی
زه روز بته هر گت اده آید تاب
دین رستمس چهو سته مخمور سے
لوکیاه کم دین دور درزه ریه چهوپی
وَنت پی کرن عزم ناوردگاه
مبارک شتهاتیر اندر هیره
شهن وعده دتولنس وین تیزدل
یلم داد سارُوی زلم دید و دل
نته حی گوُوتی زشمشیر یار
کرن وایه از جنگ افراسیاب
یه یه زوستها خوشته دلشاد آسو
تهایت چهو عاقل نه شیرین زبان
بلاشک نته از تخم سهراب چهوی

یه شمشیر باهم کرد چون وحید
نباوردگاه دیاد افراسیاب
بمردانگی ایس کرد و القصال
یه تندی تیهر دهقو سوا لنیت
کمربسته گوتیر پرخشم و کین
وننگ راز نتاهیس زنک و دست
شهیق دلیکیس یار اے نام
ورشت و تو خند چون پیل مست
چهوار آسته در نهرتای جنگ
یه پیگار لنس سیت آماده چهو
لیس و چیق استاده چهی پهلوان
زه کیاه کار باجنگ و پیگار چهو
نه تورت شاه پادشاه تنگ
ابوچهوسنا ملک زاده از تخم
اگر اشتم تولاد افراسیاب
زگفتار رستم سیپن تنگ شد
بخدمت یه آتم شهس عرض اکر
دلیس نم چهو اندر دل و جان حق
عرض چهیم اگر آته فرمان ستاه
پا یار یادم به پیگار یار
زگفتار یه زه شاه خسرو گو
سو تقریر شند اند یاد گوش
کرن ام بدانشوری سرد یو
بدا لنق ارس خاصه آداب چهوی

د پان دراو برزو لبصد اضطراب
کرن کریک لسّ اے پلِ پیلیتن
گوڈن میانِ خوبی بدل باوان
ژہ چھو بیا حیا دانہ از نام و ننگ
مہ سبتن ژہ شو بینہ پیگار و جنگ
سوار خوفِ من ژورہ رود و بگور
نہ لوزنت سپیں تلخ برزوئی شیر
دغا بار پیمان شکن بد سیر
مہ خامس بیازی کدٹت ژغنہ سات
ژہ آسوی بدل کینہ میالوی حسد
بجبجر ژہ چھوی خون مارن روا
بلبینہ کرن تنگ درجای جنگ
کرن کریک چون پیل مستی مہ کر
دتن تیر بر پہلوئی پہلوان
دتن تم شہس ضرب گرز گران
چو نخچیر باہم تلگ دار وگیر
دو شی زنِ زِ پیگار ننر مندہ آس
نہ کبینہ رہائی نہ کاخہ آو گیر
کرن کریک شاہس مہ کر گرزہ جنگ
ز گرزہ کرہ کوہ البرز آب
بہ بد خوی چھوم دشمن تازہ مِی
بہ شر نتہ از سینہ تیرم نہ زاہ
بہ مارِت ژہ کوتاہ گرتھک نیکنام
بمردی تیہ شہریار اہ کرن

کمر بستہ بر جنگ افراسیاب
ژہ پروردہ میالوی نمک خوار چھوک
ادہ مِی چو اپاہ ژہ شالیتہ وَن
ژہ میالوی احسان رو دینہ یاد
مہ عبیاہ ژہ ما عار از نام و ننگ
ژہ بنو فیر سوژن یہ پیگار شاہ
کرن کریک اے پادشاہِ دلیر
سیاوش ژہ لیش آو اندر پناہ
چو اعمی لو کیاہ زانہ نادوہ نہ رات
توے ہوش از تیغ ایران دلگ
کرے تیر و شمشیر گرزہ دوا
خبر دار افراسیاب دلیر
بجنگ آوری تیز دستی مہ کر
گذر کردہ اندر زرہ لوک تیر
سپیں گرزہ رو جبلہ خونی کران
بشدت وسان تیر مایان آسو
دو شی زنِ پراکندہ از خندہ آس
نمو سوئی گرزہ کرگ اضطراب
اکی گرزہ برزو کری زیر سنگ
دلیش نم مہ چھوم امندوی کینہ رژ
بکینہ کرن کینت اندازہ می
دلیش باز ہومان اے شہریار یہ
دپن مود بیچارہ معصوم خام
بگفتار ہومان عمل گرد شاہ

شہن روی تمسند و چھن موت زن
ژہ ناشرم درامت بہ پیگار چھوک
ہچھت می نتہ ہم ہنرہای جنگ
ژہ گمراہ چھوک بیحیا بد نہاد
کتیو چھوی سو کیخسرو شیر زور
کمر بستہ جنگس نباورد گاہ
ژہ بد خوی چھوک شاہ بیداد گر
سو نیتھر دغن مارتھن بیگناہ
ز طفلی بو کیاہ زاہا نیک و بد
بو تراوت کنوی زنگ زمیدان ژلگ
وَنت پی تلگن گرزہ گاو رنگ
تو جن ژھال از حیلہ مانندِ شیر
شہن تل لبصد کینہ تیر و کمان
ولیکن سپن از بدان ناگزیر
تی کینہ شاہس دتن ضرب تیر
فلک از تنلک نار ماران آسو
نہ کبینہ نشانس ہچھن بیوٹ تیر
بناوردگاہ آو ہومان شتاب
انکہ آمیس سیت باگرزہ تاب
ز حسرت امی ژالتم سینہ ریژ
مہ چھوم خارہ مارن بناوردگاہ
گرتھک خوار ناحق مہ کرہ کار ژلد
ژہ بید وے بہ ماری تہ کاراہ کرن
ان فوج شبدن بناوردگاہ

سوبرزو کرگ درمیان سخت گیر
بعینہ سو اندر رمہ شیرزن
بہر سو سپہن گرم بازار کین
سوزن لوک ہر سو کرو بستہ وت
طلاطم ز آزاو گرز گران
سپہن عرصہ ہر سو چو سیلاب خون
گوڈن بیژن و طوس گودرز و گیو
ژلان واڑ از فوج افراسیاب
بشیدہ مقابل سوبرزوی گرد
زہیبت تمن روسیی رنگ ڈلُ
شمالن بمغرب و تن وسمہ رنگ
چہ ترکی پریشان و شرمندہ زن
شہس سیت کر رستمن مصلحت
فریبرز تہ زنگہ شاوران
کرن یاوزیران خود مصلحت
دو منزل دویدہ چو شیر ژیان
بغفلت گرڈن شاہ ایرانیان
دو منزل پی شیدہ پاتے ژلیت
پرفتن تھوی درادو تیری گران
بتعجیل ہر سو کرک بستہ وت
دلیش باز ہوماتن لے شیر گیر
بکیہ ژلت آو مالیس ترشہ
زمیدان تموترا وتہ ادوہ یوڑ
سپین زیر ایرانیان آے تنگ

بگرز و لشمشیر پیکان و تیر
تہ ڈلیشت فرامرز گو کینہ خواہ
ژلان شیر جنگی ڈلان گو رنہ زین
کرک گیر ترکی بمیدان جنگ
بہر سو چو بازار آہنگران
بحملہ فرامرز جنگی سوار
سپہن شور از شادیانہ غزیو
بہومان فرامرز تہ زال زر
بکینہ کرن بند اندر نبرد
زتوران سپاہ واریاہ خوار گے
جنوبن بمشرق ان شاہ زنگ
سمت آے ساری بیاوردگاہ
تہو وپہر ہر سو کرو بستہ وت
دگر سو بتدبیر افراسیاب
ہن شیدہ رو بہ کرن بستہ وت
ہن شیدہ رو بہ بدستور جائے
ہن بادہ چنت ہم کشادہ میان
بیاتی تھوک شیدہ درجائے جنگ
تھوی آوتش زنگہ شاوران
پرتھوک لش لجد شور پرتاب وت
یہ شاہزادہ شیدہ بوامشند و تدبیر
چھورو شیت ژلان ہون بین ہو جہ
کرک نو دہ از تیرہ شمشیر ندر
زمیدان ژلیت آے ہم پیش شاہ

کمر بستہ برزوی شمشیر زن
پتے دراوتہ رستم بناوردگاہ
پتی حملہ کر خسروان فوج ہت
انک از سر تیر و شمشیر تنگ
سٹھاہ شیر سرکش سپین سرنگون
دپان تراو اندر سو تنہا حصار
ستہ بدخوی سوکس برنج و عذاب
سپہن رو بہ لشں لوٹہ انگ سپیر
زمیدان سو ہوماں تہ بشیدہ ژلُ
باتیار ہا مردہ کو سہار سے گے
دلیران ایران سپین خندہ زن
اڈن آسو ہے ہے اڈن واہ واہ
طلایہ مقرر لفوج گران
زہیبت بمتس آسو نہ آب و تاب
ژلواس شبا شب نہ ایرانیان
دزان آسہ مشغول دوان کرو ئے
گرڈن بست معرور وقتاہ ڈلیت
قدم تراو شاہن کمر بستہ تنگ
سپیق ہدو بہ جمس خبر تیز ہت
تہ کس چھو گز دھک کھو دو نیم شب
باآر زدگی دداو پیرت گشہ
آسہ ہادو تو سوجی ایران وت
کرک رایت راتش شمشیر جنگ
شہن کر تیاری بناوردگاہ

وزیرو دلیش عال را القاه کړو
بتوران ترلت گو هوا افرا سیاب
کو کړ پانگ شیده کمر لبسته دراه
همه اشتر و فیل سامانه سان
ده بیرنگ گروان ایران دیار
سپاه از سر تیغ مروار گگے
سپهدار ساری پدر بار نیق
اگر تهاوه شاه عرض سپاهی قبول
ته زابل منورته ممتاز کر
بهانی و رستم پهلوان
بیک هفته رفو پادشاهن قرار
پدر یار رستم سبیر پدر خواه
همه آزاد تزادم ز تکلیف کار
چیه حاتمر به پیکار جنگ تیر ده
بریزد و شهن بخشش اک تاج زر
زه گو لنش زرین ساز و زین لگام
بیه سی علم لیش برنگ عقاب
بخیل دلیران لمشل اشتری
و پیار شمش خوښ ته دشاه ور ور
بامداد گاهے ته تکلیف کاهش
شهنشاه رستم شهاه شاد گو
نته در محل آسو خورشید زن
پیدا کړوه از بهر خوق پدر
هه بعو ی پیامه حرمت افزای ان

یمن بیست آس روز روشن لرډو
دو منزل زیاور دگاه دراعه تیز
ز میدان لیصد سوځن آهسته ډراو
شهن لوز غو حسین تلن دار دیگیر
کران آس نو راتین لاره لار
دیان آسو کیخسرو نامدار
گر هوا ئیں به پیکار توران وخیق
چهو ته یکه ن زابل وسیستان
همه دربه ی عالم سرافراز کړم
اتی رستم تحفه یعتر ن د سنج
یا آرام د جمشید زابل دیار
کړم چار صد ساله فرما نبری
نجا ته کره کیه تر کلاه قرار
پذیرا الشد عرض منظور گو
بیه دو غلامان زرین کمر
بیه لنش زه هفت چوره دیبای چین
اینک لو مه از فوج افراسیاب
نیام فرامرز بهست و دستان
لوقت ضرورت بامداد ور ته
وتی رستم چکوس پوتشاهس فدا
با اقبال و رخانه آباد گو
یا حسان زابل شب شاه ور آسو
هگر شته کیخسرو نامور
ز پانیر تخته گر شهم نه خډه لره ح

امی وقته پرورده رنج و عذاب
کړن پیشید ستی براه گریز
معلق ځفون خیمه ته سائبان
بجلدی تلک کیخسرو تیغ و تیر
شهاه زلن بزندان گرفتار گگے
گر هو اٸین زه دریای جیحون تار
دلیش رستم گزته طاعیل طول
مرحوم شوق تشریف شاهجهان
سپین پادشاه عازم سیستان
اتشوسی پیشکش مال و اموال گنج
پس از هفته عازم سپین پادشاه
مسخر کړم جن و دیو و پری
بخدمت فرامرز بیر تړی گرد
سو رستم شهاه شاد و مسرور گو
بیه په زیاقوت کانی دو جام
بیه خوشچ ده ساکس زایران زمین
بیه لنش وتن ملک غور ده هری
بهتر سپین پیش شاهجهان
بهنگام سختی پئی پانه یون
لو ور ورانته پادشاهن جدا
سر تخت ایران سو جمشید زن
ز خون سیاوش جگر سوز آسو
ولو ساقیو تلخه چای ان
نیم نامه لذت ز تخیی فتوح

اجی بادہ سیتین بلم سینہ می

یہ ساروی کدورت زلم سینہ می

داستان

چھو فردوس طوسی لکھان داستان
زکینہ بخشی لوینہ آرام و خواب
بمعہ شیدہ گر شیوہ شیر گیر
النس تنگ ایرانیو کیاہ کرہ
یہ بالکل آسہ پیش زیر دست گو
تتہ تھاوہ سارن تمنای گو
چھو لازم آسہ نس ادہ باج دلو
شہا آسں گوڈن بیاک جنگاہ کرہ
شہن کرونہ تدبیر اسباب جنگ
ٹکان شیر الآت اسباب زین
ہمہ چین ما چینکیوی فوج آن
بتوران انہ فوج تم بے شمار
سپاہ از سمی قندو ہم تازیان
بمیدان توران چھو دریای موج
پشیدہ وتن فوج پنجاہ ہزار
تمامی سپاہ ہت یہ بیگار روز
بیہ نیون ہومان سپہدار سیت
با یران ہر سو کرن جستجوی
انہ رستم و گیو گودرز و بیژن
فہ شیرز یا نگہ دشت و دمان
سو گرگین تہ اشکش نامدار

روایت چھہ از دفتر باستان
انہ بیش پیران و رشید و رد
سو زوین انہ لو پیران وزیر
بکینہ دو ہے رستمن خوار گر
پیے خون تورانیان مست گو
بیکبار جنگاہ کرو پانہ وان
نتہ راج تورانکو تاج دلو
چھو لازم پتن زور خالی گرن
کرن جمع شمشیر تیر و خدنگ
بہ لشکر بہ تعداد چینن ستن
بتوران لیسہ باپنو جہانہ بان
بیت کن زشاہ ختن واتو فوج
دلیران سنجال و شنگانیان
شہنشاہ توران زمین ہت گو
بخوارزم سو زن پتہ تدبیر کار
سو پیران سوزن لشکر خاص ہت
بمعہ فوج دو سرحد بلخ وات
تمس نہ شیدرونہ آرام آسو
فرد و بلتہ شیدوش پور وزیر
ہجیر و لا ورتہ قنبر ہا د گرد

یتہ خوردہ زل بام افراسیاب
قراخان وگلباد ہومان گرد
کران آسو تدبیر تہ مشورہ
دو یہ تم پشیمان بیوار کرم
اسس پیٹھ تاوان آسہ دست تعد
بتوران نتہ رونہ جائے سان
کرس ولدہی سادی افسرد
گرٹھ کیاہ چھو ہر کینہ آخر مرلو
سو زن تا عدادہ بیشی خاقان چین
جمع کرتہ فوج و خطا و ختن
دیان شاہ چینن نلن گیرودار
زخوارزم لشکو چھو دریای موج
سمو تا وہ ہقتہ زہر ملک فوج
ہر دی لشکر زیر دست گو
دین لسس زہ در ملک خوارزم لوز
یاران اک لچھ تہ تہ سامن آہت
خبردار گو خسرو نامجوی
سو در لشکر از صبح تا شام آسو
بمعہ گستہم طوس شیر گیران
رہام و بیژن شیر مرد
کرن ہر بیگار توران تیار

لیپ تم تیورانیان بار ہا
پھو واماں توی فوج ہت صبح و شام
سپاہ ہت بیہ آو افراسیاب
سوید جوی آئن بہ پیگار تنگ
فرامید کرُ پادشاہن طلب
کرگ راجہای ہندوستان رام
سوزن حد ادبان بہر اسپ شاہ
بشیدہ سوزن اشکش نامدار
دپن تس بتوران الوالہ چھی
بخون سیاوش ہوس انتقام
ولیکن کرک تھیونہ مانند طوس
بہر کار ناوی بتدبیر وَت
دتن سیت لنس واریاہ افسران
فرد بلہ خھا و گستہم تہ نیو
منزل پکان آیتم صبح و شام
بیہ لس دتن سیت دہ ساس نیو
سوزن قاصداہ پیش پیران وزیر
مہ چھوم ذمہ پیغام ساروی انُ
بمیدان دریای جیحون بیٹھ
فرستادہ اگت زگودرز پیر
دلیوس چھو گنج خسرو نامدار
ز لشکر سپن لستہ داماں کوہ
نتہ کر بتدبیر من اعتماد
بہ فتنہ آدہ درپس پہ دہ رود

کرو داریاہ جنگ و پیگار ہا
شب و روز آسان دوپہ درد سر
چھونہ لس بیک لحظہ آرام و خواب
بجلدی گرھو روبہ لس فوج ہت
دتن لس نہایت سلاح و سلب
سو دو ہند کو لشکر خاص ہت
دپن لس انگ شہر غرجک سپاہ
وزان لیس فرُن روگو درز پیر
بہ رسید گرھن بہر پیگار چھوی
کمر بستہ گودرز ایستادہ گو
بدیوانہ گی بہر پیگار کوس
درونی مہ لس سیت اخلاص چھوی
گرازہ بیہ زنگہ شاوران
رہام و بیہ بیژن شیر گیر
کرگ دربیابان رسید مقام
دو منزل پکان وا تو نزدیک شہر
بوچھوس قاصد آمت زگودرز پیر
سو پیران و نیہ لمتس پرو نتھ آو
پراکندہ گو گیو نی پام ڈیٹھ
دتن نام و پیغام بعد از سلام
سپاہ ہت بہ پیگار توران تیار
ہیئی از سو تورانین انتقام
تہ لی کینہ جونی تہ ساروی فساد
بیہ سوز تورانکوی رسم و باج

ہتھو نہ لمتن وارہ زاہ انتقام
نوی معرکہ جنگ و جنجال وہر
چھو در بلخ امت سوار بہر جنگ
بہر سوی محکم کرو لستہ دت
دپن لس ژہ کرہندکوی انتظام
ز زابلستان فوج تہ ساس ہت
بخوارزم بالشکر تہی ہزار
سپہدار ایران واماں وزیر
ژہ کردن بمردانگی زندہ نام
بہ پیگار توران سو آمادہ گو
بہ پیران دنیہ کرک مصلحت
بخاطر مہ لمتند اخلاص چھوی
رذوارہ فریبرز گرگین و گیو
سو برتہ بیہ بالیو گیوان اجیر
سوئے بلخ گودرز نی سوز گیو
فرستادہ لاگت سپہدار دہر
بجا پیوم فرمان لمتند انُ
سو ہت سیت اک لچھہ تہ ژہ ساس او
کنو ی زانُ سو گو پیش پیران وکی
کرن تم باآداب شیرین کلام
بخون پدر آمت توی کینہ جو
کری سارنی دشمنن قتل عام
لدک خونیان سیاوش ژہ زود
بدستور روزی ادہ تخت و تاج

نتہ میالو بوزک پنن چارہ کر
زہ حسنرد بدستور بغادی وزیر
وگرنہ زہ آمادۂ جنگ روز
مہ چھم رائے تازہ کرن خون طشت
سو خاموش ورڈیرۂ خولش گو
بتوران زمین پیش افراسیاب
کرن نم زہ وعدہ یہ تلخی مزاج
کمر بستہ الیستاہ در پیچ و تاب
سوزن نم باحداد پیران وزیر
بمردی سواز تیغ خستہ کرن
زشاہان چھونہ فاصدمس سیت جنگ
بمستی زہ چھوک یوت گومنت خراب
چھ کاشر کنھاہ عام پاٹھن ذلیل
ز دانا یہ کرشویہ ہرگز دنن
آڈن چھو عرص زینہ ہو تخت و تاج
دٗ دٗ ہے کیبازہ ہر کنیہ محنت دِمو
زہ مالیس لیشہ گرتھ بیہ بازگشت
گرتھک ننگ ناحق بجنگ اوسری
بخامی گرتھو مارہ ناحق خراب
دنن نتس پیش ولیس از گرم و سرد
بہ مجلس ورپن لنس چھو نزدیک موت
بدشت کنان بدپیٹن جائگیر
سپاہ ہت سواز بہر پیکار اوسہ
رٹت اکی اکس نم لیس و پیشن ننگ

پنن پان پانے مسہ مارہ کر
نمتس پانس خاطر نہایت چھو چانو
بمردی رکالیس لذت زنگ روز
سو پیران وینہ زگفتار گیو
زہیت پراکندہ دل لیش گو
مہ لیش گیو آمت بقاصد گری
منگون خونیان سیاوش تہ باج
پرت گوزیادہ ولتنگ شاہ
زہ وہ ساس باخنجر و تیغ و تیر
صلاح کرو زیرن بدانشوری
بیہ ہمت مہ پٹ روزہ از نام و ننگ
بوتراوایہ توراکی افسری
خرمن کھس پتھر وس زہ از لشنت بیل
بخون سیاوش کرو کیت جنگ
اڈن چھو مرض زینہ ہو ریسم و باج
زِئی ملک سوی لیس دئی ذات پاک
مہ چھو ہم فوج در جنگل و کوہ و دشت
نتہ دیرہ مالیس پنن فوج ہت
گرتھو تنگ در جنگ افراسیاب
پٹن وارپاہ تنگ گودرز پیر
بلا ننگ گرتھو اندرین جنگ موت
سوارہ سواک پچھ کینہ ساس ہت
بایران روبہ خونخوار آسہ
بمیدان بہت آسن نم چند روز

بایران امہ سپتن سپن جاگیر
زہ چھوی وارہ الھتن نمس سیت پرائی
نتہ گرتھ بتوران زمین بازگشت
سپن خوار ولتنگ از جنگ دیو
شباشب لکھون نامہ با اضطراب
چھو آمت کمی فوج ہت سرسری
چھو پیران در بلخ بہر جواب
بصد کینہ آمادۂ جنگ شاہ
لکھون نامہ نتس گیو بستہ کرن
یہ آمت چھو تنہا بقاصد گری
بیوشیدہ نم سوز گیو بس جواب
کراچانہ ایرانکی نوکری
چھو عیباہ مقیمس مسافر بنن
امی حیلہ آلو شب و روز ننگ
راٹیو ون شمشیر لوزنت کھمو
بمیدان کد وٗ تیز شمشیر شراک
زہ یور آمت بقاصد گری
دو منزل ہین سوی ایران دنت
دپان آسہ مالیس نشہ گیو گرد
زتندی و تلخی دپیران وزیر
ات اندر دپان دانو پیران وزیر
سوزنن فوج ہر سو کران لشنہ دنت
دوشی فوج باہم بمیدان جنگ
بعیش و بآرام باساز و سوز

پان آسو بیژن بگو درز پیر
گران چھوک ته غفلت بدیوانگی
بیا زی امین آینه کینه خواه خیال
گلین کینه کینه خواه زلن اور ه پور
فرا چھو تعجیل خبر سن نیالیس درنگ
ازبیک هفته ره دت بیک رنگ آتش
گرئس یانه پیران و نیس مناه
بکینه لیس ان پس نار پوس
نکان دراو یانے نباورد گاه
نموں نه بو اندر جهان کوه قاف
درپن لتس سمه هیتن ته کر جنگ جوی
نیم شه تلن خنجر و تیغ و تیر
درپن لتس زه یکهدایه پیکار هن
نمیتس ازاو مت بنزکنس جاک چھوی
مه بیدا اے سمی حکم گودرز پیر
نیم کرکران پیچ جنگ آوری
گران کر یک تم سوی ایرانیان
ز هیبت سپین خسته در تاب و تب
بدست نامکاری گرن شور تم
ته هیبت سپین تنگ گودرز پیر
نگاه دراو بیژن بناورد گاه
بمیدان مردی کمر بسته تنگ
پته تم دو لوئے نباورد گاه
نوکه کر نیزه نه خنجر و تیغ و تیر

بجامی بآرام چھوک جانگیر
بمن سیبت تنها کرو کارزار
چھپه زاوت توے خواب خرگوش حال
دپین یا ز گودرزن اے طفل خام
ته بهه حال باوے بو تدبیر جنگ
سو هومان گو پیش پیران وزیر
بجامی گر تھک ماره ناحق فناه
به تعجیل چارن گورس تنگ تنگ
پئے خون ایرانیان کینه خواه
نبین دور تم بر صف میسره
دلیسن تم مه کیاه چھوم تمک آرزوی
وران لیس نین دور در قلبگاه
به تالیچ نیا حال شوبی کفن
تمس و په گردان ایران سلام
ته پیٹ خره نج آسوم اکوی نوک تیر
بصد کینه لارو بگو درز پیر
ایئو سه مه لیس تیز بسته میان
ونوکه تمس نوره غیرت جواب
به نزدیک لشکرانن دور تم
دلیران ایران گران وابه آس
به پیگاره هومان سپن کینه خواه
دو شے زن زنا وردگاه بازگے
بدستنو باهم سپن کینه خواه
بگشتی بمنو یام گردست زور

سو کر آسو آئین مردانگی
کنوی زن بوتنها کرک لاره لار
بوتھاو که فرصت ز سیلاب زور
ته رانکنه تدبیر جنگ و مقام
دو شے فوج در جلسه جنگ آس
مه دم حکم بر جنگ گودرز پیر
بمنس زوره تیزس گورس قچه گوس
بصد کینه لار د بمیدان جنگ
بمیدان گران آمو لاف و گزاف
مقابل رہ امس چو شیر نره
مه هر گز بجز حکم گودرز پیر
گرن شور بیشس و پیز ز شاه
دلیسن تم سو پیران لیس کاک چھوی
تمس چھوی وته سالو داغ غلام
ولیکن ز آئین فرمانبری
سو در دست هت خنجر و تیغ و تیر
دلیران ایران سپن خشک لب
تلوک تم نباوردگاه اضطراب
به لشکر گرن سخت باران تیر
ز هیبت هت اک اکس تھایه آس
گرن از دم صبح تا شام جنگ
دو شے مست عیش و مے و سازگے
بشمشیر و گرزه گرک دار و گیر
بیک حمله هومان یادن بفور

بیک ضرب خنجر کرُن غرقِ خون
سو وھو تیز استاہ تھاون علم
سپن گیو گودرز دِلشاد ترہ
زہو مان اندر خوشی زیادہ آس
پراکندہ گومُت سٹھاہ تنگ آسو
ژٔلتس بیژن گردن ونست وکن
بمیدان ربیدہ بشمشیر کین
تبہ خوروہ گو باز آرام گیر
لکھن نامہ بو نام یزدان پاک

سپُن خوار آوارہ تہ سرنگون
سو تمسند کلہ شیون برنوک تیر
دتنگ بیژن لس خلعت تاج زر
سو پیران وینہ سپن بیقرار
بگودرز آمادُہ جنگ آسو
سپن تنگ باہم بجنگ آوری
سپن مارہ واراہ زتوران وچین
سو گودرز دِلشاد ممتاز آسو

کرُن لس اکی ضربہ بستیٖن قلم
نین دو بدر یارِ گودرز پیر
دلیران ایران زین شاد آسی
دوان آسو ہومالسی زار زار
بہ شب خون ایران سوزن تیتھن
سپاہ ہاں ایرانیو خاوری
بدرشت کناید سو پیران وزیر
سو مشغول باناز وہم ساز آسو
اتن کیت سرزور پر روی خاک

داستان دربیان نامہ نوشتن گودرز بپیر سوی کیخسرو

زخوف خدایام بے باک گے
بتدبیر ہر سو کرم بستہ راہ
یمس چھوی دگرگونہ گومت مزاج
چھو اندر کناید رٹِت بروٹھ وت
گوڈن بیژن رستم ترک مارُ
کرُن قتل در فوج توران وچین
چھولس سیٹ پیگار دشوار ترہ
بکثرت چھ لشکر چو دریاے موج
دگرونہ چھ اسی زیر فرمان شاہ
دوہمتہ ضرل ہاشرن سوئی ایران وت
دراندم تہن منگہ ناون وزیر
زہ ہو مان مارت بشمشیر کین
چھو بہو دہ پیران وینس دماغ

بیکدم زدن خاک باخاک گے
لکھوم نامہ برنام پیران وزیر
سو ژھانڈان ایرانکوی تخت وتاج
باقبال اسی ظفریاب گے
بشمشیر سو ہالسی چون ہارُ
پناہ درگاہ رویہ پیران وزیر
چھ لس پہلوان دار یا شیر ترہ
اگر وانہ رستم بامداد ما
سرمن فدا باد قربان شاہ
باپیران دِتن نامہ ردست شاہ
لکھون نامہ بر نام گودرز پیر
بہ خنجر کرُت چاک شتھ تس

بمیدان ربید لیفرمان شاہ
سو کاغذ پرِت لس دلس آئی تیر
بلکینہ سو اک چھ نہ کینہ ساس رٹ
بشمشیر سنگین دلان آب گے
چھ لسہ تہس مار از تیغ کین
چھو اکینہ ہر سو کرت دار گیر
چھو وان ان بتنس یہراد اوتیج
رلو تخت توران باقبال شاہ
ہجبر وا در سوزن نامہ ہت
سپُت شاد بانہ یہ نمکین وجاچ
ہمرجی و مرد انہ گی آرستیں
زلوم کینہ صد آفرین بیر اتھی
بشمشیر تھاوس ورسینہ داغ

بوسوزے بامداد فوج گران
مہ چھوم کینہ در سینہ باقی ہنوز
نہ ساروی لڈن پیش گودرز پیر
سوژن واریاہ فوج بہر اسپ شاہ
سوژن طوس اک لچھہ نہ کنیہ سپاس ہیت
بہ ربید پکان واتو پیش پدر
خزینہ وتن باگرت لشکرن
ببازی کرک کوت کالاہ ورنگ
بوزان سوژن قاصداہ اک شتاب
پئے خونِ توران لبستہ میان
بیہ بوز رستم بہ پیکار آو
پریشان پراکندہ از ننگ گو
دوشنے واتِ بالشکر و تیغ و تیر
بہ پیکار ایران سپین کینہ خواہ
دوشنے فوج در جلبۂ جنگ آسِ
دوشنے فوج قایم چو دریائے موج
سپین ننگ از جنگ پیران وزیر
سپین مارہ وتنو چھو کیا چارہ ہیت
گرھن مارہ بیچارہ ناحق غریب
بہ پیکار نیرو نباورد گہ
تند بیران پٹ سپین مصلحت
زایران فریبرز لسش رو بہ آو
فروبل سپن رو بہ بازنگلہ
پزو بین گو بیژن پہلوان

تیاری چھ ہر جا بہ لشکر گران
لڈن خلعت و تاج و در بیشمار
منش نامہ ہنت باز سوژن ہجیر
بینت کن سوژن رستم نامدار
ہترن تم بامداد گودرز دت
سپین شاد و خرم بامداد شاہ
دنن خلعت و تاج زر افسرن
لکھوس تم لو چھو س بہر کینہ تیار
خبر ہنت بر شاہ افراسیاب
سپین مارہ ہومان نہ لستہ ہس
ہمعہ فوج طوس سپہدار آو
سوژن لسش بامداد فرشید ورد
نباورد گاہ پیش پیران وزیر
زشمشیر ایرانیان تنگ گے
دوشنے فوج آمت سٹھاہ تنگ آسِ
بہ فتنہ منن واریاہ کال آسو
ظفر یاب گو فوج گودرز پیر
مقرر دو سو بہ سپین اورہ بور
لڈن ون نئی ہم چھ شاہس قریب
بیک روز ساروی کرو مختصر
گرک لستہ ہر سو لیس و پیش دت
بمیدان دوم پہلوان گیو گرد
گرازن کرن برسیامک حلہ
ہجیر و سہیرم بگرز گران

بمروی بہر دم کمر بستہ روز
لشکر بیہ واریاہ نفتد یار
اکِت کن بتورانیان کینہ خواہ
بنوزان ہنت لشکر بیشمار
ہجیر و لاور ہمعہ مال و زر
گبس وارہ ہمت بہ پیغام شاہ
لکھوان نامہ پیرانس از بہر جنگ
سپاہ ہنت ہنگامہ کارزار
لکھون لسش چھو گودرز کشوادیان
خدا زانہ کس تم رٹت توری خن
نہ لوزنت سٹھاہ پادشاہ ننگ گو
ہمعہ فوج لسش سینتہ ہلاک گرد
کرک پیشید ستی نباورد گاہ
بلشکر زلت باز از جنگ گے
دوشن آسو وٹان بامداد فوج
ولیکن یہ جنگ تا بد وسال آسو
وران لیس دو سو یہ کرک مصلحت
بمیدان افسر کرو دست زور
زتوران دہ زن زایران دہ
ہمو کیازہ ناحق دو نے ہے وردِ سر
زتوران کمر بستہ گلباد دراد
کمر بستہ کرو وی لسش ہم نبرد
رہامس مقابل سپن بارمان
بہ اخواست گو زنگہ شاوران

بگر گین گو اندر میان پیش
سپن مارہ بیچارہ گلباد گرد
گرازن سیا ہنگ کی حملہ باپو
بشمشیر و گرزہ کرن نیم جان
بگرزہ کرس بشترن دست زور
بہ نیزہ نشتند کلہ آنن لیفور
بیک ضرب نیزہ سوا خواسنت موج
رٹن اندر میان تم بیدر لیغ
بہ خنجر زٹت تھوکھ سارن کلہ
بکینہ تلن خنجر و تیغ و تیر
بمیدان منس سیت گودرز گرد
بناورد گاہ وارہ لورن جھمو
نشتند فوج یدو گزتھ باز گشت
بشمشیر و گرزہ بہ پیکان تیر
بکینہ پتی گوس گودرز پیر
بخاری سو بیچارہ نراون ڈولہ
و چھن مردہ ہومان نہ بارمان
گرتھو مارہ دنتو چھوکیاہ چارہ بیت
لہا کس زہیبت پسن ردی زرد
زرد مال اسباب نراوت زلو
تھوک رو بہ ایرانین ذہ سوار
سوارہ دوان سوی توران دیار
و چھان آتسو از طرف نیک بد
خبر ہنت ٹھان سوی گودرز آو

بگھرم سپن بر تھہ تہمار کیش
اکی گرزہ گیون سو گردوی مور
نشتند کلہ تم بر سر نیزہ تھاو
لدن چین مارن بشمشیر کین
بناورد گاہ تم سوز پین موٗر
بناورد گاہ زنگہ شاوران
نشندوی کلہ ہنت سوا ایستادہ رود
بہ شمشیر برتن کرن گیرد دار
بمیدان تھند لاش نراو ک ڈولہ
کمر بستہ گو سوی ناورد گاہ
بشمشیر بازی پسن ہم نبرد
اگرچہ دو یو منزہ اک زن مرد
مناہ چھو سنہ از جنگل کوہ و دشت
دپان آو پیران و نیزہ ستوہ
کرن مارہ بیچارہ پیران وزیر
بر افگندہ لہاک فرشید ورد
سر خاک افتادہ دہ پہلوان
زلو یدو دلیران ایران رٹن
دوان آتسو بیچارہ فرشیدورد
دیہ دنت تورانن گودرز پیر
سپن پانہ تم سوی توران دیار
ز ایرانیان آتسو بالای کوہ
رچھان آتسو پیغام کین و حسد
بد نبال تم سوز نک گستہم

ز میبیر و بیبرز اندر نبرد
بصد رنج و محنت دون اوزہ بور
رنا من بہ نیزہ تھوت بارمان
نشتند کلہ تھاون تعراکی زین
بچیرن ہا بہیرم بشمشیر موٗر
بہ اخواست گو آز مالیش گران
دپان مور گرگین از ضرب تیغ
سپن مارہ گھرم اکی ضربہ خوار
بیت دل بر افگند پیران وزیر
بگودرز شمشیر ہنت کینہ خواہ
ولیکن کرگ وعدہ یا ہم تمو
ادہ کر ہا ہم کینہ جوئی کرو
بصد کینہ یا ہم کرگ دار و گیر
ز میدان نراون قدم سوی کوہ
رہا من زٹت آلو ممتند کلہ
نزاری و دان و الو اندر نبرد
بمیدان گران آتس تم مصلحت
کٹن زن رٹن مانہ تارہ وٹن
دپان آتس یت جایہ ناحق گلو
چھو تم وعدہ کرمت بہ پیران وزیر
ہا ہمہ خیمہ خرگاہ تھاوک بیاپے
جوانان نظر تھاو تھن چارسو
و چھن یام تورانکوی فوج دراو
بشمشیر با گرزہ گاد و چھم

اکی حملہ مارُن لبعد رنج ودرد
پہ پیگار گستہم سیُن کینہ خواہ
مگر آسوگستہم گمرٹ نیم جان
سرِ خاک افتادہ برجوی آب
بسینہ رٹُن وارہ اندر وہاک
دلِسُ تم مہ دسیمُن کرم پائمال
کمر بستہ گو ہیژن شیر زور
ترلُونے مرداً نگی سیت نین
تمس سیت بور گستم نامدار
بیہ فوج ایستادہ بزماد پیر
اشہن ڈیوڈھ پیران دنبہ تھہر
بہ بیچارہ گو مارہ تخوار میالوہ
بمیدان رٹُنگ فوج تورانیان
ہتر ک خدمتِ شاہ پائنے ذمہ
سپاہان توران زمین خوار گے
بتوران زمین پیش افراسیاب
مُوز رمُہرہ شاہن زبانزعی خیلیش
پلو واد لُتس دور یکبار گو
دپُن لُتش جُھوجالوئی امس زوت جان
امس سیت الفت نہ جُھوم بیشتر
بہنگام سختی بمیدان جنگ
بوکُرلس امی نہ ساعتہ رہا
امی جنگہ بخشن نمس اصفہان
بیہ بیژلس کیت جواہر نہ لال

سرِ تیغ بیچارہ فرشید ورد
بشمشیر لتس گستمن مار خون
اکی زخمہ از خنجر پہلوان
بامداد شے بیژن شیر زور
تلُن نہ جھلین پاپہ لس خون وخاک
چھہ تم خوار وخستہ نباورد گاہ
گور ستٹ زہ مردہ لدِن اوکلور
وزین سوی کیخسرو شیر گیر
رٹت در صفِ پادشاہان قرار
دچھک مردہ افتادہ در جائے جنگ
سرِ خاک افتادہ بے پا و سر
ودُن نہ لدُن گنیدراہ خاصہ لتش
بسختی نباورد گاہ درمیان
سپین ایل ساہی زخشنوی شاہ
زناورد گاہ دست بردار گے
بیہ مردہ لہاک فرشید ورد
گنڈن پانہ گستہم سینہ ریش
شہن پانہ ان جُگستہم شیر مرد
زہ چھوی ذمہ وِن لاگزمن قدر ن دا
دو بہ اکہ شاہامہ از تیغ و تیر
بہ لنشہ آدلاوران کمر بستہ تنگ
اشہن کُر سرافراز گو ورنہ پیر
بیہ بخشش و اریاہ پہلوان
اتن قُبیشیر واشکس نامدار

لہاک ولاور بناورد گاہ
سرِ خاک تراوُن تہھر سرنگون
بسختی سوپر درد درپیچ و تاب
سوارہ دپان واتو ناگہ بفور
پرز حعن گستمس از لس پیش حال
تہ آنگ دو تہے زنِ نمک پیش شاہ
گستہم لدُن پانہ برلشپت زین
دپان واتو در فوج گودرز پیر
بیہ طومن باشکش سپر گیر
زٹت سارنی گردن دپاولنگ
براری ودُن غم تہ افسوس کھیون
بگمبند جرن لعل والماس لتس
نمو منگو امان تراد شاہن ہمہ
کمر بستہ ترکی یوان سوی شاہ
تبہ خوردہ کینہ گے بحال خراب
اتن خون آلودہ باخاک گرد
زخواب گران زن سو بیدار گو
پدر بار در دست بیژان سپرد
دلِسُ بیژن اے اشتہ نامور
گرم سخت تورانیو دارو گیر
بوانو لنسرا می از لب اثہ دہا
دتِن لتش زر و مال دولت کیثر
دتِن گیوسی واریاہ ملک و مال
گرتن لتش زر و مال دولت نثار

گرارہ نہ برتھہ کڑن غرق زر
سپین از زر و مال و دولت گران
بہ گستہم زر و مال خرواره ہا
زوارہ دربن طرہ کمخواب خاص
بخسرو انک پیش ساری سپاہ
بہر کس سپین بار او نتش تیار
اڈوکرا چھپو وچھپتوی جنگ زاہ
زھسرو الخہ آگ نہ ہارہ نل
ڈنگ لیس ہمس والو پالش لشہ
اڈن نہ ز بازار بھیت بلان
ولو باپہ راضی بتقدیر روز
ز اسرار حاصل بنی معرفت

فرد ہل ز انعام دلشاد تر
ہجیرس دتن وار یاہ لقد دیار
بر ستم در و لعل انبار ہا
دتن خلعت و تاج زر افسران
کرک دیار نی لو وہ بر چار راہ
ز انعام ساری سپین غرق زر
نو و بار گنسزران انک تنگ شاہ
اڈن راوگنیثرن شو مفت مال
ڈنگ لیس نہ لنتی درایہ ز ھغاندان
بتقدیر تم لیس بہ تھاون حساب
زہ در سایہ دامن بیر روز
الہٰی منی معرفت چاد تم

فربیر زتہ زنگہ شاوران
رنامس کڑن لعل و تحفہ تشاد
بہ گرگین اطلس نہ سنجاب و طاس
سلاح و سلب سار و سر لشکران
بلشکر دتن باگرت پاند دیاد
دتن باگرت مال و گنج و گہر
اڈن نت نیاور دگاہ جہان گل
نو وچہ نیاگہ ظلمات لال
اڈن پیالہ نہ شیشہ بر بہ ڈولاں
بتیا غیر پیمانہ یک قطرہ آب
سور سہیر زہ ہاوی با اسرار وت
مہر اصلس کتونی دارہ مت ہا وتم

داستان

چھو باقی بتم جنگ از داستان
بخون سیاوش کرگ چو ڈچند
تبہ خوردہ گیے ہم بحال خراب
پراگندہ گو بجسی گو سشام
بوان یاد گلیاد فرشید ورد
بزاری کین آسو چپادان کلہ
شب و روز در نالہ زار آسو
سپہمت برجنگ توران تیار
ان چن پیش رستم نہ گودرز طوس
سپین تم بہر کار مختار فوج

سپین خوار آوارہ افراسیاب
دپان یا منتھی فوج توران زل
بتوران زبین پیش افراسیاب
دوان بہر ہو مان پیران وزیر
لبسنختی ودان آسو یارنج و درد
زہر عزیزان سو دلتنگ گو
کمر بستہ یا بل یہ یکبار آسو
بہر ملک فوجیں تلن دار وگیر
دتن باگرت لشکر روم و روس
ارش شاہ کرمان نہ خوزمان

بمی جنگہ تنبہ سپین اندہ وتد
نو زاو دشت کنا بد موکل
وچین افسر و فوج سومت تمام
سو پیغام زن والنجہ آش تیر
زز وبین گردوہی تہ زنگلہ
لصد کینہ آمادہ جنگ گو
وزیں سوی کیخسرو نامدار
زہر جا سمت آئے بزناو بیر
نزہ سردار تھاون سپہدار فوج
بدربار حاضر سپین فوجہ سان

صباح سپہدار شاہِ یمن
ایرج با بلخ پادشہ پہلوان
ٹھوک سیت تَس گستہم و کرشہم
کردخان فریبرز لہراسپ شاہ
سشاہ پہلوان زادہ چھ تخم زراسپ
سمت رستمس سیت گے زابلی
بکونیک ہمتس لشکرا ردہ بیل
دِتکہ سیت بازنگہ شاوران
بکینہ اکت کن سپاہان روم
بمعہ غرچیان کرکھ گیوس سپرد
پنُن فوج ہت اشکس نامدار
زہر سوی یانت وچھُن ہای ہوی
یفر سنگہا صف بصف فوج آسو
ٹھوکنہ ہمتو کینہ خواب و قرار
پکان سوی توران چو سیلاب آس
زہر ملک لشکر انن بیحساب
کرُن جمع اسباب جنگ آوری
زشہر ختن فوج تا شہر بلخ
بسامانہ جنگ دل سوز آسو
کران آسو تدبیر تہ مصلحت
چھو لکھوٹت ہبیس ناد آسوی پشنگ
جہن کونتر ہیو آسو مالِس وزیر
کران آس اَمی جنگوی انتظام
بمر داگی فوج ہت بیحساب

بکینہ کمر بستہ ساری یمن
کمر بستہ قارن بہ پیگار کین
وزان آسو ناکونش گاو دُم
سو گرگین میلاد گردان وے
بکینہ کمر بستہ ساری براسپ
دِتُن فوج بروع بگو درزیر
ترہ ہت پہلوان سیت ۳۰۰ بہ پشت پیل
کماندار چیدہ سپاہان کرخ
بیت کن زسالار ربر ہجوم
ترووہ ساس تخم فریدون جم
سپاہ ہت کمر بستہ لستووہ تیار
بردی نہ دریا بے جیحون ترد
چو سیلاب دریای پُر موج آسو
بتاراج ہر سو پُن کینہ خواہ
نوان لوٹہ تم مال و اسباب آس
بکینہ بجنت کرُن اتفاق
بکونیک کرس چینکو یاوری
بکونیک انن لشکر باختر
کران جمع لشکر شب و روز آسو
اکس شاہزادس کردخان ناو
ہمتس سیت اک لچھ بمیدان جنگ
بیہ آسو گرشیوز فتنہ گر
رٹت آس دردشت گندر مقام
ہمتن روبہ شبدہ سوزن فوج ہت

سو شاخ سوری شہ ہوربان
سو لو سیت ہت فوج خاور زمین
زتخم کیان لشکر کینہ خواہ
نباورد گاہ شیر مروان رے
سوارہ پکان سیت ہت کابلی
منوچہرہ فرہاد گیوو ہجیر
دلاور زبغداد فوج گران
رشش روی شیر زبان موی سرخ
بفوج خراسان منوچہرہ گرد
بمیدان مردمی وان آسِ دم
سپن شاد گنجہ و ناموی
بطرف ہمتو در سمرقند کرو
بکینہ تلُن ہر طرف گیرو دار
بختی مارہ گے دار باہ بیگناہ
خبردار گو شاہ افراسیاب
زعیش وزآرام کھوتم طلاق
انُن فوج از شہر ختلان و خلخ
کمر بستہ تورانیان سربسر
شہنشاہ توران پچھو پانز ہت
سو اک لچھ سپاہ ہت بہ پیگار دراو
تریم شیدہ زورم دپان گرد گیر
کمر بستہ با لشکر باختر
بہ پیگار گو شاہ افراسیاب
رٹن وارہ ہر سو نند بیروت

بکینه پتی فوج هست پانه گو
به پیکار فوج ستمگار آوه
پتی سوزنس رستم پهلوان
سو کیاه زانه تدبیر جنگ و جدال
دوشے فوج روبه پس پایه وال
بامداد آن رستم شیر نر
بدشت دهستان وهیک دای جنگ
تهوسکه اندر سوا افراسیاب
مگر آسو لخشته افراسیاب
زشهمت نمش آینه کیتهه نه وت
لو بیگانه یا آشنا خویش چالو
سوا همی سپن چانه پوزره ودودی
زه چهوی بوت دل کرتن نبه وٹ
یدل کو نه انصاف نه رحم آلو
اگر چهوی زه ولِ میانه ملگ طمع
به دنیا چهو نه کینه هند پایدار
نه از فوج ایرانیان چهو نه ڈر
لیس و پیش شیران درنده می
زخونریز مردان آئے تنگ
مسه لاگ پیمان شکن زینهار
ببه تراونے بلخ و سنجال ژی
کره چاپ فرمانبری دوه نه رات
بهمت اده مرد مردانه لاگ
مه سپتن بجنگ آوری لاگ منتشر

بامداد شیده چو دیوانه گو
سوزن نمم بمعه فوج بهراسپ شاه
یکو نبک بناورد گاه فوجه میان
کمر لبسته رستم به پیکار گو
دوشے فوج کالک بتومان ال
شهن سوزنشکس بمیدان رم
شهن آلو دشمن بتدبیر ننگ
بهت آتس زدوران دو هس دور
پراکنده یے آبِ آرام و خواب
نکهون نامه باد انش رای هوش
بلاشک بو آسوس بد اندیش چالو
ده انصاف خوبی نسترز یاو گر
بسو ور خون کٹ زن دوان اسو نه زهرشا
بکامی گمٹ بوت مغرور چهوک
دمی ملک ژی روز خاطر جمع
به طفلی و خامی مه کر بوت جهل
چهو نا عیب مالس نه گیرس چهو سر
ولیکن بو از جنگ بیزار چهوس
مند چهه ون اسه مال نیزن چهو جنگ
زرو تاج نه باج توران دمی
لدے باج توران زرو مال ژی
زه یدوے بدل میل بیگار چهوی
چو روباه برصید بیگانه زاگ
مه یدوے زه بارگ بناوردگاه

شهن بوز شیده به پیکار آو
پشهزاده شیده سپن کینه خواه
وین لس چهو معصوم نه خورد سال
پئے جنگ شیده سو خونخوار گو
پتی گوس کیخسرو نامور
بمعه فوج تنت روز ثابت قدم
وچهن تت متاس چپ ره است آب
نه لج کینه محنت نه تخ کینه بور
کران آسو تدبیر نه مصلحت
کیے اے شاه ایران زین نهاد گوش
کری کیاه زه بیران دین یدی
تسندشکوه حرفس اکس داد کر
کهه پاٹِ مارن تسند سهم آلیو
بنخوت زعقل و خرد دور چهوک
مگر بیگینه خون لوکن مه هار
نحق خون هارن مسه زان هیل
نه چهم دلبران غرنده می
زکین و ریا دست بردار چهوس
مه سپتن زه کرون قسم استوار
بخارا سمرقند نه هرگز همی
ازین پس لو تیو نام روزے حیات
مه سپتن کرن جنگ و شوار چهومی
بمردی بناوردگاه پانه نیز
با ایران و توران بنک پادشاه

دران میان شاهزاده فرمانبری
نتیسم چھوم بذات جہان آفرین
نفتہ چھوی سیتین ژه بر ہیچ ننگ
شہنشاه توران بنک بید ریغ
سو بید و ژه مارے بناوردگاه
بذات الٰہی بجان پشننگ
دپان آسو لنش پانہ افراسیاب
کرس بو بیک ضرب خنجر دو نیم
نہ بورت سپین ستاد افراسیاب
بدر بوا ژه دسته لشکر برزگو
دپن حاضران کُن سو افراسیاب
بہ نیرنگ باری سو چھوی کینه جوی
بکینه ہمس خون خونک بہا
کرن پیش تخت بر افراسیاب
شہن دپو ہمتس کرنه آرام و خواب
ڈزک جائے ستس بہر آرام گاه
کدڈن امنه شاه افراسیاب
چھو لکھموت لدو رسم و باج و خراج
بظاہر چھو بہ صلح نھاوت قرار
بدونی زماوه کران ہم چھو رنگ
وگرنه لشیده سپین رزم جو
چھو پر خشم مغرور چیرت جبین
تُسند زوی ڈلیشت مه وسواس گو
بجلدی توُئے کرمه از پیش دور

ژه مفتی بنی شاهی دافسری
کرن شاه ایران لہراسپ شاه
ژه کرسی اده شبدسی سنت جنگ
بو لاگے بو برانه گوشه نشین
کرن مالکِ بلخ لہراسپ شاه
ہمعه نامه شاهزاده شیده تیار
دلیرانه کرزس سوال و جواب
سو بارت مه ته ماره ہم کیاه چھوعم
تُسند نامه ہت دراو شیده شتاب
شہن حمد پر سوئی پروردگار
چھو گومُت پراگنده در اضطراب
مه نتو تمام چھوم وریدن زدنه جان
سو زنده بو نتراون نه ہرگز رہا
پیام پدر گُرنه پانے بیان
چھے آخر روز نامس جواب
طلب کر شہن افسر و اہلکار
پرُن پیش ارباب معنی کتاب
ولیکن بباری چھو سازوی دغله
بباطن چھو آماده کارزار
چھو لکھموت مه سپین ژه کریانه حرب
چھو آمت تو نے نامه ہت تند خو
اچھن دوُن منش سخت ڈلو ہم خمار
بوقت سخن اہچو المائن ہت گو
دلو کیاه لکھو بوره فیرت جواب

ژه بُدوے گرتھک مارہ از تیغ کین
بو ہرگز ہمتس روزنه کینه خواه
سو شیده اگر آہن زیر تیغ
ژه شو یک شہنشاه توران و چین
کره ونه ہمتس سیت پیکار جنگ
سپن سوی کیخسرو نامدار
دلس تم بو چھوسن ہا کِ از ترس و بیم
لچھس منز غلاماه ستہس رودکم
سو در فوج ایران زمین تیز گو
سپن شہره از گردش روزگار
نخاطر چھو لتن صلحکوی آرزوی
کرس جنگ از تیغ و تیر و کمان
بدر بار شبده سپُن کامیاب
دوز الو ہت آسو لبته میان
نبر دساو شیده زدربار شاه
سپین جمع در حلقهٔ شہریار
دیگ ہم چھو لفرین از تخت و تاج
سپاه ہت به پیکار و الو نگاه
درونی چھو بامن ہمتس میل جنگ
کرو آزمائش لشمشیر ضرب
بجبله به آمت چھو از بہر کین
چھو آمت سلاح ہت برکار زار
مه گو خوف در سو ڈلشیت ضرور
گرھو کس بدربار افراسیاب

تو دپو شہس خصم خونخوار چھوہی
سو بدخوی آنی یہ پیگار تنگ
سو مارت بتور انیان کیاہ چھو غم
جہاناہ کرن کار خاناہ بتباہ
دپس رشتمن اے اشر سرافراز
بہ فارن گرتھہ پیش افراسیاب
سہ پہرس سو شیدہ بدربار شاہ
ژہ پتہ لکھو نامہ نانگ جواب
دپس باز شیدن یہ چھوم آرزو
بو چھوس شاہزادہ ژہ چھوک پاتشاہ
ملک زادہ اندر طمع خام گو

ستمگار ظالم تہہ کار چھوہی
شیدہ ژہ بدوے گرگ کار زار
ہنس منز شمارس اکھاہ گوگ کم
بخامی مہ کر پادشاہی خراب
مرخص کرن حال شہزادہ باز
یابن مشورہ ساروی تھاوتن
کمربستہ ہن دراو ساری سپاہ
سوزن یو بعہ نامہ فارن پتھ
بو چھوس جہاندار پیگار جو
دپس پادشاہن چھواز وقت تنگ

مسہ کر ژہ ہرگز تمس سیت جنگ
اگر بار ہن کیاہ چھوتت اعتبار
ژہ بدوے سو پاری پناور دگاہ
چھو بدخوی شیدہ تہ افراسیاب
لکھو تس اَدہ اَسِ پنامہ جواب
بیکبار ساری سپن راے تَن
دپن تس ژہ گرتھہ پیش افراسیاب
دپنس سوی گنھیرہ مہ اسیم دتن
کرو اَسِ تماشاہ پناور دگاہ
ژہ سپتن یو فدا کرہ پانہ جنگ
سو در فوج خود خوتش با آرام گو

نامہ نوشتن شاہ ایران یعنی کیخسرو بنام شاہ توران چین یعنی افراسیاب

شہن دپو دبیرس قلم تیز کر
یہی یتھو سم الفاظ با فراسیاب
چھو کرمت اَسہ بیشتر بار ہا
چھو میانوی گران گرتھہ ساروی جمع
چھو شیدس بخاطر تمنای جنگ
پگاہ پانہ ڈیشنگ تَسند حالِ بد
ژہ پوشیدہ شیدمن مہ یاپنہ دن
گرتھک تنگ روزی تمنای گور
گرتھک خوار پیگار جو ئی مہ کر
بو چھوس استادہ کمربستہ تنگ
پرت نامہ گو تنگ افراسیاب

پھند سپاہ ورشکر ریز کر
لکھون اے ستمگار پیگار جو
صلح کر کری جنگ و پیگار ہا
بو پانے ہی خونکوی انتقام
ژلس بو پچہ گردن و پاو لنگ
شہن نامہ ہن کرنہ فارن تیار
چھوی جنگ و لہ نال پیرت کفن
سو فارن یام پیش شاہزادہ زاد
چھو خونخوار کیخسرو ناموس
بعہ نامہ فارن بدربار شاہ

تتھوی لکھہ پنہ بیز نانگ جواب
ژہ کر مختصر صلحکوی آرزو
بپانوی دِدن چھوک ژہ ملک طمع
بخارت ہمی مال و دولت تمام
تَسند حال ہاوے بو اعمال بد
بلشکر گدشاہ توران تیار
بخامی اکہ لشہ مسہ ہاو بدور
کرالے خام روزی بدل آمہ تاو
دپس ہم مہ لتن سیت چھوم میلِ جنگ
یہ پیغام خسرو سپن کینہ خواہ
پران خط ہران آسو اد دیدہ آب

دتن نہ یمش کینہ تہ فیرت جواب
بہ پیگار کیخسرو نامدار
ٹکان ورا و پانئے بناوردگاہ
ہم شستہ ہم دست پشتنی کرک
بیاز ولڈن زور تم دم بدم
دتن دور دارت بمیدان جنگ
سپین تیرہ دل ایرہ در خاک و خون
بناوردگاہ لاشہ تراون ڈولہ
تہ لوزت شہس مندنن شام گو
سو ماتم زدہ خوار و بیمار آسو
پریشان شب و روز غمگین آسو
بہ پیگار ایران کڈن بارہ گی
چو روز قیامت تلمن دار و گیر
بمس سیت گرشبو زید دہن
اتن تنگ عالم بجنگ آوری
بمعہ فوج گستہم بمس کینہ خواہ
تھوی کروکہ تورانین قتل عام
تبہ خوردہ پژمردہ گومت جہن
لدک ہستنی پٹ سو صند دفہ بار
سپین سخت آوارہ از نوک تیر
ستہن سوز تماج سوری ٹکان
بحسرت لڈن خاک اندر دہن
مگر انو ایرانیو سخت تنگ
پتی آو فوج فریبرز شاہ

سوئے فوج خود آو قارن بشتاب
شہنشاہ ایران خبردار گو
بہ شہمات رو دیہ رشن سو یط شاہ
کران آسو شاہزادہ ہرچند زور
مگر پادشاہ رود ثابت قدم
کرن لش بیک ضرب خنجر زہ چاک
سو گوالتھ ماوان زو نبیای دوران
خبروات ناگہ بدربار شاہ
جگر خستہ بے آب و آرام گو
بحسرت ودان شاہ توران دلیر
زجان و جہان زیادہ نفرین آسو
بہ تندی ستیزہ بہ لشکر کرن
ز ہر سو انن فوج برنا و پیر
سپاہان جنگی زدہ ساس نیق
و لے کر نہ لش فستمن یاوری
دلیران ایران کمر بستہ تنگ
تھوکہ اکھاہ زندہ بہر سپاہ
۳۰۰۰
شہن لدنہ ہت لوکہ جمشید و قفی
کرگ سخت تورانین گیرودار
سٹھاہ تنگ گو شاہ توران دیار
دتن سیت لش ساس دہ پہلوان
بکو نیک بیتے سوز لش فوج مال
دتن چرنگ کیناہ بمیدان جنگ
پتی واتو کیلان نیون فوج ہست

صبح فلتنہ شیدہ سپین خواستگار
پتی خون شیدہ سو خونخوار گو
در پشتنی بہ پیگار کشتنی کرک
دوان ہیچ شہمار زن اوزہ بوز
رتن از کمر بند شاہزادہ تنگ
سپین خوار آوارہ در خون و خاک
تلمن بر سر نیزہ شاہن کلہ
سپین مار شیدہ بناوردگاہ
لشاہزادہ در نالۂ زار آسو
بہ یک دم ہمس لوبہ خواب و قرار
بکینہ کرن حملہ یکبارگی
قیامت بیار روز محشر کرن
بہ پیگار ایران سوزن جہن
سپین رو بہ ساری بمیدان کین
ستہن سوز قارن بناوردگاہ
بمیدان سپین خونہ رنگ
زہیبت ہمس خشک گومت دہن
۳۰۰۰
تھوکمہ زدہ ہت زجابہ تم بن بتوی
سٹھا لوک تورانگی آتش گیر
۱۰۰۰۰
سوزن برد نٹھ دہ ساس تم بیرودار
بمیدان منشاہ تنگ آنگ جہن
بمیدان کرن تم بتن تیر خال
منوچہرہ نہ رستم کینہ خواہ
بہ نزکان ہر سو کرک بستہ وت

بمیدان انگہ تنگ تورانیان
سپتن سار تی افسرن قتل عام
ژ بادہ ژ نو لشیان پیران وزیر
سٹھاہ پہلوان افسر و اہلکار
دپان شاہ توران سٹھاہ تنگ گو
بتاراج توران کرن جستجوی
شہنشاہ توران تیہ خوردہ تُزل
سو مارت ژ توران زمین فیر ہیت
وژ گنگ رستم سوزن فوج ہیت
شہنشاہ توران زمین تنگ گو
قلابستہ لخشتہ افراسیاب
بکو نیک منگن فوج جیبن ستن
ژ باری کرن عرض نم پیش شاہ
ژہ مارتہ توران یان کیت لک
بمیدان مردی چھولازم لڈن
چھونہ دن آسیہ ملکوی اختیاج
نتہ نیر بانے بنا ور دگاہ
چھو دن مختصر صلحکوی آرزوی
چھ کیاہ دن خریب از زر و سیم و مال
بوزان نہ کس گو بڈ بیب نہ مام

کمر بستہ رستم چو شیر ژیان
ژ رہ ہت مو د افسر ژ خولشیان شاہ
امی حیلہ مارک لشمشیر و تیر
سپاہن چھنہ کرمژی کینہ گزند
ژلت فوج ہت درد ژ گنگ گو
سوزن قاصد اہ پیش کاوس کے
لشہ فوج ساروی لشمشیر گل
بکثرت گڈن فوج ہا اضطراب
بچو نیک نی رستمن ہتر بہ وت
ژ ہر سوی رستم رٹت آسووت
پریشان پراگندہ پڑا اضطراب
بخبر و لمغہ نامہ سوزن جہن
ژہ کنت پٹ آسیہ لویت چھوک کینہ جو
ژ خون غریبان گژھان چھو کنہ سرد
کین تھف کران کن مول کڈن
منیج ون ہشاہ گھوڑ ا زنام و ننگ
بمیدان جنگاہ کر و ہر دو شاہ
ژ خون پدر چھو م مہ در سینہ خار
چھو ساروی تمی کیتو جمع کرتہ حال
بوژانک فقط قاتلان پدر

تھوی خون مارک نتن صبح و شام
ژ ھنگ ڈول ساری بنا ور دگاہ
ژ لشکر بیہ دار یاہ فوجدار
سو میدان گندر بڑک اندہ وند
سبق شاد کیخسرو نامجوی
لکھن لتس توران ظفر یاب گے
غرض چھوم گژھ نش پتی فوج ہت
پہر سو بد تبال افراسیاب
تتی پادشاہ در دژ گنگ گو
قلا بستہ تھاون رٹت بر و نھہ وت
لکھون نم بکوار زم و خلخ و ختن
بیازی دغابازِ شیرین دہن
سو شاہ سیاوس آسیہ مورا ک
زہیت جہاناہ کرت روی زرد
لد و باج پڈوے گژھی تخت و تاج
لبنوخی مہ کرپڈ ببس سیت جنگ
دلیپ پادشاہن کہ لسے تندخوی
بکینہ کمر بستہ رد ننو نیار
بیازی چھ لتن یم خیالات خام
مہ چھوم سینہ سوزان ازان کینہ ور

دلیپس ام یہ بیگارہ روزن تیار
ون حملہ آیس سو دلتنگ گو
تھہ ادلنگر جگر خستہ آسو
بتدبیر اندر دژ گنگ ژاد

لو چھوس یانہ آمادہ کارزار
گران آسو سوی فوجکوی انتظام
پدام بلا سوی قلابستہ آسو
کھین تھوڑ سپیس تدبیر کار

جہت باز اندر دژ گنگ گو
بدژ گنگ ساری سمی خاص و عام
بدر وازہ رستم سٹھاہ تنگ آو
سو رستم نتن ژاد اندر حصار

اکی حملہ مارن بشمشیر کین
بہر سو کرن لبستہ راہ گذر
بزرگان توران زبین خوار گے
کوک قید گرشیوز فتنہ گر
ہمہ آل واطفال افراسیاب
زہیبت ثنان آس زن برگ گاہ
پراکندہ در لشکر چین گو
درین لشتن ونُم تیز پیغام شاہ
نمو باز دپوہس سودر چین گو
زن و دختر و ہم کنیزان شاہ
و وگ پام شاہس لشتہ زار زار
کرن قید ہت داریاہ نامور
نہ ساروی ڈنگ باگرت لشکرن
بفتح دژ گنگ سرور گے
کرُم رو دژہ گنگ تاراج مال
بہر کوچہ فیران عزیزان شاہ
بایران لڈن نامہ تم پیش شاہ
بتاراج تورانیان دست زور
نہ یوزت سپن تنگ خاقان چین

بخواری سپاہان توران وچین
ہمہ فوج اندر دژ گنگ زاد
گرفتار افسر نہ سردار گے
بخواری رٹت پیہ آنگ جہن
گرفت زنجیر و تیر و طناب
دپان از قلادہ اوافراسیاب
پریشان پراکندہ غمگین گو
بدر بارتم منگہ ناوُن جہن
سوتنہا گدا پیشہ مسکین گو
ٹھون سر برہنہ بدر بار خویش
بیکبار ترا ون نمتس آو عار
خزانہ کڈک مال اسباب شاہ
زر و تاج خلعت دُنن افسران
کرُم قید گرشیوز بد وہن
سپُن خوار افراسیابُن عیال
ولیکن سو بدخوی افراسیاب
سپُن پانہ تورانین کینہ خواہ
لبسر حد توران تولگہ گبرودار
چھو ور سینہ کیخسرو سن مہانو کین
کرو کیاہ نہ کیخہ چھونہ مہا پرای جنگ

کہ گربستہ کیخسرو نامور
بامداد رستم پئے جنگ آو
زنزکان زنگ واریاہ نامور
بزندان ٹھون قید ساری شہن
زن و مرد آنگ بدر بار شاہ
زلان آسو در کوہ و دشت و خراب
شہن آتو گرشیوز کینہ خواہ
خبر بال ستر واریہ زعفنس شہن
بدر بار خسرو عزیزان شاہ
بہ تیغ ندامت کرن سینہ ریش
جہن نہ سو گرشیوز فتنہ گر
ببازار کرک جمع بہ چار راہ
لکھون نامہ برنام کاوس کے
ہمہ افسران شاہزادہ جہن
کرُم لوٹ اندر بشبستان شاہ
چھو در چین چھوم جنگوی اضطراب
بہر سوی ایرانیو لولکہ شور
بخواری آنگ داریاہ شہریار
نہ آتم بشمشیر و پیکار تنگ

مصلحت نمودن خاقان چین ہمراہ افسران خود وتحفہ ہا ارسال نمودن بحضور کیخسرو

کرن با وزیران خود مصلحت
سشاہ تحفہ چینک جواہرتہ لال
مہ بدوے وہم چینکوی تخت و تاج

بجز آشتی کینھہ چھوتہ چارہ اث
لکھوں نامہ شاہسن نوچھوسن خاکپا
بلا عذر پانے لیدے رسم و باج
بخاقان بدبنگوتہ ارشاد گو

لدُن تم کیخسرو گرانمایہ مال
بصد مہربانی مہ پٹ تھاو برابے
سوخسرو اڈان تحفہ دلشاد گو

نامۂ کیخسرو سوئی خاقان چین ؔ

مہ بوزم چھو در چین افراسیاب
بہ آشتی مہ رشن بتھوتہ تھاوک کھٹت
بخامی زہ پہ ناشزہ ناحق کلک
مہ کینھہ چھُومنہ درکار لعل و نگین
کدُن تیز از چین افراسیاب
ژلان والو بر گھاٹ بند زہ
دپونک نیو در دژ گنگ می
بلا در بلا دار یاہ آب سُن
دیوک باز تم لیشُ اکھاہ ناجداد
بلا چارہ لشن آسہ آخر مرنُ
سوگو در جہازہ بدریای ژرف
تمش شہمتن دلو متوی نال آسو
کرُن با امیران خود مشورہ
کدڈ بارہ گی نامگران زمین
گرٹھو فوج ہت امن بدریاے ژرف
جہلدہ مہ لنش ژورہ روز یا کھٹت
بیم ز توانیان زندہ آمن
زگنجینہ ہا مال واموال شاہ

زرکبیہ مہ چھوم چینکوی اضطراب
مبادا گرٹھک در میان خوار ژی
زشرمندگی خاک روپس ملک
نہ بوزت سوخاقان پراکندہ گو
سوگو تیز در اسپرو جہ شتاب
بہر سو کرُن دولت و مال صرف
کرُن چھوم با ایرانیان جنگ می
بدانش چھوتہ گومتوی کانھتہ راہ
بہر حال مرلش کیتوی بوراو
مہ یدا آسہ یت جایہ آمُت قضا
پراکندہ در باد و باران و برف
ات اندر شہن بوزا افراسیاب
گرٹھو آمن بدریای بند زر
دہو آمن ز دریای کیپال تار
کرم کیاہ مہ طوفان باداں و برف
امی ساتہ کم آتہ ناوُن جھت
گرفتار از افسران چند آمن
گرفتار با محنت و رنج و درد

بزندان سو بدخوی تھاوُن رٹت
بزندان ایران گرفتار ژی
بخواری کرُن بستہ در ملک چین
زہیبت پریشان و درماندہ گو
پراکندہ در دشت و کوہ و درہ
رٹن گھاٹداران دریای ژرف
تمو دپو چھو مشکل گرٹھن نوٹ کُن
بخامی مبادا گرٹھی تنگ شاہ
بمیس آسہ یدوینہ ساساہ کدُن
پوچھوسن پہ قضا نشادتن برضا
بدریای سوفیران سٹھاہ کال آسو
چھو وبقوشت جہازسن بدریای آب
سوز و فوج در شہر ماچین و چین
کرودن با آب ژرف کارزار
ز دریا سو بدخوی آمن رٹت
سو بدخوی گرشیوزبد دہن
بخواری کدڈک آل و اطفال شاہ
سین تم بیکبار گیوسن سپردہ

بایران لدک ہیتھ کاوُس کے
جہن نہ سوگر شیبوز کینہ خواہ
نہ ٹیٹنت سپن شاد کاوُس کے

دلیران ئمن سیٹ دہ ساس گے
ہمہ اصتران آل واطفال ہنت

دِپان واتہ ناوک بدر بادشاہ
ز تاراج توران زر و مال ہت
بعشرت سپُن مست باساز و نے

تمام شد شاہنامہ حصّہ چہارم

نقلم منشی مہدی میر جنبہ کران محلہ سرینگر

چھاپ غلام محمد نور محمد

ماشاء اللہ لا قوۃ الا باللہ

کتاب ہٰذا

موسوم بہ

شاہنامہ

بزبانِ کشمیری ۔ حصّہ پنجم ۵

مصنفہ فردوسی کشمیری عبدالوہاب پری پاکن ہاجن کشمیر

مصنّف سلطانی کشمیری ۔ دیوان وہاب وغیرہ

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب

مہاراج گنج بازار ۔ سرینگر کشمیر

در مطبع

کشمیری نمبر ۵	بسم اللہ الرحمن الرحیم	شاہنامہ

غریبن دتن باگرت مال و زر
سپرد فرنگیس اطفال شاہ
بیک جا امیران توران دیار
سپاہ ہت تتوران مین باز گو
قشونہ ژہ در چین و ماچین سود
سپن سوی ماچین پانہ تیار
معہ فوج چینس کنوی پانہ دراو
خطا و ختن تا مگران نے مین
بقاصد لدس ساڑوی سیم باج
بشوخی کرن قاصدس ستی ہر
ہر سوت سند فوج در چین گو
زر و سیم نیو دجواہرتہ لال
وتن پیٹھ چکان عود تہ مشک آسو
ملون ضیافتہ نان و کباب
بخدمت کمر بستہ خاقان چین
سوزن فوج ہر سو زبالا و پیت
سو رستم بہ پیغام افراسیاب
معہ فوج گو سوی مگران زمین
کرک باسپاہان ایران جنگ
تسند فوج ایرانیو خوار کر
کرک سخت مگرانین حسب حال
بکستو شاہن تھوس تخت و تاج

سپرد فرنگیس اطفال نر
بزندان بزنجیر بستہ چہن
بزندان کرک قید اندر حصار
شہن لکھو شہزادہ فیرت جواب
کرت ناگرفتار دشمن ہنوز
شہن تھاو تہ ہم باطراف گنگ
بصد شان و شوکت بیا مانہ دراو
معہ نامہ قاصد سوزن جا بجا
کنیزہ زر و مال تہ تخت و تاج
شہنشاہ دسرحد چین ژاو
زہیبت شہ چین غمگین گو
کرن پیشکش وا پاہ گرتہ فیل
انھن پیٹھ کان شر کنجک آسو
کمر بستہ چینک ملکزادہ آسو
ستادہ شب و روز بر پشت زین
دران ملک رستم تھون فوج ہت
وچھان آسو در کوہ و آباد و آب
مگران سوزن قاصد تیز رای
بمیدان انک شاہ مگران تنگ
زمگران دنک وارپاہ افسران
نظوم و نسق لوٹ تاراج مال
شہنشاہ مگران ٹھا کال آسو

غریبن دتن باگرت مال و زر
بصلح گرشیو زبد دہن
سو گیو دلاور سر فراز گو
مسہ بہ بیک لحظہ آرام و خواب
ازان بعد گنجر و نامدار
بہ پیکار دشمن کمر بستہ تنگ
لکھن نامہ شاہن بماچین و چین
سین ایل ساری بفرمان شاہ
مگر شاہ مگران سپن خیرہ سر
بشوکت سو باجاہ و تمکین ژاو
لدن تحفہ تس وادیام گنج و مال
بخدمت کمر بستہ تھاون وکیل
مہیا صراحی تہ شیشہ شراب
بخدمت شب و روز استادہ آسو
ز ماچین شہس لگو نہ دشمن ست بد
بتدبیر ہر سو کرن بستہ وت
شہن بار گی کڈ نہ ماچین و چین
سپاہان مگران بہ پیکار آی
بیک حملہ طوسن گرفتار کر
بزندان سپن قید بندگران
مقرر کرت تھاو نس سیم باج
سپاہت تھت تا بیک سال آسو

مقرر کرت تھاوس سیم باج
سپاہت بہت تا بیکسال آسو
زمکران زمین دی رسنہ نیب و نام
ژہ جاسوس ہر سو بہر ملک سوز
دیان وات ناگہ بدریای آب
بدریا چھونہ جانوارن گذار
بہ تکرار شاہن دی لوک بازگشت
کرم کیاہ مہ دریای طوفان آب
دیان اندران آب دستور سال
توی تراونہ تت اند کینہ ناو
عجائبات کیاہ چھکھ دزیر آب
سہن اک رتت گاو کرم شکار
سراپا اڈن گاو ہند نقل آس
ولیکن تمن آس کھوٗریت کنوی
تماشا وچھیت شاہ گرد نفراز
تنک لوک ساری وچھک پہلوان
بگفتار تقریر شیرین لبان
بصد زار شاہس سین عذر خواہ
کران آسو کوشش بہر کوہ آب
کونہ دراکنہ تمنہ دی نام ونیب
دپن تس کرک پہنونہ آرام و خواب
نمود پو چھہ اک ہت فرسنگ دور
تہ بوزت شہن تل سٹھاہ شور و شر
دو منزل سوہ اندر دژگنگ گو

بدستور شاہن نہ تخت و تاج
کرن نہ دران سال آرام و خواب
وچھان آسو آسن دوہس صبح و شام
شہنشاہ مکران نمین پانہ دراو
پئی سیر دریا کرن اضطراب
گتہ ہیوٗ دہ ناحق بدریائی رف
برابر مہ چھوم جنگل و کوہ و دشت
جہازس اندر فوج ہنت پادشاہ
لوان آسو ہر روز باد شمال
ولیکن باقبال تابند شاہ
دیان آس فتو یہ ڈیوٹھ خواب
جماتھاو چھک آدمی لوی آس
برابر اڈن آدمی شکل آس
دران آب بعضی وچھک ہیون زن
زدریا سوٗ خشکس کنوی آوباد
بدس آس سخن سنج اندازہ بین
تمن آس مگر انیاچ زبان
تمن دی توشہن و اریاہ گنج و مال
شب و روز از بہر افراسیاب
بدربار شاہن انن گیو گرد
بجز کینہ جوئی با افراسیاب
بیہ لوزائے شاہ عالیجناب
سوہ در عیش و عشرت لوچھہ وس بدر
وچھن مال سنز جای تعمیر و باغ

شہنشاہ مکران سٹھاہ کال آسو
زبہر بداندیش افراسیاب
بدشمن سپاہت کمربستہ روز
بجنگل سپاہت لبا ماتہ دراو
کرس ساکنو عرض اشہریار
بدنیا اسہ ہیت یہ ماروزہ حرف
مقرر دتقریب لوزت حساب
بدریا دیان چھ دنا ہفت ماہ
مقرر دتھان آسو قہرکس داو
کرن نہ ہوا ازاہ نہ تا ہفت ماہ
الکن کن وچھک قدرت کردگار
سراپا چوبز گال پرموی آس
چوسند وچھک بیک فوجاہ لوی
لعینہ اڈن ہند کلہ دون زن
دیان وانو ملکس اکس عنبر زان
سوٹھ شہر از ملک ما چین و چین
سمت آی ساکن تتک پیش شاہ
کرن پانہ آسا نشاہ کینوتر کال
تہکت آی جاسوس بالا و شیب
کرن تس سوہ اطراف سار و سیر
شہن پیر زہو چھو کونا دژگنگ دور
چھو اندر دژگنگ افراسیاب
پئی کینہ جوئی سٹھاہ تنگ گو
زحسرت لگس سخت برسینہ داغ

نہ ڈیشتہ دُن وارایاہ زاد زاد
زلت گوس دُر دشت گو بہ خراب
سٹہاہ لوک از فوج افراسیاب
سٹہا لوک از فوج توران چین
رٹن نہ زرٹن حکم آسوک کلہ
زمن آسو دل گو متن نیلہ وٹے
سپن تنگ از تیغ تیر و کمان
فقط رُود شاہ ربیٹ بستہ میان
دو منزل لکڈن فوج یکبارگی
بعیش و بعشرت باساز و سود
مگران نے مین رُود شہ کیونتر کال
لکڈن ڈیرہ تہ افسران بیت بنین
دیان آسو موسم یہ فصل بہار
زہر سو وچمن سوز حق سترہ
سوزن ڈولمتن ہوشہ تہ حالہ آسو
ثہ چھوک دُور از سینہ سوزان ہنوز
لو یرانہ ماثہ ماندمک کو تہ غار
برابر کیتو زانہک کنڈ تہ پوش
اکس پوشہ برگس وتن کیت رنگ

سپن سخت بیہوش و بے اختیار
شہن کہ بصد کینہ در شہر گنگ
انک اکہنو لبستہ اندر طناب
بنوران ہر کوچہ ایرانیان
کہر کلوٹ تہ لاشہ تراوکڈ ولہ
سکوس لو دا از فوج افراسیاب
منگوک از شہنشاہ ایران امان
مقرر سپن ہم رُیان گنگ
سپن کوچ گیوس کہنوی بارگی
مگران گو فوج بہت شہر باد
سوئ چین گو پیش فرزند زال
کہ با رستم و اشکس و گیو گرد
وچمن بلبلن شوق با نالہ زار
بمانم بہت شاہ در نالہ زار
نوان ژالہ ہر سو دوان نالہ آسو
ثہ یدوے ہیو آسہک دادلہ
ثہ کرد انہک پر زینت گل تہ خال
ہرستہ یہ ثہ ون اصلکوئی معنہ لوز
کنہ وات تس خواتی عقل منگ
زصل نعم ثہ غافل مہ گرثہ زیہاں

ات اندر سو بدخوی افراسیاب
سٹہاہ لوک از کوچہ بازار تنگ
بہ محنت شہن ما راز تیغ کین
بیکبار ایستادہ بستہ میان
توئی آسو رآس دوہن ما زرٹٹ نہ
بجز زخم شمشیر و تیر و طناب
وزان پس کمن بخشش شاہن امان
بفرمان رستم کمر بستہ تنگ
بہت آسو گیوس نشہ چند روز
بو تہ دراوتس اشکس نامدار
دپان لو دکہنہ کال رشہر چین
یکان وات اندر سیاوش گرد
بہر شاخ قمری کران گوہ گوہ
زا برابنان نیون صبر و قرار
ولو بلبلو لو زتو در دوسوز
ثہ درد جگر زانہک نیک بد
ثہ نی چھوک دیوانہ لاگت بیہوش
کرن بید کمہ کنڈ تھری منزہ پوش
بہر رنگ وچہ صنعت کردگار

داستان لشکر کشیدن کیخسرو بدنبال افراسیاب

بد نیگونہ کہر داوین گفتگوے
سپن نے بادہ تس در جگہ رنج درد

معہ فوج کیخسر نامجوی
سوہ شاہ سیاوس دران کوہ دشت

یمی وات اندر سیاوش گرد
کہر کہ ماتہ ثہ خون نہادک بہ طشت

سوہ میدان د جہت زیادہ یش کینہ گوہ
کرن دولت د مال د ارادہ نثار
دران ملک سوہ زن بیہ گیوہ گرد
بمعہ فوج رستم بما چین و چین
بیہ دیزہ نہ کینہ ناحق ایذا
تہون راچیہ لشکر بیا زاد کوی
بدینگونہ ژماندان سٹہا کال آسوہ
سین پانہ دشہر ایران نیار
دین گستہمس بیہ ژہ ون شہوسان
زد دیم مختہ جیہ ہیر نہ لال
دو منزل کرت دراوازہ چید
دتن پین نے دریای جیحون تار
زطائف بشہر نشاپور گے
بایران سوزن پیشکش مال جاوہ
سپاہنت لوتہہ دراس کاوس شاہ
کرن تش نے رہ مال کوتاہ نثار
بہر سو کرم فوج توران خراب
مہ پیغام تشند کونہ دراونہ
لگومنہ مہ دشمن سوہ بدخوہ بدست
بفضل الٰہی بیہ کوتاہ جیہ سخت
منگہ اس د عاسوی یزدان پاک
دپان لود در کنج آتشکدہ
ز دژ گنگ تنہا ذلت د رگوہ
کرن آسوہ از سایۂ خویش رم

دو چندان تمس لہ تنگ د رسنیہ گوہ
بہر سو دوبارہ سین کینہ ور
سٹہا فوج ہنت د ادیاہ شیر مرد
دین سارنی عیش د آرام د خواب
مشک نہ یہ د ان نا برد زحیز ا
سو دشمن اتھ آستہ تنگ گو
بہنت اندران د ژبیکیا آسوہ
بہر حال لکہوان سارنی افسرن
بدشمن کدک ژماندٹی پہلوان
لدن مال د اموال افراسیاب
بایران زمین د اوما نند چید
بیکماہ دتن ڈیرہ در شہر بلخ
بیک ہفتہ شہ ہیوٹھ در شہر رے
کمی کال در شہر بغداد رود
بیکجا سین لے و بہ خورشید ماہ
شہن بہ تقسیم تاراج مال
کتوی تن سین غنیب افرا سیاب
بجد منت لوی آسن بانہ آرزوہ
بتوران د تم تا بمگران شکست
کمر بستہ تھ نیر لاروبرا سپ
بلا شک گتہ مارہ دشمن ہلاک
وزین سوہ پراکندہ افراسیاب
زہیبت پریشان د رنجور گوہ
ژلان آسوہ سرگشتہ برگشتہ سخت

بیا دسپاو ش د ان زار زار
بہر جا سین بستہ راہ گذر
سوہ زن باز اشکس مگران زمین
کرہ وبیتہونہ تا مرگ افراسیاب
بہر طک کوہ تاہ کرن جستجوی
پراکندہ اندر دژ گنگ گوہ
وزان پس سوہ کیخسرو نامدار
مبادا درین کار غفلت کرن
کٹن از دژ گنگ تاراج مال
کرن کاترن اوښتی بے حساب
دو ہفتہ دٹن دریجا قرار
سوئی طالقان د راوازہ خلخ
پس از ہفتہ گو سوی بغداد شاہ
بہ تعجیل گو سوی ایران زود
دٹن سخت شہزادہ اندر کنار
دتن تم بتوران پس د پیش حال
مہ ژماندٹ سوہ ہر گزا تھ آدنہ
درین کار از پادشاہ چارہ جوہ
دیس پادشاہن د اقبال و بخت
گذہ ہوہر دو در خانہ آزو گشتہیب
بیکجا دوشی خستہ دل غمزدہ
ژلان آسوہ بیخواب د آرام د خواب
بیخوادی پریشان د رنج و غم
نہ لشکرنہ شاہی تش تاج د تخت

رټن تم نکو ہسا د بر فرغ قرار
بزاری کړان نالہ فریاد آسو
بسر دامن کوہ نزدیک غار
شب ورز برگشتہ افراسیاب
بجلدی جنگل کمر بستہ گو
وچیون صاحب گریہ ترکی یان
کنو گے سپاتہ سپہدار چان
ہیو یانہ گومنت زہ کیا حال چیوے
کلتن یام ہموس سع گفتار گو
چیو ایرانسو خستہ گرمنت خراب
بمردانگی بر در غار گو
نبر نیر سہ گوی دعا مستجاب
سیٔن شاد روسنہ کہنہ اختیار
بمردی سپین حملہ آورد وتسی
نہ تس ہوش وحس نہ تس حال آسو
بخواری گرن بستہ اندر طناب
مہ نہاوم درین تنگ و تاریک جای
زہ کیا میانو سینس اندر کینہ چیوے
باحسان مہ پټ رحم وانصاف کر
گرت خوار کیتاہ دلیران کے
سیاوش نہ آن لو ذر پہلوان
زہ ہیے ہیے کرن مارہ کیتا جوان
بوہ وحشی ترست د چون مور چیوس
نبر نیر ون کیاہ زہ فریاد چیوے

چہ یار سیاوش زادہ در کنج غار
زتخم فریدون ملک زادہ یوم
رټت آسو در گوشہ تنہا قرار
آسو سوی بن زادہ یا لس و تن
سوی غار آہستہ آہستہ گو
دیان آسو ای شاہ توران زمین
کنو باز شیر بای بیہ یار چان
کیتو رخت ہم تخت زرین نگار
زبد خوی دشمن خبردار گو
سو گوشاد الحال ردست آم
سو آہستہ تس کن طلبدار گو
مہ گرزہ ون پراکندہ زناب تب
سوہ یامنت نبر دراو از غار گو
سو آخر سیٔن تنگ ہموس نشی
سو از جنگ گوتنگ ورجنگ یوم
بزاری و دان آسو افراسیاب
نتہ منہ بانصاف نراوم رہ
زہ کیا نقش بد میانو درینہ چیوے
دیٔن تازہ ہموس زبان بستہ روز
چیہ اندر بن غار شیران کے
سو بیچارہ اغریرت نا مجوی
دلاور ملک زادہ نہ پہلوان
لو آسو شب و روز امیدوار
زہ گومنت کہند تو بیداد چیوے

بغم روز و شب خستہ ناشاد آسو
رټت آسو ماوا اندر انمر زبوم
ودان آسو در غار تنہا قرار
دیان گومنند گریہ ماس کن
چیو از غار پیغام گریہ لبان
کیتو چیوے زہ ون تاج وتخت ونگین
کیتو دولت ولشکر ومال چیوی
کیتو ون زہ پر رنجہ در کنج غار
یقین گو تمس آسہ افراسیاب
قصاص کیان وہموس انتقام
کیرن کرنیک الشاہ افراسیاب
خوشی کرنہ بنو حال غیبی سبب
بسنہ د زر مشت ہومن بزور
سو سرگشتہ برگشتہ اقبال آسو
بچنگال نیٔ اغان گرفتار بوم
ودان آسو ہموس ماټن ستد و یارے
دمی خلعت و تاج جانگ بہا
مہ کیا چیوم زہ پټ لوق کرمنت ضرر
مہ چیوم کینہ درینہ باقی ہنوز
کرت مارہ بیچارہ کیتاہ جوان
زہ چیوہ کیٔ لوت بدخوی ماوزہ رے رت لو
لو از خوف لو اندرین لور چیوس
گرز ہکنا زہ آوارہ خوار وفرار
نہ لوزت نبر دراو از کنج غار

خدا ۾ دعا ميا نو ڪه مستجاب
بو جهو سين شاه در عيش آرام دل
ڪري ڪم ته آواره ته خوار ٿيون
جهو پر ڪينه ڪيخسرو نامدار
بغارت ڪرڻ دولت ۽ مال مان
ان پيش سالار ايران و روم
سوئي شاه هو من بصد رنج ٿيون
دڻن پان دارت بدرياي آب
ڏيان ۾ اٿو ناگه دران مرز بوم
بهر سو وڇان آسو آس اندر
سو ٿيت جا ته آس اندر زوره رود
سمت آئي ساري ۾ ران داشت ڏوي
ڪرڻ تم با ايرانيان مشوره
سو آس اندر تاب ڪوتاه ڪري
ته ڪرو ڻ مس زنگه زنگه عذاب
دران داشت ڪيخسرو سن پيش روي
بگينه ڪري ڪم خام داليس سڪنج
بسختي ڏڙن ڪري يڪ لاچاره آ ۽
ته لوزت سين تنگ افراسياب
بزاري سين بسته اندر ڪمند
سين شاه ڪيخسرو نامور
ڪري ڪ جهر ياتي هر حال تس
بصد رنج و محنت سين افراسياب
بصد رنج و محنت ڪري مختصر

ته ڪر ننگ بدنيڪو نه خوار و خراب
مفصل مه نشر ۾ نته ون حال خويش
جهو ڪس جا ته خونه سپهدار ٿيون
ڪرڻ سر بسر فوج توران تباه
بمعه فوج جهولان دنبال من
ڏس تم لشمشير مارم ضرور
بخواري سين بامحنت ۽ جور ٿيون
بدريا سو هو مس نته ژور رود
سو گو درزت ڪرستن پيش هم
پرز هو تس ته ڪيا جهو بدرياي آب
زلوم زور غافل ڪرت دوره رود
سين شاه ڪيخسرو نامدار
بهر سو ڪرو لبته ڪوه ۽ دره
وزيرو ڏس لوز اپنا مور
ڪهي هٿو نمي سيت افراسياب
بگردن ز هنو ڪ نال تس جرم خام
ٺوڪ ڏ ڪه تا پس بصد درد و رنج
بسختي نهايت ۾ دان زار زار
ٻڌس ڪهتو سو پاڻي بدرياي آب
بدربار حاضر ڪري ڪ پيش شاه
سو هو م دلاور سين غرق زر
غزيبن دتن با گرت لڇه ته ساس
بتائيد مارڻ برنج و عذاب
ز توارنيان وارياه نامدار

مه ڪهتام حاصل سين ڪام دل
ڪرت ڪتو ته آند دولت ۽ مال خويش
ڏس تم لوا ايرانيو ڪرسه خوار
ڪرڻ تم لشهزاده شيد دباه
ته لوزت سين خوش ته دلشاد هوم
مه تم ته مه پادشاهس حضور
زلس نه وره از دستا افراسياب
بجادو گري عيب ڪي ژوره رود
ڏ جهن هوم تم اضطراب اس اندر
ڏس تم زلوم زوره افراسياب
ته لوزت سين شاه ڪاوس ڪي
بتقرير هوسن پرشهو ن باربار
جهو دراي وزت بجادو گري
ان لو رگر شيو زفتنه گر
الوڪ تيز گر شيو زفتنه جوي
بسختي هوان آس تس انتقام
ڏيان خنڪ با من سين جرم گاه
بزاري ڏڙن ڪري يڪ بي اختيار
به تعجيل ايرانيو ڪر سو بند
ز هيبت نشان آسو جهون برگاه
نهايت دتن دولت ۽ مال تس
خدا ۾ پڙن حمد بيحد سپاس
ستمگار گر شيو زفتنه گر
سپهدار لشڪر ۽ اهلڪار

بآزار مارگ شمشیر کین
سین لونوں افزای ایران دیالک
پران آسو حمد و ثنا صبح و شام
دتن قیصرن تاج و گنج و گہر
لعدل و باحسان تہاؤن رواج
ہر ملک تراوت زہن نصف باج
زہیبت سین ظالمن تلخ عیش
دوان شیر آہو برن آسو شیر
دلیران ایران بآرام و خواب
بناز و نے و ساز و سنطور آسو
سوکھو غم مبتلا شب و روز جہوی
بجز غم جہو نہ کانہ اکھا زینہار
درین دور کیتاہ سلحشور آئی
برابر یہ کر کینہ ہند بار جہوی
مہ گترہ مست بر ملک و تعمیر باغ
مہ گترہ زیادہ بر شادمانی ایرہ
و شہ باد و فی غنیمت شہ زان

سین سخت تنبیہ توران و چین
کرن شادیانہ ببازار و کوی
بحمد اللہ ہنوم دشمنس انتقام
غریبن دتن تم سٹھا نقد یار
ہر ملک تراوت زہن اوڈہ یار
بتدبیر ملکس کرن انتظام
بالفت بہم صلح جو گرگ و میش
لعدل و سخاوت شب و روز آسو
سین شاد از مرگ افراسیاب
پہہوی بزم دیگران شاد گے
سوکھو غم بہم آتش سوز جہوو
بدنیای دون کانہ بیغم جہو نہ
سین کو نہ کر یتو گو نڑای
وجہہ پانہ کیتاہ جوان شیر نر
مہ کر یوٹ بہو دو ناحق دماغ
ڈلوی موسم اصل و فصل بہار
پو شر کینہ ابناؤ و اہن پان
بدفتر ڈہ کہنہ تو نہ واصل بنی

باقبال کیخسرو نامدار
پرن حمد ذاتن دتم آبروی
سپہدار لشکر کرن غرق زر
یتیمین نژ دولت دتن اوڈہ بار
لعدل و باحسان تہاؤن رواج
باحسان ہر سو کرن ملک رام
کھلس را چہہ میشین کران گرگ ہیر
بحال غریبان جگر سوز آسو
لعشرت بہت شاد و مسرور آسو
تہوی ہم لغم مبتلا زیادہ گے
درین دور جز ذات پروردگار
اگر آسہ کا نخص ابن آدم جہو نہ
ہبو پانہ دنیا ستمگار جہوی
بوان نہ گترہان ن جہہ وڈگ بر
جہو دنیای دون مزرع الآخرہ
ڈلوی وقت آ بادساون ہا ر
دیو کہنہ کم و نہ زیادہ حاصل بنی

داستان وفات کیخسرو

دپان مود بیچارہ کاؤس کے
بہ ماتم بایران جہل روز آسو
ہمہ پادشاہان اطراف آسی
بمن ذمہ ہر کینہ کارہ کرن

بزرگان ایران پراگندہ گے
دو کھہ دتو سو کھہ جامہ پیران بر
زہر ملک از قاف تا قاف آئی
بدستو کینتن کرن رسم باج

درین غم سو خسرو جگر سوز آسو
بخوشحال شہ بیوٹہ بر تخت لد
بدانشس ہر کس مدارا کرن
اڈن رحمت کینتن دتن تخت و تاج

پس انگہ بدربار آنن جہن
بدستور نیو انکوی تخت و تاج
مہ ترادم عزیزان افراسیاب
بہ ملک پدر از دلاست بہن
جہن پتس پیادہ بجذ ستمگری
کمینزہ سے نہ سازگر پاریار
شہن سوز در ہر طرف اشتہار
کرن کیت شہزادہ ناحق خراب
مہ ہتومس خون پدر انتقام
کرو ہتھو نہ کا تراہ ہیم کینہ یاد
ازین پس توراتیان چھومنہ کا
ہمیہ فوج اشکس بگران زمین
بدربار حاضر سپن پیش شاہ
سر تخت کیخسرو نیک فال
سو نفرین از کار و کردار گو
چھو مردار تیر جاتیہ ہانڈان ہو
توی سالکواٹ کنوی بہ نہ میل
توی لُود خلوت سیتی در کنج داج
بگنبد کیو آسو لدمُت گرہ
بزاری شب و روز لیتا دہ شاہ
ہشتم بزاری ہین عذر خواہ
مہ کر خوی د ز تنگ و تاریک جای
شہن باز دلو نک بد نیای دون
کرم عفو تا ید مہ پروردگار

زہیت مُتس نخشگ گومُت دین
بگستہم لکھون نامہ ای نیکرای
توران کرن عیش و آرام و خواب
ازان نامہ گستہم توران درِ او
سپاہ ہنت با آئین فرمانبری
دیان و الو گستہم بدر شاہ
مہ کر سختم تو رانکوی کازار
سیادشن تہ آن نو ذر ناجوی
بحمد اللہ از سینہ کینہ مہ درام
توران جہن پور افراسیاب
نہ از حکمرانی نہ از کازار
ازین شہر لشکر ہتن گیو گرد
با آرام و عشرت کڈن سال و ماہ
ستی سال ہم حکمرانی کرن
بہر کار دنیا سو بیزار گو
توی ژور خلوت نشین دی ور چھو
توی عار فوز کورس کر نہ میل
دیان آس ہا یاہ ممن ہمیاک
تت اندر ممن آسو بامقرہ
بزرگان ایران زمین خستہ گے
بہر حیلہ آنوک بدربار شاہ
مہ کر آمہ در حلقہ خویش دور
کرم سا سہ بد مارہ بہ ہتہ دو خون
نمو باز دیو ہس ژہ گارن خدا

دتُن پتس بدربار شاہی رواج
بجلدی تڑہ گڈا از در گنگ پای
مہ با آل و اطفال سوزن جہن
ہمہ مال و دولت توران درو
ستھاہ تحفہ شاہس لدن زاد زار
سو با تحفہ شاہس سپن عذر خواہ
خبر چھو ز کردار افراسیاب
سو اغریرتہ آسوس کونترپوی
سینہ ژلوم کینہ سادی فساد
مقرر شاہی کرم کامیاب
وتہت آو دستم ز ماچین و چین
دو منزل منزل بہ تعجیل کرد
پس انمرگ کاوس تا ہفت سال
ہتون پان مایل بفانی کرن
چھو مانند مردار دنیای دون
بہت در تن غار ستور چھو
توی تراو کیخسرن تخت و تاج
سہ آئینہ زن صاف آئینہ پاک
بیکھنہ تنہا دران بارگاہ
بدروازہ شاہس میان لستہ گے
ستمت آی شاہس لہ نگ و دست و پای
نہ فرمانبری اکُر نہ شاہا قصور
شب و روز چھوس انہ خدا خواستگار
ولیکن مہ بہ دوریا زن جدا

سو کره دوره د جنگل و غار چهوی
لبن اده پاس نشه چهو ینه دور
پس از هفته گو باز پوشیده شاه
که و همته س شاه سازوی کمیاو
عجب طاعت شاه عدل و احسان چهوے
زر و مال خیرات قربان دک
سمت آی پاس افسر و پهلوان
گری یه ثه خلوت بیا زاری وز
دیک پادشاهن بو چهوس مرد پیر
مه چهوم آر زور و زه دربار حق
مه تکلیف و تقصیر تها و معاف
یه بو ذت پشیمان و شرمندگی
بیک هفته خلوت بیک هفته کار
بیک جا کرن جمع ساری و زبیر
سوزنگ گیو د رسیتان و دنر
سو دیوانه از خانه بیگانه گو
سو ظلمت چهو مانند کاوس کے
دبان و اتو با محنت و رنج و درد
با ایران زمین رستم و زال زر
زخسرو نکا زیس و پیش حال
خدا زانه کت پٹ سو رنجور گو
چهونه کینه ستین همس جهر فرمای
بخلوت چهونه کینه با سلام
پراکنده هم اندرین حال گے

ثه نزدیک ناس نشه بار چهوی
اهیر و بیک هفته کر گفتگوی
بخلوت دگر هفته دربار گاه
کرکے عرض شاه مش تهاسانو بوز
خدا عادلن پٹ مهربان چهوے
سخاوت ثه بهتر هر حال چهوے
کرکے عرض بد بوزه شاه جهان
شبین یاد الله ریاضت ثه کر
مه چهو متنه تمنای تاج و سریر
بو چهوس سرد از شاهی و کارزار
بو کهنه کال خلوت کڈه اعتکاف
پس از هفته خلوت بد سنو شاه
بیتهے یا ٹه شاهن کرن پنج بار
بند بیر با هم کرکے مصلحت
با ایران از رستم و زال زر
بیکبار تراوت زمین تخت و تاج
کره و کیا درین غم پراکنده گے
مفصل سو ایرانگوی حسب حال
دو دا سپیه دوان آی چون شیر نر
چهو که منت سبهن کے از تخت و تاج
بناگه سو از خانمان دور گو
چهونه کینه تنوین گڈه هن اختیار
نه تس بین کانه ژونز دایه غلام
ٹکان گے دو شی پیش شاه جهان

اگر چهو کے ثه زعده خویش پور
بدربار کیخسرو نامجوی
بهشتم بیه شاه بدربار آو
لعدل و سخاوت کمر بسته بوز
چهو بڈ درج یک گشنسے نان دک
سخین خدا خوش ته خوشحال چهوے
سٹهاه در عبادت خبردار روز
دوهس عدل کر و لره بر تخت زر
مه از کار دنیا دس گوم دق
دمه تکیه بر فضل پروردگار
بزرگان ایران پراکنده گے
زباران مجلس بین و شاه
ددین کار گو تنگ گو درز بیر
یه دیوانه گو کیا چهوون حاجت پره
دیک پادشاه سانو دیوانه گو
بد بو انگی تس چهو گو منت مزاج
بر ایل و منزل کڈ کے گیو گرد
بتقریر ساردی ان پیش زال
سین جمع ایرانیان پیش زال
بدانشوری کرته کیخسرو خیال
سو تنها چهو در تنگ و تاریک جاے
چهونه تس نگان کمیه سنبی قرار
سٹهاه خسته دل رستم و زال گے
کرکے تس بدروازه شور و فغان

شہن بوز از رستم و زال زر
ڈنک خسرو سن لوسنہ بر دست و پا
سلین در تعجب شہ نامور
تمود پو دو شتی آئی شاہس نشی
اڈیو دیو شہن ترک کر تخت و تاج
اڈیو دیو شوشیطانی شہر ڈول
ٹه کمنام ڈولک بجادو گری
تدبیر شاہس کرن امتحان
بو چھوبس سیر از شاہی و سروری
بخامی کرم ضایہ مہ سال و ماہ
کرن کیا مہ تدبیر تنجیمہ وال
بو چھوسنہ منع پادشاہس کرن
سر تخت شاہی کرک عدل و داد
غریب و مسافرانک صبح و شام
بکتو نشاہا ٹه کر عدل و داد
لفتنہ تمو شیر کیتیج علیم
نہ کھنہ آت گرتھنس شب و روز
ہمہ و نہ کس کہ اکنہ کیمت نہ ای
مہ کیتیاہ و چھیم پانہ شیر گران
اکس اک پتی دای اوان گے
کجا آن فریدون و نودو سلم
کیتیو کیقباد و سوگر شاسپ لی
کتو کاوہ آہنگر نیکنام
نفع کیاہ چھوت آجا یہ افسوس کھن

پس از ہفتہ یکشو در تخیر ورد
بصد شوق شاہن کنار اکرک
چھو کر آمتن رستم و زال زر
خیر بوز ناگہ با فواہ عام
اڈیو دیو چھیو دیوانہ شاہس مزاج
توی آئی بہر قدمبوس شاہ
ٹه کر عقل شاہا بدانشو دی
نہ بوز شاہن بازدیو سو زال
ز دیوانگی نہ ز جادو گری
بو کنیز اہ کر تور کتو زاد راہ
ٹه بہیوہ ناحق مہ کیت گوک نال
مہ دیو می نہ فیرن ٹه از راہ حق
باحسان خلقن کرک سینہ شاد
بہ پیش خدا بدعبادت چھہ سے
خدایا دہمت کر دل خلق شاد
چھو سیمارین تہ گنہ ہین راہ عام
نہ کینیہ ہنہ والسی و انہ ہین
کتیو مول تہ جد و اجداد چھوے
بمالی و زر و ملک دعوی کر ان
ہوشنگ و سیامک کیومرث شاہ
کجا تخت آن شاہی و جام جم
سیاوش کتو گو فرخندہ پے
کتو گو نریمان و گشتاسپ و سام
چھو آنن تتوی ساہ ذی پیش و پس

سپن شاہ داند ز قدمبوس شاہ
دلاسا شہس با مدارا کرک
پرز ہوکیا ز ہ چھو بو من دو
چھو کرمت شہن گنج خلوت مقام
اڈیو دیو سو گمرہ گمنت کیو نثر کال
چھہ آخر غلامان این بارگاہ
مہ آمہ توی سیت تنجیم دان
غرض چھو مہ بادولت ملک و مال
بہ کنیز اہ کر تور کتو زاد راہ
بخامی کرم ضایہ مہ سال و ماہ
تہ لوزت دیس بیہ زال و زن
مگر بوز شاہا ٹه آئین سبق
گرسنہ شب و روز کھیاو ک طعام
ٹه دیدہ سست خود دولت و مال چھی
دیپن پادشاہن تو دو سلم
یمی و تہ کیتیاہ یکان صبح و شام
دارین و در کتیاہ و چھینت پادبای
تہنہ و لو لہ کتھنہ ما یاد چھوی
ز دنیا تبو آنتھا ماوان گے
سو طومرث جمشید زرین کلاہ
کتو ایرج نہ نوذر منوچہر گو
شنہ ہفت اقلیم کاوس کے
چھو ہر کینہ آخر تہوی سیاحن
بہ سیماکس و ذنہ روزہ کس

ڏنت سڀني خبر داد از بارگاه
بزرگان ايران سڀئي خاص و عام
خزانه ڪڍ ڪم سرسبز مال و جاه
بميدان جمع ڪيو نه انبار گي
ته دلتو مني ٿي دولت ۽ گنج و مال
ڪدل شير بر آب جمع ٿي ديه
ڏدين ملڪيت جا آئينه آب
در و لعل بي وزن بي سنج تن
بر تعداد ڪيو سي ڏتن گنج در
بنام فرنبرز عالي دماغ
يڪي تخت زرين ڏتن گستهس
بشيدڻ شڻ ۽ گرته زرين ڪمر
شهن ڏتو بگر گين و ميلاد مال
ڏنن مال و اموال گنج گران
ڏنن تخت ايران يه لهراسپ شاه
ٿيون مالڪ ملڪ يعني وزير
ڏنن ملڪ تقسيم ڪرڻ فرن
بيه ملڪ ني اڀل بگستو دبوز
صفاهان بخشن بگيو دزبير
بايران ٿهاوم ٿهند پادشاه
قرن سوي شاه فرنبرز دوي
ته ڏه ڪر لهراسپ شاه جا ڪري
ڏپڪ سن اڪن آسه موجه ڏشر
به لهراسپ بيگانه داما دوي

بميدان ڏتن ڏيڙه برجا دراه
بدربار شاه جهان اهلڪار
ز عهد فريدون و جمشيد شاه
ڏتن گنج گوهر بگيو دزبير
بند بير ڏيداه حق پانه ڳال
يتيمن ڏسه باگرت مال و زر
ڪرڪ واره آباد جو ٿئي خراب
زمال و مويشان اسپان پله
بصدزاد تول گيو تي شو دو شير
شهن بيڙنس بخشني زرين ڪمر
زر و مال وارو ڏتن گهر مس
يه اڪس ڏتن خيمه ته سائبان
نفرپاڏشن ۽ اهرته لال
بدادو ڪشن آيو تا هفت ڏوز
بشاهي ٿيون صاحب دستگاه
سو گيو ڏلاو سپهدار فوج
مقرر ٿيون ملڪ جاگيردرن
بمعه نيم شب ڪابل و سيستان
خراسان طوس ڏتن جاگير
نجوڀي اس ڪرنه فرمانبري
ڪرڻ تن نصيحت ٿها گفتگو
ته لوزت سٺهاه تنگ اهلڪار
نيو ڪته وارث ٿيس ني امتر
نشايد يه لهراسپ شاه اقري

بصحرا ڪرن دبيابان مقام
سڀني سرسبز افسر و اهلڪار
خزينه منوچهره ڪاوس ڪي
ڏين تن بهمن پيڊمن ها ڏبير
ڪرڪ ڪڙه آباد ويران گره
غريبن بهڻن ڄم و انصاف ڪر
ز دولت ڏتن و ارپاه گنج تن
شهن بخشن تن سيه دوي غله
سلاح و سلب مال و تعمير و باغ
دو انگشترين ڏر ڪي طوق زر
رهامس ڏتن خلعت و جام زر
سراپرده شمشير و تير و ڪمان
به پيزن بهم زنگه تادان
به پند و نصيحت سو پُر ددو ون
مقرر ٿمس سيت گودرز بير
ٿيون تن نم سرسبز ڪار فوج
ڏتن ا تمس سرحد نيمروز
بيه ملڪ غور و هري هندوستان
ڏين حاضرن ڪن يه لهراسپ شاه
ڪر ته ٿهته تن سيت جنگ آوري
ڏين تن پائين فرمانبري
درڻي ڪرڪ ننگ از ننگ و عار
فرنبرز شه پور ڪاوس ڪي
نه بايد فرنبرز را چاڪري

ڏي زال از حال ايرانيان
پر از دست خود ٿيا وه پير گُرگ
سهن ۾ پو تمن شاهي رسم تاج
تمن آسه پانڃ ملڪون ڳوت رو
ڇهو لهراسپ شاه عادل ڏي اڳر
ڇهو عالي نسب شاه فرخنده پي
بزرگان ايران زمين عذر خواه
بدعوي نه ڪر ڪينه اڪ همسري
تو ملڪ ڏر حرمخانه از گريه شود
تهون خرچ در دست لهراسپ شاه
يهه وقت آخر تم سات ڇهوي
مه ڏه خواب ڇهم پهير سي عار
بهر حال خصت تهو ڪاٿه پو
قرن اڏو تي رستم و زال زر
بمعه گستهم هم فريبرز و نيو
نه ڏيو نڪ شهن ٿيو نه تم پانه آئي
پريشان پراڪنده از حال شاه
و ڇهو ڪ ناڳه چشماه عجائب صفت
بجلدي ڙلو تير ٿنه ميان
گرته هو مبتلا در بلا گير ڇهو
چه ماهي سو در آب بيتاب گو
اڏيه لکهو در آن آب نا لو د گو
اڏيه لو ڏيو ٺه در چاه تاريڪ تا
ڇهو ات پيٽ نظامي وا اين ڪرن

سين منصف معرڪه در ميان
ڪره از دل و جان فرمانبري
ڇهو نه ڪينه ات پدر تخت تاج
صفات شهي عدل و انصاف ڇهو
سزاوار شاهي او دنگ در
و ڇهوم عاقل و عادل و هوشيار
مين تابع از حڪم لهراسپ شاه
نه تپس تي او اندبستان شاه
شهس آسه دلخواه خاتونه زور
ڏين تس ٿه گنره سوي مادي خويش
بخلوت شهن آنو لهراسپ شيس
مه ڪهه ڇهو منه در دست خود اختيار
با ايران سو تن يا م لهراسپ شاه
بڪهيار گو پادشاه پيشتر
بيه ادياه پهلوان دور آس
لو بيرانه در ڪوه البرز ڙاي
بيڪان آهس ساري ٿهس سپت سي
سهن يا و ايرانين اختلاف
مبادا ڏو برق و باران و آب
خدا ڙانه ڪياه ڪا تقدير ڇهو
بدي يا ي مقصود لاڳن غواص
بدا البقا نه خوش ته دلشاد گو
اڏيو ڏ پو سو آتش نها در ڏسه

ڏيڪ تم سعادت ڇهو فرمان شاه
چهينه اسه بابا پادشاه همسري
يمس آسه بر پادشاهي وقوف
عقوبت تو ي عادلن ماف ڇهو
ز اولاد هوشنگ از قوم ڪي
بشاهي تو ي تها وس اختيار
رضا ڏود ساري بفرمانبري
بپوشيد ڏويان سين عذر خواه
ز بهر حرمخانه هر سال و ماه
مه سنن تيوي لپن ملاقات ڇهوي
ڏين تس ٿه گنره سوي واي خويش
نه بودت اگر يه سين سخت شود
شهن سوي صحرا ڙن بيش راه
مگر بيترن و طوس گو درز گيو
بڪثرت سواران هم پياده اس
بجنگل ڀڪان اس دنبال شاه
اڪن جاي در ڪوه البرز ذات
وڙان پيچ و ڏين سوي ايرانيان
بناحق گره هو له ناحق خراب
شبانه تمن ٿوره در آب گو
تمي آلو در دست دُر دانه آتش
چهيه بعضي لکهان ڙا و در گنج عار
اڏيه لکهو ان ڪان گو گرد آسه
تمي لکهو سڪندر ڇهو تو امت دران

چھوات پرٹ نظامی وایت کرن
چھن منز شعلہ زان نار آسو
خدا زانہ واللہ اعلم یہ راز
بہر حال آخر سپن کامیاب
تُنند عاقبت زانہ پانی خدا
ز خسرو سٹھاہ تنگ و بیتاب گے
تسلّی گژہ ہنت دلخزین فیر باز
فضاء ن تمن تھا ونہ ترس و باک
ولیکن بمعہ مال و اسباب خویش
زبارن ازباد طوفان مود
قرینیر گستہم و طوس جوان
مدام گمت ہنتہ اَس ہمراہ شاہ
پیا پے بہر سو زان سیاہ
ہمت ہنتہ اَس افتادہ زخون خاک
بایران سو ماتم زدہ باز گو
پراکندہ دل خاک بر سر لدان
اکس ح اد از بہر ہمایہ گو
برابر سپن گاو شیر و شغال
یہ ڈیشت گژہان کو نہ دلرش چھو
چھہ تن بای شیر یا تسار ی و تن
بیک جاپن و بیشی ساری سمن
بظاہر بہانہ چھہ روزگار
ڈلینہ ز تقدیر کلک ازل
نکالے کدرت شو دیم نرم

نمی لکھو سکند چھہ تامو دوان
بلیناس تمی رُپن غار ترا و
چھہ واقف امکو قادر کار ساز
تہ دور کار داس نتہ چھو ینہ آب
زایرانیان گو سو پامت جدا
بہر سو دان جنگل و کوہسار
ژہنت آی از راہ دود و دراز
بسر چشیمہ ز بہر نان و طعام
کنوی ن دیان راو گو درز بیش
بشدّت تتی برف و باران پیو
بمعہ گیو ہم بژرن پہلوان
سو گو دنز بیران ٹہ ہان کال آسو
بجلدی خبر آنتو گو ک کیاہ
بہر حال گو دنز نی کرنہ زود
بغم مبتلا اختہ دمساز گو
سپن سخت گریہ بیاز او گوی
بیس درا و مت لوی پر ما یہ گو
پس و پیش آخر بہر حال مود
یکان کاروانہ پس و پیش چھو
تمن ہا پنن عاقبت یاد چھوے
بملیت تفاوت لوزن دمن
توکل تہ بر کار تقدیر کر
بجز قدرت حضرت لم یزل
مئی سترح تشیرین بمک رنگ گل

نمی لکھو چھپا درُپن غار آسو
بلیناسنی کان گو گرد ماو
با آتش سو دو دیا سپن غرق آب
خبر ای عمل چھی مضمون آب
دیان بام بیدار از خواب گے
بیا لاو ستی و چھک شہر یار
ارادہ بنیو نفس دربیش آس ک
کرک ر بیابان ویران مقام
سر چشمہ بم در بیابان دود
بیک آن نت معرکس ہان گو
زایرانیان موو دم وادیاہ
پراکندہ دل اندرین حال آسو
وچھک تم سر راہ گمیت ملاک
بصد رنج تم واتنا ون بگود
دوکھہ لد شیب قلے وز کو ناہ ودان
اکس موول مو مت اکس پار دیوی
مدام آس سادی پراکندہ حال
نہ ماتم زدہ تم و دان آرد ود
وچھو تنا بتا لوت مردس للن
اکھا بر نیھہ پکو بیاک دنبال چھو
مقدر چھو از کلک تقدیر کار
چھو پاروی بد سنت خدا خیر و شر
بلہ سا قیا کاسۂ شیر گرم
بکن صیقل رنگ از گرد قل

چو برگ گل و سرخ سرخی نمای
کرن تازہ مجلس بہ رنگ دگر
بتحریر ایران و لہراسپ شاہ
بز بلخ و بخارا و توران و چین
کران آسہ لطف و کرم عدل و داد

بدہ پیالہ سرخ یعنی قہوہ چای
تو بگذار افسانہ گیو و طوس
سیُن خداوندُن تاج و کلاہ
کرن تازہ آئین کیخسروی

ونا بو بکن عزم جنگ دگر
دگرہ گونہ دائین تہو نای کوس
سیُن نیُن خداوند ایران زمین
بہ تخت کیان داد زینت توی
غریبان ایران سین شاد شاد

چو راوی لکھانتس نچو زور آس
زہ از دخت کاوس زامت دلیر
ز دیگر حرم آس زامت زریر
دوان دست مردی بیگار آسو
دلیر و زبردست مغرور آسو
ہمہ باج خلقن ہندی اج د تہ
امی کینہ ز لوسوی ہندوستان
دین تس انن باز تہا ون اسیر
ولیکن سین درمیان تس و کیل
ز خیل عزیزان سوتم دور تہا
ز جو پدر سخت غمگین گو
ذلت دراو ناشاد از زادوم
سپاہت شہر سع ز تماندن ز بر
نہ ہرگز بمس نام و پیغام داو
بڈاہ آسہ برگھاٹ شوی ام
بالسلاح باہم کرا چون و چند
بہ تعجیل تارن ز دریای آب
بو الحال ز شہر ایران آس
دیس تم جہہ نہ با نویسندکا

داستان دیگر

بہ شاہ گشتاسپ والا سریر
بتس بہ آس تا د فرماندہی
بتن تہ لہراسپ نچو آسو
توی آسو گو مُت بہ بیزار تس
سیُن سردار دشمن و دوستان
ز دیرن انن شاہ گشتاسپ باز
ز لہراسپ پادشاہی کفیل
نہ تس پادشاہی خ نن کار و بار
سوا از خانہ بیگانہ نفرین گو
بتن سیت پاتس بیکیار مال
انن ہا ز ما دیون از تیغ و تیر
دیہان تہ الو نزدیک دریای روم
کران آسہ تاون ہندی انتظام
شہن قیصر تس کنہ گرامایہ چیز
بدربار قیصر سین کامیاب
بو خوش خط قلمزن نویسندہ جہو

دلیر و دلاور و لشکر آس
ملک زادہ بست با تہ زادہ شیر
بین منزہ گشتاسپ شاہ آسو
نشان ز جبین زنگ شاہنشہی
سہ آسوس دیان گزیتم تاج تو
تہون تہ توی دخل در کار تس
سپاہت بمس زتاہن زیر
بہر حیلہ از راہ عجز و نیاز
سو بیکار شاہن بد تو رہا
زر و مال و دولت بمس اختیار
شبانہ سین عازم شہر روم
بقدر ضرورت جواہر تہ لال
زر برس شہزادہ ددست آو
پراکندہ از سختی بخت بوم
کرن برہ گھاٹ شہزادہ بند
سیُن تس بجا طرہ نہایت عزیز
نزاری و زیرس کرن التماس
بدربار شاہ کار جو بندہ جہو
جہو کیاہ بر نویسندگی اعتبار

زکم بختئ خویش شرمندہ گو
میدان دِ چهان آسو اسپان شاہ
دپس تم بنیا مال تراوُن یلہ
بہ بخت بدخویش بیزار گو
تمو کھیاوہ ناوک سوزان و طعام
بآزار کوتاہ و دان زار زار
اَدہ وائو کھارس نشہ کبوتر کال
نوی کر سو کھارن دو کان دور
سمو کتس سر راہ دہقان پر
سخن سنج دانا فلاطون سو
سوتس نشہ بہنت و اریاہ کال آسو
سین تس فلک یاد انجام کار
گتہ ہان آس بالغ ہمتن بام کور
بناز و ادا چال کر کر یوان
وچہیت ساری نیں لٹہان آس کو
بصوتر سہ رن جنبنج حور آس
سین جمع شہزادہ تہ شہریار
کرت ساز و سامانہ ناز و نیاز
تمس آسو معلوم گومت نجواب
مسافر درین شہر مغموم چھوے
کُرن نہ امی دایہ کا تراہ قبول
بدد بادشاہی سرافراز آی
دوبارہ ملکزادہ دلبہ ٹہن نجواب
بیک جا سین جمع بزیا وییر

پریشان پشیمان پراگندہ گو
ملکزادہ لادان بہ نستار گو
بنمنہ مہ تہ تو غیر ز انس غلہ
سو فیران پراگندہ از بہر نان
ولیکن لسخانہ کڈن لعد شام
بیا زا فیران سٹہا کال آسو
جگر خستہ گومت پراگندہ حال
سو بر طالع خویش بیزار گو
ادہ پیش دہقان سین جاگیر
تمو وچھ بہم اصل و نسل و نژاد
بہ محنت گذاران مہ و سال آسو
دران وقت ئسی اسم دردوم آسو
کران آس شہرت بہ نزدیک و دور
وچہیت ساری نیں لٹہان کور آس
یہوی آسو تس کو دہ مالک ضرور
شہن کر تمس نیر و الک تلاش
سپہدار سر لشکر و اہلکار
بہر سوی شہزادہ چھ اندہ وند
تہ از شاہ ایران نبک کامیاب
سو بیچارہ اند لباس غریب
بہر سو وچھان آس گہیر ملول
دل از بہر گستاپ رنجور تس
سین تہ یادہ بنیاب در اضطراب
بناگہ سو دہقان گستاسپ شاہ

دیان آسو نستار چوپان شاہ
پراگندہ دل طالب کار گو
پراگندہ از کار نستار گو
ژلان و الو در خانہ ساربان
کرک تس تمو لار چھہ کینہ بکار
پراگندہ دل اندرین حال آسو
تلُن پرہ نہ کھادس اپرن کرنہ سور
پریشان دِ رنالہ زار بو
سو دہقان ز نسل فریدون آسو
باخلاص باہم تہوک اعتماد
دران حال از گردش روزگار
تہندر سیم ہر کینہ معلوم آسو
بیک جا سمان آس ساری جوان
یہوی آسو تس کو دہ مالک ضرور
کنا بوشن آسہ ردمنی کو د آس
کُرن گرم ہنگامۂ نغمہ ناش
یوان آس کم کم جوان سرو ناز
کُرن نہ تمو اندہ کا تراہ پسند
گداپیشہ مسکین مظلوم چھوے
بایران چہ تس پادشاہی نصیب
بر و زدوم مردمان بار آی
توی کانہ جوان گو نہ منظور تس
صبح قلیتہ ہر سو تا لک گیر دا
بیاز ار قیصر بہ بیہودہ راہ

منادی وچپت سوی ایران گے
برابر نقشس بر سنگ ہیوٹھ
غضبناک کوناہ سپین پادشاہ
بناحق گیم عمر ضایع چھو کیاہ
امیرو وزیرو کردس نراہ پاد
دلس ثنگ بہر تنگ تدبیر کاس
ولیکن کرہ کنہ بمیں اعتماد
ولیکن لدن چینی ازدوی کین
کرن تم زاولوان شاہی تبر
کران آسو نخچیر سیر و شکار
براہ گگد آسوتس کار دوبار
شکارو سوا آسونہ کارتس
زکار کنا بون سوگومت ندیم
بمردی وچھون اصل ونسل و نژاد
سوایرن نہ مرتن نخویشان تناہ
میاغی تمو سو زناہس تشی
مرنس تہوک گرک حانک بہا
گزندہ کہون حلقہ دامہ ہون
دوشی زن پریشان درکار گے
بہر کار دشائستہ ہوشیار آسو
بنی سوی گلاپشیہ دامداد شاہ
بگستاسپ واقف بہر کار آسو
کنوی تو دتان شیر از دست زور
بو خقدار منند سے چھو دوستدار

زکم بختی خود پریشان گے
با آہستہ گلدستہ لائن بمس
خجل گو سوہ دی رنج افسوس آہ
کرن ای ادن ثہ شیر کود
مقدار چھوہ د دست تقدیر کا
پر زہوک تس لبنیا دوی ل و نژاد
بہ تس آسو تقدیر باقی فساد
بکینہ بمن دے تونہ شاہین جلال
پراکندہ دل آسں تم دربدر
بہ ہمشوی آس کس گزر برونٹھ ز ان
انان آسو ازکوہ و جنگل شکار
زہ کورہ بیہ آسہ بالغ شہس
نوی فرنہ آئین رسم قدیم
زہ سردار زادہ دبیران دم
با امید خویشی سپین عذرخواہ
شہن گرمن نشٹہ مہرک بہا
مقرر کرک اہرنس اژدہا
بدیگر طرف تسو دشہمار آسو
دوشی اندرین غم گرفتار گے
با آخر وچھون در یکی روزگار
بیہ لہ سوی گرگ تہ اژدہا
دین تس سوارہ نمہ معلوم چھوہ
بمس نشہ گرس کہنہ چھوٹ قدر ہور
سو یدوی دئی تن بامداد مرگ

سوگستاسپ: یامت ملک زادہ ویوٹھ
وچھان تم چھ باز بیوٹھی بمس
دین کس چھوتہ ذات آیا چھو کیا؟
دلن دے پوہتس گزہ مادن ضرور
زہ اصنی یہ تحریر تقدیر آس
ابن تم ز اصل فریدون یاد
شہن بخش تس دختر نازنین
نہ ملک و نہ دولت نہ از ملک مال
رٹن پیش بیچارہ دہقان قرار
دوہی صبح وشام آسو تس گزمان
شب و عادت بکوہسار تس
کران آسو اندیشہ رات دوہ
مقرر کرک رسم از بوم و زاد
زنخم فریدون دران مرزبوم
غرضمند خواہان خویشی دوشی
اکس گرگ ارن بیں اژدہا
دیان آس دل رشتہ ناسینقون
بکوہ عقیلا سو خونخوار آسو
یہ نخچیم مرتن خبر دار آسو
دلیراہ ز ایرانیان اک سوار
سو ہمشوی تس مرتن یار آسو
سوداماد ابن قیصر روم چھوے
گزہ ہوتس نشہ اس کرو نزارہ پال
رٹس دے رکف مرگ بسا ز وبرگ

ته مطلب نیتش حاصل گرهي
برهنه دوان پیش استاد گوه
کرسو عرض همشوین استیر زاد
چهوآمت بامید ادارت هلم
مقرر سین وعده باشاه روم
درین کار اندر ته امداد کر
به مرتن بنه جانو داغ غلام
دین تش سر گرگ آنت دمه
عجایب چهوکیا هون مارن بتیغ
بیه تیغ هندی شاه سلم
دران بیشه تم دو شوی ردو
یکان و آنو نزدیک آن پیلتن
یه بیگاد گو شاه ایران تس
دتن چرخ رود سنه بازی جنگ
بصورت بلایاه و چهون بمناک
بستر چهو حرص و بصورت گراز
گذریان مرتن سهاه تسادگے
دوان آس تن لوسه برست و با
سین تم سه آفت و چهت نه زه کل
به سر کرزنه کسینه نتس آشکار
شهن دلیه من گرگ مارن بتیغ
زر و سیم داراه گرا نمایه مال
زشهزاده ممنون احسان گے
سه ماهروی شاهس سین عذر خواه

به غم ثله ته حل مشکل گرهي
مفصل و توک حال و احوال تس
بهر کار چشم بدت دور یاد
چهو استد غرض لازم و تن
بخوبیشی سر گرگ کم بخت شوم
ته یدوی سر گرگ آنت دهس
بمردی گره ملک و جهان نیکنام
مگر اک گراه آنزن پخته کار
چهو افسوس کا مردان دریغ
سو همشوی مرتن بیست نیون
بکو ها راز خوف جان ته وره زود
گرگ حمله تره شاه ازروی کین
پیاپی کرن تیر با دامن س
بصد کینه از تیغ شاه سلم
مجسم سهاچت و لاک حال کی
بهمراه خود تستدی دو ند تین
ثلک غم ته از رنج آزادگے
دولوی بمیدان س سیت گے
بجلدی ازان بیشه تم دور تل
اگر کانه به کت شاه روس و دنے
ز ابرانیان چهو بنه باکل دریغ
شهن لو فقط گرزنه اسباب جنگ
دعا گوی کینا ثنا خوان گے
دتوی کم ته از گرزنه اسبان زین

ازین مژده مرتن سهاه شاد گو
انگ و ارباه دولت و مال تس
یه مرتن چهو از تخم شاه سلم
ثره مان آسوداماد قیصر بتن
سو مارن زمرتن چهو د شوار تر
ز وعده هیی گو رنیتهر شهس
شهن هنتومس گرگ مارن دمه
بیه انزه شمشیر زهر آبدار
بجلدی گرا اک اِن تیز دم
دپان گو سو در بیشه ناسیفون
کمر بسته گو شاه شمشیر زن
بصد کینه از پنجه پراٹن زمین
سین گرگ از تیر باران تنگ
کرن تس نه اڈ تا لبینه قلم
در شست و تنومند دندان دراز
بمردانگی بیو ٹھه بر پشت زین
پیاده یکان و ات تم پیش شاه
زهیبت و ستا اکس سیت بیے
کرن شاه زادس سهاه زاده یار
اده کراسه کام حاصل بنی
انگ بیش شاهس جع اهتر لال
بیه کهه رٹن نه بناموس و ننگ
یه پیش کتابون دیان و اتو شاه
دلوک تم یه وانم ز ایران زمین

دپانءَ اتو مرتن پدربادشاہ
بہ پیگار زانتن دئم آبروی
مہ ہمسئ تخنجر کرُم چاک چاک
شہنءَ گاوگردانءَ ران بیثہ سود
چیہہ ظاہر یہ کہتام غیبی بلای
بدربار مرتن سرفراز گو
بمردی مرتن سیُن اشتہار
سو از خندۂ مردمان گندہ گو
بہیت کن گرفتار دامِ بلا
نہ تس کو نہ کارس ءَ تھان نرینہ زرنگ
دپانءَ پیش مرتنءَ دانءَ ازار
زپیغام مرتن بامّید آس
ہمی وعدہ ہنت تس کرن ہیری ب
بکوہ سقیلا سر اژدہا
سو اہرن ہمی پیش گستاخ سبب نیون
درین کار شہزادستی زاروزر
بہ پیگار شہادرکار چیہوم
سوئی اژدہا گو توکّل کرت
سو گونور کن ہم دو شئی دو زرل
کرن از کمان تیرباران دہا
سیُن اژدہا تنگ از کارزار
دتن دم نہ شہزادہ آنن بدام
لدن تس تدبیر اندر دہان
زہر دوبس خون آسوس ہیران

بہ قیصر ز وعدہ سیُن عذرخواہ
مہ سوی گرگ یارم باقبال شاہ
سو مردہ چیہو سو چو دیر دو خاک
انک گرگ حاضر بدربار شاہ
تنہ وچہو نہ تیہو کانھ بنیہ ماجرای
دتن ہم ز دومال دیوانہ ہمس
سیُن نامہ جاری بہر نامدار
سو بخشنہ از خوف شہہا آسو
سو دوان آفتن منز گمت مبتلا
درین غم پراکندہ دیوانہ گو
تُند حال ڈیشت ہمنّہ آن وعار
دیُن تس تدبیر ہاوی ہوت
و دان پیش ہشوی گو سرسری
نیم یدمہ شہہا و ندوی کلہ
تُند حال شاہس ہمیءَ ار دلو
شہن و تو ہمن خنجر اہ نیچہ دار
مہ کیا سیم از شیر و شہا دیہوم
بکوہ سقیلا ہمن سیت سیت
بہت جای تہنا و چہک تہا بہ پل
بپای دتن تیرباران تس
بجنگل بصد کینہ نرادُن و کای
تلن تیر ہم خنجر آبدار
بحلقہ کرن تیر خنجر نہان
ز خنجر کرن بتر نیزہ ہمس

کرن عرض شاہا مہ کر جستجوی
بسند ہیم آسوی ہر سال و ماہ
زمرین نہ شاہن کیت یام بوت
پرک تو بہ توبہ یہ زانو نہ زاہ
تماشا و چہیت پادشاہ باز گو
بوعدہ بیہ کو رنتنہر ہمس
وزین سعی اہرن پراکندہ گو
پریشان شئیل و ز بیمار آسو
نہ تس صبر ثابت نہ بالای جنگ
بدربار مرتن دوان یانہ گو
بزاری و دانس کرن التماس
مگہ تیہو نہ کینہ و نک زاہ بہ کت
چیہو و نیکن زہ نش میانہ جانک ہا
ز ظلم غم نہ مہ داد ساد وی یلہ
ہمی کرنہ اتس لہ ہیری او دہ بوار
بتعجیل توہ کرہ ناوو تیار
بجلدی ہموا نو سہ خنجر گرت
اتہو سینت ہا و ک ہمس و ورہ وت
بصحرا سین وبہ تس اژدہا
کرن تیرباران تدبیر تس
سو جنگل ہمی زہرہ زالن تمام
تدبیر دست تہاون نیاد
کڈن مغز تس سنگ گران
تلن کلہ بر تو ک نیزہ ہمس

چو خنجر وچھن تیز دندان مار
کرن اژدرس استخوان لشہ
بمیدان فتادہ وچھک اژدہا
یہ کینہ اوس آسو پانس عزیز
بیہ چیز بخشن یہ ہمشوی تم
کرن نہ سوئی حال اہرن نگاہ
مہ شہمار مارم مہ شہمار مار
سوئی شہر آمن پدر بادشاہ
شہن پوز پانے بیا نا دراو
زکا اہرن آسنہ اعتماد
ولیکن یہ اہرن کرن وعدہ پور
لکھون نامہ شاہن بہر مرز لوم
تمن دون تن وارپاہ مال و زر
مقرر کرک بہر آوردگاہ
بہر دو زہر سو تلک جاروگیر
بشمشیر و نیزہ بچوگان و گوی
دوہا اک بنیو دراو گستاسپ شام
بمیدان وچھن اک اکس لو بروی
بہ نیزی نین دو بناوردگاہ
اکی حملہ شیرن یکیہ ڈینبہ شال
نہ حصہ کرن تت نہ اژ لوک تیر
اکھا تیر سوزن بناوردگاہ
بہ انتون کانتراہ گزہت بیش منا
ستادہ کرن پادشاہس سلام

دو پہلوی چھ پن تیغ زہر آبدار
بہ ہمشوی و اہرن کرن کیہ یکہ ناد
سپن ازغم و رنج اہرن جدا
شہن ڈو لوگراہ اک یہ رنگ صمد
فتحنامہ سوزن بہر سوی تم
دران حال اُتھ اہرن شہ روشر
بمیدان مردی کرم دستہ ور
بہر سو سپن شہر در شہر روم
برائی تماشائی شہمار آو
بنجفی کرن اہلکارن بیان
سپن شاد بستن یہ بہل کور
زمردی و مردان نادیدہ کار
انان آس باو زنان آس ٹر
دو نوی وان لاف مردانگی
بہر سوی از خنجر و تیغ و تیر
گہی نیزہ بازی گہی ورزہ دور
سوارہ یکان گو بناوردگاہ
اکت کن یکیہ سی بہت شاہ روم
بجیر او فان و آلو یہ نزدیک شاہ
تو چھن حال جارت دے زن آسمان
ستادہ بمیدان اسن جاگیر
دپن حاضرن کن یہ جنگی جوان
یہ بیگانہ چھا یا چھیہ زخویش من
شہن دوپتس ابد لاو سوال

رٹن تم دوشی چیز پانس نشہ
زہیبت تمن آو نہ اعتماد
انن تحفہ شاہس گرانمایہ چیز
کمان و سلاح بیہ تیر و کمند
بجلدی چھ ہت گو سوی پادشاہ
بہر کس بہر سو چھ زن خبر
سرگا و گردون تلن اژدہا
بہر جا بیازار و کوچہ عموم
بلا یاہ وچھن صورت دیو زاد
چھہ مارن یہ شہمار کارگران
نہایت سپن شاد سلطان روم
بہر ملک لے آہی کرن اشتہار
مکانا یہ نزدیک ایوان شاہ
بمیدان کران آس دیوانگی
بہر روز بہر سو تلک ماہی و ہوی
گہی گرزہ باہم تلک ورزہ لور
سومرتن نہ اہرن بچوگان و گوی
بہت کن زاہل تماشا ہجوم
زمرتن نہ اہرن ینن نو وہال
بجلدی انن پیش تیر و کمان
ازانحال حیران سپن پادشاہ
بنظ بر چھیو ایرانکوی پہلوان
کئے لگس سوز شاہن غلام
گتہ آک کیاہ چھو کگران گار زد

ڏيُن تم ته آئين عده کهن
غريب ستمديده شاهن قريب
جيهن شوسيي واقفي انده وند
پس ته پيش تم حال احوال تو
ڪتابون انڪ دستان شاه
ڏيُن مه جيهو از قوم عالي نژاد
شهن آنو شهزاده پالن خود
سيُن سوي بهر ڪار سالار فوج
بهر سو مردي مشهور گو
بفتنه بهر ملڪ تهاون هيو ا
وليڪن ته حرز الياس شاه
سو باغي سيُن پادشاهس لسي
سو اهرانج مرتن سٿهاه تنگ گے
بفرمان قيصر سيُن عذر خواه
بڪينه تمن حرز ين دار گير
سو از مردئ خويش شرمنده گو
ڪرڪ اريا ه پانه جنگ آ دري
سيُن آخر الامر الياس گير
ڪرڪ ملڪ سند لشمشير ر ام
جگر خسته زانن سه دربارگاه
ڏتن لستر ته ره مال ته گرته زين
ڪرن ذمه بس سرلسر ڪار بار
مه جهيم راي ايران انن زير تيغ
مبارڪ انيه تيغ تير و طناب

ز دربار اخراج ڪرنس شهن
ڏتم ڏونن هن مه شاهن بها
نت نمن تش جيو مو ددند
ز لشڪر شهن ته تجي نامدار
سيُن شاه قيصر تمس عذر خواه
مه ها ونه ڪاته نيهوي آشنا
ڪرن از عنايت سو شادو سرور
بشمشير مردي ڪرن ته نام
نهايت شه ڏوم مسرور گو
اڏيو ته بفرمانبري رسم و باج
سو مغرور بر فوج جنگي سپاه
بڪثرت انن فوج بهر هجوم
ز ڪم همتي بالغ جنگ گے
بمردي انن شاه الياس تنگ
تيغ و سنان و تبرزين و تير
ٽڪان در اد پانه بنا ورد گاه
سٿهاه تنگ گے اندران ادري
انڪ لوٽه تن دولت و مال و زر
بآئين حرز س ڪرن انتظام
بشهزاده قيصر جهربان گو
شه حرز مالن لشمشير ڪين
دو هه اڪه ڪر شاه دمن بيان
ڪره قتل ايراين بيد ليغ
مگر محبت ڪيا جيهو از دريا زوي

بوجهوس ي پسند ڪتابون غريب
بمردي سر گرگ ته اند ها
ته اوزت شهن پيش شوي انو
ڪڏن خاص از افسران اهلڪار
پر زن هو ڪو گستاسپ نوي لشم زاد
فقط پاد تهاوم فرخ زاده تاو
سيُن سوي لاو رسپهدار فوج
بآئين ايران ڪرن نده نام
انن تنگ شاهان گردو نوا
اڏن نيون رخت سلاح تخت و تاج
بقيصر تمي گرته گردن ڪشي
بڪينه ڏتن سينه بر جنگ ڏوم
سپاهن سيُن ڏوبه گستاسپ شاه
تهون ته تمن بازبالاي جنگ
تسند فوج ساروي پراڪنده گو
بگستاسپ ڏوبه سيُن ڪينه خواه
ذنڪ ڏا مردي لشمشير و تير
تسند فوج ساروي ڪرڪ مختصر
انن لسته ردام الياس شاه
ز مردي سو ممنون احسان گو
تهون شاه گستاسپ مختار ڪار
مه جهوم عزم تسخير ايرانيان
ڏيس باز گستاسپ شاهن جواب
جهونه ڪاته نمس همتراز وي من

نہ سٹین جھنو کینہ یاڑی جنگ
کنوی تہ نو کرن شاہ ایران تباہ
وگرنہ کرک ماڑہ از تیغ کین
باین آرز و مست مغرور گو
سوزن سوی بدربار لہراسپ شاہ
زمردی انئے یاد افراسیاب
ازان نامہ لہراسپ شاہ تنگ گو
بنرمی بقاصد کرن گفتگو
سو کت پٹ گمت لوئن چالاک جست
بنیمز نرکس کھارس پارسنگ
جھنہ نادان اندر خیالات خام
جو شہمار درندہ غرندہ شیر
بمردی لتند بدیہ لوہ ڈجھوئے
نمی گرگرفتار الیاس شاہ
شہن پرزہ نس قاصدس خط خال و
تصویر نہی شکل درپیش گیر
بعینہ نس نمنزتی شکل چھے
بدعوی جھو ایرانین کینہ خواہ
مہ گڑہ از دلیری دیگہ دلیر
مہ گرہ مارہ آوارہ خوار و تباہ
نہ یونان تھاوی تہ حرز و نہ روم
ازان نامہ قیصر مغرور گو
برونی سو در روم سوزن وکیل
سوگو سیت ہت لشکرہ بیشمار

ان شاہ ایران و توران تنگ،
اگرسو نہ روس گنوی سیم باج
شہنشاہ ایران و توران زمین
جوانانہ جہاندیدہ قابوس نام
لکھون تس نغز م باج و تاج کلاہ
کرک بد بفرمان گرد نکشی
بتلخی جوابس تس زنگ گو
دین تس جھونا دان سلطان روم
بخامی کران حملہ بر پیل مست
سین مست بر جنگ الیاس شاہ
ہمس ملک ساروی ہمس انتقام
جوانانہ توانا فرخزادہ نام
توی قیصر روم مغرور جھوی
کنی زن نمی گرگ و شہمار ماڑ
ز شکل و قد و قام آئین و حال
دیان قاصدان ہا و شاہس ورے
برابر اکی شکل تہ نقل چھے
بجلدی لکھون شاہ روس جواب
مہ گرڑہ بر خرابئ خود تہ شیر
بہ یم بک تسو رچھوس انتظار
خرابی گڑھی در ہمہ مرز و بوم
ہتی سو ز شاہن ور روم زیر
دروفی سو جاسوس و بگر دلیل
ہراول دو فرزند بشرن دلیر

ان لبنتہ ور دام لہراسپ شاہ
بدستور تھاوس ادہ تخت و تاج
نہ بوزن ستہہ شاد قیصور گو
توانایہ مشہور تار روم و شام
وگرنہ کرک ملک ایران خراب
ز شمشیر من ادہ پائے مشی
ولیکن بد اتش سین چاردہ جہ
فرومایہ بدخوی کم بخت شوم
کران کس جھوتس کار پیکار جنگ
بہ پیکار ایران سین کینہ خواہ
دین قاصدن پہلوانانہ دلیر
جھو داماد آن قیصر نیکنام
سین سوی بناوردگان کینہ خواہ
تزلزل تلن پادشاہن ور پور
دیان قاصدان ہا و شاہس و زبر
بصورت نہی شکل درپیش گیر
شہن زانو لاتنک جھو گشتاسپ شاہ
لدن ہالیہ سالیانہ شتاب
مہ گرڑہ مست بر جنگ الیاس شاہ
وگرنہ سو زی فوج بر کارزار
بمعہ نامہ قابوس ور روم گو
بطور وکالت بجا وزیر
نمس سیت گے واریاہ نامدار
ہتن سیت شیرویہ تہ اردشیر

نرہ فر سپہدار از قوم زراسپ
بیس لیکہ شیر آہ ذن شیر مرد
دو منزل کیرک تا بشہر حلب
کرین پانہ تم رومکوں انتظام
بدانس کرین قیصر روم شاد
بیوشید گی ممتری جایہ گوہ
وزیرن وس حال لہراسپ شاہ
چہونتس بیک لحظہ خواب و قرار
ٹرہ ایلچی پادشاہی دئی
طمع کڈہ جمع تہا و عالی مزاج
نشستہ سر تخت جمشید ذن
مہ ایرانکوں تاج ہت لوی آم
لوگستاسپ چہوس لیہ لہراسپ شاہ
دگر سو یرا کیندہ دل زیادہ گوہ
سوزن تس زر و سیم یاقوت لال
یکان آوتہ تس سپہن غذر خوہ
انن پیش ایرانین گرنہ زین
انک فوج ایران ز شہر حلب
بدولت کرین شاد گستاسپ شاہ
کنیزہ غلامان و آل و عیال
بدربار تس پادشاہ پانہ گوہ
دتن شاہ گستاسپی تخت و تاج
ستادہ سپہن افسر و اہلکار
سپہن کئی خداوند تاج و کلاہ

زمردی کمر بستہ فیلان بر اسپ
کڈک یکشتر کاویانی درفش
نہ خوابی نہ آرام راحت طلب
ہنن بیت از افسران جا و رنج
سپہن فارغ از جنگ کین و فساد
تموادہ باہم کنارہ کرک
جہو غمگین آسان با فسوس و آہ
یہ سوزس لمی گرڈہ انن لیہ ربانی
بلاشک دگر ہرچہ خواہی دئی
انک تس ستہ تاج اورنگ در
ننہ درا بیوٹہ خورشید ذن
دتم مال ایرانکوں تخت و تاج
فرخزادہ جہوم نام این بارگاہ
مبادا اس آتہ کینہ دلس
ز گنجینہ واہ گرانمایہ مال
کرین پیش کش و ارپاہ مال تس
بمہمان درخانہ خویش نین
دتن مال و زر ساری افسرن
با ایران گو تیز با عز و جاہ
سوزسن و نٹہ تم کم سپاہان دہر
با قبال و ادسو درخانہ گوہ
سر تخت دی آئین و ژن جای لس
سپہدار سر لشکر و فوجدار
یہ سما زیر مدار یا زیگراہ

چہو لکھمت اکس نار و بہرام گرد
یہ سبزی نر و تازہ زرد بنفش
کرک دی حلب ٹی بیرہ فوجک مقام
بدربار شہ آہ و بید لے دو رنج
سو گستاسپ بایس ستہ نیا یہ گوہ
گذشتہ بہم آشکارہ کرک
پریشان شی لی وز ذ نالہ زار
بری لو لتہ ون کری سرفراز
خوشی کرنہ لدتی نیو تاج و تخت
بیاشد غلامان زرین کمر
بجلدی کرین شاہ روس پیام
خوشی کرنہ لگو رسمی کیا رواج
نہ لوزت شہ روم دلشاد گوہ
کنا لون کرم حل مہ یت مشکل
سپہن فوج ہت سلش گستاسپ شاہ
و جہہ پن یا ام تم جاہ و اقبال تس
شہن کر بدربار ساری طلب
ز ریرس جہو زرد سواخی کرن
انن سپت اسبانی لورتہ مال
امیران ہمہ نہ مداران شہر
ز تحریر خود پادشاہ لاعلاج
دتن ز تخت شاہی سراپای تس
سپہن تم بفرمان گستاسپ شاہ
چہونہ کینہ ہند یار فانی سرا

گراه تاجدارن کران دد بدر
گراه باجدارن دتن تاج زر

یہ گستاسپ شاہ ڈونہ کھادن مزور
کہرن باسیاست زدد کان دور

بہیک گہ دُرس چرخ گردندہ دہر
سپین خاصہ فرماندہے ہفت شہر

ولہ پشتو لو زبان کرتہ باز
بصد نازون تراوشیرین آواز

ہنوی گڈ برن باغبانو تھرن
فولن وقتہ گل تودہ گے کنڈ تھرن

گلوز ود کرشور سپینوی دلس
چہونیلان ٹہن سبزہ مانش بلس

یہ سبزی تہ سبزاد قایم مہ زان
ہمہ یاد آخر ژہ باد خزان

ثنائی خدا بہ محمّد سلام
ژہ دفتر سپین حال اندر تمام

الٰہی مہ توفیق طاعت ژہ دِم
تمِک میل ساعت لباعت ژہ دِم

باین قصۂ طول غیرت مہ گو
بخامی درین حال حیرت مہ گو

الٰہی بخاطر فراغت مہ تھاو
بہ قصّہ بختم واتم و اتناو

دتم از بلیاتِ دوران نجات
کرن ختم سادوی بشرط حیات

تمام شد دفترِ دوم

(بقلم قاضی نظام الدین خاپاری عفی عنہ)

ابتداء دفتر سیوم بحمد باریتعالیٰ

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

خدایا ڈہ پیدا کرت نیک و بد
پری تہ جن و دیوانس و ملک
کنن بو زنگ ہوش تہ نستہ کوے
بہ دنیا کرت نقش برے زو آپ
سرخوان نعمان تو لقمہ خوار
بشکل و شمایل اکس خونہ بیاک
اڈیو برنہ مالی درین و ردوتن
تمو ڈہ بیت کار خانس لتہ

کرت آفریدہ ازل تا ابد
کمس کنہ اند دو نوت آپ و آتش
اتہن جرخ نوت پڑنن برم موے
یقینی چہو فیروزسی سبز رنگ
مسلمان و ہندو یہود و نصاریٰ
دنوت مڑہ موچھیڑہ تاب توان
تمو دپو چہو مکرس خریدار ہون
اڈیو دین تراوت کرس نہ منو

ڈہ پیدا کرت آپ و کوہ و فلک
فرک ہوش نالس اچھن آدگاش
معلّق تہون خیمہ بے طناب
بحکمت کڈت لعل از خارہ سنگ
کرت پیدا انسان زین بشت خاک
بنی بیدہ خوشروی کیتناہ جوان
یہ دنیا تمن آسو لاران پتہ
تمن از طمع گوک زہ ماندان دو تو

حسب حال خود میگوید

خدایا مہ مہو کانہ چہو زشت کار
بحرص و طمع گوس مخمور و مست
پشیمان گڑہ ہنت آس لہ عذر خواہ
کرم سینہ روشن با لطاف خود
بیہ کانہ اکھا چہو منہ مرتس سوا
چہہ پڑپا ڈہ بد کار امت مس
شفاعت گنہگار نی ارت آ و
مہ اسلامکی نامکوی سابہ چہوم
خدایا غرض ئی مہ چہوم مدعا

بلہو و لعب دا ورم لوکہ چار
مہ بد وی لعصیان کرم تیر دوے
ڈہ کنن و ن چھنہ مو یہ وی سیاہ
وسیلہ اوم شاہ لولاک مہ
سو حضرت محمدؐ مہ دادن دوا
چہہ یکین عمل تتہ پالس بکار
توی شافع المذنبین بیوس نا و
الٰہی بحق محمد رسولؐ

بنخامی مہ شرا و عہد الست
ز صابون رحمت نہم شست و شوی
ڈہ چہو کت یا نہ آگہ بہر نیک و بد
برحمت کرم تیرہ دل پاک مہ
سر عاصیان بد چہہ ہمت تمس
گنہگار انشس چہہ امید وار
مہ الحمد للہ یہ سرمایہ چہوم
تہوم این دعا و نکنس مہ قبول
نو نیند سی کرتہ ایمان عطا

ابتداء سبب نظم تصنیف میگوید

چہو راوی روایت کران جدا
دپان از دقیقی سلین کامیاب
بخاقان گستاسپنوی کا زرار
زشاہنامہ فردوس تمنای گور
مرت آسوان اضطراب اندر
مہ لکھوئنت چہو گستاسپنوی بنتہ ساس
سوگو منتشر فن تہ آن جمع
روایت چہ از اصحاب باستان
کرن ترک از شاہی تخت و تاج
بخلوت لٹن جای اندر شہر بلخ
دتن ڈیرہ تنہا با آتشکدہ
شہ ہفت کشور تخت و کلاہ
مگر شاہ توران ارجاسپ شاہ
توی کرنہ لغو الفرمانبری
جہاندار گستاسپ شاہ دلیر
ہمہ پادشاہ باج آتس لدن
زبطن کتایون نہ شہزادہ آس
سو روئین تن اندر جہان یادگار
وزیرہ شہس آسو جاماسپ نا فے
بحکمت کرن زنگہ زنگہ نوا
سو اندر دلیری توی فرد آسو
بشہنامہ در جنگ اسفندیار
چنان شاہ گستاسپ خوشحال گو

ترنم جلد برنام شاہ ابتدا
دقیقی دپان شاعر ایرن آسو
گمت آسوتس بنتہ ساساہ تیار
زتقدیر مت یاسو بیچارہ مود
سو فردوسین ڈیوہ خواہس اندر
زلہراسپ گستاسپ وارجاشاہ
کرہ کیا مہ فن لود باقی طمع
سو لہراسپ شاہ وارث تخت و جام
دتن شاہ گستاسپ تخت و تاج
مکانا ہ کرن قیدخانا ہ تیار
بیکدم نیردراونہ زاہ ادہ
ہتن از جہان جہان رسم باج
ابا کرد از حکم گستاسپ شاہ
بفوج گران مست و مغرور آسو
بجبل شہان آسو مانند شیر
بہ ایران کاؤس نہ کیقباد
سلحشور مالس جع تہ زیادہ آس
پشوتن ہیس نا و شہور آسو
بہ تنجیم افلاک مشہور عام
لدن اندران اسفندیار
دلیر و دلاور جوانمرد آسو
کرن مختصر رستم پہلوان

درین قصہ فردوس طوسی انجواب
سخن جان و انا نہ نندہ یا لو آسو
تت اندر غلامن ہنی سو مور
تنندہ شعر سا وی پراکندہ رود
دران خواب تس تم کرن التماس
زتوران و ایران جنگ و سپاہ
دقیقی چہو راوی رین داستان
تنند و رچہو لکھو منتن ثہ ور لام
بجنت کرن لذت عیش تلخ
سلین شاد دریاد پروردگار
سلین مالک ملک گستاسپ شاہ
با ایران سلین وارث تخت و تاج
مسخر منس آسو جن و پری
زایران بیہ ارپاہ دور آسو
نہون نہ شہن طاقت دم زدن
زگستاسپ شاہ لود نہ کینہ یاد
چہو لکھومنت اکس نا اسفندیار
بہ شیرافگنی مست و مغرور آسو
تمی یا کہ فن دیگہ اندر دوا
سلین مختصر تختہ روئین تیار
بفرمود فردوسی نامدار
دن چہوم جنگ اسفندیار جوان
گمت اندرین حال کنہ کال گو

داستان آمدن زردشت و دادن سکہ خود بہ پیغمبری و راہبری کردن شاہ

ایران ءَ بسوئی آتش پرستی

بڈاواک دپان آسو نزردشت ناو
باآتش پرستی نمی ہا وت
پایوان شاہ تم کلاہ شاخدار
تمک برگ کرہ وچمنین کینہ زاہ
دپان سرو کشمر کرن ناو تت
بزردشت کو ناہ شناخوان شاہ
لُسندین کر سازوی اختیار
بھر کوچہ لورد زجشن شدہ
تکہ سرو کشمر بدروازہ تت
منقش رنگ آمیزتہ زنگار
بدیوارہا شکل شاہان گے
کرن تش یہ پیغمبری اعتماد
دپوک تم مہ وثہ آسمانہ کتاب
کرہ پرری لوز وشپ ءُ ی نال
بسحر و طلسمات جادوگری
بینن پان تم نازہ ستین جھلوہ
مدعا آسوا افسانہ شاہس ءِ نان
سین لوک یکیاد آتش پرست
ہموپرانو آئین بیں پشت کر
کران آسو زردشت تش بہری
تصرف تہ در چین ہا چین کر
گمت آسو سیرین بایران زمین

یہوی پادشاہس شرپانہ آوہ
دتن سکہ پانس یہ پیغمبری
ببالا کرن سحر و جادو تیار
سٹہاہ از بلندی ءِ بالا فراخ
جہاناہ پرستندگی آوہت
وتی کیاہ ستین شاہ گشتاسپ شاد
یہ یکجاستمی نمی سوئی ناد
مقرر نوی دین ءِ آئین کرک
شگفتہ شکوفتہ تر ءِ تازہ تت
بیک سہ گرت ماہ ءِ خورشید آسوہ
بھرجای تت ساز و سنطور نے
کرن مستندی دین آخرنید
تت اندر یہو آئین دینک حساب
ستین سو زناریں لشنرہ پور
سو زردشت ہانک یہ پیغمبری
سو گشتہ متہت اُو ناریں اندر
یہ تلبیس ابلیس باودانان
ستین اندرین دین لہراسپ شاہ
مروج ہمو دین زردشت کر
نمی دپوتہ شاہس بیگار چین
بھر ملک روشن ہیو دین کر
نمی لوتہ زردشتنوی گفتگوی

بدربار گو نادہ مجمرسو ہت
سٹہاہ ہا ءِ وتن سحر و جادوگری
برابر ستین تا بایوان شاہ
ستین سانسہ بدشاخ درشاخ شاخ
ستین معتقد از دل ءِ جان شاہ
کرن تش یہ پیغمبری اعتماد
بھر جالدان آتش نہ آتشکدہ
یہ آتش کدہ ناو برزین کرک
بیہ کر مشتہن گنبدہ اک تیار
دگر سو فریدون ءِ جمشید آسوہ
بہت شاہ بروی زردشت شاد
پرن رسم ءِ آئین استاد ثدد
پردون کروان ءِ چہنت کادزار
ثہ پرزناریں اندر روزہ سود
گراہ گشتہ ابر پانس ملون
سینہ مارزن لالہ زاریں اندر
بایران ءِ تا بلخ پالا دپست
بزبلخ ءِ بخارا امیر ءِ سپاہ
بداد ودہ شتم بجنگ آدری
کمربستہ گرہ برخشم ءِ کین
دیواہ اک ندیوان اطراف چین
ددس سینہ کو ناہ ستین کینہ جوے

تنهن ڪري پراڪنده غمگين گهڻو
ڇهو پر ڪينه گشتاسب شاهه خيال
ٿي شاه گشتاسب ڏانهن ويتو
مه ڇهو پانهنجا شاها تنڪ ڪا ڏي ياد
ڪري اسان کيو تنهن ڪالاه قرار
ته اسان آهن خواهان ايران زمين
ڪري ڪپراڻو آئين تنهن بر خلاف
ڪري ڪپراڻو آئين تنهن بر خلاف
سو لهراسپ گشتاسپ ته اردشير
زبانِ زردشت مرتد سيئن
اگر مانه بهتر سيئن ڪينه ڏل
بيه لوڙه آتشڪده اند وند
بدين بزرگان انڪ لوڪ باتي
بدانش ته نام خدا ياد آن
بنامِ خداوند مسڪين ۽ شاه
نواله ڏه ڏيو وجن ڏيري
يه ڏيشت ته ڪر منت ڇهو پيدا ٿي
ته وڃه ڪين گهڄا نور ڏهو نسي
يه ڪينزاه تهندا رسم ۽ آئين ڇهو
سو ڇهو زياده پر پادشاهان شريف
ته پراڻن هندي رسم ۽ آئين ڪر
سو بيدين بدخوي امت ڪيئي
سو زردشت ازنسل شيطان ڇهو
عجيب انس ڇهو ڪيا احتياج بيان

خبر بهت بارچاب ڏرچين گهڻو
ڇهو شخصا ڏوان لاف پيغمبري
بو پوشيدن تنهن آسوس لوي ته
ته لوزت سيئن تنگ خاقان چين
بتدبير ڪيخسرو نامدار
ڇهو گشتاسپ زردشتني ڏاڍمت
با ايران سيئن ڏينگوئي اختلاف
ڇهو زردشت از سحر و جادوگري
سو شيري ۽ شبداستا شاه زري
لکيو اس متن نامه با وعظ و پند
وگرنه گنده آهن پيگاد هو ل
نجوادي ان ليته گشتاسپ شاه
ز آب ۽ ز آتش خداي نياز
بطور نصيحت آئين دين
بڪيوان مريخ خورشيد ۽ ماه
ڪرن پيدا آب ۽ هوا نار خاڪ
ڪر رنگ رنگ ها ساد پيدا ٿي
ڪه اي شاه گشتاسپ عالي نژاد
ته بهتر پنهن دين ۽ ملت ڇهو
مه ڪر ترڪ آئين جمشيد ڪي
بد ستو ڏه ڏس پنهن دين ڪر
وڇهت ساحرس سحر ۽ جادوگري
سو بيدين گمراه و نادان ڇهو
تهندپراڻ ڏرين خود اس مست

بخلوت ۾ تن شاهه چينن يه حال
ڇهو ڏالاس خلقن بجادوگري
بتوران سيئن فوج ايران تيار
ڏئن پيچ چون مار از روي ڪين
بنام چينين جز و من تها ۽ چين
قرن شويه از ڪار شيطان ٿيت يه
با ايران سيئن ڏينگوئي اختلاف
با ايران ڏوان لاف پيغمبري
ٿي ڏالو از دين خود ڏو بين
ڏوه فيره از دين استاد ٿند
نه زردشت ٿها ون نه استاذ ٿند
زرير ۽ سو لهراسپ فوج و سپاه
ڏهيرس ڏي تن تل قلم هوشيار
بگشتاسپ لکيو نامه از شاه چين
ز سعدس نهي نه زهره نه مشتري
منزه ز گرمي ته سردي سو پاڪ
يه سرو صنوبر ڪرن مو لسي
ان ياد ڪيخسرو ۽ ڪيقباد
ته ڪيخسرو سن پنهن ڇهو ڪنه حريف
ڇهو دين فريدون فرخنده لي
مه لوزم ته گمنام ڏالڪ ۽ ته
ته ابليس مانت يه پيغمبري
ڪرت ڪوه بدنام نام ڪيان
ته ڪر تهن پنهن پاڪ شيطان پرست

بخامی بڈت هول کنہ ہن قنا
ون لویہ پرو بدکرت بدکرت
خجل گڑہنہ تو بہ نصیداد کرہ
گڑہس سوہ رنن لہ وزہ نہ لو زار
نبر چہو زالائش آیہ خاک
بجز واحدا واحدا کہنہ منہ فن
مہ کرمی نصیحت برائی خدا
بایران و توران کرہی رستخیز
پرک بام کاغذ سپن لشکر ریزے
زاجداد وجدیس زہ آئین جہوہ
نمی بوسہ دا وک سر ویای تو
بایران بین غرق زر کوہ نہ بال

لدت بس جزا دادہ بار گناہ
کرن خوار وا دادہ نہ د دیدار
بخامی سجدہ بانار کرہ
جہونہ کینہ ہو کونہ ژنگہ خدا
منزہ سوہ ازیاد و زنار پاک
جہونہ کینہ ہو جہونہ تن جسم و جان
مہ گڑہ ازدر فیض رحمت خدا
نہ افواج وزی نہ آن فوجدار
پشیمان گڑہ ہیت تہ بہ تیز تیز
زہ بہ دوے مروج کرک بہ آئو دین
شہان جہان تابع دای لو
ڈنہ دینہ اندر جہان لہ وزہ بام

بین ملک بیدین و مرتد کرت
سو کذاب پیغمبر بد سیر
زہ کنہ عقل نارس جہوہ کیا اعتبار
ولیکن جہونہ کونہ رکس جدا
ہشر منڈ وی کونہ ستین منہ ان
سو بے امتحان پاک از امتحان
وگرنہ لہ سوزی سپاہ ستیز
نہ شاہی نہ زردشت بہ دو زگار
مہ ڈا وی نہ بہتر بین دین جہوہ
لہ آنک تیز رکان توران چین
زتوران کرہی پیش تیوت ہال
جواباہ لدم پیزا ایزہ والسلام

فرستادن نامہ شاہ چین بہ پیش گشتاسپ شاہ

دبیرن کرن کاغذس مہر شاہ
یکے راہ ایران سپین تم زہ راشت
دو منزل کرت د رای از شہر چین
د لوک نامہ د دست گشتاسپ شاہ
ذ زیر سپہدار وا سفندیار
تہ لوزت سپین تازہ نار کیان
نمس آسو د رنامہ کرمت ہتک
زنصرت خبر آیہ زرد رایہ زنگ
توی معتقد آسوہ اسفندیار
بمعہ فوج توران و چین و خطا

۲
زہ زن کد شہن افسران سپاہ
ہمن وون وتن سپت جنگی سپاہ
دیان وات بامت بایران مین
پرت خط شہن آنوار حیا سیتش
سو زردشت د شیبدا ستہ اتہ املکار
و زیرس سلاح د پیش آسوہ
توی آسو ماورن ہسر کینہ جنگ
ز دیر آسو زردشت نوی قدوی
سپین تیز آمادہ بر کار زار
بمردی کرک ایرہ با خاک و خون

ان بیلدہ فرستہ بہ نام خواست
ترہ ہیت آس از بہر امداد راہ
بجاہ و حشم زای دربارگاہ
وزیر خردمند دستور خویش
سو نامہ کرن حرفہ حرفہ بیان
ولیکن سوہ زردشت د لرش آسوہ
کرن حکم شاہن بیگار و جنگ
سپین بتن لہ افراط او دل قوی
دین لہ ان بستہ رحان گشتاسپ شاہ
ز تش سینہ از خنجر آبگون

وزیرن ڏس چھو کیڑہ معصوم خام
تہ چھو سن بادہ بر چینیان کینہ جواؔ
تہ لوزت سین شاد گشتاسپ شاہ
سٹھاہ تلخ نہ زہر و قہر و عتاب
ان نہ سو فغفور چین در خیال
چھو نہ مرد چینس اندر پہلوان
ذنوک نامہ شاہن بنامہ جواب
ازان کینہ تیلان متن تیل لن
ذنوک نامہ در دست خاقان چین
انکلو کہ از چین ماچین تنگ
بیکسوی گھرمن تہ آن دبربان
کمربستہ بر جنگ ایران تیار
بیٹہ راو خشنا نش تہ ہوش و بو
کہ وہ مہ حق و دیو اہل وطن
سوار جاسپ لشکر متن پاتہ آو
گذرہ ملک آس ویران سٹھاہ شہر گام
شہنشاہ ایران خبردار گو
بہ بیگار گو پاتہ گشتاسپ شاہ
پیادہ متن استہ کہنتہ گرند
وجہت فوج گو شاہ گشتاسپ تنگ
ظفر کس بنہ از خدا یاوری
دو چندان سوار و ہم پیادہ آس
یا برایبان سخت حالاہ بنبر
سپہدار سردار تہ اہلکار

ثہ زانک نہ تدبیر تہ انتظام
زماچین تھاون نہ چین و ختن
تہ لوزت سین دل قوی بر فساد
بنامہ لکھون نام استاد زند
ونن تت چھوہ برائین کوس وال
وزان بیدرفش بہ نام خواست
دو منزل تھوک پای اندر رکاب
یکان رفتہ رفتہ بدربار شاہ
ازان نامہ گو سخت اندوہگین
کمربستہ از بہر جنگ آوری
بدربار حاضر سین فوجہ بان
ستادہ سین فوج ہنت بیدرفش
تلک شور شمشیر ہر سو غرلو
کمربستہ گی سوی ایران دیار
بہ پیگار ایران بسامانہ آو
بہر سو کران آس تاراج مال
دوس سینہ از کینہ خونخوار گو
شہ لچھہ آس تن خاصہ سوار
دو حصہ دپان آس یعنی دو چند
وزیرس دین وچھنہ احوال جنگ
وزیران دیس لوزمہ تنجیم حساب
دوشی فوج باہم سین لڈ برد
نجومیان شہ زیر و بالا بنہ
سٹھا بای تہ شر عزیزان شاہ

بو لشکر متن سیت فوج و سپاہ
کرن خان خاقان جلائی وطن
بکینہ لکھون شاہ چینس جواب
سر دین چینی کرن زہر خند
کران چین ایران سیت مان
ز کینہ نہ خواب و نہ آرام خواست
متن آسو بیو متن چھوکس توان زن
دیان و اتو قاصدس از چیندگاہ
کرن جمع اسباب آلات جنگ
بیک جا سین جمع دیو و پری
دگر سوی لشکر متن گرگسار
کڈن بر نیٹھ تم گرگ پیکر درفش
بمعہ فوج ماچین و چین و ختن
بصد کینہ با لشکر بے شمار
کران آسو تجابیہ راس مقام
بہر ملک تیو ان چینیو ہول حال
کرن جمع بر کینہ جوئی سپاہ
ذ ذپوس مدہوش خنجر گذار
دیان شاہ چینس پایہ زیادہ آس
ذ تنجیم وچھہ حال جنگ آوری
پراگندگی چھم ز شرح کتاب
بہت آس در جنگل و دشت و کوہ
مرن واریاہ سان خویش و تبار
مرن زیر شمشیر چینی سپاہ

گلت فوج آسک ظفریاب شی
ندو مال و اسباب تراوت زلون
شهن دی پو من خویش تی آشنا و
بهن دو دراز تیر و تیغ و خدنگ
نه بوزت سین شه پراکنده حال
زهر عزیزان و دان زاد زار
صبح فلو نه آماده تها وک سپاه
زهر فرقه بن بن طرفها کرک
سین شور از ساز و سنطور و دف
ازان مردی لرزه در گور آسو
دم صبح یا مت سین طبل جنگ
چرندن سین در هوا دار و گیر
چرندن رنگ آب و آتش علف
جنگس سطے ازان تنگی تیر آی
بمیدان سین جنین کینه خواه
کرن ماره تم واریاه بیدریغ
کرن ماره تم واریاه نامدار
تمی تول اده چنین دار و گیر
زیرن بچو گو بمیدان جنگ
سو که پو ستورنش نا و آسو
ز شمشیر آواره صفها کرن
ز هیبت دلاور سپا ز وره رود
کرت جنگ مالس نته باز گو
سین سوی به یکبار توران تبار

وتک چینکوی مال و اسباب زی
مظفر گشه تکی شی عزیزان مرت
گٹت ین نی ناوردگاه دو رتها و
دپس تم جهو درد سست تقدیر کار
پریشان پشیمان گو مت بحال
درین غم سوه داس کران های های
دوشی فوج حاضر بنا وردگاه
پئی جنگ دیوار بندی سین
ستاده سین دلاور صف لصیف
بغیرت سپاه آی از بوق کوس
کرک حمله با هم به تیر و خدنگ
ز سم سمندان بطوفان گرد
درنده سین در کوهستان تلف
گدڑه نی زا ایرانیان اردشیر
کرن قتل خلقن بنا وردگاه
تمی جنگه آخر سو شهزاده مود
ز نیزه سوته مود انجام کار
ستهاه لوک مارت ته سوته ماره گو
به یکبار بوده کمر بسته تنگ
ان تنگ چینی بجنگ آوری
سر نیزه بر هم طرفها کرن
بمیدان مس دراونه کاهنه بیش
ز شاه جهان سوی سرفراز گو
دلیران توران کرن تنگ تم

بمیدان کمی لوک چینک گلن
چهو تقدیر سوی کار گو منت کرت
بهن زده ساری کرن تنگ جنگ
نه کینه جهو دلس اختیار
امی فکره کو ناه سین بقرار
گزه ما ز تقدیر بیدست و پای
دو سویه بتدبیر صفها کرک
تمن جنگین جان کندی سین
ز نای و جرس هر طرف شور آسو
گمت آسو زنگ هوا آبنوس
وسانی تهتوی آسو باران تیر
زمین و زمان تیره گو لاجورد
ز تیر و کمان هر طرف گیر آی
سو لهر اتنیوی پور شاه دلیر
ان و اریاه تم اده زیر تیر
پئی خون او دراد شبداست زود
گرامی دیان آسو پور وزیر
بیک ضرب خنجر تمس پاره گو
بمردانگی آدمی کهاو آسو
دتن دا مردی دران اوری
اده چینیان مس نته دوره رود
زنا وردگاه شاه شهمار کیش
بمیدان کمر بسته گو نیوزار
بمردی کرن واریاه جنگ تم

دیواہ اکھ بجادو آخر سو چادر
ٹکان دراداز کینہ مانندِ شیر
بمیدان تس پیٹھ اکھا دیہ آو
ہتھو کھ ور از شیر مانند میش
سو ماران ہتھ تراودر قلبگاہ
زہیبت پریشان وو نچور گو
سٹھاہ لوک ماران شمشیر و تیر
نچون برادر سپن کینہ خواہ
کرن کریکھ نیرو بنا وردگاہ
تیو دولت و مال و شمشیر و تیر
ستھن دیوتس کرنہ کینہ تراہ علاج
دیواہ اکھ یا برابیان نو ور گو
تہ یوزت تہ تعجیل اسفندیار
اکی حملہ مارت ہتھن آٹھ داہ
ہر میت کتھن تس لشہ دور ژل
زہر پدہ سوی سپن ووی نیرد
دران شتن ڈیوہ ہتھن فتادہ زیر
ملن خون نہ خاک کھ تاہ لدن
ہمہ بای سند چینین انتقام
مرکھ بل کرکھ ضایع ناموس و ننگ
ستھن دتو تس گرین زنیہ سان
کرن روز محشر بنا وردگاہ
بیک ضرب شمشیر از کار گو
ادیران تراون بغیر اکھ زین

بشمشیر تس چینیو خون ماہر
کرن سخت غیرت بنا وردگاہ
تمس رود اندر جگر آمہ تاو
کرن حملہ از کینہ بر فوج چین
ز قلب سپاہ وو الو تنہ دیکھ شاہ
یہ تندی کرن سوی لشکر غریو
کری مانہ تم بیدرفتن ذریر
وچھان سوی لشکر پس و پیش آسو
چھیو ی کتھ دلاور تہ جنگی سپاہ
تہ یوزت بکان آو اسفندیار
دمی زہ یوا ایرانکوی تخت و تاج
سٹھاہ لوک مارن شمشیر و تیر
بکینہ سپن بادپایس سوار
انن تنگ از جنگ تیو و بری
زہیبت پریشان سپن نیرتہ کل
سواراہ دپان گو در جای جنگ
تمس سرنگون تاج و شمشیر و تیر
برادی و دان آسو پانس لشہ
وزیرن دپن ہہ چھہ تدبیر خام
دہ یستہ وسی ژی ہتھن گرنہ زین
ہتن دو بنا وردگاہ کینہ سان
بکو نیک تس آو اسفندیار
سوا زدست شہزادہ مردار گو
بمیدان تران آسنہ تستو مہت

وَدان آسو تس نیو زاریں زریر
کران لاد لوکن چو مار سیاہ
زچینی تمس دراو نہ کانہ بیش
سٹھاہ لوک مارن شمشیر کین
زصفہ ہناہ دور فغفور گو
سپن لو یہ تس دراپاہ چنی دیو
ذریرس و دان بای گشتاسپ شاہ
ز کین برادر سو دلیش آسو
ہیبہ قاتلس انتقام ذریر
کمر بستہ آمادہ برکار زار
اَت اندر بنا وردگا شور گو
ہمردی انن تنگ بے ناد پیر
چو شیر ژیان گو بنا وردگاہ
تہون نہ تمس سحر و جادو گری
ذریرن نچو آسو نستو گرد
ہمردی انن فوج تو دان تنگ
کو چھہ پٹ تو لت مول کو تاہ ودن
ستھن دیو یودن نیرو پیرت کشہ
چھہنہ مصلحت جای تو نیرن بجنگ
ہیبہ مال سند کینہ از فوج چین
سپن بیدرفتس ہتھن کینہ خواہ
تو لکھ بیدرفتس ہتھن گیر و دار
ستھن ژوتمس کلہ از روی کین
بجنگ آو دی صرفہ بستور ہت

بمردانگي ڙاءِ در قلبگاه
سٽهاه لوڪ هارن شمشير و تير
سين هر طرف شور از تيغ و تير
وڃان اڪ اڪس تهه چيني ڙلي
ڏيان اڪ بيس ها ويو ها
تُوران رُودڪ گره ڪامني
زايران نه خورده خاقان چين
سٽهاه لوڪ چيني گرفتا پيا گي
چهنوي جان هت ڙُل سو اسپاب شاه
تموما نه زر د ڙشتنوي سيم و دين
مظفر سين شاه گشتاسپ پام
زر و سيم اسباب ته راجه مال
ملوڪ مشڪ ادفر چهلوڪ خون تش
وڃن مرده زخمي نه افتاده ڪا
بيه ساس تخ زيجي پهلوان
زخويشان نته آٺ سنت خاص مود
بفتح و ظفر آو گشتاسپ شاه
بشمشير شاهن هتن تخت و تاج
لڌن پانه سنت خانه آتشڪده
سين ناره ڪوي تته سمارسي
تندي چپه يم رنگ ساري ظهور
گهي حشد نارسي گهي آبسي
گراه نار خاڪس سين نه وروار
گراه واو جهبو دريدر جنگلن

بڪينه بدنبال ارجاسپ شاهُ
بيڪ حمله لشڪر هتن راو شاهُ
بگير و بزن هر طرف دار و گير
دوان ڪريڪه بلخي سپه لام هو
سو آسوس ڏيان هو شور رستو شور ها
بناورد گاهه بودني توده گي
سو ڙل تراو تهن هال ته گرنه زين
شهن گرمن رنگه رنگه عذاب
دو منزل هٿرن سوي ايران راه
سين هم با آئين آتش پرست
ڪرڪ لو ملڪوي ته رها ٺڊنڪ انتظام
تولن از سرخاڪ مُرده ذبره
ڪرڪ اندران دشت مدفون تش
زايرانيان مُرده تره ساس آس
هيت آس افتاده نه نيم جان
تروا دشت ده ته ذه زن زخمدار
بماواي خود گو با اقبال و جاه
با آتش پرستي سين مشتغل
زخشن سنڌ داوي اراه حڌ
سو هر رنگ ڇيپي رنگه رنگه عيان
سو ڇپو پانه از شبهت رنگ دور
گراه ڏيگره لبته گو خاڪ باد
گراه آب نارس ڪران گير و دار
هيو خاڪيو پيند من تها و باد

بهر سو تلن چينين دار و گير
ڪرن قتل خلقن بناورد گاه
لونان آس هم گاسترن و لولي
سو چيني ڏيان هار ني آم هو
تهتوي قتل گو چينين ارمني
دليران توران فرسوده گي
سپاهان چيني سٽهاه خوار گي
تهو ڪنه نمن ڪنيه آرام و خواب
اگر ڪانهه سپاه دُود از فوج چين
وڃوڪ پام ڪهيو شاه چين شڪست
ڪرڪ جمع دولت جواهر نه لال
چهلون مشڪه سين تخ ولوش حرير
بهر فوج ڪرُ فوجدار و شمار
هزار و صد و شصت و ششن خاص آس
زتوران اڪ لڇه ته ڪهه ساس مود
بميدان هيت آس افتاده ڪا
دتن هم با آتش پرستي رواج
باحسان لوڪن ڪرن شاد دل
همو نا و نازڪ ڪرڪ نارسي
هڪي ڪيا ڪرت رنگ هستند بيان
ڪهي سجده شامس ڪهي ڪعبسي
بخامي نه لڪ پانه وائي فساد
گراه واو آس ڇپو ڇپا ون الين
وڇهت آب ته آتش و خاڪ و باد

جيهه ساري هئي چيز ناپايدار
جيهه ده وه پوتهه جن کينه شيرين خراب
لڌن تنهه بهر ملک آتشکده
بناهي تنهن سيت ٿهان وڏا
تنهن فوج ٿهاون بفرمانبري
بکثرت متن سيت فوج و سپاهه
مروّج ٿياه دين زردشت گهه
بهر سو سين رسم استاد زند
انن تنگ عالم بنا شمشير زور
سودر بند آهن کرن تا بناف
بهر ناحيه مردمان خاص و عام
تمن آس آتش پرستي مراد
ديم بيهه ز تخت ايران مي
دروئي سوگو منت بد انديش آهه
ازين حال شهزاده گو وي ني رد
بيا زي تهون و عدو بالاي طاق
ز خويشان شاه گرم پهلوان
بهر پد رهيو ٿهه بالاي طاق
کرن مول گبرس ٿهين کينه خواه
پئي خون تو پادشاهه تيار
سپاهت به بيگانه ٿيا ده جيهه
کرو کيا جهو مشکل انسند کارزار
سو از کينه آزرده حال سينه سو
بجلدي ته گرته پيش اسفنديار

ته وڃهه سو رسي کن سو نه آسو نار
ديان شاه ايران سين زردست
سين تازه آئين جشن سده
با آتش پرستي اگرد ک رواج
لبن بر همه افسران سروري
بهر ملک گو شاه آفاق گير
تيم دين لوکن پس پشت گو
نه شمشير اسفنديار جوان
کران دين زردشت اوني روپ
لکهون نامه مالس باقبال شاه
سين گرم آتش پرستي تمام
مظفر گذهت آو شهزاده باز
ايم ملک و ن زير فرمان مي
شهن کريه تس سيت کهه التفات
نجلوت انن بوي خورشيد درد
ديان آسو بد خواه اسفنديار
بدي خواه اسفنديار جوان
ديان آسو بدخواه اسفنديار
نجلوت ونن تم بگشتاسپ شاه
سوماري نتنه ٿهاو ناوي سر!
بکينه سر خون آماده جهوي
ته لوزت پراکنده گو پادشاه
بهت آسو پوشيد تنها سه روز
نه ترس کو نه زنگه سو آن شتاب

يه بيمار جهوتي نفتشن ز روئي باب
بجبر اکرن لوک آتش پرست
نجلوت انن پيش اسفنديار
دمي ته بو ايرانکوي تخت و تاج
سين تس بجنگ آوري حکم شاه
سين تس همه خلق فرمان پذير
بزرم و مين بلکه تا سند و هند
درين دور کس آسنه تاب و توان
کرس تم بفرمانبري انحراف
کرم تازه زردشتنوي رسم راه
ته لوزت سين شاه گشتاسپ شاد
تمس لاي بابه کرم سرفراز
تمس نشر گشتاسپ لرزش آسو
بکينه سوارس کران پياده مات
ديس تس مه کر پادشاهن مذاق
جواناه ز گردان اسفنديار
بيازي ز هتن مال نيزن فراق
جواناه ز گردان ايران ديار
مه لوزم ملک نے اده اسفنديار
بمردي نئي زوده تاج سرير
انه کس تس سيت مردي بار
بدشت و دره راجيه سوزن سپاه
وزيرس دين جهوک ته آزموده کار
ته جهوک محرم راز علم کتاب

بِبازي کو نه حيلو آئن جُن مهه تش
سو ڏليشت ملڪزادو جهو سند گو
وزيرن ڏني جهو مهه اندات جواب
جهو کهتام ڏسينه شاهس فساد
بلاشڪ ڏي آل زده جهوي پادشاه
دل و جان شاهس ڪرڻ چاڪري
مروّج ڪرم رسم و آئين شاه
توهي نماس آسه ميانوي شرار
ڪراني جهو ڏين پانه جالڪ علاج
سوچا ماسپس تنش سين عذر خواه
جهو پور بد انديش ڏي رگوره
يوان ڪو نه جهو مالڪ سندي حيا
بهمراه دستور دانا تيار
اڪس ناو بهمن بيس مهر نوش
بدربار شاهي ان پيشروي
وزيرن سو آئن بدربار شاه
نه پرته رهونس شهن ته ڪرنس ڪلام
يه مجلس ڏي توڪ پادشاهن سوال
ڪرن مال و اموال تس ڪيتو جمع
شهرس سٽ ڪرن موول ڪيتاه خيال
بجواري سو تس ڪره منزه ڪڏان
زر و مال تهاون بکون پدر
ڏوا چهايه ماڻن ڪنه وزه يند
ز شاهي پو ون ڏستبردار گوس

بيه ڪينه همّت جهينه چاڪنس
مگر گوسو غمگين ز پيغام شاه
ره پٽ ڪره شهن سخت قهر و عتاب
وزيرن ڏنس پا زفيرت جواب
بحامي ته جهو ڪنس پدر ڪينه خواه
بمردي ڪرم تنگ شاهان دهر
بهر ملڪ روشن ڪرم دين شاه
سوئي ڪارڻن ڪُرنه شاهن خيال
ٿله ڏور ملڪ خسند اتنگ چها
مه فرون ته گردن نه فرمان شاه
بيس آسته مالڪ سند جهروماي
جهه ساري خجالت منيچ ون موپا
دپانس ڏي لاور نجهو دور آس
ترنم آواز فرو خنده هوش
بفرمان بهمن ڪرن خاص و عام
بجاه و حشم ڏاو دربار گاه
ان پيش افسر ته تنجيم دان
ره نتوم معني بيک حرف حال
بران لعل تس خونه سيتي رچهان
مشان پادشاهي وان ماه و سال
جهونيو مُت نجهو ملڪ ته رسم باج
جهو آماده از بهر خون پدر
دلاسا شهس ڪره سمت افسرو
بو پانس ازان نخره بنزار گوس

دو منزل و زير خردمند گو
دلس جهين شڪ گوس موول ڪينه خواه
ڪرين ما توي پادشاهن لو ياد
جهو تحيه تقدير تعبير خواب
ڏپس تم يو جهوين نه بر فرمانبري
انهم زير فرمان سيايان شهر
بشاهي ڪرم پادشاهن فرار
جهونا وون بهوي محنتڪ خور سال ڏه
ره تس سيت ڪنه همسري جنگ جها
زهر دگر مالڪ سند جو ربه
نمس جهوي سزاوار قهر خداي
رضا بر قضا و داعتند يار
بمردي برابر ڏين دور آس
چهارم سو نوش آوز تا مجوي
تهون سوي وليعهد قائم مقام
ڪرن يام استاده لورت سلام
سپهدار لسردار نه پهلوان
ڪران موول اولاده سندي طمع
هوان مول تس ڏي اثر هاين وچهان
يه بدخوي تسر يام رليس بڏان
جهو ماس فقط و دمت تخت و تاج
نمس ڪيتو جهو لکهو مت ستا ڏتند
يه معصوم نادان گيادون ڪرو
گر نهمنه م ڏن مالڪ سند تخت و تاج

بتاثير صحبت سا هن دس پيه
ودان آسو ماتس تنهن زار زار
۾ جهوم فخر اندر غلامان شاه
بخاطر مٿس نقش گو مُنت ڪهنت
بڪينه وڇوڻ سوءِ اسفنديار
نه زنجير آهن گرفتار گو
پير ۽ پيش تس آهني ٿم ڪرت
نه زندان سين ٿي ردنه دردمند
سو مالس لٿه گو زوال هٿ
ٺهاه زدگو شاه گرد نفراز
ڪرين پيشڪش مال ۽ زر بيحساب
سين شاد بردين آتش پرست
نزابل شهنشاه ٺهام ڪال آسو
وڇهون عرصه خالي بايران بين
جهو گو مُنت بزابلستان پاخانه
ڪرين از سر ڪينه برپا فساد
سپاهت ڪڍُن سوءِ بيگانه تيغ
بمردي ڪرين بلخين حسب حال
لڏڪ خاڪ وس ۾ ڏک زار زار
تو لڳ شور شاها بفرياد رس
درين غم جهو اسان غمخوار ڪاٿ
۾ جهوم ملڪ تاريڪي ڪنج غار
ڪڏڪ بلخيو زوره لهراسپ شاه
به بيگار شاهس ٿمي سين ڏنس راءِ

به پايان ازين ڪار هيت هيه
پو شاهزاده بفرمان بري
اگر آسه استاده سالن دراو ماه
ٿمس آ ونه ڪنهن توي اعتماد
ڪرن غل ته زنجير آهن تيار
دڙ گنبداه آسو نامي حصار
سراپا مٿس بند محڪم ڪرت
به احوال ٿم بهمن پوزيام
پين باز شتر آل اطفال ٿيت
سو گستاسپ گو پانه درستان
دتن پوسه شاهنشاهي ڪتاب
سو زردشت نامي سين انده وند
سو جهان رستم بدوسال آسو
ڏپو ڪس ملڪزاده اسفنديار
بخامي جهوز خانه بيگانه شاه
پنجوه آسو تس گهرم پهلوان
بڪينه ڪرن بلخين عيش تلخ
همه بلخيان پيش لهراسپ شاه
زهيبت ٿمن پو نه صبر و قرار
زغارت ٺهاه چيئو آن تنگ
درين ملڪ شاهانه تر درار ڪاٿ
غرض جهوم نه باجنگ ۾ جنگ آوري
نه آتشڪده سوءِ بناو درگاه
بشمشير جينڪ انڪ سخت تنگ

بدربار استاده اسفنديار
پو جهوس نه منگان شاهي و افسري
شهس آسو گو مُنت سوءِ گرزم وٽ
ڪرن نه توي بند ازوڪشاد
سو خوار و بل سخت بيوار گو
تت اندر لڏن قيد اسفنديار
ڪرڪ ني وڙ ڏوڙن ٿمس پيٽ بند
رڻن ملسي لٿه آخر مقام
بسختي ڪڍن روزگار دراز
پو ٿهه آوٿس رستم دستان
بفرمان شاه رستم زوردست
مروج سين رسم استادزند
ديان گو خبردار خاقان چين
جهو ڪر مُنت شهن بند اندر حصار
نه پوزت سين خان خاقان شاهد
دلير و دلاور سو جنگي جوان
انن تنگ ساري تناراج مال
زبيداد گهرم سين ڪينه خواه
سمي گرد آتشڪده پيش وس
ڪرو ڪياه جهو نه اسه ياراي جنگ
شهن ۾ پو ٿمن جهو منه با ملڪ ڪار
گذهو توه ڪرو اڪس يا وري
سپاهان بلخي سمي لوڪه ساس
ٿهو ڪنه ٿمن ڪينه ياراي جنگ